

מבחר עלונים

צו
שנת תש"פ

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
08:18	07:56	07:38	06:24	ירושלים
08:15	07:53	07:40	06:40	בני ברק
08:18	07:56	07:40	06:31	חיפה
08:16	07:54	07:40	06:40	אשדוד
08:17	07:55	07:39	06:24	בית שמש
08:17	07:55	07:40	06:41	קרית גת
08:17	07:55	07:39	06:34	נוף הגליל

כסףסו ושירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א-ה. 19-10 רצון, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מארכפוט
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

תרופות נגד קורונה

למרות שהמימסד הרפואי עדיין לא מצא תרופה נגד הקורונה, הננו לפרסם כמה תרופות בדוקות ומנוסות למחלת הקורונה:

שום

*התרופה האחת היא תרופת השום (עיין בדברי חז"ל במסכת בבא קמא פב.) – שאודותיה שמענו ממקורות נאמנים כי רבים שניסו את התרופה לאחר שחלו, ראו תוצאות מדהימות במשך זמן קצר יחסית והתרפאו לחלוטין ב"ה.

כיצד מכינים אותה?

1. טלו כמה שיני שום, וקלפו אותם מקליפתם (לא להשתמש בכלי מתכת אלא בסכין פלסטיק בלבד שאינו מחליש את כוח השום).

2. הניחו אותם בבקבוק פלסטיק (העיקר – לא מתכת), וצקו עליהם מים רותחים (מיד עם רתיחתם עד כדי בועות) וכסו אותם עד מעט יותר מגובה השום. לסגור היטב את הפקק. להשרות כמה שעות, ולכל הפחות שעה.

3. ביום הראשון שאתם נוטלים תרופה זאת, שתו שלושה כפיות – שלושה פעמים ביום. ביום השני שתו שלושה פעמים ביום כפית אחת. ביום השלישי הרביעי והחמישי קחו כפית אחת בלבד (לא לקחת על קיבה ריקה!). לאחר שתיית כפיות השום, ניתן לשתות משהו להרגיע את הקיבה (מחריפות השום). ילדים – לשתות כמות קטנה יותר.

זנגביל

*התרופה השנייה - היא התערובת שעליה ממליץ המקובל והפוסק מגדולי חכמי הספרדים – הרב הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א. מרכיביה: חצי כפית קינמון, קורט (כמות מזערית) ציפורן, ומעט זנגביל (גי'נגר). לשפוך עליהם מים רותחים, ולערב בחוזקה. להשאיר שני דקות ולשתות לאט לאט. לדברי הרב מוצפי, מי ששותה זאת, בדוק ומנוסה שלא תהיה לו שפעת כל החיים, ולדבריו כנראה גם לא יחלה בקורונה.

ועיין בדברי הגמרא (פסחים מב): כל מיילי דמעלי להאי קשה להאי, ודקשה להאי מעלי להאי, (-כל מאכל הוא טוב לזה ומזיק לזה ולהיפך), בר (-חוץ מ) מזנגבילא רטיבא ופילפלי אריכתא ופת נקייה ובשר שמן ויין ישן דמעלי לכולי גופיה. ופירש רש"י זנגבילא – זינזיבר"א.

ויטמין C

*יש לציין שויטמין C נחשב לדברי הרופאים גם כן לחיזוק הגוף להתגבר על המחלה. ד"ר אנדרו ג'י. וובר, רופא ריאות ומומחה לטיפול נמרץ המזוהה עם שני מתקני בריאות של נורת'וול בלונג איילנד, אמר כי חולי הטיפול הנמרץ שלו עם נגיף הקורונה מקבלים באופן מיידי 1,500 מיליגרם של ויטמין C דרך הווריד.

המקורות הטבעיים הטובים ביותר של ויטמין C הם – לפי סדר: 1. פלפל אדום ופטרוזיליה וגוייבה (190 מ"ג ל100 גרם). 2. פטרוזיליה (133 מ"ג ל100 גרם). 3. קווי (98 ל100 גרם). 4. שאר פירות וירקות (לפי סדר עדיפות: כרובית, אפרסמון, קולרובי ערמונים, אשכולית, תפוז – לימון, מלון, עגבניה) – (65 מ"ג ומטה).

בצל

חשוב לדעת כי לפי רוב המחקרים אין סכנה לקחת כמות גדולה של ויטמין C יותר מאשר הגוף צריך. *רפואה בדוקה: לקחת בצל, לחתוך אותו לשניים, ולהניח במשך הלילה סמוך למיטה, במקום הקרוב ביותר לראש. קמים בבוקר בס"ד ללא כל זכר למחלה. עוזר גם למניעה.

לקבל דברי חיזוק ומאמרים נפלאים בתורת החסידות מדי שבוע בשבוע, וכן דברי חיזוק באמונה ובטחון בענין הקורונה

שלחו אימייל אל מכון "יסוד החסידות" b3268992@gmail.com

המתנה המצליחה ביותר לחג הפסח! סט "מדות טיש" - מדות והליכות לאור הפרשה

גיליון מס' 400
 שנה 7

פרשת צו - שבת הגדול, י' בניסן תש"פ

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

צו את אהרן ואת בניו לאמר (ו, ב) - ראשי
 התבות בגימטריה ענוה, לרמז לדברי חז"ל
 כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבבית
 המקדש אדם מקריב עולה שכר עולה בידו,
 ומי שדעתו שפלה מעלה עליו הכתוב **כאלו**
הקריב את כל הקרבנות. (בית מאיר)

צו את אהרן ואת בניו לאמר, בגימטריה אין צו
אלא לשון זירוז מיד וקדרת. (מנוחתם כבוד)

צו את אהרן (ו, ב) - מפרש רש"י, אין צו אלא
לשון זירוז מיד ולדורות, אמר רבי שמעון
 ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שישבו
 חסודים. אהרן היה אהב שלום ורודף
 שלום והיה משנה מדבורו למען השלום,
 תבת צו בגימטריה 96, ושני מספרים אלו הם
9 - כמנין אמת במספר קטן, ו-6 - כמנין שקר
במספר קטן. לרמז, שמתר לפעמים לשונות
 ולשקר מפני השלום, וביותר צריך לזרז
 במקום שישבו חסודים, כי רב המריבות
 הם בגלל חסודים. (אמרות נועם)

ראשי התבות צו את אהרן בגימטריה כפים,
 לרמז על שישבו חסודים. (לחם מן השמים)

ושמו אצל המזבח (ו, א) - אל תקרי ושמו אלא
ושמו, שמו של ה' שורה על הענין, כי אצל
המזבח בגימטריה זו היא ההפנעה. (מעט צרי)

ופשט את בניו ולבש בגדים אחרים (ו, ד) - רמז
 יש כאן לאדם, תחלה פשט את בגדיו ותקן
 את פנקיו וחטאיו, ואחר כך ולבש בגדים
 אחרים, תוכיח את רעהו ותיסרו, שכן דרשו
 חז"ל אל תקרי בגדיה אלא בגדיה, וכן דרשו
 את הפסוק יצא אדם לפעלו ולעבודתו
 עדי-ערב שנאמר בתהלים, **ערב מלשון ערבות**
שכל ישראל ערבים זה לזה, לפני הכל יצא
 אדם לפעלו לתקן את עצמו, ואז ילך
 לעבודתו עדי ערב, **בערב לזולת.** (תורת שמעון)

והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה
חקיעולם (ו, טו) - חז"ל אמרו, שמי שהוא
תלמיד חכם, ובנו וברבנו, לא תמוש מהם
התורה לעולם, וזה מרמז כאן, הכהן המשיח -
האב, תחתיו - בנו, מבניו - ברבנו, אזי יעשה
אותה חקיעולם, לדורות. (באר יצחק)

ספורים בפרשה

צו את אהרן (ו, ב)

מפרש רש"י, "אין צו אלא לשון זירוז וקדרות. אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שישבו חסודים". פעם הזדמן רבי ישראל סלנטר לפנדק דרכים שהיה בבעלותו של יהודי אחד, וכשראהו בעל הפנדק והפיר בו שהוא איש נשוא פנים, פנה אליו בשאלה: "אמר נא לי, רבי יהודי, שמא שוחט אתה? יש לי בהמה לשחט, אלא שאין לנו שוחט בכפר ועלי לטרוח וללכת אל השוחט שבעננה הסמוכה". השיב לו רבי ישראל בשלילה והתישב בצד לנוח מעט. לאחר זמן-מה נגש אל הפנדקאי ואמר לו: "אפשר לקבל אצלך הלאה של רבך אחד?" התפלא האיש ואמר: "ביצד מבקש אתה ממני שאלוה לך פסח? והרי איני מכיר אותך כלל, ומי יהיה ערב לי שתפרע את חובך?" יסרו רבי ישראל ואמר: "בדיני ממונות, אינה סומך עלי אפלו על רבך אחד. ואלו בעניני שחיטה, שהיא חמורה פי כמה וכמה, בקשת לסמוך עלי למרות שאינך מכיר אותי כלל. היתכן!?"

ופשט את בניו ולבש בגדים אחרים (ו, ד)

הרד"ך, רבי דוד-צבי חן, רבה של צ'רניגוב, היה מגדולי חסידיו המהר"ש מליובאוויטש. פעם נסע לרבו כדי לקבל ממנו עצה ותושיה בענין כלשהו, אך בשהגיע ראה שכבר אחר את זמן קבלת הקהל. ישב הרד"ך בחדר הסמוך והמתין עד שהרבי יעבר דרך חדרו, כדי שיוכל להציג בפניו את שאלתו. בינתיים נכנס המשרת עם בגדי הרבי, שהיו רטובים מזעה ומפאמץ מזמן קבלת פני החסידים, ותמה בפני הרד"ך: "אולי יודע אתה מדוע הרבי בה מויע בזמן שנכנסים אליו החסידים? הרי כל זמן קבלת הקהל לא נמשך אלא שעה אחת, וראה כמה הוא מויע, טופח עלימנת להטפוח". שתק הרד"ך, והמשרת שוב המשיך להתאונן כאומר לעצמו: "רבונו של עולם, מדוע נוטפים ממנו פלגי מים בשעה אחת?" לפתע נפתחה דלת החדר הסמוך והרבי עמד בפתח. "אני פוטר אותך מעבודתך אצלי, אך ממשפרתך לא יגרע דבר ואשלה מדי שבוע את שרך לביתך". לאחר מכן הוסיף ואמר: "מדוע לא תבין מדוע אני בה מויע? במשך השעה האחרונה ישבו אצלי עשרים וחמשה אנשים. וכדי שאוכל להשיב עצה נכונה לשואל ולהשתתף עמו מקרוב בעניניו ותלאותיו, צריך אני להפשיט את עצמי מהמלבושים שלי ולהתלבש במלבושים שלו, דהינו להגיש בעצמי כמזהו ממש. לאחר מכן, כשאני מבקש לתת לו עצה, איני יכול לעשות זאת כשם שהוא עצמו לא יכול לשית עצות בנפשו, וזקוק אני אפוא שוב להתלבש במלבושים שלי, וחזור חלילה. ואם-כן מה לך להתפלא על זעתי, אחר שאני צריך להתלבש שוב ושוב חמשים פעם!?"

אש תמיד תוקד עליה המזבח לא תקבה (ו, ו)

מצעירותו הצטנן ה"בני יששכר" בהתמדה נפלאה יחד עם בקיאות אדירה בכל חלקי התורה. בגימטריה נהג לעבר לפני התבה, וזכר בעל-פה את כל הפיוטים הארבים שבתפלה. פעם ספר, כי בילדותו סבל מכאבים בעיניו והרופאים צוו עליו להפסיק ללמוד. מחסר ברהה הכניסוהו לחדר עצי הסקה שהיה חשוף, כדי להעלות מזון לעיניו. אך הוא מצא שם מחזור ישן, ומרב אהבת תורה חזר עליו שוב ושוב עד שיודעו בעל-פה...

היה היה

זאת תורת העלה

המעשה ארע לפני פמה עשרות שנים. בחור צעיר, שהתחנך בבתי ספר הרחוקים מדרך התורה והמצוות, חש לפתע משיכה אל דברי'ה, ולאחר שפעם מינעו הודש ראה כי טוב ה' ונפשו כמהה להצטרף אל מחנה היראים. נטל הבחור רשות מהוריו ונכנס לשיבה קדושה, ומהר מאד התעלה בתורה ויראה, עד שכבר לא היה נכר עליו פי זה מקרוב החל להפיר את תורת ה'. חדש זמן התרף עברו עליו בהתעלות גדולה, אך פשהגיע הקיץ ארע אסון כבד. בימי בין הזמנים החמים, נסע הבחור יחד עם חבריו להתרחץ מעט בחוף הים, ולמרבית הצער טבע הבחור ומת בדמי ימיו. ההלם היה גדול, שכן זה עתה החל הבחור את דרכו בעולם התורה, והנה נקטפה נשמתו בחתף. ככלות השלשים, התכנסו בני המשפחה האבלים לשמיעת דברי התעוררות בשיבה, כדי למצא מעט נחם לנפשם השבורה. ראשון המספידים היה רבי יעקב בצלאל זולטי בעל "משנת יעבץ", ואחריו עלה המגיד המפרסם רבי שלום שבדרון. עם פתיחת דבריו, אמר רבי שלום: "זה עתה שמענו את דבריו של רבי בצלאל, ומן השמים יצא הדרך שרוצה אני לספר לכם ספור נפלא שארע לחותנו של רבי בצלאל, הוא רבי ירחמיאל וקסלר משיקגו, וכך היה מעשה".

בשכונת שערי חסד, התגורר יהודי אחד בשם הרב וולק, שהיה מכתת רגליו בארצות הגולה למען יהודי ארץ ישראל, ובמסעיו היה מעורר את השומעים לתורה ויראת שמים. בשנת תרפ"ט הגיע לעיר שיקגו שבארצות הברית, ובשבת קדש נשא נואם נלהב בבית הכנסת, בו עורר את הנאספים להתחזק בתורה ויראת שמים, והפליג בהשיבות חנוך הבנים בצעירותם להדבק בתורת ה'. אחד המתפללים, היה הנגיד רבי ירחמיאל וקסלר, שהתרשה נגעה ללבו, ולאחר שבקר בארץ ישראל בהדרתה, החליט לשלח אליה את בנו העלם יעקב וקסלר, שהיה כבן שש עשרה, כדי שיתעלה שם בתורה כשאיפתו. חידשים ספורים לאחר מכן, בשבת קדש י"ח במנחם-אב תרפ"ט, פרצו מארעות הדמים הידועים בעיר חברון, ורבים מבני העיר ותלמידי הישיבה נרצחו על קדוש השם בידי ערבים פורעים, ובהם גם הבחור יעקב וקסלר, והשם יקם דמו.

כשנודע הדרך לשד"ר הרב וולק, החליט להפנע מבקורים בעיר שיקגו, ביון שחשש שמא יתקל באביו של הנער הקדוש, ואולי הלה יחוש כלפיו תביעה על-כך שבקבוצתו שלח את בנו לארץ הקודש, בה מצא את מותו בעודו באביו. עברו שנים מעטות, וכשהלך הרב וולק יום אחד ברחוב ראשי בניו-יורק, פגש להתפתעתו את הרב וקסלר. "שלום עליכם, הרב וולק" פנה אליו ר' ירחמיאל בשמחה, וכשנסה להתחמק והחל לגמגם, בקש ממנו ר' ירחמיאל הסברים מדוע הפסיק את בקוריו בשיקגו. "אמר לך את האמת", אמר השד"ר בעודו על-אם הדרך, "מאז קרה לך האסון, חושש אני לפגש אותך, כי הרי בגללי שלחת את בנו ללמוד בארץ הקודש, וראה מה ארע לו". לרגע קט שתק ר' ירחמיאל, ולאחר מכן החל לדבר בהתלהבות: "דע לך, שאני חש פלפוף מדה גדולה מאד של הברית הטובה". הרב וולק הביט עליו בהשתוממות, ור' ירחמיאל המשיך: "היה לי בן יקר, שנגזר עליו מן השמים למות בגיל שש עשרה שנה. אלו לא הייתי שולח אותו ללמד בשיבה קדושה בארץ ישראל, ודאי היה נפטר מסבה כלשהי פאן בארץ העמים, ולא היה זוכה לטעם את מתיקות התורה פראו. בזכותך, עלה בידי לשלח אותו לארץ הקודש תקופה קצרה לפני מותו, ולהפך אותו לבן עליה של ממש, ולבסוף אף זכה למות על קדוש השם, וכי לא אפיר לך טובה על-כך?" עמדו השנים בטבורה של עיר, ורבי ירחמיאל סים ברגש: "האם לקחת לי ילד? לא, הלא נתת לי בחור ישיבה, החצת אפוא את בני הקדוש".

את הספור הנפלא הזה, ספר רבי שלום בהקסלר לאותו בחור שטבע בדמי ימיו, וההקשר היה ברור. עוד בטרם יצירתו נגזר על הבחור שנות חיים קצרות, ומן השמים זפוהו להינחם תקופה קצרה לפני מותו אל היכל ה' ולהסתופף בצלו, כדי להכינו להיות קרבן עולה לה'. ואמנם הספור תרר ללבבות השומעים והיה לצרי ומרפא לבני המשפחה השבורים.

חלפו פמה עשרות שנים, ובשנת תשנ"ו נפטרה אשתו של רבי בצלאל זולטי, בתו של רבי ירחמיאל וקסלר. ביום השלישי לאבלות, עלה לבית האבלים זקן בן קרוב לתשעים שנה, שהחליכה היתה קשה עליו, וכשנכנס היה נכר שהוא רוצה לפרק מעליו מטען כלשהו. "סבא שלכם, ר' ירחמיאל", פתח הנישואים ואמר, "בקר בארץ בשנת תרפ"ט ועלה לשיבת חברון. אני הייתי אז אחד התלמידים שעלה מן הגולה לשיבה, וכששאאל אותי על הישיבה ובחוריה, שכנעתי אותו לשלח לבאן את בנו. שלשה חידשים לאחר מכן, נרצח הבן בידי בני עולה, ומאז ועד היום, כבר קרוב לשבעים שנה, נוקפני לפי בחשש עמק המחלחל בתוכי ממדקרות חרב, שמא היה לו לאב השפול הקפדה עלי משום כך. אני כבר זקנתי ולא ידעתי יום מותי, ולכן מבקש אני לדעת מכם, אולי יודעים אתם כיצד קבל סבכם את הידיעה על מות בנו?" במקום תשובה, החלו בני המשפחה לספר על ההספד של רבי שלום שבדרון, וכששמע הנישואים את דבר הספור, פרץ בבכי של התרגשות וכל המשתתפים בכו יחד עמו. בסיום הספור, נענה הזקן ואמר: "באתי לנחם ונמצאתי מנחם".

מאורות

המאמר רבי יצחק ברכה מארס-צובה זצ"ל ליום ההולאה, ט"ז באדר-ב' תקל"ב

מגדולי גאוני דורו, אשר ישב ועסק בתורה בהתמדה כל ימיו בתמיכת הנגיד ר' אליהו סילקור. היה נערץ על רבני ארס-צובה שתארוהו "הרב המפלא והמפלא". פלפלא תריפתא. סיני ועוקר הרים". שמש כמורה הוראה ודן בארס צובה, ובסבלנותו הגדולה היה משיפין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. כתב תשובות רבות בהלכה, וחלק מהן נדפס בפרס "בית דינו של שלמה". בענותנותו הגדולה, לא ראה את עצמו ראי לחבר ספר, אולם ביון שראה בפקדים שיש חשש ענש למי שמתיר לעצמו את חדושי והוא בבחינת יביא שבובש את נבואתו, הדפיס את ספרו "ברך יצחק" ובו רדושים ודעיונות על פרשות השבוע, וממנו נר מקצת גאונותו בתורה. לאחר פטירתו בט"ז באדר-ב' תקל"ב, נהגו בניו רבי חיים ורבי אליהו להשתטח על קברו וראו אצלו ישועות. אחד מצאצאיו ספר, כי פעם בערב פסח לא היתה גידו פרוטה לפרוטה, והלך להשתטח על קבר זקנו כדי שיעתיר בעדו בשמים. מרב צער ובכי נדס ליד הקבר, ובחלומו ראה את זקנו אומר: "עד מתי אתה בוכה ומצטער? קום על רגליך ומיד תושע". פקח האישי את עיניו, וכשראה שהוא בבית העלמין, קם ללכת, ולהפתעתו מצא שני מטעיות דהב ליד מקום עמידתו, ככום שהספיק לפרנסת ביתו במשך יחדשים רבים. הציון התפרסם במקום המסגל לישועה, ורבים ראו שם נפלאות. על מצבתו נחרת: "אין לנו תמונתו ותורתו מהיבא, מאיר עיני חכמים בהלכה".

יוסיה דעת

בפרשת הקרבנות שבשחרית, אומרים את פרק המשנה "איזהו מקומן של זבחים", והאומרה נחשב לו כהקדמת קרבנות, כשמכוון ומבין את תוכן הדברים. סיבות רבות נכתבו מדוע אומרים בתפילה פרק משניות, ומדוע נבחר דווקא פרק זה מתוך תקנה פרקי המשנה. הבית יוסף כתב בשם הר"ה, מפני "שאין בכל אותו פרק מחלוקת, והיא משנה ברורה למשה מסיני", והגם שיש עוד שישה פרקים בכל המשניות שאין בהם מחלוקת, נבחר פרק זה העוסק בקרבנות. וטור כתב, שסדר זה נקבע לקיים דברי חז"ל "לעולם ישלש אדם שנותיו, שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד", הקרבנות - מקרא, איזהו מקומן - משנה, ברייתא דרבי ישמעאל - תלמוד. בספר עטרת תפארת תורה, שתחילה מניחים תפילין שהם דברי תורה שבכתב, לאחר מכן פרשת העקדה והקרבנות שהם תורה שבכתב, ולאחר מכן המשנה של תורה שבעל-פה. היו שהוכיחו מלשון המשנה "ונאכלים לפניך מן הקלעים", כי פרק זה הוא עתיק יומין עוד מזמן המשכן, והועבר מדור לדור עד רבנו הקדוש ששיקעו בסדר המשנה, כי הקלעים לא היו אלא במשכן ולא בבית המקדש, אך כבר השיגו על כך מהלשון "עד חצות" ו"נאכלים בכל העיר". בעטרת זקנים כתב, שסכום תיבות כל הפרק הוא 344, ובתוספת מספר אחד של הקריאה עצמה, עולה כמנין משה, לרמז שפרק זה ניתן למשה סיני ככתבו וכלשונו. האורחות חיים כתב, שפרק זה כולל בקרבו את סוד הקרבנות כולם, וכן כתב ב"סוד ושורש העבודה": "עיני אדם ככתבי האיזו"ל ויראה גדול מעלתה, שכל משנה ומשנה של פרק זה הוא תיקון בפני עצמו בעולמות העליונים". השל"ה הקדוש כתב להוכיח את המון העם שאין להם נעימה מיוחדת לכל סוג של תפילה, ומביא שקיבל מאחד מגדולי הדור שאמר את פרק איזהו מקומן ובמה מדליקין וברייתא דפיטום הטוהר בקול, כנהוג לעשות קול בלימוד המשניות. חלק מיהודי תימן, אינם אומרים את פרק "איזהו מקומן", אלא בתפילת שחרית של שבת.

וזאת תורת האשם

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

עוד ירמוז באמרו ולזבח השלמים כי תכלית הברור יהיה באמצעות הזבח, דהתיב כי זבח לה' בצבורה, ואמרו ז"ל על עתיד הקב"ה לשתט את השטן, ופרוש שחיטה זו היא שסיר קמונו בחינה המתהווה שהוא ניצוץ הקדושה וזכה השלמים נשלמו כל הברורים, והודיע הפתוב כי גם הדבר הזה ישג באמצעות עסק התורה, כי בזכות עסק התורה ששוקקים הצדיקים בעולם הזה יהיה הדבר, ולזה רמזו ז"ל בדבריהם כי השחיטה הלו תהיה עליה הדבר, הקב"ה מצד אחד וכל הצדיקים תופסין הספין מצד אחר לזבח זבח ההוא, כי בכחם היה המשג, הא למדת זאת התורה לכל הדברים הנפלאים, לעלה למנוחה פגוד העלאת השכינה והודעה עם הקב"ה, לחטאת ולאשם לבר שתי בחינות הברורים שהם עקר העולם, ולמפוארים ולזבח השלמים ליחד ניצוצות הייחודות למקואתם במקומם, ולזבח יצרו זביחה שאין אחריה קיים, גם יגמור חי לפני ה' לשלח ד' במבוקשי רעתו לזבח זבח, והיה ה' למלך וגו' יהיה ה' אחד ושמו אחד, והוא אומר השלמים, פרוש, שגשגו כל בחינות הקדושה ונתקדשו יחד: ויאמר וגו' זה הדבר וגו' - אמר בן להודיעם לכל יערערו על הדבר בקרה וכעדתו בהשקבם כי מלכו ומרצונו היה עושה, ומעתה אין טענה לקרה כי שונג היה, שהרי הודיעו בשעת מעשה כי זה הדבר הוא מצות ה' ולא מלכו ומרצונו של משה. עוד ירצה על דרך אומרם ז"ל, כי משה מלך היה דהתיב ויהי בישרון מלך, והגן מלך שמחל על כבודו אין כבודו מוחל, והנה משה היה עושה מעשים שאסור לעשותם אפלו עבד עברי לאדונו לרחץ אותם במים וכו' כל גופם וכל סדר המעשה, ואין לה לזול גדול מזה, אשר על-פני הקדים לומר זה הדבר אשר צוה ה' מפי ה' נאמר לי לעשותו.

דברי הימים

חודש ניסן הוא החודש הראשון לחודשי השנה וראש לכל החודשים. הרמב"ן מפרש, שטעם הדבר הוא לזכור את נס יציאת מצרים, ולכן אין שמות לחודשים בתורה אלא רק לפי מספרם, כדי לזכור בכל מניין את החודש הראשון שאו יצאנו ממצרים. חודש ניסן מכותה בתורה חודש האביב עלישם התבואה המתבכרת בו, והשם ניסן כמו כל החודשים הם שמות פרסיים-כשדיים שהעלו עולי בבל עמם. פולמוס גדול יש בין הפוסקים, אם מותר להשתמש בתאריך לועזי לפי מניין הנוכריים, שכן נצטוונו בתורה למנות לפי החודש הראשון שהוא חודש ניסן, ולא ינאר שהוא החודש הראשון למנינם, ובפרט שמות החודשים הם שמות פסלים ואיללים, הגם שגם שמות החודשים שהעלו עולי בבל, מקורם משמות של אלילים, כמו תמוז שמוזכר ביחזקאל כשם עבודה זרה בפסוק: "והנה ישם הנשים ישובות מבכות את-התמוז". כך גם שמות ימי השבוע באנגלית הם שמות של אלילים וכוכבים ידועים, ובשפות האחרות הם מספרים שמתייחסים לספירת ימי השבוע מיום ראשון ולא משבת, כאמונת הגויים. בעל שו"ת "פה ללב" כותב, שאסור לחתום על מכתב בתאריך של נוכריים ויש בזה איסור של "ובחוקותיהם לא תלכו", כנאמר בפסיקתא על הפסוק "ובגויים לא יתחשב" שאין ישראל מחשבונום של גויים. המהר"ם שיק כתב שהוא איסור דאורייתא שנאמר "ושם אלקים אחרים לא תזכירו", וציווה לשנות תאריך של מצבה שנכתב על-פי המניין הלועזי, אולם פוסקים אחרים מתירים את השימוש בתאריך הלועזי. יש המעדיפים שימוש בשמות החודשים מאשר במספרים הנוגדים את דברי התורה על החודש הראשון, ויש הטוענים להיפך, שכן לחודשים יש כאמור משמעות פטולה.

מתמיד עצום היה רבי ליפא, רבה של העיר שריגרוז שבאוקראינה, ושהיה משקיע את עצמו בתורה, היה שוכח כליל מכל הסובב אותו. לא פעם חבר לילה ליום, באשר השקיע את עצמו בתחלת הלילה בלמוד, ולא חש ביצד עברו עליו שעות ארוכות ביעף עד שבקר האיר היום. פרנסי הקהלה העריכו את התמדתו של הרב, וכדי לסייע לו בסדר יומו, העמידו לו שמש מיוחד שהיה מזכיר לרב את שעות התפלה ואת שאר עניני הכלל, כדי שלא ישקע יתר על-המדה בלמודו. נוהג היה רבי ליפא להגות בתורה כליל שבת עד אשמרת הבקר, והיה ממתין עד שהשמש יבוא אליו זמורה לפני זמן התפלה בבית הפנסת הגדול שבעיר, והיה מתלזה אליו לבית הפנסת. שבת אחת, ערך פרנס החדש שבעיר חתנה לבנו, ועקב הטרדות בסדור בית הפנסת לאורחים הרבים ושקחת העליה לתורה, שכח השמש לזמן את הרב לתפלת יום השבת. החזן הקבוע ירד לפני התבה, המתפללים החלו בתפלה בזמן הרגיל, ואלו הרב נפקד ממקומו הנכבד שליד ארון הקדש. תחלה חשבו המתפללים, כי הרב מתעכב משום מה, אולם כאשר הזמן הלך ונקף והרב בושש מלכוא, פנו כמה מן המתפללים אל השמש והסבו את תשומת לבו על העדרו של הרב מבית הפנסת. "אוי ואבוי", הבה השמש על מצחו, "מרב טרדה שכחתי ללכת אל הרב כדי להפסיקו מלמודו ולהביאו אל בית הפנסת", ומיד אץ אל ביתו של הרב, שהיה שקוע באותה עת בלמודו, והודיע לי כי הגיע זמן התפלה. חכם מפלג לא היה השמש, ואף למטה מכה, וברב פסילותו לא ספר לרב כי התפלה התחילה כבר לפני זמן רב, והצבור כבר הגיע לסוף פסוקי דזמרה. הרב פסע בצעדים מדודים אל בית הפנסת, שכן לא העלה על דעתו כי שעת התחלת התפלה עברה זה זמן, וכשנכנס וגלה כי הצבור עומד וממתין לו והחזן מוכן להתחיל ולומר 'ברכו', הצטער מאד על שבה ארע לו, ומרב צער וחרון, לא שלט ברוחו וסטר על לחיו של השמש, כדי להענישו על רשלנותו הגדולה.

מיד לאחר מכן, התעטף הרב חיש מהר בטליתו, עלה למקומו והחל בתפלתו, באשר התרגשותו וסערת רוחו עדין מפעפעעים בו בחזקה. שעה ארפה נדרשה לו לרבי ליפא להרגע, וכשדעתו הצטללה עליו, החל לבו נוקפו על שהפה את השמש. "מה עשיתי?" חשב הרב בלבו, "הרמתי די על אדם מישאל ועשיתי בך חטא גדול". מקשבותיו לא נתנו לו מנוח, וכמלח על הפצעים באה קריאת התורה של אותה שבת, בה קראו "ויאמר לרשע למה תכה רעד", ולבו נפל בקרבו ומעיו חמקרו. מיד לאחר התפלה, עלה רבי ליפא על הבימה, ובקול בוכים התקרט קבל-עם ועדה על מעשהו ובקש את סליחתו של השמש, והקהל נרעש כלו מטהר מדותיו של הרב שלא בש לומר כי טעה במעשהו. השמש מצדו הודיע נחרצות כי אין בלבו שום טריגיה על הרב, ואף להפך, הוא זה שצריך לפסו על ששכח לזמן אותו לבית הפנסת במועד הנכון, אך רוחו של רבי ליפא לא שבה אליו. כל אותה שבת ישב בצער ואבל, ומיד לאחר השבת גמלה ההחלטה בלבו לצאת לגלות כדי לכפר על אשמתו, עד אשר יקבל סמן מן השמים כי סר עונו וחסאתו התכפרה.

בבקר יום ראשון, יצא רבי ליפא מעירו, כשבידו חפצים מעטים ועל גופו מלבושים פשוטים, והוא החל בנדודיו מעיר לעיר, כשהוא מסתיר את זהותו ונראה באורח פורה. ארבע שנים של נדודים עברו על רבי ליפא, עד שמראהו השתנה לכלי הכר. בגדיו התבלו ונעליו נקרעו, וכל גופו נעשה רזה ושדוף. בסיומה של השנה הרביעית, כלו כוחותיו של רבי ליפא, והוא החליט לשוב לעירו טרם ימות בדרך מרב חלשה ויקבר באחד האדם. במשך שבועות ארפים עשה הרב את דרכו, עד שביים ששי אחד, טרם פרסה השבת את כנפיה, נכנס אל העיר שריגרוז. אף אחד מתושבי העיר לא זכה את ההלך עם רבם הנערץ שגעלם מהם לפני ארבע שנים, והוא החליט שלא לפנות אל ביהו, אלא לבית הפנסת. בהכנסו, פנה אל השמש ובקש ממנו למצא לו מקום להתארח בו בשבת קדש, והשמש שלחו אל פרנס העיר שקבלו בכבוד אל ביתו. בשבת קדש בבקר, השכים האורח קום והלך לבית הפנסת ללמוד ולהתפלל, ומיד לאחר שיצא גלתה פלתו של בעל הבית, כי שרשרת הפנינים היקרה שלה נעלמה. בבית היתה אמנם משרתת נכריה, אבל מניין שהיא עבדה אצלם זמן רב, לא עלה בדעתם לחשוד בה, ובמקומה נפל החשד על האורח העני שסעד בביתם כליל שבת ואף קבל אצלם מקום לינה. אץ הפרנס אל בית הפנסת, וכשראה את אורחו החל לתבע ממנו להשיב את הגנבה. לשמע התביעה משך האורח בכתפיו, והודיע כי מעולם לא ראה את השרשרת ואינו יודע מדוע חושדים בו, אולם השמש שעמד מן הצד התמלא עליו קמה, ואמר: "כך אתה מחזיר רעה תחת טובה למיטיבך שהכניס אותך בכבוד לביתו?" ובדברו, הרים השמש את ידו והכה את האורח שלפניו מכה עזה על לחיו, כשהוא מכנה אותו בתאר גנב. נסה השמש להכות אותו פעם שניה, אך הפעם תפס האורח את ידו וקרא: "הרף ממני! הרי יותר מספירה אחת לא מגיע לי מכה, אלא מכה תחת מכה". תדהמה נפלה על השמש ועל הפרנס כאחד, ובהבזק של רגע הבינו השנים כי לפניהם עומד רבם הנערץ שזיו פניו נטל ממנו. בפיך ברכים החל השמש לבקש את סליחתו של הרב, אולם רבי ליפא הרגיעו ואמר: "דע לה שבוה גלו לי מן השמים כי התכפר עוני ונמחל פשעי והגעתי לתמוני הנכון. אין לי עליך שום תרעמת, אלא ארבה מכיר אני לה טובה עליך שבוכותך עלה בידך לתמן את מעשי בעולם הזה", והרב שב לביתו ולהפיקו בבתחלה. ♦

משבח

מדת הכרת הטוב היתה טבועה ברוח א"ש, ולמי שגמל עמו חסד הכיר טובה כל ימיו. כשהגיע ארצה, סיע לו יהודי אחד לסדר את חבילותיו, ומאז הכיר לו טובה ואף נסע פעם לתל-אביב כדי להשתתף בשמחת בר-מצוה שערך לבנו. כאשר הגיע פעם מישיבו לביתו, והרבנית טענה שהדבר מפריע את למודו של בעלה, אמר לה החזון אי"ש: "הלא זה האישי שעזר לנו עם החבילות כשהגענו ארצה", ומיד התירה לו להכנס הביתה. מעשה בישיבה אחת, ששמרה על קלה בכחמורה, ועקב זקנותה התגוררה אצל בניה שהתרחקו למרבה הצער מן התורה ונחזו את המצוות מאחורי גבם. האם סדרה לעצמה מטבח משלה, וכך הצליחה לשמר על פשרות מאכליה. בכל המועדים, ובפרט ליל הסדר, היתה מתארכת אצל קרוביה שומרי התורה, ושם עלה בידה לחוש את הטעם האמתי של החג. פעם חפצו בניה לערף בעצמם סדר ליל פסח, והסכימו להכין את הכל בתכלית הפשטות. התלבטה האם מה לעשות, וכשבקשה את עצתו של החזון אי"ש, יעץ לה להשאר אצל בניה מטעם הכרת הטוב. שכן היא גרה אצלם כל השנה.

באחת מנסיעותיו של רבי עקיבא איגור לרגל נשואי אחד מבניו, נותר ללון בפולקה בכפר קטן אצל יהודי מקומי. חס רבי עקיבא על זמנו היקר, ומפיון שהמורכבה פה היו חפציו התעכבה בדרך, בקש מפעל האכסניה אם יש גידול ספר כלשהו. "אין לי אלא ספר אחד", התנצל בעל-הבית, והודיר ספר ישן ומאבק ששכב על-גבי הארון הגבוה. אותו ספר היה חידושי הרשב"א על הש"ס, ורבי עקיבא שקע עד מהרה בין דפיו בשקידה נפלאה. באמצע הלמוד הבחין הרב כי חסר בספר דף שלם, ומיד נטל גליון נר ריק והשלים מחרונו את כל הדף החסר, ושוב למד מתוכו כל אותו הלילה. כשהאיר הבקר, המשיך רבי עקיבא בדרך, ובעל הבית ספר את הדבר לכמה תלמידי חכמים. בדרך הלכו את ההוספה, ונרעשו לראות כי רבי עקיבא איגור לא החסיר אף תבה אחת מלשונו של הרשב"א, והיה הדבר לפלא גדול. לימים, ספר רבי שמעון סופר, נבדו של רבי עקיבא איגור, את הספור לאחד מבניו, וכשהלה השתומם על זכרונו הכביר של זקנו, אמר לו רבי שמעון: "לא ספרתי לך ספור זה כדי שתתפעל מכל הזכרון של זקננו, כי אין זה חידוש. אלא רצייתי להראות לך את גדל חברו לתורה הקדושה, ואף שדברי הרשב"א היו נהירים לו כמנחים בקפסה, בכל זאת צמצם את מוחו להשלים את החסרון, והיתה אצלו חדשה פאלו היום נתנה תורה". ומספרים, שבשעה שהחזיר רבי עקיבא את הספר למארחו, אמר לו: "השלמתי בעבורך את הדף החסר, מטעם הכרת הטוב על הטובה שעשית עמדי".

היאמרי חיים" מוז'ניץ היה משתדל להקדיש תשומת לב לכל אחד, אולם למי שחש כלפיו הכרת הטוב, היה מתחם באופן מיוחד. "מי שעשה לי פעם טובה, כל ימי חי אני נותר חייב לו", התבטא פעם, ובהזדמנות אחרת אמר: "ברוך השם שיש לי מדה טובה. אם קבלתי טובה אי פעם ממישהו, לא אשכחנה מעולם". בהליכותיו שמש בנדמה וזופת להכרת הטוב, ועבודות רבות מספרות על מדת זו. אחד מחסידיו יצא פעם בהנחה לספרים עתיקים, את הספר "מאמר מרדכי" כשהוא חתום בחותמתו של הרבי. מהר החסיד לרובש את הספר, והגישו כמנחה לרבי. זמן קצר לאחר מכן, נסע הרבי למירון בליווי קהל חסידיו ובהם אותו חסיד, וכשהגיעו לקריאת התורה עלה הרבי במקום כהן, תהנו האדמו"ר רבי נפתלי חיים מד'יקוב עלה במקום לו, וכשהגיעו לשלישי הורה הרבי להעלות את החסיד הלו, בהעירו: "הוא החזיר לי ספר חשוב".

כששעה הרב מבריסק בשוויץ לצרכי רפואה, התאכסן בביתו של הנגיד ר' וולף רוזנברג, ובני המשפחה כבדוהו ביותרת הכבוד. נהוג היה בבית הנגיד, שהאורחים היו מתבקרים לרשם בספר אורחים' מיוחד את ברכתם וחודתם לבני הבית, ואף הרב מבריסק התכבד בכך. לבקשת הרב, כתב בנו רבי מאיר את דברי חז"ל במסכת מענית "אילר'אלו בפה אברך", והרב חתם את שמו מלמטה. טרם חתם, בקש הרב שיביאו לו דף חלקי, וישעה כמה נסיונות לחתם את שמו, עד שמצא את החתימה הנאה ביותר, ואמר שפיון שהוא חתם בספר אורחים, צריכה להיות החתימה באופן הנאה והיפה ביותר, מדוי הכרת הטוב למארחים.

רבי שמחה זיסקל ברוז'אד, ראש ישיבת חברון, היה חזיר בתחושת הכרת הטוב לכל מי שהיטיב עמו. כששעה פעם בימי בין הזמנים בבית הבראה, בא אחד מתלמידיו לבקר, והרב ספר לו כי בבקר עין בסדור הפלה מסים שמצא בבית הנכנסת, והביע את התפעלותו מהסודר המיוחד בו נלקטו מקורות וברורים על סדר התפלה. כשראה התלמיד כך, טרח רבות עד שעלה גידו לרפש סדור כזה, והעניקו כמנחה לרבו. לימים ספר התלמיד, כי מלות

ההודאה לזן זכה מפי רבו, לא נתנת לתאור, והרב אף טרח להתקשר אליו למחרת כדי לספר לו כי תפלתו היתה אחרת לחלוטין, כתוצאה מהעיון באותו סדור. המפליא הוא, שגם חמש שנים מאחר יותר, מצא הרב לנכון להודות שוב לתלמידו על החסד שעשה עמו, והעריף עליו ברכות רוב.

היצירה שמהדירה בקורות מידות טובות

חידושי הרשב"א לרוב הכתוב "שבת ניש"

מדת ניש

מידות והליכות בראי פרשת השבוע

• ב' כרכים •

מחיר מיוחד לרגל ההוצאה לאור

להשיג בכל חנות הספרים והמוצרים

למיטע' והמונות מרובות בנצרת מידות: 02-5867772 • א"ת: 586777@gmail.com

מטעם

צו את-אהרן (א.ו.)

כתב צו בטעם מהפך, לרמוז לדברי חז"ל, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה, והסבה היא מפני שהוא דואג תמיד לבטל יצרו ולקיים מצוות בוראו, ואמרו צדיקים שהמצוה יצרו מתגבר עליו כדי למנוע ממנו את המצוה, ולכן מטעמת התבה במהפך, לרמוז שבכל מקום שיש התנגדות היצור צריה האדם לעשות ההפך מדבריו. (תפוז חיים)

הוא העלה על מזוקה (ש.מ.)

בטעמי מנח פזר תלישא קטנה וקדמה, לרמוז לכהן שעל אף שקרבו עולה בלו מנח ועולה לה' ומתפזר לשמים ואין לכהן בו כלום אלא תלישא קטנה של העזר, גם-כן צריה להיות בגדר קדמה ולעשות את עבודתו בשמחה לרצון לפני ה'/. (על-פי ר' תמיד)

כתב העלה בטעם פזר, לרמוז לדברי חז"ל בברכות שמי שמארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומתנהו מנכסי, פאלו מקריב קרבן תמיד. וכן אמרו בסבה, גדול העושה צדקה יותר מכל הקרפנות, שנאמר "עשה צדקה ומשפט נהרה לה' מובח". נמצא שהמקום פזר נתן לאביזנים, נחשב לו כאלו הקריב קרבו, ולכן מטעמת התבה בטעם פזר, שנחשב לו הפזר לצדקה בקרבו עולה. (צבת אברהם)

רמוז יש כאן לדברי המשנה בברכות, שאיברים שפקעו והתפזרו מן המזבח, יחזירם לאש. (תפוז חיים)

מדגש

סכים פסוקי פרשת צו הוא צ"ו פסוקים, והסמון שנכתב בחמשים רבים "צ"ו פסוקים צו סמן" אינו נכון, וראיה גם מהסמן הפולל של כל ויקרא שהוא ח' מאות ונ"ט ממנו נ"ט" (פ"א סופית נחשבת בגימטריה כ-800), ואם היה בפרשת צו רק צ"ו פסוקים, חסר פסוק אחד מהפולל. בעלי המסורה נתנו לו סמן עובד"ה שהוא בגימטריה צ"ז, אולם השם עובד"ה שהוא הנביא מתרי עשר לא מופיע אף פעם בכל התנ"ך בכתובים מלא עם וא"ו, אלא בכתוב חסר. וכנראה שהסמן הנכון הוא 'עבד'הו', והבונה למנחה על בית אהאב, ששמו נכתב עם וא"ו בסופו במקום בתחלתו ומצא שונה צ"ז. הסמן המטעה צו התגלגל לפרשת ויקרא ונכתב בחלק מן החמשים בסוף הפרשה, אלא שפרשאר שיש קו"א פסוקים, שנו את תבת צו לתבת ציוה בתוספת אותיות, אף לא ימכו שכתבנוהו מלא.

ממלח

בעיר אחת היו חלוקי דעות בין רבני העיר, אף בעלי מחלוקת לבו את האש והתעברו על-דיב לא-להם. אחד מאותם נהנים, הוציא לעז על אחד היריבים שבצד השני, ולא עברו ימים קרבים והתברר כי הוא עצמו לקוי באותה מדה בה נסה לנגח את בר פלגתו. היה הדבר לשנייה בפי תושבי העיר, והכם אחד אמר: "דבר זה מדברי רש"י בפרשת צו למדת. כי על הפסוק 'כליב'ר' מפרש רש"י 'אפלו בעל מום, לרבות בעלי מומין למחלוקת'. ומכאן למדתי, שקל הפוסל כמזמו פוסל, ודוקא הלקויים באותו מום, הם בעלי מחלוקת ומעלילים זאת על הצד השני..."

"זאת תורת זבח השלמים אשר יקריב לה" - זאת התורה הרצויה לפני הקב"ה פ"צבח", פמי שמקריב זבחים ועולות. "השלמים" - פאשר יש שלום בין עוסקי התורה, פאשר יקריב לה" - עולה היא לרצון פקרבו, ריח ניחוח לה'. (אשר ארחם)

גליון 407
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קליימן על האישור לשריטמש בתמונה

סיפורי חז"ל

ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד
(ח' - ג')

שבעת ימים קודם הקמת המשכן, היינו בשלושה ועשרים באדר, ציוה אלקים את משה לקדש את אהרן ובניו ולמלא ידם לכהונה. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, פתה אותו בדברים שיתפייס לכהונה, לפי שהוא בורח מן השררה, לך והלוק לו כבוד כנגד כל ישראל, ומנה אותו לעיניהם, כדי שיראו אותו כולם כשהוא נכנס לכהונה גדולה ויהיו זהירים שלא לחלוק על הכהונה. נצטוה משה להקהיל את כל העדה אל פתח אהל מועד, אמר משה לפניו, רבונו של עולם, שישים רבוא אנשים וכהנה וכהנה בחורים, איך אעמידם פתח אהל מועד, ואינו אלא בית סאתים, ואתה אומר הקהל את כל העדה אל החצר הזאת? אמר לו הקדוש ברוך הוא, ועל דבר הזה אתה תמה? השמים האלו לא כדוק של עין דקים הם? ואני רקעתי אותם מסוף העולם ועד סופו, ואף לעתיד לבוא כך אני עושה לציון, כל אותם האוכלוסים מאדם הראשון ועד שיחזו המתים, האיך הם עומדים, והם עתידים לומר צר לי המקום. גשה לי ואשיבה מה אני אעשה להם, אני מרחיב את ציון אומר לה "הרחיבי מקום אהלך, ויריעות משכנותיך יטו, אל תחשבי".

(תנ"כ צו יד-טז)

פרשת השבוע

"ועש אהרן ובניו" אומר רש"י "שלא הטו ימין ושמאל", כלומר: הם לא משכו בכתפיהם ימין ושמאל מרוב ענווה, ולא העמידו פנים כמי שאינם ראויים לכך, אלא משנצטוו לעשות, קמו ועשו, סיים "החתם סופר" ואמר: ענווה יותר מדי אף היא מין גאוה נחשבת.

מעות חיטים

בימי זקנתו של הרה"ק רבי חיים מצאנו זיע"א, כשעלה שנה אחת לשאת את דרשת שבת- הגדול, פנה אל קהל עדתו ואמר: "דרכם של הרבנים לפתוח דרשה זו בקושיה על הרמב"ם, ולאחר מכן לתרצה על-ידי פלפול חריף. בנעורי, כשכוחי היה במותני, הייתי גם אני עושה כן, אך עתה זקנתי ואין בידי לדרוש כך. "אומר איפוא רק זאת: הרמב"ם פוסק שבליל הסדר מצווה לאכול מצות ולשתות ארבע כוסות, ושאפילו עני שבישראל המחזור על הפתחים חייב לקיים מצוות אלה. ועל כך יש לי קושיה גדולה, איך יוכלו העניים שאין בידם פרוטה, לקיים מצוות אלה? ואין בידי תירוץ. לא אזוו מכאן עד שתתרצוה אתם". הבינו הנוכחים את הרמז ותרמו ביד נדיבה לימעות-חיטים. עבור העניים.

צו את אהרן ואת בניו וגו' (ו' ב')
אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרו במקום שיש בו חסרון כיס (רש"י). מסופר על הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב (האהבת שלום) זיע"א שהיה אומר, בזמן שבית המקדש היה קיים, אדם שנכשל בחטא, מביא קרבן ומתכפר. בזמן הזה, יהודי שנכשל, מרבה בצדקה ופודה את עצמו מן החטא. ואילו בשבת קודש שהכיס ריק ואין בו נתינת צדקה, מה יעשה ויתכפר? יהא זרוי ונשכר להזמין אורחים עניים לשולחנו לסעודת שבת, עניים אוכלים ובעלים מתכפרים. זה שאומר רש"י, ביותר צריך לזרו' במקום שיש חסרון כיס, כשכיס הצדקה חסר, כלומר, בשבת קודש.

ועש אהרן ובניו את כל הדברים (נ"ח - ל"ו)

אומר רש"י: להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל. מסופר: יום אחד פנה הגה"ק ה"חתם סופר" זיע"א אל אחד המתפללים, וביקש ממנו שיעבור לפני התיבה, אך הלה העמיד פנים של עניו כביכול, משך בכתפיו ונתע כמי שאינו ראוי לכבוד גדול כל כך. אמר לו ה"חתם סופר": על הפסוק

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 7:38 ת"א: 7:40 ר"ת: 8:15

פרשת צו שבת הגדול

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:24 ת"א: 6:40

ה"צמח צדק" האוּזין לשיחת האב הכאובה בקשב רב, מצחו הבוהק נתמך בידו העדינה, הוא ישב זמן רב כשעניו עצומות, אך לא הגיב במאומה. הלחץ בלב האב השבור גבר, שתיקתו של הרבי כמעט הטריפה את דעתו, הלוא טרם בואו לכאן, סיפרו באוזניו חסידים אשר התגוררו בעירו, אותות ומופתים גדולים, ישועות ונפלאות אשר פועל הרבי עבור היהודים הבאים אליו להתיעץ עמו ולהתברך מפיו, ומשום מה דוקא הוא נתקל בחומה של שתיקה, באטימה שאינו מבין את פירושה.

אך היהודי שלבו כמעט ונשבר וכמעט נתייאש, לא הרפה, שוב ושוב שטח בבכי גובר והולך את בקשתו לפני הרבי, וציין כי בן זה יחיד הוא לו, וכי מועד הגיוס מתקרב, ואנה אני בא, בלי בני יקירי זה, טוב מותי מחיי, התייפח בבכי קורע לב. אך דבריו ודמעותיו כמו שבו ריקם, דומה היה כי אין הרבי מקשיב כלל לדבריו.

בסופו של דבר יצא מלפני הרבי, כאשר אך ברכת שלום מהדהדת באוזניו, הצדיק לא הבטיח מאומה, בלית ברירה ובלב שבור ורצוף, עלה היהודי על העגלה ויצא חזרה לדרך הארוכה לביתו. כשהגיע לביתו, סיפר לאשתו ולבני ביתו על האכזבה הגדולה שהיתה מנת חלקו בביקורו אצל הרבי. הללו ניסו לעודדו, שבוודאי משהו שמיימי מסתתר מבעד לשתיקתו של הצדיק, ואל לו להיכנס חלילה לייאוש, ישועת ה' כהרף עין. בצר לו, הרבה האב בתפילות ובתחנונים, ועל אף מועקת לבו, לא פסק מלקוות ולצפות לישועה, הרי שערי דמעות לא ננעלו, וגם התפילות הרבות יעשו מחצה, וככל שהתקרבו הימים למועד ההתייצבות, כן הרבה בתפילותיו ובעתירותיו, ספר התהילים לא מש מידו, כשדמעות חמות מרטיבות את הדפים הישנים של התהילים.

בבוא היום בבוקר השכם, קמו ר' שלמה ובנו ולבותיהם הולמים, מועד ההתייצבות נקבע לשעה מסוימת והמפקדה הצבאית מתנהלת על פי תקנות קשוחות, דינו של המאחר חמור מאד, עד כדי כניסה לבית הסוהר, לאחר תפילה ואכילת פת שחרית, יצאו האב ובנו ממפתן ביתם ועיניהם מצפות לישועה, אך עוד לא הספיקו להתרחק ממתחווי הבית, והנה לקראתם יהודי דל בשר וכפוף קומה, בראותו את הבאים לקראתו, הניח יד ימינו על לבו, ובקול צרוד קרא "יהודים יקרים, מדרך ארוכה באתי הנה, ועדיין לא בא אוכל לפי, אנא בטובכם הגישו לי פת לחם לאכול וצפחת מים לשתות ותחיו את נפשי אוי". פניו המוריקים של ר' שלמה החווירו, בדיוק עכשיו כאשר כל רגע יקר הוא מפז, אם לא די בידיו הריקניות לקראת ההתייצבות גם יאחר, בדיוק בזמן גורלי זה צץ יהודי זה כמו מבטן האדמה. העני הבלתי מוכר, נושם ונושף בכבודות, וימינו נתונה עדיין על לבו כמו עוצר הוא בעדו מפרוח מגופו.

פעולה זו של חסד ודוקא בזמן ובעת כה לחוץ,

פתחה לפניכם את שערי הרחמים לרווחה

שנים רבות חיכה ר' שלמה לבן זכר, תפילות ותחינות רבות שפכו ר' שלמה ואשתו לפני בורא כל העולמים, אצל רבים מצדיקי דורו הזכיר את עצמו, כדי להתברך מפיהם. ותפילותיהם וציפיותיהם לא היו לשוא, היה זה ערב שבת כאשר אנשי העיירה נתבשרו שלר' שלמה נולד בן זכר, השמחה בביתם היתה רבה, שמחת הברית עברה מתוך שמחה גדולה, כאשר רבים מיהודי העיירה נטלו בה חלק, רבה של העיירה שימש כסנדק, ומוהל מומחה הוזמן מעיר סמוכה להכניס את הרך הנימול בבריתו של אברהם אבינו ע"ה. ר' שלמה ערך סעודה כיד המלך, כמובן שלא שכח את אביוני העיר שכולם הוזמנו וזכו להתענג בתענוגי בשר ודגים.

השנים חלפו, הרך הנימול גדל והיה לבחור ירא שמים, נח לשמים ונח לבריות, בישיבה היה בין הבחורים הלמדנים והיסב נחת רבה להוריו ולמוריו. עד לאותו יום בהיר, בה הודיעו שלטונות הצבא לר' שלמה, שבנו חביבו מחוייב גיוס, ועליו להתייצב תוך כמה שבועות במפקדה הצבאית, ולהפוך לחייל מן המניין של הצבא הקומוניסטי. חיוו השלוים של ר' שלמה וזוגי הופרו בבת אחת, תפילות רוויות דמעות היו מנת חלקם יום וילילה, השתדלויות רבות שלא העלו דבר, והייאוש כמעט ומלאו את לבם, כשאחד מידידי הציע לו לנסוע אל הרה"ק רבי מנחם מענדל בעל ה"צמח צדק" מליואבאוויטש זיע"א (יומא דהילולא י"א ניסן), שבברכותיו פעל ישועות גדולות לבני ישראל, על אף המרחק הרב שהיה עליו לנסוע, לא חשב ר' שלמה פעמיים, ויצא לדרך עוד באותו היום.

ימים וילות שרך עצמו בדרך עד שהגיע לביתו של ה"צמח צדק", כשספר התהילים לא מש מידו, המתין לתורו להיכנס לרבי, וכשהגיעו תורו, ואך דרכו רגליו בחדרו של הצדיק, פרץ בבכי מהתרגשות ופחד גם יחד, ושפך לפני הרבי את מר שיחו: "בן יחיד ויקר יש לי, ועתה הגיע לגיל הגיוס, ובתוך שלושים יום עליו להתייצב במפקדה הצבאית בעירו, שם יחלט גורלו לשבט או לחסד, בריא ושלם הוא ב"ה בני יקירי, טוב רואי, ובדרך הטבע אני לא רואה שום סיבה לשלילה או לדיחוי, "רבי" זעק היהודי מקירות לבו, "מה אעשה לבני ביום שידובר בו?" האב האומלל לא היה צריך לפרט את חששותיו הגדולים, השירות הצבאי כרוך בקשיים רבים, ובסכנות לגוף ולנשמה, שמירת שבת, כשרות, וקיום המצוות, בגדר מסירות נפש הן, ואין כמעט אפשרות לבחור יהודי בצבא הקומוניסטי, להישמר ולהישאר שומר תורה ומצוות. אנא רבי! זעק מנבכי ליבו, בטל את הגזירה הנוראה מכל, צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

משל ונמשל

תן לו משלו שאתה ושלך שלו

אמרו חז"ל (אבות ג' - ז') תן לו משלו שאתה ושלך שלו ונבאר זאת על פי :

משל למה הדבר דומה לסוחר אחד שהרבה חנונים היו לוקחים ממנו סחורה ולא לכולם היה כסף מזומן והיה נותן להם בהקפה ומחמת בגידת הזמן הפסידו הרבה מלקוחותיו ולא היה בידם לפרוע לו את חובם ומכל שכן לקחת סחורה חדשה אולם הסוחר שהיה איש רם המעלה ובעל לב טוב ריחם על לקוחותיו ולא רצה לגרום להם שיבואו לידי פשיטת רגל ולכן הוסיף לתת להם בהקפה אף על פי שלא שילמו לו את המגיע מהם בעד קניותיהם הקודמות והיו בין לקוחותיו אלו שלושת סוגים, סוג אחד שרצו בכל ליבם לשלם לסוחר הוב את המגיע לו, ועבדו יומם ולילה כדי להרויח פרנסתם ולשלם לו, סוג ב' שלא עמלו עמל מרובה כל כך אלא אכלו ושבעו והיטיבו את לבם וגם עבדו קצת כדי להרויח ולשלם לכל הפחות בעד הסחורה שקיבלו בשניה, והיה סוג שלישי שלא עבדו כלל אלא הואיל וקיבלו סחורה חדשה בהקפה לא נקפו אצבע אלא היו אוכלים ושותים ומתבטלים להנאתם

והנמשל: זוהי כוונת חכמינו ז"ל במאמר הנ"ל, הרי ידוע כי הפנקס פתוח והחנווני הזה שכל סחורתנו שלו נותן לנו בהקפה, אף על פי שאנו חייבים לו תמיד אלא שהוא רוצה בטובתנו ושלא נפשוט ח"ו את הרגל ונוכל להתקיים, הרי שמירת היושר והצדק נותנת שנהיה אנחנו מבני הסוג הראשון, שנשתדל בכל כוחנו לעמול יומם ולילה כדי לשלם לבורא העולמים את החוב וכדי שנוכל להתקיים בעולמנו.

(הרה"ק רבי יעקב יוסף מפולנאה זיע"א)

והיהודי שאצה לו הדרך, הביט בו ברחמנות מהולה ברתחה, וכבר אומר הוא לומר לו כי מימינו ומשמאלו מקדם ומאחור, מתגוררות משפחות יהודיות טובות לב ופתוחות ידיים, ואלו בוודאי ישמחו להשיב רעבונו ולהקל צערו, אך ירחם ויסטה מנתיבו כי נחפו הוא לדרך קשה, והוא עצמו זקוק לרחמי שמים מרובים. אבל מחשבות אלו תופסות מוחו רק לשניות מועטות, כי מיד התנער הוא מהן, כאילו שוכח את מצבו ואת צערו דאגתו העצמיים, וברוחב לב ובסר פנים יפות, הזמין את האורח הרעב פנימה לביתו ואמר: "בוא אחי היקר אכול ושתה וברך את האלוקים", נכנס האורח נוטל ידיו, מברך ואוכל ושותה, ומותיר, ועיניו אורו, "כשם שהחייטני" אמר לבעל הבית "כן יוסיפו לך משמים חיים וטובה וברכה". וכבר נחפו העני לדרכו, והיהודי רזו את בנו "הבה נודרו, כי אצה לנו הדרך", שלא נאחר חלילה ונענש על כך.

אצו ורצו כל הדרך, וכשהגיעו ברגע האחרון, נכנסו שניהם לבית המפקדה, והממונים על הגייסות הביטו בבחור הנושם ונושף בכבודות, מחמת יראה ופחד ומרוב בהילות, הממונים הביטו בו בעיניים זועמות, והבהילו את הרופא לבדוק את הבחור היהודי שהגיע זה עתה, אם ראוי הוא לשרת בצבא, הרופא הצבאי בחן את הבחור מכף רגל ועד ראש, נקש על ראשו, הביט לתוך גרונו, בדק את אוזניו, הצמיד ידיו זו לזו, והפטיר ספק בכעס ספק בקוצר רוח: "שלחו מעלי גופות שאינן ראויות למדי צבא". ר' שלמה ובנו המאושרים, נסעו הביתה ובידיהם כתב השחרור של הבן מהצבא, עיני שניהם זלגו דמעות התרגשות, תודה והודיה להש"ת. כעבור זמן מה נמלך היהודי ונסע ל"צמח צדק" "שתיקתו של הרבי" אמר לבנו בקורת רוח, "יפה הייתה מכל הקולות שבעולם, מן הראוי כי אבשר לו את הבשורה הטובה".

כשנכנס לחדרו של הרבי, האיר לו ה"צמח צדק" את פניו הקדושות ואמר: "בבואך לפני לא אמרתי לך מאום, יען כי לא ראיתי בעבורכם שום פתח לישועה, אמור נא לי מה עשית באותו יום אשר בזכותו זכיתם לישועה הגדולה חוץ לדרך הטבע?" היהודי נדהם, לרגע התגלגלו מחשבותיו אחרנית, ולפתע נזכר הוא, ושח באוזני הרבי את סיפורו של אותו עני שביקש דבר מה להסעיד לו באותו יום גורלי, שמא ואולי יש קשר בין זה לזה, הרבי חייך ואמר: "אכן, שערי רחמים סגורים היו בעבורכם, אך פעולה זו של חסד ודוקא בזמן ובעת כה לחוץ, פתחה לפניכם את שערי הרחמים לרווחה, מצווה זו שקיימתם בהכנסת אורחים ובמתן אכילה ושתיה לאדם עני ורעב, התייצבה לפניכם להמליץ טוב בעדכם, צדקה מעבירה את רוע הגזירה".

צ"ן אדם לחברו

קמחא דפסחא של הסבא משפאלי מסופר: שנה אחת נסע הסבא קדישא משפאלי זיע"א לכל העיירות הסמוכות לשפאלי, וקנה הרבה חיטים לחג הפסח, ואח"כ טחן אותן, והכין "קמחא דפסחא" לרוב. העולם התפלא בשביל מי צריך כ"כ הרבה קמח? שלושה ימים קודם החג נשרפה פתאום עיר אחת הסמוכה לשפאלי, ויצאו כולם נקיים מנכסיהם, וגם לצרכי חג הפסח לא נשאר להם מאומה. אז נסע תיכף ה"סבא" לאותה עיר, והביא את כל הקמח שהכין, ואפה מצות בשביל כל אנשי העיר. אז הבינו שהצדיק היכן תרופה למכה.

גמילות חסד בגופו

מסופר: יהודי אחד שלא ניחן בבינה יתירה היה מבקר בקביעות בבית הרה"ק רבי יחזקאל שרגא מסטראפקוב זיע"א, והיה מבקש כסף כל כמה חדשים כדי לקנות מנעלים לרגליו בטענה שהנעליים נהיו קטנים עליו, ובכל פעם נתן לו הרבי מעות, אף שלא היתה הפרוטה מצויה, וממש היה בביתו לחם צר ומים לחץ. לאחר כמה פעמים שחזר הדבר ונשנה, אמר לו הרבי שבגיל כזה כבר אין גודלים הרגליים ולא יתכן שהנעל נהיית קטנה, ושאלו מתי גזו לאחרונה את צפרני רגליו? הלה ענה שקשה לו להתכופף ועל כן כבר זמן רב לא גזו הציפורניים. הכניסו הצדיק לחדר האמבטיה והוריד לו את מנעליו, ובכבודו ובעצמו גזו לו את ציפורני רגליו, ומאז היו הנעליים טובים ונוחים.

קמחא דפסחא בזמן המלחמה בתקופת מלחמת העולם הראשונה כאשר התגורר החפץ חיים בעיר סמילוביץ נודע לו שעשירי העיר לא נענים ביד רחבה למגבית מעות חיטים לפסח ויש חשש שעניי המקום ידעו סבל בחג החפץ חיים הזעיק מיד את כל התושבים לבית המדרש עלה על הבימה ואמר הלא רואים אתם שכבר זקנתי ועוד מעט יקראו אותי לעולם האמת ובו יחקרו אותי על אנשי סמילוביץ אם הם נותנים צדקה אם תרמו מעות חיטים ובכן אני שואל אתכם מה אשיב להם אם אומר שאתם נותנים הרי זה שקר ומעודי לא שקרתי ואם אומר שאינכם נותנים אדבר לשון הרע ובשום אופן אינני רוצה בכך הוא לא הספיק לגמור את דבריו ומכל הצדדים התחילו לזרוק מאות רובלים ובו במקום נאסף סכום גדול שהספיק לכל צרכי הפסח לעניי העיר.

הכרת הטוב

מספרים על הגה"ק רבי חיים מוואלוזין זיע"א שלא חתם אף פעם על חרם כלשהו נגד חסידים, והגה"ק מבריסק זיע"א אמר פעם, כי הסיבה לכך היתה כי ר' חיים זכה פעם לטובה גדולה מאוד מאחד האדמו"רי"ם החסידיים, והוא סבר כי כמו שמשה רבינו לא יכול היה להכות את היאור והאדמה מחמת שהם עשו לו פעם טובה, כן אסור גם לו לכתוב משהו נגד החסידים, אחרי שפעם קיבל טובה מרבי חסידי.

תלולא דצדקיא

שבת קודש י' ניסן מרים הנביאה בת עמרם (ב"א תפ"ז) יום ראשון י"א ניסן רבינו משה בן נחמן רמב"ן (ה"א כ"ט) הרה"ק רבי ישעיהו ב"ר אברהם הורוויץ (של"ה - ש"צ) יום שני י"ב ניסן רבי מרדכי ויטקינד סג"ל לנדא מסטרי ב"ר יואל משה (תרט"ז) יום שלישי י"ג ניסן רבינו יוסף קארו ב"ר אפרים (בית יוסף-של"ה) רבינו משה אלשיך ב"ר חיים (אלשיך-שנ"ז) הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר שלום שבנא (ה"צמח צדק" מליובאוויטש - תרכ"ו) הרה"ק רבי יואל משאץ ב"ר חיים (תרמ"ו) יום רביעי י"ד ניסן הרה"ק רבי אשר ישעי' מראפשיץ ב"ר אליעזר ליפמן (תר"ה) הגה"ק רבי אברהם יפה'ן מנובהרדוק ב"ר צבי אשר יפה (תשל"ל) יום חמישי ט"ו ניסן יצחק אבינו הרה"ק רבי מאיר מקריסטנופאלי ב"ר צבי (יד המאיר - תקע"ה) הרה"ק רבי אלישע ב"ר ברוך מגורליץ (תשא"א) יום שישי ט"ז ניסן לוי בן יעקב משבטי קה

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטביץ שליט"א
מילים: "ב"א אור"ח" פרטים וסיפ' התורים" על המעשים.

עשרה ראשונים (ד')

א) אם בא מעשרה ראשונים, ואחר כך כשהתחילו להתפלל, יצא, ושוב חזר, לא הפסיד מעלתו, ונקרא עדיין מעשרה ראשונים. (אשל אברהם מבוטשאטש, מהדו"ת, סימן כ"ה, ד"ה ממה).

ב) מי שאי אפשר לו להיות מעשרה ראשונים בשחרית, ישתדל להיות מעשרה ראשונים במנחה וערבית. (שלמי ציבור, דף כ"ג ע"ב).

ג) כשם שמצוה להיות מעשרה ראשונים, כך מצוה להתעבב עד שלא ישארו עשרה בבית הכנסת. (בן איש חי, שנה ראשונה, פרשת מקץ, סעיף א').

ד) בנשים אין דין שיהיו מעשרה ראשונים בבית הכנסת. (גם אני אודך תשובות הגאון "דברי בניהר" שליט"א).

לע"נ

הר"ר יעקב קליין ע"ה
בן יבלחט"א הר"ר משה הי"ו
נלב"ע י"א ניסן תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֻשֶׁת צו - הַכָּנָה לְפֶסַח

"צו את בני ישראל"

הוא זוכה בהזדמנות שמימית לעשות מצווה, יזדרז וימהר לבצע ולא ידחה אותה לרגע האחרון או למועד אחר. "מצווה הבאה לידיך אל תחמיצנה" (מכילתא שמות יב, ז) כשמצווה ניצבת לפנינו נעשה אותה בזריזות!

המהר"ל מגלה, שלא לחינם למדה זאת התורה ממצוות המצה דווקא. במצוות המצה מבין כל אחד מאיתנו שהשהות בעשייתה והעצלות באפייתה- פוסלת את המצה ומחמיצה אותה.

"כך גם במצוות אחרות", מגלה המהר"ל, "כשיהודי ניצב בפני עשיית מצווה, עשייתה בזריזות היא תנאי לשלמות המצווה, לביצועה באופן הטוב והנבחר ביותר. רק כאשר יהודי עושה מצווה בזריזות- זו מצווה מושלמת ולא מוחמצת!".

הזריזות היא לא ערך נוסף ביהדות, היא תנאי הכרחי. יש בזריזות ויטמין חזק, ויטמין נגד עצלות. העצלות מהווה מקור לכשלים רוחניים, מונעת הצלחה בקיום המצוות ומעכבת את השלמת המשימות הרוחניות שלנו.

כדי לנצח את מידת העצלות אנו זקוקים למלאי אדיר של ויטמין הזריזות, להזדרז בכל עת בביצוע המצוות המוטלות עלינו, לעשותן בלי דחיות, בלי שְׁהִיָּה, בלי הִמְתָּנָה- פשוט לעשות ולקיים בזריזות!

בברכת שבת שלום וחג כשר ושמח הרב אליהו חיים פנחס שליט"א חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

חודש האביב כבר כאן, ממלא את כולנו בשמחה ובהתרגשות אינסופית. בראש המאפיינים של החודש הזה, נמצא המירוץ.

ערב פסח מאופיין בהתרוצצות בלתי פוסקת, 'באוקיינוס' של עבודה כשכולנו מנסים לעמוד בכל המשימות. בחיפזון יצאנו ממצרים, ובחיפזון רב אנחנו נכנסים ליציאת מצרים מדי שנה בשנה, ממהרים מאוד, צריכים להספיק קניות, סידורים, נקיונות, בישולים ומצוות רבות.

כמובן בראש המצוות כולן, ניצבת מצוות אכילת מצה. מצה דומה ללחם חמץ רגיל, ומורכבת מאותם הרכיבים- קמח ומים. מה יוצר אפוא את ההבדל בין חמץ למצה?

מה גורם לפער האדיר שבין לחם החמץ למצה האהובה? מה הופך את המצה למצווה נעלה, ואת לחם החמץ ל"בל יראה ובל ימצא" חמור כל כך?

התשובה פשוטה: הזריזות. בניגוד ללחם החמץ שנוצר על ידי שהות להתפחה, המצה הקדושה מתייחדת בזריזות המופלגת מרגע הכנת הבצק ועד היציאה מהתנור.

בניגוד ללחם החמץ שזקוק לפועלים המשתתפים במלאכתם- שיעניקו לו די פנאי להחמיץ ולתפוח, המצה זקוקה לעובדים זריזים ונמרצים, שלא יותירו את העיסה ולו רגע אחד ללא פעילות, אלא יעשו הכול כדי להכניס בזריזות את המצה לתוך התנור.

המקור לחשיבות הזריזות בעשיית המצות, הוא מהפסוק "וּשְׂמַרְתֶּם אֶת הַמִּצְוֹת" (שמות יב, ז). מעניין לגלות, שלמרות שפסוק זה עוסק בעשיית המצות, חז"ל חשפו בו כוונה נוספת לכל מצוות התורה: הזכות הכבירה והחובה העמוקה, שכאשר מגיעה מצווה לפני היהודי

הצלחה בגור"ב

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסיר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.י.ש כדורי אקבילי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רונית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרוך בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורגי' בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי' בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת טסה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאול בן סילביה משה בן ניזמה עינת בת רחל ברכה רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל נעמה בת שרה בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

ע"י	כניסת לבת	צאת לבת	יבוי חם
י-ט	18: 25	19: 38	20: 23
ת"א	18: 43	19: 35	20: 20
מ"ב	18: 44	19: 37	20: 22
ב"ג	18: 44	19: 36	20: 22

שואל ומשיב בהלכה- הכשרת פלים לפסח

אדם הרוצה להשתמש בפסח באותם כלים שמשמש בהם כל השנה, האם רשאי וכיצד?

שאלה: **?**

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה: **!**

סכ"ם מטבח- יש אפשרות להשתמש על ידי הגעלה. כלומר, שנותן סיר עם מים ע"ג האש, ובשעה שהמים מבעבעים, נותן לתוכם את הסכ"ם. ותיכף לאחר מכן שוטף במים קרים.

פלטה חשמלית- די שיַעֲרָה עליה מים רותחים ישר מן הקומקום, לאחר שרתחו המים. ולאחר שינקה היטב את הפלטה מכל חשש חמץ.

מחבת- די בהגעלה, שמכניס אותה לתוך מים רותחים. אולם במחבת מסוג "טפלון" לא מועיל הכשר וחייב לקנות חדש לפסח.

סירים- מכיוון שמבשלים בהם גם חמץ, חייבים להכשירם על ידי הגעלה במים רותחים. וקודם לכן חייב לרחצם היטב ולנקותם מכל לכלוך.

כלי זכוכית- לשיטת הספרדים, אינם בולעים חמץ - ולכן אינם צריכים שום הכשר לפסח, ואפילו הכניסו לתוכם חמץ גמור, כגון בירה, יש להתיר על ידי שטיפה בלבד. כלי זכוכית הנקראים פיירקס, שמבשלים בהם על האש, וכן דורלקס, מותרים בשטיפה והדחה בלבד. אולם לשיטת האשכנזים, אין להם תקנה ואסור להשתמש בהם.

כלי חרס- (ספלי קפה) אין מועיל להם שום הכשר, ואם השתמשו בהם בחם, אין הגעלה מועילה להם כלל. ומכל מקום 'הכיר' שרוחצים בו הסירים והצלחות, אפילו אם הוא עשוי מחרסינה - יַעֲרָה עליו רותחים, ואז מותר להשתמש בו בפסח.

תנור- חייב לשפשף היטב דפנות התנור בחומר ניקוי (עם צמר פלדה) מכל שמנונית, שנספגה שם. לאחר שהבריק את התנור מדליק על ריק למשך שעה, בטמפרטורה הגבוהה ביותר. ואף ידאג שעד כניסת החג יעברו 24 שעות, שלא ישתמשו בו כלל.

מיקרוגל- ראשית עליו להוציא את כלי הזכוכית שבו (ניתן לשליפה) ולהדיחו במים רותחים. ולאחר מכן עליו לנקות היטב את הדפנות עם חומר פוגם. ואף לשים כוס מים, ובתוכו חומר ניקוי - ולהדליק למשך רבע שעה. וכן לא להשתמש 24 שעות במכשיר.

זְכוּת קְרִיאַת תְּהִילִים

לפנינו מעשה מדהים, שסיפר הרה"ג הרב ליאור כחלון שליט"א מעשה שאירע עם הבת שלו: "היה זה לפני מספר שנים. המצב בארץ היה קשה, פיגועים ואסונות ל"ע ועם ישראל היה זקוק לרחמים. **בתי, בת השתיים-עשרה חפצה להתחזק לאור המצב הקשה וקיבלה על עצמה: לקרוא תהילים בדרך לבית הספר, בזמן נסיעתה באוטובוס להצלת והצלחת כל עם ישראל."**

באחד הימים, עלתה בתי לאוטובוס בדרך לבית הספר, כשהתיק עליה ותהילים בידה. היא נעמדה באוטובוס והתחילה לקרוא את פרקי התהילים. לפתע, באמצע הדרך, הרגישה בחילות נוראיות והרגישה צורך להקיא. היא רצה לנהג האוטובוס וביקשה ממנו לרדת בדחיפות והסבירה לו מדוע. הנהג עצר בשולי הדרך ואמר לה, כי יחכה לה עד שתסיים. **אך היא סירבה ואמרה, כי אינה רוצה, שכל הנוסעים ימתינו לה, והיא תמתין לאוטובוס הבא."**

"היא עצרה באמצע המזמורים וירדה מהאוטובוס. בעודה 'מתנקה' מהאוכל שהציק לה, האוטובוס יצא לדרך והתקדם. והנה, **לא עברו כמה עשרות מטרים, והיא שומעת פיצוץ אדיר. האוטובוס שהיא היתה עליו עד לפני שניות מספר התפוצץ, כאשר קולות נפץ נשמעים לכל עבר. רסיסי הזכוכיות עפו לכל עבר, ואנשים נהרגו ונפצעו ל"ע. בתי נכנסה להלם מהמראות הקשים..."**

"לפני מספר שניות היא הייתה באוטובוס, אך תחושות הבחילה החזקות, שהרגישה בעת קריאת התהילים גרמו לה לרדת מהאוטובוס. היא פתחה את התהילים במקום בו הפסיקה טרם ירדה מהנסיעה, ולתדהמתה היא מגלה, כי עצרה בפסוק: 'מַאִישׁ חָמַס תִּצְיָלֵנִי' (תהילים יח, מט)."

"למחרת, כשראתה בעיתון את תמונת המחבל, עברה בה חלחלה: **המחבל, עמד לידה באוטובוס, כשהחלו הרגשת הבחילות. היא רצה אלי וסיפרה לי, כיצד הקבלה שקיבלה לקרוא פרקי תהילים בדרך לבית הספר, כחיזוק לאור המצב, הצילה את חייה ומשמיים גרמו לה לרדת מהאוטובוס רגע לפני הנורא מכול."**

מינויים

לקבלת העלון חינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084 כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל" 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים- הגאון הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל

הגאון הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל- נולד בארצות הברית ב-כ"ז באב ה'תש"ד (1944). בצעירותו למד בישיבת 'בית התלמוד' בניו יורק. בהמשך עלה לארץ ישראל. לאחר נישואיו גר בבני ברק ואחר כך בתפרח. בתקופה זו היה משגיח בישיבת אופקים. למד את תורת הקבלה בישיבת 'אהבת שלום'. מאוחר יותר נעשה ראש ישיבה בישיבת ירוחם. לבקשת הרב הגאונים מרן ר' יעקב ישראל קניבסקי ('הסייטלר') ומרן ר' אלעזר מנחם מן שך הוא עבר לגור באופקים וכיהן שם כרב מעל לעשרים שנה. דרשן בחסד בעל מתק שפתיים. גאון בנגלה ובנסתר. התפלל על פי כוונות סידור הרש"ש. בעל חסד עצום. חילק את כספו לנזקקים למרות מצבו הכלכלי כשהיה נתון בחובות. טס לחו"ל כדי לחזק יהודים ומסופר כי היה טס לגיברלטר ליד ספרד כדי לחזק יהודי אחד בלבד. היה מסייע ברכבו הלוך ושוב טרמפיסטים גם כשהם לא היו בדרך נסיעתו. נפטר בי"ב ניסן ה'תשס"א (2001) בתאונת דרכים יחד עם רעייתו ובתו מרת מרים בת ה-19. חי כ-57 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים. את מקומו כרב הקהילה באופקים ממלא בנו הגדול ר' ישראל יעקב פינקוס, המכהן גם כר"מ בישיבת שערי שמועות.

אביו: ר' אברהם חיים. **אימו:** מצאצאי משפחת ויינברג, שושלת אדמו"רי סלונים. **אשתו:** מרת חיה מינדל (בת ר' מרדכי מן, ראש ישיבת 'בית הלל' בבני ברק). **ילדיו:** 12 ילדים. **מרבותיו:** ר' ישראל אליהו וינטרוב, ר' יעקב משה הלל, ר' אריה לייב מאלין (כשהיה בניו-יורק), ר' יוסף דב סולובייצ'יק (כשלמד בישיבת בריסק בארץ). **מספריו:** **ברכות בחשבון**- מהות הברכות, ענייני אמונה והשגחה **שערים בתפילה**- מהות התפילה **ישבת מלכתא**- מהות השבת **יתפארת תורה**- חידושים על התורה, עניינים באמונה, על מסכת גיטין **נפש שמשון**- התורה וקנייניה, שערי אמונה, סידור התפילה, תהילים, שבת ומאמרים **נפש חיה**- תפקיד האישה ביהדות **יתפארת שמשון**- הגדה של פסח, פירושים ודרשות על התורה **שיחות על המועדים**- ימים נוראים, סוכות, חנוכה, פורים, פסח- גלות ונחמה לבין המצרים **יתפארת אבות**- ענייני שמחת נישואין ובניין הבית היהודי **אהל מרים**- בענייני חינוך **אש להבה**- אוסף שיחות, עובדות והנהגות • **כצאת השמש בגבורתו**- על הרב **ירבותינו שבדרום**- ביוגרפיה, עובדות והנהגות.

להלן סיפורים, המעובדים מתוך '**רבתינו שבדרום**': הגאון ר' אברהם ארלנגר בהספדו על רבינו סיפר ששמע מבני המשפחה את המעשה הנפלא הבא: יום אחד הופיע אברך עם רעייתו בבית רבינו. בפיהם של הזוג היו תלויות הדדיות קשות, דבר שהעיד על שלום בית מעורער. האישה אף הרחיקה לכת והביעה את רצונה להתגרש. הרב חקר את בני הזוג למניעים, שהביאו אותם למצב זה, אך לא מצא סיבה רצינית שתצדיק גירושין. מכיוון שכך, קרא לאישה הצידה וביקש ממנה, שתואיל להסביר לו מה באמת מפריע ומציק לה, עד שאינה מסוגלת לחיות בשלום ובשלווה עם בעלה. האישה הסבירה בפשטות, **שבעלה איננו מחייך אף פעם, והיא אינה יכולה לסבול זאת**.

כעת קרא רבינו לבעל, הסתגר עימו בחדר ושאל אותו: "מדוע אינך מחייך, הרי חיוך וסבר פנים יפות כלפי האישה הוא מרכיב חיובי בחיזוק שלום בית, ומדוע אתה מונע את עצמך מהנהגה זו?". השיב האברך, כי הסיבה שאינו מחייך, **משום ששינוי הרוסות ובמראה מכוער כזה, מתבייש לגלותן ולכן הרגיל עצמו לכסות פיו ולהימנע מחיוך**. חזר הרב ושאל: "מדוע אינך מתקן את שיניך?". השיב הבעל: "רצוני לתקן שיניי, אך מה אעשה והטיפול יקר מאוד. ואין לי את הסכום הגדול הנדרש לכך, שהוא כאלפיים וחמש מאות דולר!".

רבינו בתנועת יד מהירה ונחרצת, כדרכו בקודש, שלף מכיסו את מלוא הסכום הנדרש לטיפול, סך אלפיים וחמש מאות דולר! ומסרו לאברך הנדהם. "למען שלום בית, עליך לתקן מיד, בכסף זה, את שיניך, ולהתחיל לחייך". אחד ממקורבי הרב, שמע את הסיפור מפי האברך, ניגש לרב והביע בפניו את פליאתו: "**הרי הרב נתון בחובות גדולים וגם פרנסתו מצומצמת. הרי אפילו כיסא שלם אחד אין בבית, וכיצד יכול להרשות לעצמו ליתן כלאחר יד, סכום כה גדול?**". השיב הרב בפליאה משלו: "אם אברך זה היה בן למשפחת פינקוס הייתה זו חובתי לתת לו כסף, הלא כן? ואת זאת בוודאי היית מבין. אם כן, מדוע לא תבין, שחובתי לתת גם לאברך הוא, שכן גם הוא בנו של הקב"ה ומגיע לו בדיוק אותו היחס, שהייתי מעניק לבני".

פעם אחת קיבל לידי סכום גדול לצורך קניית דירה לבתו. ר' אברהם דייטש, שהכיר את אופיו, שמע על כך ורץ לבקש את המעטפה, כדי למסור אותה בעצמו למוכר הדירה. "מצטער", השיב רבינו בהבעה כאובה, "הכסף תם". "איך?!", תהה, "והרי בקושי חלפו כמה שעות?". "נכון", השיב רבינו, "אבל הספיקו להיות פה כמה אנשים עם בעיות כל כך קשות, עד שתם הכסף".

רבינו החזיק מכונית. באחד הימים מכר אותה. במענה לשאלה מה ראה לעשות כן, השיב: "אין לי כבר כוח לעשות חסד". מסתבר כי בדרכו מהשכונה החרדית לעיר לקח עימו טרמפיסטים וכן בחזור, וכשראה בשובו אברכים ממתנים לנסיעה לעיר או הולכים ברגל, 'עשה פרסה' וחזר שוב למרכז העיר. עד שנסיעה קצרה בת עשר דקות לעיר התארכה לשעתיים, עד שהסעות הרב' פשטו את הרגל.

פעם אחת בשובו מאוחר בלילה מבאר-שבע, זיהה בצומת משמר הנגב, כרבע שעה מאופקים, טרמפיסט שאינו שומר תורה ומצוות הממתין במסלול הנגדי לטרמפ. רבינו עשה פרסה, בירר לאן הוא אמור להגיע, וזה השיב: "דימונה". הרב מאופקים לא התבייש לתת 'ספישל' לטרמפיסט עד דימונה, מרחק של למעלה משעה נסיעה הלוך-חזור.

רבינו נהג לערוך טיש בליל פורים. כידוע עיקר הישועות התגלגלו מתחת לשולחנו באותו טיש שנהג. פעם אחת נטפל אליו אברך, שעדיין לא נושע בילדים ודרש בכל תוקף ישועה. רבינו ניסה להתחמק, אבל האברך נפשו בשאלתו ואינו מרפה: "רוצה בן!". **בשעה שתיים לפנות בוקר 'נכנע' רבינו: "בן אני לא מבטיח, אבל השנה תיושע"**. מיותר לומר, כי באותה שנה חל מהפך במצבו של האברך ונולדה לו בת במזל טוב!

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט?!"

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה.

בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

הצלה מפלאה

קודש (סדרת המכתבים של הרבי מליובאוויטש) ופתח אותו.

המכתב, שנפתח לפניו היה בעמ' קפ"ה, ואלו המילים שצדו את עיניו (בתרגום מאידיש): 'בנוגע למה שכותב, אודות ההיזק שאירע לו... צריך הוא להיות סמוך ובטוח שזוהי אך ורק עוגמת נפש זמנית, והמצב יחזור לקדמותו!'

הרב גרינברג חש כי הברכה-הבטחה שהכול יהיה בסדר גמור, מיועדת לפיני. סמוך ובטוח כי פיני יזכה לנס רפואי. הוא המשיך בקריאתו: 'ועוד זאת, שלאחר מידת הדין ועוגמת נפש -תתגלה מידת הרחמים שהיא גדולה ממידת החסד שלפניה!'

שמח וטוב לב נשק הרב גרינברג לספר, השיבו למקומו ולחש לעבר התמונה: "תודה רבי"... את המשך הסיפור מספר פיני בעצמו: "זמן קצר שכבתי בחדר הרנטגן, כדי לעבור סדרת צילומים מקיפה. לפתע כמו הבזיקה הרגשה מוזרה ונמסכה ברגלי השמאלית. חשתי שהכאב פשוט נעלם. מיששתי את הרגל הפגועה, לחצתי על המקומות בהם חשתי את עיקר הכאב, וכאילו מאומה לא אירע. כאחד האדם..."

"ניסיתי בחשש להזיז את רגלי ולהפתעתי הרבה היא נשמעה לי. תזוזה לימין, תזוזה לשמאל, הכול בסדר. המום לגמרי, ניסיתי לעמוד על שתי רגלי והצלחתי. הרופא שבחדר הבקרה זינק אליי: 'מה אתה עושה?', צעק בכעס ובתדהמה. 'חזור מיד למיטה! אתה עלול להסב לעצמך נזק בלתי הפיך!'

"חייכתי ואמרתי: 'אדוני הרופא, זה אולי ישמע מוזר, אבל שום דבר לא כואב לי!'. הוא הביט בי בתימהון והזעיק לחדר רופאים נוספים. הם אילצו אותי לחזור למיטה לצילומים נוספים, ולאחר מכן אישרו כי הרגל בריאה, ואין כל סימן לשבר כלשהו. 'נס שאי אפשר להסביר!', אמרו בתדהמה" ...

אחד הרופאים שהכיר את פיני הציע לו כי יסיעו לביתו, אולם פיני סרב. הוא הסביר לו בעדינות, כי כיהודי אינו נוסע בשבת. הלה הרים גבה והביט בחוסר אמון על אדם, שלאחר תאונה קשה כזו, יוצא לדרך רגלית מייגעת.

בדרכו לביתו עצר פיני בבית הרב גרינברג. הוא תיאר לעצמו, שעליו להרגיע מעט את הרב גרינברג לאחר האירוע. הרב גרינברג הביט בפיני בעיניים קרועות. "ברוך מחייה המתים", פלט גרונו בקול נשנק.

כאשר תיאר הרב גרינברג לפיני מתי הוא חזר הביתה והחליט 'לכתוב' במחשבתו לרבי ולפתוח כרך 'איגרות קודש', הגיע תורו של פיני להשתנק. "לא ייאמן! הרי בדיוק באותה שעה, בה פנית לרבי, נעלמו כאבי כליל" ... מיותר לציין, כי למחרת עשה פיני את הדרך לבית הכנסת ללא קושי, ובירך את ברכת 'הגומל' במעמד כל העדים לתאונה.

היה זה בליל שבת חורפית. עם תום תפילת קבלת-שבת יצא פיני יאנג מבית הכנסת "ג'ואיש דיסקוברי סנטר אוף בופלו", יחד עם שליח הרבי מליובאוויטש, הרב העשל גרינברג. עימם צעדו עוד כעשרה אנשים, עסוקים בשיחה ערה. ברקע ניכרו היטב אותותיה של סופת השלגים הקשה שהתחוללה בבופלו באותו שבוע. על המדרכה עדיין נותר שלג בוצי מחליק, שאילץ את הולכי הרגל לרדת אל הכביש.

הרב גרינברג ופיני פסעו ראשונים. לפתע, הגיח רכב במהירות מסחררת לכיוונו של פיני. אורות הרכב הם הדבר האחרון שפיני זוכר מאותם רגעים. הרכב פגע בו חזיתית והעיף אותו לגובה רב. לאחר מספר גלגולים באוויר נחת פיני על הכביש.

אחד הנוכחים רץ לבית סמוך וביקש מהם לחייג למוקד החירום 911. בתוך דקות פילחו צפירות האמבולנסים את האוויר הקר. צוות עזרה ראשונה ניסה במשך שעה ארוכה לייצב את מצבו של פיני, ולאחר מכן הסיע אותו במהירות לבית הרפואה. סוניה, רעייתו של פיני, ציפתה בבית לפסיעות המוכרות של בעלה בחדר המדרגות. אלא שבמקומו של פיני הגיע שוטר, שסיפר לה מה קרה לפיני והציע עזרה, אם תזדקק.

"תודה רבה", הצליחה סוניה ללחוש מתוך התדהמה. היא נכנסה אל הסלון ונחתה על הכורסה. "מה עלי לעשות עכשיו?", שאלה את עצמה. לנסוע אל פיני, ממילא לא יכלה, בגלל קדושת השבת. הדבר הטוב ביותר, שיכלה לעשות הוא לפתוח ספר תהילים ולקרוא לרפואת בעלה.

ובבית הרפואה לשמחת הרופאים, הצליחו ניסיונות ההחייאה. פיני התעורר, וכמובן לא זכר את התאונה. רק כאב בלתי נסבל ברגל השמאלית הבהיר לו כי נפגע כהוגן. הוא גם לא הצליח להזיז את הרגל הזו.

הרופאים בחנו את הרגל מכל עבר וקבעו שהרגל שבורה ויש לנתחה. הם ערכו צילומי רנטגן מקיפים על כל חלקי הגוף, כדי לאתר פגיעות נוספות. ברוך השם, לא היו. באותם רגעים, טיפס הרב העשל גרינברג על המדרגות, המובילות לביתו בהרגשה קשה.

"לו היה זה יום חול", הרהר, "הייתי כותב מכתב לרבי". בזיכרונו צפו ועלו סיפורים אודות חסידים ש'כתבו' לרבי מכתבי-מחשבה בתוככי בתי הכלא הסובייטיים, וזכו באורח פלא למכתבי תשובה וברכות שהגיעו לבתי משפחותיהם.

הוא ניגש בדחילו ורחימו אל תמונתו של הרבי שהייתה תלויה בסלון ביתו, וביקש בלב מורתח רפואה שלימה, קרובה ומהירה לפיני, למעלה מדרכי הטבע. לאחר מכן פנה אל ארון הספרים, נטל באקראי את כרך י"ג של איגרות-

הרב שבתי בן אסתר יא אטון זצ"ל
מאיר מורד בן שושנה ז"ל
זהבה בת שושנה רייזל ע"ה
עמרים בן דבורה ז"ל
נעמי בת כותן ע"ה
מרים בת בלה ע"ה
דב בן יצחק ז"ל
סוליקה בת עישה ע"ה
סלים בן פרחא ז"ל
לטיף בן פרחא ז"ל
דניאל רפאל בן חגית ז"ל
יהודה בן סעידה ז"ל
עפאת בת השמת ע"ה

הרב שמואל בן שמחה דרוזי זצ"ל
הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל
שמואל בן רבקה ז"ל
משה בן רוזה ז"ל
אביחי בן אסתר ז"ל
נעימה בת גורג'יה ע"ה
דוד בר חסיבה ז"ל
חוה בת יעקב צבי ע"ה
רפאל בן אסתר ז"ל
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל
אורה בת נעימה ע"ה
דוד יצחק בן פרחא ז"ל
גורג'יה בת נעימה ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל
הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל
ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל
צדיק חכם בן חזלה ז"ל
שני בת אסתר ע"ה
מסודי בת חביבה ע"ה
אסתר בת גולה גאולה ע"ה
יוסף בר סעדה ז"ל
יעקב בן נעמה ז"ל
שרה בת מורברי רחל ע"ה
אלון בן סעדה ז"ל

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

בס"ד גיליון: 905

הדלקת הנר: 18:40 צאת השבת: 19:40 רבינו תם: 20:17 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: וערבה לה' (מלאכי ג), שבת הגדול.

או צרות הפרשה

פרשת "צו"

"ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הרשע" [ו, ד].

פעם, מי עוד זוכר, צעד מצעד ברחובות תל אביב. אנשים היו לנים על המדרכה ברחוב אלנבי כדי לתפוס מקום. להתפעם מפלוגות הדגלנים, להריע לצעדת התזמורת, למחוא כפיים לטנקים בהתקרב המועד היו אותם אנשים יושבים על שפת המדרכה, זוחחי דעת. הנוהרים בשעות הבוקר היו עומדים אחריהם בשורות צפופות. המאחרים נאלצו לעמוד על בהונות רגליהם, אם ביקשו לחטוף מבט. אך מה אם התלהבו היושבים, וקפצו על רגליהם בתרועה? אזי נאלצו העומדים אחריהם להתרומם על בהונותיהם, ואלו שאחריהם חייבים היו לקפוץ כדי לנסות ולחטוף מבט...

ומה אם הראשונים קפצו ודילגו בסערת רגשות? כי אז חסמו כליל את שדה הראייה של העומדים אחריהם... לעניין מה הדברים אמורים? תמיד היו ויהיו מעמדות, הבדלי דרגות. בכל השטחים, הרוחניים והגשמיים. אך פעם היו הדברים ברורים ותחומים. במישור הכלכלי, היו עשירים ואמידים, מעמד ביניים ואביונים. לעשירים היתה מרכבה פרטית, האמידים שכרו כרכרה, הנמנים על מעמד הביניים נסעו בעגלות והעניים הלכו רגלי. העשירים התגוררו בטירות, האמידים בחווילות רחבות ידיים, הסוחרים בדירות נאות והעניים בבקתות דלות. העשירים התהדרו במלבושי כבוד, האמידים לבשו בגדים ללא רבב. בני מעמד הביניים לא בושו בטלאי במפרק ובברך, והעניים עטו בלואי סחבות. כך היה מנהגו של העולם.

לא עוד. כיום – באשמת רוח התחרות העזה, הפרסום השוטף מוחות והתקשורת הפועלת בשירותו – התבלעו התחומים. הכל הפכו ל'בעלי מרכבות', גם אם שיעבדו לרכבם עשרות משכורות ואין ידם משגת להחזיקו. הכל הפכו ללובשי מותגים, כולם מחקים את כולם. מתארחים במלונות יוקרה, נופשים בחו"ל, חיים מעל ליכולת הסחרור שאין לו סוף. 'עומדים על בהונות רגליהם' ומותחים צוואר עד לנקיעה. ולא בתחום הכלכלי בלבד. טשטוש התחומין חדר לכל מקום. פעם, ידעו הכל: יש יהודי יודע ספר, בר אוריין, ויש רב, ויש גדול בתורה, ויש גאון, ויש הנמנה על גדולי הדור. הכל היה תחום ומוגדר. גדולי גדולים, כבן עזאי ובן זומא, לא נסמכו לרבנות. אף האמורא שמואל לא זכה לכך. אפילו לרב, גדול אמוראי בבל, לא העניק רבינו הקדוש אלא היתר הוראה מוגבל! וכיום, כל אברך רב, וכל רב גאון, והמילים כבר נעתקות. ומה הנחת ללמדן אמיתי?

כשרש"י הקדוש הביא שמועה בשם אחד מרבותינו, כתב: "כך אמר לי רבי שמואל המכונה חסיד". רש"י לא לקח על עצמו את האחריות לנכונות התואר! וכיום? כל אחד צדיק נשגב, כבוד קדושת! בדרך זו, הלא מאבדים התארים את משמעותם, וכבר צריכים לציין "הגאון האמיתי", ולך תדע...

לא זו הדרך! רצונך לכבד את פלוני, אדרבה. אבל כערכו. כשביקשו להספיד אדם בתואר הצנוע: "צנוע", שאל רב נחמן: "מניין לכם זאת, כלום עקבתם אחריו?"... ומדוע? משום שחייבת להיות אמת מידה. חייבת להיות הדרגה. יש לדעת מה חשוב, ומה חשוב יותר. מי חשוב, ומי חשוב יותר!

דבר זה, מפרשתנו למדנו. העבודה הראשונה בבית המקדש, היתה 'תרומת הדשן': מטילים היו גורל, כדי לזכות בה. בבגדי כהונה היתה נעשית. אבל התורה מדגישה: על בגדי הכהונה האלו להיות פחות יפים מהבגדים הרגילים. ומדוע? משום שיש עבודות חשובות ממנה: "לימדה תורה דרך ארץ. בגדים שבישל בהם קדירה לרבן, אל ימזוג בהם כוס לרבנו!"

הדברים מרעישים: נערך פייס, וכהן מאושר זכה בגורל, זה יומו הגדול! עולה הוא למזבח ובידו מחתת כסף, נוטל מלוא המחתה אפר ומניחו לצד המזבח, ונעשה בו נס גלוי ונבלע במקומו. מבקש הוא ללבוש לכבוד המאורע, לכבוד הזכייה ולכבוד עבודת הקודש את פאר מחלצות כהונתו- ואין מניחים לו! אסור לו!

מדוע? והרי אפר זה קדוש הוא, אסור בהנאה. והרי "אין גבהות לפני המקום". הרי לשבחו של עשיו אמרו, שגם כשעשה לפני אביו מלאכת בישול מרבבת בגדים, היה עושה זאת בבגדי מלכות – לפני מלך מלכי המלכים, על אחת כמה וכמה!

הכל נכון. אבל חייב אתה לבנות לעצמך סולם הכרה, לדעת מה חשוב ומה חשוב יותר! שום אדם בעולם לא נכנס לקודש הקדשים, מלבד הכהן הגדול ביום הכיפורים. ושתי מערכות בגדי לבן היו לו: בשחר, להכניס את מחתת הקטורת ולהזות את דם קרבנות הפר והשעיר המכפרים על הכהנים והעם, ובין הערביים שב ונכנס להוציא את המחתה. והלכה היא: מערכת הבגדים הראשונה צריכה להיות יקרה ויוקרתית יותר מהשנייה. אמנם, גם הוצאת כף ומחתה עבודה היא, וכשרה רק כהן גדול, ונכנסים עבודה לקודש הקדשים. אך אין להשוות הכנסת הקטורת והזאת הדמים, עם הוצאת המחתה הריקה...

נפיק את הלקח: עלינו ליצור לעצמנו תמונת מצב נכונה, למקם כל דבר כפי חשיבותו וערכו. לסווג ולדרג. כי סולם חשיבות מכתוב סדר קדימויות. וזה התנאי הבסיסי להתעלות האדם! (מעין השבוע).

"אם על תודה יקריבנו וגו'" [ז, יב]. ההודאה לה' - בלימוד התורה.

אומר רבי צבי הירש קייזנבורג זצ"ל: "חז"ל תיקנו לומר בכל יום מזמור ק' בתהילים, שהוא "מזמור לתודה". כיוון שאדם צריך להודות בכל יום על הניסים שעושה לו ה', ולהביא קרבן תודה כי אין בעל הנס מכיר בניסו (נדה לא). וכשאומר מזמור זה, יחשוב בלבו כאילו הוא מביא קרבן תודה לבית ה'. ומי שזכה שהשי"ת יציל אותו מליסטים או מאש ומים, או שהיה חולה ונתרפא, אזי חובה עליו לעשות איזה מעשה טוב, שיהיה ניכר שהוא עושה זאת במקום קרבן תודה, לכבוד הקב"ה.

בוא וראה מה שהעיד על עצמו הרב החסיד רבי אברהם בהקדמת ספרו "שבולי הלקט":
אזכיר כאן **נפלאות שעשה ה' עמדי** - חליתי במחלה קשה ורבו עלי מכאובים, וקרובי רחוקו ממני כי הייתי עליהם למשא. לבי פחד בקרבי, בזוכרי שאני עומד לצאת לדרך רחוקה, והצידה שיש לי [תורה ומצוות] היא מעטה. כאשר ראו האנשים שעומדים לידי שהגעתי למצב של גסיסה, הוציאו החוצה את אשתי וצאצאיי כדי שלא יראו במיתתי. אבל ברגע האחרון עשה ה' עמדי נס. לא בזכותי אלא בזכות אבותיי הקדושים. פתאום ראיתי אדם נמוך עומד לפני ונר דולק בידו. הוא כיבה את הנר במהירות ומיד הדליק אותו שוב.

אמרתי לו: בבקשה, אדוני אמור לי פשר הדברים שאתה עושה לפניי בנר הזה".
השיב האיש: "הנר הוא רמז לנשמה שלך. זה שכיבתי את הנר מרמז שימי חייך כבר נגמרו. וזה שהדלקת אותו מהר, מרמז שתהיה לך רפואה במהרה. וידוע תדע שהיו במשפט שלך מיימינים ומשמאילים ושקלו במאזניים את הזכויות שלך. ובאתי לבשר לך שהאל הרחמן הוסיף ימים על ימך כיוון שאתה עתיד לזכות את הרבים, ובעוד שלושה ימים תתרא מוחולי זה". מעשה זה קרה שלושה ימים חג השבועות. ואמנם כאשר אמר לי האיש- כן היה, שבחג השבועות הלכתי לביהכ"נ ונעשיתי ממש בירה חדשה. מיד התחזקתי וכתבתי פירוש על התנ"ך, וקראתי לו "שבולי הלקט" ("קב הישר" פרק יח).
בייחוד בימים אלו שעם ישראל עובר - הודאה מביאה להכרה בחסדי ה', והאדם חייב להודות להקב"ה על הניסים והנפלאות שבכל יום ויום. בעל "שבולי הלקט" לימדנו כיצד מודים להקב"ה, מהי המרגלית הטובה ביותר בה בוחר ה' כתודה. ספר "קב הישר" שהפך למורה דרך לרבים כדאי היה בשבילו להצילו ממוות (אור דניאל).

"אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם בזאת יתהלל ומתהלל, השכל וידוע אותי, כי אני ה' עושה חסד משפט וצדקה בארץ" [ירמיה - ט, כב-כג].

מעשה בשניים שבאו לדין תורה לפני בית הדין שבארם צובא. אחד מעשירי הקהילה תבע אדם שלוה ממנו כספים, והגיע מועד פרעונם. והלה הודה בכל, זה השטר וזו חתימת ידו, אך מה יעשה ואין לו כסף. מובן, שהדיינים חייבוהו לפרוע את חובו. אלא אם יאות המלווה להאריך לו את המועד. העשיר לא הסכים: אין כל ביטחון שמצבו של הלווה יוטב. ממילא, חוייב הלווה לשלם, ומיד.

יצא הלה מבית הדין, הלך ילך ובכה. בדרכו, פגש בגאון אברהם ענתבי זצ"ל, וביקש ממנו ברכה, שהקדוש ברוך הוא יושיעו ויוכל לפרוע את חובו. "ברכה בימך" אמר לו הרב, "מדוע לא באת אלי קודם? מכל מקום, בוא אלי מחר, ונראה מה לעשות". הלה התעשת, קרן תקווה האירה את יומו, ואילו הרב פנה ממנו ושם פעמיו לביתו של העשיר המלווה. נקש בדלת, והעשיר הופתע לראותו. בהדרת כבוד הכניס את הרב לביתו, וערך לפניו שולחן כדת. אבל הרב לא אכל ולא טעם מאומה. "יתכבד כבוד הרב, ביקורו לכבוד הוא לי, שווה הוא בעיני אלף זהובים!" "אל נא תגזים", אמר הרב, "מכיר אני את הסוחרים וגוזמאותיהם!" "אין זו גוזמה", הצהיר העשיר. "הביקור שווה בעיני עוד יותר!"

"אם מתכוון אתה לכך באמת ובתמים, הריני גובה את דמי הביקור", אמר הרב. "הבא לי בטובך את שטרות חובו של אותו עני. דחוק הוא עד מאוד, ואבקשך לוותר לו בלב שלם!"
מיהר העשיר להביא את השטרות, והרב הסב עימו לאכול ולשתות ולתבל את הסעודה בדברי תורה, והפיצו לעשיר היה מושלם. למחרת, כאשר העני הגיע אל הרב לשמוע מה בפיו, הגיש לו הרב את שטרותיו, קרועים ומחולים... (מעין השבוע).

*

"תפטור גם אותי בסיום שלך", קרא היהודי מתוך הטלפון...

מעשה אירע ברב בית הכנסת, שערך בערב הפסח סיום מסכת. בית הכנסת היה מלא מלא מפה אל פה, ורבים מהמשתתפים היו בכורים שביקשו לפטור עצמם מ'תענית בכורות' על ידי שמיעת הסיום והשתתפות בסעודת המצוה. והנה, כשהתחיל הרב בלימוד הגמרא, לפתע שמע יהודי קורא לעברו: "כבוד הרב, תכוון בבקשה לפטור גם אותי". הרב לא הבין מהיכן בקע הקול, והמתפללים מיהרו להסב את תשומת ליבו לטלפון הנייד שהונח על השולחן שלפניו (והיה במצב של רמקול)... היה זה יהודי שישב בביתו, וביקש להפטר מתענית בכורות על ידי שמיעת הסיום דרך הטלפון.

הסתפק הרב: האם אכן ניתן להיפטר מהתענית על ידי השתתפות בסיום מסכת דרך הטלפון?

הצענו את השאלה לפני הגה"צ רבי דב קוק שליט"א, והשיב: שמכיון שלמעשה האיש ששומע דרך הטלפון, לא סיים את המסכת, וכל היתר שלו לאכול הוא מפני שהוא נטפל למסיים, אם כן יתכן שרק כאשר האדם נוכח בפועל יחד עם המסיים, אזי הוא מייקר ומחשיב יותר את מעמד הסיום מסכת וסעודת המצוה, וממילא יכול להיחשב לנטפל לעושי מצוה (ויעויין במשני"ב בסי' ת"ע סק"י), אך כאשר הוא רק שומע את הסיום דרך הטלפון, לכאורה הסיום מסכת והסעודה אינם חשובים יותר מחמתו, ולא ניתן לצרפו עם סיום המסכת. (והנה, כאשר חזרנו והצענו את השאלה לפני מו"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א, השיב לנו ממש כדברים הנ"ל. סיפרנו לרב שכך גם השיב חתנו, ואמר: "אם כן תרשום נא את הדברים בשם חתני הגה"צ שליט"א...").

ונוסיף לשאול חידה: איך יתכן שישתתף יהודי בכור בברית מילה בערב הפסח (באופן שהמוהל מל כדת וכהלכה), והסעודה תהיה כשרה למהדרין, ובכל זאת לא יוכל להפטר בכך מתענית בכורות (ויעויין במשני"ב בסי' ת"ע סק"י, שכתב שסעודת ברית מילה פוטר מתענית בכורות)?

תשובה: מעשה היה ביהודי שפדיון הבן של בנו היה אמור להיערך ביום י"ב בניסן, אך הוא החליט לעכבו ביומיים נוספים, ליום ערב הפסח, כדי שהבכורים יפטרו על ידי הפדיון מהתענית... ושאל בעל ה'מקור חיים' (סי' ל"ו) האם פדיון זה פוטר מהתענית?

השיב: בשולחן ערוך (יו"ד סי' ש"ה ס"א) נאמר: "ואחר שלשים יום, יפדנו מיד, שלא ישעה המצוה". ולכן איסור גדול עשה האיש בכך שעכב את הפדיון, וסעודת הפדיון הזה אינה נחשבת לסעודת מצוה, כי זו מצוה הבאה בעבירה, וממילא הסעודה אינה פוטר את הבכורים מלהתענות... ומדבריו נוכח ללמוד גם בנוגע למצוות ברית מילה, שאם למשל הברית אמורה היתה להיערך ביום י"ג בניסן, ואבי הבן איחר אותה ביום, כדי שתפטור מתענית בכורות, אין הבכורים נפטרים מהתענית מחמת מצוות הברית הזו, כדלעיל (והערב נא).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזרזה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ קודסיה בת כשוור ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אור בת יפה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ מוריס מורטזה בן שרה ז"ל, לע"נ זיסט בת מרים ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ אליהו בן בתיה ז"ל, לע"נ אליהו בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לדיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ שמעון שי בן שלמית ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

גליון

325

פרשת צו-שבת הגדול תש"פ

להם יום אחד לאחר לימודיהם ומוצאים את אביהם ואימם עסוקים בעריכת שולחן עם מגשי עוגות ושתיית 'לחיים'.

מביטים הילדים אחד אל השני בתימהון ושואלים את ההורים מה הסיבה למסיבה.

"מסיבת הודיה", היתה התשובה בנועם, "ועוד מעט תבינו..."

כעבור שעה קלה היו ישובים כל בני המשפחה סביב לשולחן חגיגי בציפייה דרוכה לדעת את פשר האירוע. והנה האבא מוציא מכיסו חבילה של שטרות בני מאה דולר כל אחד. דפדף בין השטרות ושלף מתוכם אחד.

"תראו ילדים", הציג את השטר הירוק, "זה שטר של מאה דולר מזויף. קבלתי אותו הבוקר מסוחר בתוך החבילה הזו. חזרתי אליו, הוכחתי לו את הזיוף, הוא הסכים שהשטר הזה הוא נייר בעלמא, אך סירב להודות שזה הגיע ממנו. אני יודע שזה הגיע ממנו כי לפני כן לא היו בכיסי דולרים. אמנם ברור לי שהוא כמובן לא הזייפן, אף הוא קיבל זאת ממישהו. עתה מה אעשה? את הדולרים רכשתי כדי לשלם חוב. האם אעביר גם אני את השטר המזויף בתוך חפיסת השטרות האמיתיים כאילו לא ידעתי?, האם לעשות כמו שעשו לי?"

האבא לא המתין לתשובה. הוא קיפל את השטר המזויף וגלגלו, הדליק מצית אש וחרך את השטר בקצהו. קם ממקומו, נתן את המצית לבכור הילדים וכיבדו לשרוף מעט את השטר, כך הוא וכך כל האחים והאחיות בגילאי חינוך, כולם שרפו. ולא חלפו ארבע דקות עד שמהשטר המזויף לא נותר אלא מעט אפר לבנבן...

"אבל למה המסיבה, העוגות והשתיה?", שאלו הילדים בתימהון.

"זו מסיבת הודיה", הסביר האבא, "להודות להקב"ה שנתן לי דעת וכוחות נפש לא להיכשל בממון שלא ביושר..."

חלפו קרוב לעשרים שנה. אחד הבנים כבר בעל משפחה בעצמו ואב לכמה ילדים. לפני כשנתיים הוא רכש דירה חדשה. עברו הדירה היתה חדשה אבל היא היתה יד שניה. גרה בה אישה מבוגרת שהלכה לעולמה והיורשים מוכרים עתה את ביתה.

צו את אהרן ואת בניו (ו, ב)

אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות (רש"י)

התאונן אחד לפני הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל על כי נבצר מרוב עם ישראל לקיים מצוה מפורשת בשו"ע...

התפלא הרב בן ציון לאיזו הלכה כוונתו? השיב הלה: "הלכה מפורשת שיש להימנות על עשרה הראשונים בבית הכנסת, נמצא שאם יש ציבור של מאה מתפללים הרי תשעים לא יוכלו לקיים הלכה זו?"

השיב לו רבי בן ציון על אתר: "טעות בידך! כל המאה יכולים לזכות בכך".

"הכיצד?", תמה הלה.

פתח רבי בן ציון את השו"ע (או"ח סי' צ, י) והקריא: 'ישכים אדם לביהכ"ס כדי שימנה עם העשרה ראשונים...! והוסיף להסביר: "מן השו"ע לא כתב 'ימנה האדם על העשרה ראשונים', כי לזה באמת יכולים לזכות רק עשרה. את זה לא מחייבת ההלכה. אבל החיוב הוא על כל אחד להשכים ולהשתדל להיות מעשרה ראשונים, ולהשתדל, יכולים כולם!"

* * *

צו את אהרן - אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות. אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס (רש"י)

זירוז מיוחד צריך במקום שיש הפסד ממוני. יכול אדם לדקדק ולהדר הרבה במצוות שבין אדם מקום, אבל כשיבוא לידו ניסיון קל בעניינים שבממון, מורה הוא לעצמו היתר ונופל בו. ואפילו המדקדק ועומד בנסיון ואינו נכשל באיסור גזל, מ"מ לא כ"כ מצוי שיעשה לפנים משורת הדין, ויהדר בעניינים אלו. במעשה דלהלן נראה שעדיין לא פסו יחידי הסגולה המדקדקים בחשש גזל ומהדרים בנקיון כפיים וכשרות הממון.

הסיפור התחיל לפני כעשרים שנה בבני ברק. במשפחה אחת ולה בנים ובנות בגילאי העשרה ומטה. הילדים שבים

"יש לנו תנאי", השמיעו באוזני הקונה לפני חתימת החוזה, "אמנו היתה ניצולת שואה ולצערנו היתה מסויטת שמא תשוב המלחמה והגלות, הרעב והסכנה. היא החביאה בבית חפצי ערך. אם אתה מוצא משהו במקום בלתי צפוי, זכור שהדבר שייך לנו, היורשים".

הקונה סירב להתחייב וטען: "אני הרי לא נכנס לדירה כבר היום. הזמנתי צוות של שיפוץ שבו עובדים אנשים שאינם בני ברית. וכי אוכל לסמוך עליהם שבעבודתם, הכוללת בין היתר נתיצה, בניה, ניקיון ושיפוץ, אכן יביאו אלי כל דבר שימצאו?". החוזה נחתם אפוא בלי ההבטחה הזו.

שנת מגורים שלושה חלפה בדירה המשופצת. לקראת הפסח עמלו בני המשפחה על ניקיונו של חדרון מרפסת, שבשיפוץ הכללי של הדירה כמעט ולא נתנו את הדעת עליו. בצד החדרון ששימש כמחסן היתה מרצפת כפולה, אחת על גבי חברתה, ותוך כדי העבודה הרימו את המרצפת, והנה מתחתיה שקית ישנה ומהוהה, שניכר שמכסה היא על משהו. אחד הילדים אזר אומץ, הרים את האריזה המאובקת, נתן את ידו בתוכה ו...גילה בה אוצר: שלוש אונקיות זהב וצורר שטרות ירוקים מעלים עובש אבל שווים ממון רב...

"זה בא לנו מן השמים", ציינו לעצמם האב והאם חרש. עדיין היו להם חובות של עשרות אלפים מרכישת הדירה...

הניסיון היה קשה. הרי הם לא התחייבו להשיב את המציאות ליורשים. זמן ניכר חלף ויש כאן ככל הנראה 'אוש בעלים'. שאלו דיין של 'חושן משפט' והוא סבר שניתן להתיר אבל הציע לשקול זאת היטב...

לנגד עיניו של הבן עמדה המסיבה ההיא שעשה אבא כשזכה 'להפסיד' מאה דולר ולא להיכשל באבק גזל. הזיכרון הזה נתן לו כוח. הוא הזמין את אחד היורשים ונתן לו את השקית הישנה והיקרה.

"אני חייב לסיים את הסיפור בחלק שהוא מבחינתי השיא", מסיים הבן, "במשך אותה שנה הצלחנו לשלם את כל החובות מבלי שנדע להסביר כיצד. ההכנסות לא גדלו, ההוצאות נותרו כפי שהיו, ולמרות זאת השבנו את החובות בס"ד. היתה ברכה בכסף. ההרגשה שלנו היתה שזה כתוצאה מאותו וויתור ונקיות בממון שהחדיר בנו אבא..."

[מתוך הספר 'האמנתי ואספרה']

שבת הגדול

כתב השו"ע (ס' ת"ל, א): שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול, מפני הנס שנעשה בו. ומוסיף הרמ"א שהמנהג לומר במנחה את ההגדה - מתחילת 'עבדים היינו' עד 'לכפר על כל עוונותינו'. וביאר המ"ב שזה משום שבשבת הזו היתה התחלת הגאולה והניסים.

נביא להלן מעשה הנותן הצצה להשגחת הבורא בעולמנו, ועל הניסים המולבשים בטבע גם בגאולת הפרט.

בן תורה יקר, מיקירי קרתא דירושלים, סבל שנים רבות מדלקת חניכיים, מלווה ביסורים וכאבים, עד שלא היה יכול לאכול כראוי. כשהלך לרופא השיניים, הודיע לו הלה חגיגית, כי אין לו ברירה ועליו לעקור את כל השיניים - חד וחלק... ואח"כ יעשה לו שתלים במחיר 'נוח מאד' של כמאה אלף ₪...

אותו בן תורה לא התעצל, והלך לבדיקה נוספת אצל מנהל מחלקת שיניים בבית החולים הדסה בירושלים, אלא שגם הלה בישר לו כחברו, כי עליו להוציא את כל שיניו וכו'.

אותו אברך שם מבטחו בהשם יתברך, הוא בירר אצל היועצים החרדים הידועים מי הוא ואי זה הוא הרופא המומחה לשיניים וחניכיים אשר יוכל להיות השליח להושיעו. ואז ניתנה לו כתובת של רופא מסוים בתל אביב, מנהל מחלקת שיניים וחניכיים בבי"ח בת"א. הוא המומחה הגדול, הוא גם מרצה לבעיות חניכיים באוניברסיטת ת"א, הוא הכתובת והוא המילה האחרונה בנושא, כמובן.

טרח אותו אברך כואב, לנסוע לת"א לאותו מומחה. הכין באמתחתו קרוב לאלף ש"ח כדי לרכוש לעצמו את הזכות לראות ולהיראות אצל אותו מומחה... והגיע לפתחו של הלה.

או אז התבקש מהמזכירה מיד עם הגעתו, לשלם את הסכום הנ"ל. לשאלתו, אולי אין בכלל מה לעשות, למה לשלם מראש, נענה האברך כי בכל מקרה הוא חייב לשלם, על הזכות לראות ולהיראות אצל הרופא המומחה.

האברך בידעו את גודל חשיבות העניין, הבין שהוויכוח ממילא מיותר, משום שהרי ברור שהמומחה כבר יידע מה שלא ידע אותו 'רופא פשוט' בירושלים, דהיינו כיצד לשמר את שיניו החולות, או כיצד להתגבר על חניכיים חולות ומודלקות. שלף האברך את ארנקו ושלשל את מלא הסכום לקופה, קיבל קבלה כחוק, והמתין לתורו.

כשהגיעו תורו פסע אל תוככי חדרו של המומחה המפורסם, המומלץ ע"י כל יועצי הציבור, ומי כמוהם יודע את אשר לפניהם, מומחה גדול, שכדי להיכנס לחדרו כבר צריך לשלם. מי כמוהו?!

פסע האברך מעדנות, המומחה המפורסם הורה לו לשכב על המיטה. החולה העיר למומחה המפורסם כי כדאי שישמע ממנו הקדמה קצרה על תולדות החולה והמחלה, ומה אמרו הרופאים 'הפשוטים' לפניו, ומה הוא מצפה ממנו.

החולה שהיה נפעם ומרוגש מזכיותו כי רבה היא, שהנה זכה, בפרוטקציה רבה כמובן, לקבל תור אצל הרופא המפורסם, תוך שבועיים בלבד. והנה כבר אומר לו הרופא ללא שום הקדמה והאזנה, "עלה ושב על הכסא!".

כשהעיר הערה קלה באוזני המומחה המפורסם נענה מיידית, "חבל על כל רגע, אני אראה מיד הכל".

האברך עוד לא הספיק לשכב וליישר את עצמו, וכבר נשמעה הדיאגנוזה בפקודה, "אתה יכול כבר לקום, אין מה לעשות. אני אעקור לך את כל השיניים!".

התדהמה מכה בו באברך, הנה לך מומחה מפורסם שאין מקום להרהר אחר דבריו, דבריו הם המילה האחרונה בעולם הרפואה, כמובן.

והנה יש לו לרופא המומחה, המומלץ ע"י כל היועצים למיניהם, יש לו משהו נוסף לומר לו לאברך. חשב לו האברך לתומו, בטח עכשיו מגיעה בשורת האור לה הוא מצפה. הנה או-טו-טו, מתחיל שביב האור, והמצוקה והכאב מתחילים לנוע אחור...

ואלו דברי המומחה: "היות ואני הפרופסור של מחלקת השיניים במוסד האוניברסיטאי בעיר, אני מבקש ממך שתשאיר לנו את כל השיניים שלך בשלימות, למוזיאון שלנו. אני רוצה להראות לסטודנטים שלי מקרה נדיר של מחלת חניכיים שגרמה להוצאת כל מערכת השיניים בשלימות, ללא שום חור בשום שן. ככה בשלימות יהיו שיניך מוצגות בוויטרינה שבאוניברסיטה, כדי שיוכלו הסטודנטים להבין את מחלת החניכיים, עד כמה היא הרסנית וכו".

כל זה נאמר לחולה בנשימה אחת או שתיים, תוך דקה אחת או שתיים מאז שנשכב והוקם מהכיסא הלא טיפולי. ככה בצורה אלגנטית, אכזרית מושלמת.

אולם האברך, הלא בן תורה הוא, אברך שכבר למד לשים מבטחו בהשם יתברך, דווקא בשעות הקשות, השליך יהוה על הקב"ה שלא כלו רחמיו. נסע היישר מאותו מומחה מפורסם, שכל היועצים המליצו עליו, ושמו הולך לפניו מסוף ת"א ועד סופה... נסע משם היישר אל הכותל המערבי בירושלים. שם, לא ביקש ממנו איש דמי כניסה, לא דמי התרברבות, לא השכיבוהו ולא הקימוהו מהכיסא הטיפולי ללא טיפול...

השעה היתה כבר מאוחרת, כשחזר מת"א מאותו מומחה, וכבר פרשה החשיכה את כנפיה. האריך האברך בתפילתו ואף זכה שתפילתו עטופה בדמעות שלישי היתה. אברך צעיר, במיטב שנותיו, יסתובב בלא שיניים, ושיניים מושתלות בפיו...

הכאב היה נורא, והדמעות כמים נטפו. כאבה לו גם צריבת העלבון שבדברי הרופאים, הזלזול, אי האכפתיות. ידע החולה כי עתה ניצב הוא בפני מי שרק הוא, ואך הוא, בוחן ליבות וכליות, רואה הוא, בורא כל העולמים, לא רק את שיניו וחניכיו, אלא גם כאבו עלבונו וצערו, נראים לפניו יתברך.

נסתם ויבש מעיין עיניו, ועיניו עייפו.

סיים האברך את תפילתו, ופנה לביתו מלא אמונה בבורא עולם שדבריו נשמעו ובקשתו התקבלה. עלה על יצועו ונרדם מעייפות וחולשה.

והנה חלום. ובחלומו מופיע לפניו המגיד בעל החלום, ודבר בפיו: "הלא אתה לומד בכולל בביהמ"ד של חסידי באבוב ברחוב חגי 7 בירושלים, וממול בית המדרש גר החכם הצדיק ששון מזרחי, מדוע לא תלך אליו לשאול ממנו עצה ותושיה", עד כאן היו דברי בעל החלום.

ותפעם רוחו של אותו אברך. הבוקר אור ורגליו נשאוהו לביתו של אותו חכם צדיק, עניו ושפל רוח, מקובל ומחבר ספרים על הזוהר הקדוש רבי **ששון מזרחי** זיע"א. מעולם לא ביקר בביתו של אותו צדיק, רק ראהו תדיר עולה ויורד במדרגות ביתו, מביתו אל בית הכנסת הקדוש 'שמש צדקה', ומביהכנ"ס לביתו.

עלה האברך במדרגות הבית מהחצר האחורית, והנה בקומה השניה נשקפה אליו דמותו של הצדיק יושב בחדר הסמוך לפתח ביתו, על יד חלון הפונה לחדר המדרגות, ומעיין בספר קדוש. ביקש האברך רשות כניסה, שניתנה לו במאור פנים. נכנס וכיסא הוצע לו. סיפר האברך את צרת נפשו, את דברי הרופאים, את דבר תפילתו לפני מלך רופא חולים ע"י הכותל המערבי, ולבסוף הגיד לו את דבר החלום.

נענה הצדיק בחיוך ובענוות אמת, ואמר: "וכי אני רופא, מנין אדע מה תעשה?", טעות יש כאן!".

עמד האברך על שלו. לא טעות יש כאן, וכמו כן גם רופא הוא אינו מחפש. הוא נצטווה לגשת אל הצדיק שם יקבל עצה וישועת ה', וזאת הוא מבקש.

נכנע הצדיק לניכרים דברי אמת' של אותו אברך. קימט הצדיק את מצחו, הרהר מעט ואמר: "מדוע צריך רופאי שיניים, הם יודעים לרפא רק לפי הספר שלמדו בו. עליך ללכת לרופא כללי שלא למד דווקא רפואת שיניים, ותשמע את דעתו. אבל תנאי אני מתנה עמך, שיהיה אותו רופא ירא שמים".

שאל האברך: "אולי יכול הצדיק להמליץ לי על מישהו?".

נענה הצדיק ואמר: "כן, לך אצל ד"ר אסטרו המקבל חולים פה בקצה רח' חגי פינת רח' יואל. הוא רופא כללי טוב, רציני וירא שמים. ותאמר לו שאני שלחתי אותך".

האברך לא התמהמה, ומיד ניגש אל ד"ר אסטרו. ד"ר אסטרו הסתכל מעט בתימהון על האברך ומשאלתו, כנראה שבשנות עבודתו הרבות כרופא כללי ומשפחה, היה זה המקרה הראשון שמישהו בא אליו בשביל בעיות שיניים וחניכיים. אבל כאשר שמע שהצדיק רבי ששון מזרחי שלח אותו אליו, הרצינו פניו, והוא ניאות לבדוק את האברך. מסקנתו היתה שקשה להאמין שאין דרך לרפא את החניכיים. כיום, כאשר ישנם דרכי רפואה פולשניים לכל

פינה נידחת באברי האדם, קשה להאמין שאין דרך להגיע אל תוככי החניכיים.

קימט הרופא את מצחו והרהר. לאחר מחשבה ארוכה אמר: "תראה, יש לי ידיד ושמו ד"ר גדליה שטרן, הוא רופא שיניים וירא שמים, צריך לשאול אותו, ומה שהוא יאמר זו ההחלטה וכך תעשה".

לא שהאברך האמין עדיין ברופאי שיניים, אך היתה הוראה של בעל החלום ללכת במסלול מסוים שתחילתו בצדיק ששון מזרחי, הנה כי כן המסלול מתגבש והולך, לכן הסכים האברך להמשיך במסלול שהורו לו מן השמים, והביע הסכמה לדברי ד"ר אסטרו.

ד"ר אסטרו הבין שהעניין דחוף ביותר, והמתחיל במצווה אומרים לו גמור! חיפש את מספר הטלפון של ד"ר שטרן והגיע למזכירה. המזכירה הודיעה חגיגית לד"ר אסטרו, כי אין בעיה, "האברך יכול להגיע כבר היום לטיפול אצל ד"ר שהוא ממלא מקומו ומחליפו של ד"ר שטרן, משום שד"ר שטרן נמצא בימים אלו בחו"ל וישוב רק בעוד שבועיים".

ד"ר אסטרו ביקש להמתין דקה בטלפון, ושאל את האברך אם הוא מסוגל לסבול עוד שבועיים נוספים. ד"ר אסטרו אינו רוצה שהאברך יגש למחליף ולממלא מקום, הוא רצה דווקא את ד"ר שטרן. האברך הסכים להמשיך ולשאת בדומיה את ייסוריו, ולהמתין לשובו של ד"ר שטרן.

התשובה ניתנה למזכירה, כי אנו ממתנים דווקא לד"ר שטרן, ובבקשה לעשות לו לאברך דגן תור מידי לכשיחזור ד"ר שטרן ארצה. וכך נעשה.

כעבור שבועיים מצלצל הטלפון בבית האברך. על הקו נמצא ד"ר גדליה שטרן המודיע כי חזר ארצה, והוא מוצא לפניו הודעה דחופה מד"ר אסטרו, אודות מקרה מיוחד של אותו אברך, עם בקשה לטיפול דחוף ומידי.

ד"ר שטרן מבקש לקבל יותר אינפורמציה, מה הבעיה שהיא כה דחופה, ולמרות זאת ממתנים כבר שבועיים דווקא עליו ולא על רופא אחר. האברך חזר שוב על סיפורו המדהים, לפני ד"ר שטרן באותה שיחת טלפון. ולפתע, שתיקה ארוכה, ארוכה, ארוכה. ד"ר שטרן שותק.

"הלו", שואל האברך, "אולי התנתק הקו?".

"לא ולא", עונה ד"ר שטרן, "הקו לא ניתק, הקו קיים, הכל קיים, גם קו ההשגחה הפרטית בהתגלותה ממש - קיים".

מוסיף ד"ר שטרן: "בא ותשמע. אני נסעתי לקונגרס מיוחד של רופאי שיניים בארה"ב לפני כשבועיים. ההרצאות היו בחלקן מעניינות ובחלקן משעממות. אולם היתה שם הרצאה אחת, שכל 500 רופאי השיניים שהשתתפו בקונגרס התקבצו ונכנסו לשמוע אותה. המרצה היה רופא שיניים איטלקי זקן כבד פה, עם אנגלית כושלת. הרופא האיטלקי

טען שהוא המציא שיטה כיצד לטפל בדלקות חניכיים מבלי לעקור שיניים. לא יאומן. כל הרופאים נכנסו לשמוע את ההרצאה. אלא שההרצאה נאמרה בצורה כל כך משעממת, ומפי הרופא הזקן, עד שרוב הרופאים החלו לנמנם או אף לצאת מהאולם. בפועל רק שניים שלושה רופאים היו קשובים לכל ההרצאה הארוכה, והמשעממת, אך בעלת תוכן רב. ואני אישית הייתי מאותם יחידים שההרצאה עניינה אותם במיוחד".

ממשיך ד"ר שטרן: "לאחר ההרצאה הארוכה הייתי כמעט הרופא היחיד שניגש אל הרופא האיטלקי בבקשה להמשיך ולשוחח בענין המעניין והחדשני הזה. הרופא האיטלקי נהנה שיש מישהו המתעניין בו ובדבריו והקדיש לי תשומת לב רבה גם במהלך הימים הבאים של אותו קונגרס. ואני חוזר ממש עכשיו ארצה, מאותה הרצאה מאלפת, שמביאה בכנפיה בשורה ותקווה בדיוק לבעייתך".

גם הרופא, גם האברך, נדהמו מצירוף המאורעות וההנהגה של ההשגחה העליונה. החל בתפילה ע"י הכותל המערבי שזכתה להיכנס לפני ולפנים אצל אבינו שבשמים. ההמשך בחלום המדהים. הלאה בביקור אצל החכם ששון מזרחי - הביקור אצל ד"ר אסטרו - ההפנייה לד"ר שטרן דווקא ולא לממלא מקום. ההמשך בנסיעתו של ד"ר שטרן בדיוק בימים אלו לקונגרס לרפואת שיניים בארה"ב - הרצאתו של אותו רופא איטלקי - האזנה הקפדנית של ד"ר שטרן לדברי אותו רופא איטלקי זקן. והלאה בחזרתו ארצה בדיוק עכשיו, בימים אלו בהם זקוק האברך לטיפול המיוחד.

ד"ר שטרן הודיע לאברך, כי הוא מקבל על עצמו את הטיפול בו בשיטה החדשה שלמד בדיוק עכשיו, אך הוא מבקש שבועיים נוספים של המתנה, בהם הוא רוצה לעיין היטב במה שלמד, להחליט על הדרך המדויקת בה יעשה את מלאכת הקודש, ומבקש שהאברך ימתין עוד שבועיים.

אכן כך נעשה. והאברך היה למקרה הראשון שטופל פה בארץ הקודש בשיטה חדשה זו. ההצלחה היתה למעלה מן המשוער, כל השיניים ניצלו ונשארו במקומם, והתפילה התקבלה.

לאחר הצלחה גדולה זו ערך ד"ר שטרן קורסים לרופאי שיניים בארץ אודות השיטה החדשה, והדוגמא לכל הרופאים והמטופלים היתה אותו אברך.

הנה כי כן גם בדורות אלו בהם ההשגחה האלוקית נראית כמוסתרת, עדיין זורח בחושך, אור למבקשי האור.

[מתוך הספר 'בך בטחוני-הרב צבי נקר']

כולנו תפילה שהקב"ה יאמר די לצרותינו ונזכה לראות בקרוב את אור הגאולה, גאולת הפרט וגאולת הכלל וכמאמר חז"ל 'בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל', במהרה בימינו, אמן!

מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

יום י"ג ניסן יומא דהילולא של מרן רבי יוסף קארו מחבר השלחן ערוך וה'בית יוסף' זצוק"ל, ושל מורנו רבי משה אלשיך 'האלשיך הקדוש' זצוק"ל

לימוד 'בית יוסף' ביום ההילולא

הרה"ק בעל ה'ויגד יעקב' מפאפא זצוק"ל היה נוהג ללמוד ב"ג ניסן בספר 'בית יוסף' לכבוד יומא דהילולא של מרן ה'בית יוסף', והיה מספר שגם אביו בעל ה'ערוגות הבשם' זצוק"ל היה נוהג כן.

פעם אחת כשחל ערב פסח בשבת [שאי זמן בדיקת חמץ הוא בליל י"ג ניסן] עמד בעל ה'ערוגות הבשם' שכבר לא היה בצעירותו ובדק את החמץ בכל הבית למשך שעה ארוכה. לאחר מכן כשסיים את עבודתו הקדושה, קרא קריאת שמע, פשט את בגדיו ונכנס למיטתו, ולפתע נזכר כי שכח ללמוד 'בית יוסף' ביום זה. רבנו ז"ל לא חשב פעמיים, ומיד קם ממיטתו והלך ללמוד...

זכות הלימוד בספרי האלשיך הקדוש

בתקופת גזירות ת"ח-ת"ט, התגלה פעם האלשיך הקדוש ליהודי שהתגורר בעיר אחת, והודיע לו שנגזרה גזירת מוות רח"ל, על יהודי עירו, ואם ברצונו להינצל - שייקח את כל אשר לו ויברח עוד באותו לילה מן העיר. והוסיף האלשיך הקדוש ואמר ליהודי בחלום, שלכך הוא קיבל רשות מיוחדת לגלות את אוזנו על הדבר הנורא, מפני שהוא לומד בקביעות את פירוש האלשיך על התורה, ומפרש אותו לרבים ומעודד אחרים שילמדוהו, ובזכות זה זכה היהודי שחייו ניצלו (שם הגדולים להרב חיד"א).

השלחן שקיבל כח מהאלשיך הקדוש

רבינו בעל האלשיך הקדוש היה פעם בחו"ל והתארח בבית יהודי מכניס אורח. אותו בעה"ב הבחין בגודל יראתו ועבודתו של האלשיך הקדוש, והבין שהוא איש קדוש וצדיק, והוא פנה אל האלשיך הקדוש ואמר לו, שהוא רוצה להרוג אותו! כשתמה האלשיך הקדוש על סיבת הדבר, ענה לו אותו בעה"ב: כי כאן באזור שלנו אין שום קברי צדיקים, ואני צריך שיהיה כאן איוה קבר של צדיק...

האלשיך הקדוש ניסה לדבר אל לבו ולהסביר לו את חומרת העבירה וגודל העונש של שפיכות דמים, אבל הלה מתעקש ועומד על שלו, הוא חייב להרוג את הרב הקדוש. ביקש ממנו הרב שיתן לו זמן עד הבוקר, והאיש הסכים.

בלילה עשה האלשיך הקדוש שאלת חלום, ואמרו לו שהוא מוכרח ליהרג מפני שאותו יהודי מתכוין לכך בתמימות ובליל לבו. ביקש האלשיך הקדוש בשמים עצה מה לעשות, וענו לו, שייגיד לאיש שהשולחן הזה שעליו אכל ולמד יהיה חשוב מהיום כמו קבר של צדיק, ובכל פעם שתהיה לו איזו בקשה יגש אצל השולחן ושם יוכל לפעול כמו אצל קבר צדיק. ואכן בבקר הוא אמר זאת לבעה"ב, וההוא הסכים. ואכן מאותו יום קיבל אותו שלחן כח קדושה כמו קבר צדיק.

המוציא לטעימת הפת ואמר 'גביל לתורי', שביקש להכין את האוכל לשוורים, אין זה נחשב להפסק ואינו צריך לברך שוב המוציא, שהרי זה צורך האכילה. דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו שנאמר ונתתי עשב בשדך לבהמתך והדר ואכלת ושבעת'.

מסופר על מרן הגה"ק האדמו"ר בעל המנחת אלעזר ממונקאטש זצוק"ל ששמע רבות על גודל מדרגת ההכנסת אורחים של הרבי הקדוש רבי ישעיה'לה מקערעסטיר ז"ע ועכ"ז, והשתוקק מאוד להכיר אותו. באחת השנים בד' באדר יומא דהילולא קדישא של הרבי רבי יצחק אייזיק מקאליב ז"ע, באו שניהם להשתטח על הציון הק' בקאליב, ואז הגיעה ההזדמנות למונקאטשער רב' להכיר את רבי ישעיה'לה. אחרי העליה לציון ערך רבי ישעיה'לה טיש לכבוד היארצייט. רבי ישעיה'לה נטל את ידיו לסעודה, ותוך כדי הנטילה הוא הבחין ברבי ממונקאטש. מאחר שהוא לא יכל להפסיק בדבור, עשה ר' ישעיה'לה תנועה עם האצבע שהרבי יבוא וישב לצידו. רבי ישעיה'לה בירך ברכת המוציא, בצע פרוסה מהפת, ו...התחיל להסיר בעזרת הסכין את החלק הקשה מסביב הפרוסה. הרבי המנחת אלעזר ידוע היה כותף בשמירת ההלכה ולא חת מפני כל. ואכן מיד הוא התחיל למחות ואמר "הפסק, הפסק".

רבי ישעיה'לה לא שעה לדבריו והמשיך להפריד את הקשה מן הרוך. כשסיים, קם ממקומו עם פרוסת לחם רכה, ניגש בריצה לקצה השולחן, ונתן את החתיכה לאדם שישב בראש השולחן השני, ומיד חזר למקומו וטעם משארית פרוסת המוציא.

אחרי זה פנה רבי ישעיה'לה לבעל המנחת אלעזר ואמר לו: "במחילת כבוד תורתו, בזמן שברכתי ברכת המוציא הבחנתי בזקן עני חסר שניינים שיושב מולי. הוא היה נראה כל כך מורעב עד שכמעט פרוחה נשמתו. לכן לא יכולתי לטעום מן הפת לפני שנתתי לו את הפרוסה להחיות את נפשו". אז הוא סיים ואמר: אמרו נא, מונקאטשער רב, מה יותר חמור, הפסק או רחמנות? האם זה גרוע מ'גביל לתורי'?"

מעלת הצדקה -

שאדם נותן מבלי שייבקשו ממנו

סיפר המגיד שיעור שליט"א: בימי הפורים פגשתי את הרה"צ רבי אהרן דוד רחנבוים שליט"א, בנו הבינו של כ"ק מרן בעל ה'באר יעקב' מנדבורנה זצוק"ל, ובידעתי את סכומי הצדקה הרבים שעוברים תחת ידיו, נגשתי אליו ונתתי לו סכום כסף לצדקה, ואמרת לי בחיוך: "צדקה שאדם נותן לך מבלי שתבקש ממנו, חשובה פי עשר מצדקה שאתה צריך לבקש ולהוציא ממנו בכח...".

מיד ענה לי הרה"צ שליט"א: "אתה ידע מי אמר את זה לפניך? רבינו הקדוש רבי אברהם אזולאי בעל ה'חסד לאברהם'."

ה'מופת' של

מרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין

בימי השואה כשישיבת מיר ישבה בשנחאי, חלה פעם אחד הבורחים במחלה אנושה והרופאים לא נתנו לו סיכויים להחלים. מרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל אסף את כל בחורי הישיבה לבית הכנסת, פתח גמרא מסכת שבת (בדף היומי שנלמד השבוע - דף לב) וקרא בקול את דברי הגמרא: "תנו רבנן, מי שחלה ונטה למות וכו' אם יש לו פרקליטין גדולים ניצול ואם לאו אינו ניצול, ואלו הן פרקליטין של אדם תשובה ומעשים טובים, ואפילו תשע מאות ותשעים ותשעה מלמדים עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות ניצול, שנאמר אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו ויחננו ויאמר פדעוהו מרדת שחת וגו', רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשעה באותו מלאך לחובה ואחד לזכות ניצול, שנאמר מליץ אחד מני אלף".

"דבוננו של עולם,
בחור זה שעזב
את בית הוריו
בגרמניה ובא
לישיבה עוד מאז לפני
המלחמה,
לפני המלחמה,
האם אין לו זכות
אחד מני אלף?!"

כשסיים להקריא את דברי הגמרא פתח את ארון הקודש וזעק בדמעות: "דבוננו של עולם, בחור זה שעזב את בית הוריו בגרמניה ובא לישיבה עוד מאז לפני המלחמה, האם אין לו זכות אחד מני אלף?!". ואחר כך התחיל באמירת תהלים נרגשת יחד עם כל בני הישיבה. ואכן לאחר התפילה חל שיפור בהרגשתו של הבחור עד שהבריא לגמרי.

אותו בחור הגיע בסופו של דבר לארצות הברית, ושם הוא זכה להעמיד דור ישרים, והיה אחד ממרביצי התורה ברבים.

אמירת 'לחיים' על שתיית מים!

למדנו במס' ברכות (דף מ"א) שחז"ל דרשו על הפסוק 'ארץ חטה ושעורה וגפן וגו' - כל המוקדם בפסוק זה מוקדם לברכה.

כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה'לב שמחה' מגור ישב פעם בשמחה משפחתית מוקף בחסידיו, וחילק י"ש לשתית לחיים. כמובן כשהרבי מחלק 'לחיים' רוצים כולם לקבל. נדחפו החסידים ובאו כולם, עד שלא נשאר יותר י"ש. ביקש הרבי להביא מיץ תפוזים והמשיך לחלק 'לחיים' מהמיץ, באמרו שכאן בארץ ישראל אפשר לומר 'לחיים' גם על מים... וכן הוא הסביר:

חז"ל הק' אומרים על הפסוק 'ארץ חיטה ושעורה' שכל המוקדם בפסוק זה מוקדם לברכה, אם כן בפסוק הקודם הרי כתוב 'ארץ נחלי מים עיינות ותהומות יוצאים בבקעה ובהר', ואם כן אפשר לברך 'לחיים' גם על מים.

עבור מי חתך רבי ישעיה'לה את החלק הקשה שבלחם?

למדנו במסכת ברכות (דף מ"ז): "ורב ששת אמר אפילו גביל לתורי נמי אינו צריך לברך [זאת אומרת, מי שהפסיק בין

מגנזי החכמה

ר' אייזל חריף זצ"ל ראה פעם בערב פסח את גביר העיירה שהיה ידוע כקמצן גדול, עומד בערב פסח ומנער את כיסיו בהקפדה רבה שלא ישתיר בהם חלילה פירור חמץ. נענה ר' אייזל ואמר לו: ר' איד, על פי דין אינך חייב לבדוק את כיסיך, שכן החיוב לבדוק אינו אלא 'עד מקום שידו מגעת', ואילו היד שלך אינה מגעת עד הכיס...

פתחת את ה'חסד לאברהם' ונפעמתי מדבריו הקדושים, והחלטתי שבימים אלה בהם בני ישראל נתבעים ונותנים מעות צדקה עבור קמחא דפסחא, יש לפרסם את דבריו הקדושים. וכך הוא כותב (מעין ב' נהר ל'): **"ידע כי הצדקה שנותן אדם מדעתו ומרצונו בלב שלם יש בה סגולה להצילו מדינה של גיהנם, אמנם הצדקה שאדם נותן דרך גאווה להתכבד או דרך בושה שאם לא יתן יתבייש מאחרים שיתנו - יש בו כח להצילו ממיתה משונה אבל אין בו כח להצילו מדינה של גיהנם..."**

כששמעו בני הקהילה שהרב פסק לו שכל מה שהיך לעצמו אסור באכילה, נרתמו מיד וארגו לו את כל החג ביד רחבה. וכך סייע רבי חיים עוזר בחכמתו הרבה לאותו אדם בדרך של כבוד.

כל דכפין ייתי ויפסח

מזן הגאון הקדוש רבי חיים עוזר גרוזיניסקי זצ"ל רבה של

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

שאלה:

בדף היומי השבוע (דף כה ע"ב) למדנו: "הדלקת נר בשבת חובה". ורצינו לשאול ב' שאלות בהלכות הדלקת הנרות:

א. המנהג הוא כפי שכתב הרמ"א (בהלכות שבת סימן רסג סעיף א) שאם שכחה האשה להדליק פעם אחת נרות שבת עליה להוסיף מכאן ואילך בכל שבת נר נוסף בתורת קנס. מה הדין אם האשה אינה נמצאת בבית, כגון שהיא יולדת וכדו', והבעל שכח להדליק, האם יש לו איזה קנס מכאן ואילך?

ב. מנהג בני אשכנז לברך על הדלקת הנרות רק לאחר ההדלקה, כי בשעת הברכה היא מקבלת שבת וממילא אסור לה יותר להדליק נרות. מה הדין באשה ששכחה וטעתה ובירכה קודם ההדלקה, האם מותר לה כעת להדליק?

תשובה שהתקבלה מאת הגאון האדיר מגדולי פוסקי דורנו רבי משה שאול קליין שליט"א רב שכונת אור החיים בבני ברק:

שאלה א' - מסתבר שאם שכח הבעל לא קנסוהו על זה, דמילתא דלא שכיחא היא שיהא מוטל עליו מצות הדלקת הנרות. ומכל מקום נראה שיעשה קצת קנס, כגון ארבעה שבועות להדליק נר נוסף.

שאלה ב' - מסתבר שמנהג אשכנז הנ"ל אינו אלא דין לכתחילה, אבל אם בירכה כבר יכולה להדליק את הנרות.

בהזדמנות זו נוסף כאן הלכה אקטואלית בענין זה **מאת מזן הגאון האדיר פוסק הדור בעל שבט הלוי צוק"ל** [שנסתלק מעמנו לשמי מרום בליל הפסח שנת תשע"ה] (פ"פ הנדפס בקובץ מבית לוי חי"א):

אשה שלא הדליקה נרות מאונס, כגון שהיתה צריכה להיות בבידוד ולא היו לה נרות, או שהשעון עמד מלכת וכשהבחינו בזה כבר היה אחרי השקיעה וכדו', אינה צריכה להוסיף נרות.

מקולמוסם של הקוראים

מכתב

מאת הרב החסיד רבי הערשל כ"ץ שליט"א משב"ק ונאמן ביתו של כ"ק מזן האדמו"ר בעל הישועות משה' מויז'ניץ צוקלה"ה

לכבוד ידידי החשוב הרב הגאון רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

קבלתי את העלוני 'מתיקות הדף היומי' ומאד נהניתי. זכרתי ממך ביום ההילולא רבתי של רבינו [בעל הישועות משה] זי"ע, ובודאי ימליץ טוב עליך, ותזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולעשות רצון קדשו להרבות בשיעורי תורה, ובמיוחד השיעורים שלך שהמוני אנשים שומעים את השיעור מדי יום ביומו, והנך מוסיף בכל יום מעניני דיומא בדברים מתוקים מדבש ונופת צופים. בחסדי השי"ת קבלת מתנה מן השמים בפה מפיך מרגליות, ותזכה עוד רבות בשנים ללמוד וללמד ולהכניס על ידי השיעורים אהבת תורה לאלפי השומעים.

מיני מתיקה

הגמרא אומרת במסכת סוטה דף כ"א: 'תורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגנא ומצלא'. ולכאורה צריך להבין למה באמת מגינה התורה בזמן שלא עוסקים בה?

וחשבתי לומר בחמלת השם עלי ובסייעתא דשמייא, כי יהודי העוסק בתורה גם אם כרגע הוא אינו יושב ולומד בתורה, ההתנהגות שלו אחרת, התנהגות של בן תורה, 'תורה דיגער יוד' [-יהודי של תורה], האכילה שלו היא אכילה לצורך לימוד תורה, השינה שלו היא כדי שיהיה לו כח ללמוד תורה, וכיוצא בזה. וממילא פשוט הדבר שהתורה מגינה עליו גם בשעה שאינו עוסק בה.

אספר לך סיפור מרבנו זי"ע שכבר ספרתי אותו בקהילתנו. במושב זקנים כאן בויזניץ היה שיעור בגמרא על ידי מגיד שיעור קבוע, אך המגיד שיעור התחיל לחסר, והוא היה מגיע פעם כן ופעם לא. התחילו העסקנים לארגן ולחפש מגיד שיעור אחר שיבוא ללמד במקומו, עד שמצאו תלמיד חכם אחד מתאים למלא את מקומו, ובאו וסיפרו להרבי זי"ע שמהיום מתחיל ללמד המגיד שיעור החדש. היה זה יום חמישי בשבוע, וכידוע הרבי זי"ע קיבל על עצמו בכל יום חמישי תענית דיבור, ופתאום קורא לי הרבי זי"ע בפעמון, ונותן לי פתק לקרוא. אני מסתכל ורואה שהרבי כתב שם, שלפני שהמגיד שיעור החדש הולך ללמד, ילכו קודם אל המגיד שיעור הקודם לשאול אותו שוב אם הוא רוצה להמשיך וללמד, ולא לקרוא למגיד שיעור החדש אלא אחרי שישאלו אותו, בכדי שלא לבייש אותו ח"ו...

למרות כל עבודתו הקדושה, ובמיוחד ביום חמישי שאז היה לו סדר יום מיוחד, והיה סגור ולא דיבר כלום, בכל זאת לא יכל לעבור לסדר היום אם ח"ו יגרמו בושה ועגמת נפש למגיד שיעור הקודם!

מנאי ידיך עוז
העורשיל כץ משב"ק

אם מלך בשר ודם מודיע לעבדו שהוא רוצה להשתמש באחד מהכלים שלו, האם לא יזהר אותו עבד וישמור על הכלי שלא יתלכך וירחץ אותו היטב שיהיה נקי ומבריק. קל וחומר בן בנו של קל וחומר כשהקב"ה בחר בפניו ולשוננו שנודה לו ונהללו בהם, מי זה לא יתן אל לבו לשמור עליהם, 'לזיחר לבלתי טמאם... ולשמור לפיו מחסום מַצְבֵּר דבר אשר לא כתורת ה', ולשומרה בקדושה וטהרה" (אלשיך הק' פרשת תצוה כה, לא).

נקודה למחשבה:

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתרומות, להנצחות ולכל ענין אחר בנוגע לגיליון: 054-847-0661

עמידה כללית

שילוח והפצה לכל יעד

ביטחון חושבים

עיתונות

עריכת דוחות תקשורת

ש. ברגר היילום שבספר

עיתונות

העלון

בחסות:

info@sh-berger.com | דוא"ל: 052-7633923

זמני בניסת וצאת השבת

בניסת שבת: 18:42
שקיעה: 19:04
צאת שבת: 19:40
דבנו תם: 20:18

הגיליון יו"ד
בעדו"ק נתיבות

"דיוזקו אל השם כנגד להם וממזוקתיהם יושיעם"

העלון מופץ ברפובות עותקים בארץ ובעולם
מקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

הגיליון מוקדש לרמא"ש רחל בת קלוזין ודודו
הגיליון מוקדש לעילוי נשמת: שרון בן גילי ז"ל

זוהי סדרת מחלף
אור השבת
כפר ויקוס ירושלים
בעקבות הקודש
פל מוס אריר ובריה!

אין לקרוא את העלון
בזמן התפילה וסמי תורה

האלון נערכו לפניו: מנחה בת נשימה - לקרן לניווט וסמכות בת נשימה - למית כחן
ובן אלו נשימת מקראל בן אלו ונספחת

דיון הלכתי בשולחן השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהוגשו
על שולחן השבת של עיתון 'שבת' בירושלים

האם מותר לקחת תרופה או חיסון בשבת כנגד הקורונה

שאלה: לביל שאלה. מכיון שעדיין לא נמצא תרופה לחולי הקורונה, ישנם ממליצים לקחת ויטמינים לחזק מערכות חיסוני הגוף, וממילא למנוע החולי. האם מותר בשבת, ומה דבר חיסון.

תשובה. הנה כידוע גזרו חז"ל על רפואה בשבת שלא במקום סכנה משום גזירת שחיבת סממנים, והיינו שחששו מכיון שאדם בהול וחרד על רפואתו, שמא ישחוק סממני הרפואה בשבת, ונמצא עובר על איסור טוחן שהוא מל"ט מלאכות שבת.

והנה בדין לקיחת ויטאמינים בשבת, מקודם יש להבהיר דיש שני סוגים, א', המורכבות מצמחים ופרימיים טבעיים והוא משמש כתחליף למזון, ב', המיועד לחיזוק מזג האדם.

ובשו"ע (סי' שכ"ח סעי' ל"ז) מבואר דאוכלים ומשקים שהם מאכל בריאים, מותר לאוכלם ולשתותם לרפואה, ואפילו שניכר שלוקחם לרפואה, ופשוט דמירי בסוגי מאכלים שאינם מאכלים סתם, רק במינים שאינם הרגילות לאכלם אלא לפעמים, וכ"מ בשו"ע הרב (סעי' מ"ג) שכתב, אעפ"כ כיון שדרך הבריאים לאכלן "לפעמים" גם שלא לרפואה, מותר גם באכלן לרפואה. ואילו מאכל ומשקה שאינו של בריאים, כתב המחבר דאם אין לו שום מיחוש, מותר, וביש לו מיחוש אסור.

(והך דסעי' ל"ב בשמן וחומץ י"ל דסו"ס הוי מאכל, משא"כ הכא לא הוי כלל מאכל בריאים), והמג"א (סקמ"ג) כתב דמה שמותר באכילת מאכל שאינו של בריאים באין לו מיחוש, זה דוקא אם אוכל או שותה בכונה להשביע רעבונו או צמאו, אבל אם שותה או אוכל מאכל שאינו של בריאים "לרפואה" והיינו לחיזוק מזגו כמו שביאר במשנ"ב, זה אסור. ולדברים אלו הויטאמינים שעשויים לחיזוק הגוף אסור לקחתם בשבת, ושאינו מויטאמינים שהם תחליפי מזון.

ועכשיו לגוף השאלה, נראה דיש לנקוט הכי: אם החיסון הוא דרך זריקה שצריך תחיבת מחט הגורם לחבלה שאיסורו מן התורה, בזה אם אינו חולה שיש בו סכנה או ספק, הרי אסור לעשותו. ובאם החיסון הוא לרבים, הרי בתוך הרבים בודאי ישנם כאלו דנחשבו לספק סכנה, וכמו שאומרים המומחים שלאנשים מבוגרים הוי ממש סכנה. צריך לדון אם מותר לתת לכולם. אבל בודאי שהכרעת ההלכה נמסרה לגדולי הפוסקים, ואני רק מראה מקום אשימה.

מעניינא דיומא

קדושה של אמונה ובטחון

שיחה מיוחדת מפי הרמ"צ רבי שמעון גלאי שליט"א

בימים טרופים אלו כאשר איש לא יודע מה ילד יום, הגאון הצדיק רבי שמעון גלאי שליט"א, מסר דברי חיזוק מרגשים לאלפי לומדי התורה שממשיכים לימודם כסדר בבתיהם גם בימים אלו. וקרא להתחזק בשמירת הפה והדיבור, להרבות בלימוד תורה ולהקפיד על מאה ברכות וברכת 'אשר יצר' הגה"צ רבי שמעון גלאי, פתח בהתייחסות ישירה לימים אלו בהם המגפה הולכת ומתפשטת רח"ל. זה זמן מיוחד שכל אחד רואה בחוש שהקב"ה דורש מאיתנו התעוררות מיוחדת שחייבת להאיר את עינינו ולעורר את ליבנו אמר הגר"ש גלאי בראשית דבריו. הדבר שהגן על כלל ישראל בכל הדורות היה לימוד התורה הקדושה. ב"ה הרבה סיימו והתחילו את הש"ס.

הגר"ש גלאי קרא מדם ליבו לציבור להתחזק בלימוד דווקא בימים קשים אלו: ביחוד בזמן כזה שיש לכאורה את כל הסיבות לרפיון בלימוד, צריך להתחזק בלימוד התורה הקדושה, כי התורה מגינה ומצילה בין בעידן דעסיק בה בין בעידן דלא עסיק בה, הגר"ש גלאי המשיך בדבריו וקרא להתעורר בשמירת הלשון והדיבור. לימוד התורה הקדושה נעשה עם הפה ולכן צריך להשתדל לשמור על הפה, שיהיה נקי וקדוש לתורה ולקיום המצוות. וכן נתחזק בדברים נוספים שקשורים לקשר בין עם ישראל לבורא עולם, ובפרט מאה ברכות, וברכת אשר יצר. בזמנים כאלה רואים באופן ברור שרק 'רופא חולי עמו ישראל' רק הוא יחיד ומיוחד שיכול לרפא את כל החולים. ולמרות שבימים אלו אנו נאלצים להיפרד מבית הכנסת, עלינו לשמור יותר מתמיד על הקדושה של בית הכנסת, כדי שנוכל בע"ה להתכנס מחדש.

בסיום דבריו בירך הגר"ש גלאי את כל עם ישראל להינצל מהמגפה: אנחנו מברכים ומתפללים את עם ישראל שלא יחלו, ומתפללים על כל החולים שתהיה להם רפואה שלמה מהשמיים בזכות התורה הקדושה. יהי רצון לפני אבינו שבשמים, שיאמר למלאך הרף ושישלח רפואה שלמה וסיעתא דשמיא, שנזכה כולנו לראות באורו של משיח במהרה בימינו מתוך לימוד התורה הקדושה ומתוך אהבת חסד זה עם זה.

מתחזקים לאור המצב:
פרויקטים מיוחדים ב"אור השבת" בעקבות הנגף המשתולל
קורונה של אמונה ובטחון • הגר"ש גלאי שליט"א - 'מעניינא דיומא'
הגר"צ רוטברג שליט"א ר"י 'בית מאיר': ה'יתברך רוצה שנדבר איתו' • מודר 'אמרי קודש'
אלו שני החיזוקים שצריך לנהוג, וזם: סיפורים מפעמים והנהגות הורד מגדולי • מודר 'דיוזק'
ההחלטה שהצילה מהבידוד • סיפור מרגש עיר דמעת במודר 'אספדה'
המכתב שיצק את העולם • מודר מיוחד
הסיבה שמחלת הקורונה הגיעה לארץ הקודש • מאמר יחודי במודר 'אשכל יוסף'
ברכת 'הזכרון' מזהה מקיבוץ

תשובות למדור ניתן לשלוח עד יום שלישי בשבוע
לפקס: 08-9941870
או למייל - 7665190@gmail.com

אור התורה

לע"נ בנימין בן רחל

חידה - איך יתכן חמץ בפסח שיתבטל בשישים.
חידה של שבוע שעבר - היכן מופיע משה רבינו בהגדה של פסח?
תשובה לגיליון הקודם - "ויאמינו בה" ובמשה עבדו".

שימו לב: רשימת הזוכים המלאה של חודשים שבט - אדר, מתפרסמת בעמ' 4

החודש אי"ה יוגרלו הפרסים כדלהלן:

תלושי קנייה בחנויות ביגוד	תהילים מפואר עם פירוש ייחודי דף מול דף	מנחה וערבית עם פירוש מתוק מדבש (2 זוכים)
------------------------------	---	---

העלון להצלחת מר תומר סגרונ ורעייתו תחיה
ניתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מילת
"הצטרפות" ל- keremyosef@okmail.co.il
לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454
ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

המכתב שיציל את העולם

"חשבתי שאני חכם גדול. חשבתי שאני בריא כמו שור וקורונה זו רק התחלה של בדיחה. חשבתי שמשרד הבריאות נסחף לגמרי. חשבתי שכולם עושים עסק מכלום... נכשיו אני רוצה לבקש סליחה" ♦ המכתב שבנזרת ה' לעולם לא הצטרפו לכתוב...

אם כולכם שם בחוץ, בעולם החופשי עדיין, תקראו את המכתב שלי ותתחזקו בשמירת התקנות הבריאותיות; אם מישהו מכס יציל נפש אחת מישראל בזכותי, אם יהיה ולו אחד שיזהר יותר מהיום ואילך; אם אדע שלפחות מנעתי כעת עוד כמה מאות ואלפי נדבקים וחולים - והיה זה שכרי. אני רוצה לבקש סליחה מכולכם.

סליחה אבא, שביקשת ממני להתרחק קצת כשדיברתי איתך ולא שמעתי בקולך. סליחה מהשכן, שנכנסתי איתך למעלית למרות הזכרת לי שהדבר עלול להיות מסוכן. סליחה מהחברותא שלי, שהשתעלתי מולך בלי להניח אפילו יד על הפה. סליחה מכל עשרת המתפללים שביקשו ממני להתפלל בחדר הסמוך ולא נענית לבקשה שלכם. סליחה מכם, ילדים קטנים ומסכנים שלי, סליחה מאשתי. סליחה מכל מי שבאתי איתו במגע מבלי לשמור על תקנות הבריאות שנתקנו לאחרונה.

עכשיו אני חולה, אני מבודד, קצת משתעל. אבל על זה אני לא מצטער כל כך. אני כן מצטער על זה שהכנסתי את כולכם לבידוד. חשבתי שאני חכם גדול. חשבתי שלי זה לא יקרה. חשבתי שאני בריא כמו שור וקורונה זו רק התחלה של בדיחה. חשבתי שהרבה מגזימים קצת. חשבתי שמשרד הבריאות נסחף לגמרי. חשבתי שכולם מסכיבי עושים עסק מכלום וטעיתי.

עכשיו כולכם סובלים בגללי. עכשיו כולכם מבודדים רק בגלל הטיפשות שלי. עכשיו כולכם בסכנה. עכשיו אולי מקנן בתוכם הנגיף הארוך הזה שהגיע בדיוק ממני. עכשיו אתם יושבים לבדכם ואני כאן, בצינוק שהוקצה לי, מתייסר כפליים. עכשיו אני מתחרט אבל זה מאוחר מדי. עכשיו לא נותר לי אלא לבקש ממכם סליחה, בתקווה שתיענו לבקשה שלי.

ויש לי עוד בקשה חשובה, ממכם, ובעיקר מריבוננו של עולם: אנא, אל תהיו חוליים! לא אוכל לשאת את המחשבה שגרמתי למישהו מכם לחלות בנגיף הזה, שעלול לדרדר את מצבכם עד למקום שאף אחד לא רוצה אפילו לדבר עליו. עשו טובה ותחיו. אתם כן חשובים לי, למרות שאולי ההתנהגות שלי רק לפני יומיים הראתה אחרת. כולכם אהובים, כולכם יקרים לי. זו רק הטיפשות והילדותיות שלי שגרמו לי לעשות מה שעשיתי.

כאן בבידוד יש לי זמן לחשוב. והמחשבות לא נותנות לי מנוח: האם מישהו יחלה חלילה בגללי? האם מישהו יהיה בין חיים למוות בגללי? האם מישהו יעזוב את העולם הזה רק בגללי, חלילה וחס? האם אי פעם אסלח לעצמי? האם אי פעם אתם תסלחו לי? האם בכלל אוכל אי פעם להתבונן בעיניכם מבלי להשפיל את המבט בבושה? השאלות הן רבות. ותשובות - אין.

אולם מחשבה אחת נותנת לי שביב של תקווה. אם כולכם שם בחוץ, בעולם החופשי עדיין, תקראו את המכתב שלי ותתחזקו בשמירת התקנות הבריאותיות; אם מישהו מכס יציל נפש אחת מישראל בזכותי; אם יהיה ולו אחד שיזהר יותר מהיום ואילך; אם אדע שלפחות מנעתי כעת עוד כמה מאות ואלפי נדבקים וחולים - והיה זה שכרי.

לא כיה לי כאן, בבידוד. ממש לא כיה. אני לא מאחל זאת לאף אחד מישראל. אבל עוד יותר אני לא מאחל לאף אחד את התחושה שאתה, כמו ידיך, כמו פיך, כמו מעשיך - הכנסת לבידוד הנורא הזה עוד כמה וכמה יהודים תמימי דרך.

אל תעשו את זה לאחרים. אל תעשו את זה לעצמכם.

ג.ב. הכותב לא באמת בחשם הידבקות - ברוך השם - והדברים נכתבו לצורך השעה.

אם ברה

סיפור לשבת

ניתן להצטרף למבצע ההמונים במייל - 089945291@gmail.com

האגודות היישוביות של סטון

#ההחלטה שהצילה מהבידוד

"ערב שבת פרשת זכור, דופק שכן שדר דלת לידי, ומספר לי שהוא עושה שבת שבע ברכות לאחיו וסדרו דירות לכל משפחה ומשפחה אך הוא לא חשבן נכון ואין להורים שלו דירה, וקשה להם ללכת ממקום למקום כי הם מבוגרים, וביקש ממני שאסע שבת למקום אחר ואף ישלם לי כסף בכדי שהוריו ישהו בשבת בדירת. "כפי שהקדמתי, אנו נעשה הכל בשביל

בתוך כל הדאגה שעם ישראל נתון בו, אני רוצה לעצור רגע אחד את הקוראים החשובים של 'אור השבת' בפרט ואת העולם בכלל, ולעשות חשבון נפש קטן. חשבון נפש מיוחד שכל יהודי באשר הוא צריך לעשות, סליחה חובה לעשות.

אחרים וזה היה קל בעבורי אבל הבעיה היא שגם לי היה שבת אופורף כי ביום חמישי של אותו שבוע עמדתי לחתן את ביתי, כלומר שבת זכור הייתה שבת אופורף לחתן שלי והמשפחה שלי לא נהגה ללכת לשבת אופורף ונהגנו להשאר בבית ואם תאמרו שאין זו צרה גדולה אז שנצא מהבית, אז כך כיוון שזו השבת האחרונה של הכלה בבית אז המנהג שלנו לעשות כמין שבת פרידה מהכלה ומזמינים את כל האחים הנשואים ואת כל בני המשפחה בכדי לעשות קידוש לחיים ועוגות- ובדיוק בשבת זו הוא מבקש ממני לעזוב את הדירה, מצד שני אמרתי לך שאצלנו לא משכנעים ומצד שלישי הוא הכניס אותנו לדילמה גדולה. אמרתי לו

"עצור כאן, אמרתי לו. קרה לנו נס, השבת תתפלא אני לא הייתי בבית הכנסת כי מסרתי את הדירה שלי ברגע האחרון לשכן."

שאתייעץ עם בני משפחתי ואחזיר לו תשובה. "אמרתי לילדי שיש לשכן שבת שבע ברכות והוא צריך את הדירה. הם הסתכלו עליי כמו שנפולתי מהירח אך הם לא אמרו כלום כי הם כבדו אך פרצופיהם אמרו את הכל. אמרתי להם, שיש לי טיעון אחד ואם הוא לא יתקבל הוא יענה לשכן תשובה שלילית. וכך אמרתי להם, אילו זה היה קורה לנו שהייתה לנו שבת שבע ברכות ולשכן היה שבת אופורף הייתה לנו אפשרות לחשוב יותר על מחשבה כזו, ולנו יש אפשרות למצוא מקום עם יותר הנאה לקראת פרידה מהכלה ועל הדרך להרוויח זכויות קודם החתונה.

"זה נשמע אחרת לגמרי. אבל עדיין חכתי לתגובה שלהם, ואז ביתי הכלה אמרה לי שהמשפט האחרון שכנע אותה ואכן עדיף לאסוף זכויות קודם לחתונה ולתת לשכנים את הבית. במאמר המוסגר יש לציין שאנו מחברות 'אשרי' יושבי ביתך' שכולם באים אלינו אבל אנחנו, לא יוצאים כלל מהבית.

"ואכן מצאנו בית גדול ביישוב אחר, ונהגנו שם עד הגג עם כל החברים והמשפחה. והכל בא על מקומו בשלום, לכאורה.

"והסיפור, מתחיל רק כאן. "במוצאי שבת לפני כשלוש שבועות אנו יושבים ומכינים את ההכנות לחתונה ואל תשכחו שזו כלה ולא חתן. היינו ערים כמעט עד שעה מאוחרת בלילה עד שנרדמנו מעייפות והתקפלנו למיטות.

<< ההמשך המיוחד בעמ' הבא >>

שן הכל לפני כחודש ימים בלבד החל החרב המתהפכת להסתובב ברחובותינו מי האמין ומי פילל, אפילו בדמיון הארוך והדימני שיש לכל קורא וקורא לא דמיינו שזה הולכת להיות המציאות בארץ ישראל בשנת תש"פ. את האמת, הדמיון הרחוק ביותר שהיה לי זה על מלחמת העולם השלישית והכי קרוב שהיה לי זה שפשוט יהיה כסף על העצים. אבל וירוס קטן שיסגור את כל המדינה לא דמיינתי ואפילו לא ניסיתי לדמיון, כי לא הייתה מציאות כזאת וגם אם כן היא הייתה נשמעת רחוקה מן השכל. לא אתכחש שקבלנו במערכת העלון כמה וכמה מכתבים שעוררו אותנו להתחזק ולחזק את ציבור הקוראים, כל חיזוק ומטרותו היא.

צריכים להבין העולם הזה הוא לא מה שהיה אתמול ולא מה שהיה מחר, את יום האתמול אין ביכולתנו לשנות אבל את יום המחר יש בידינו לא רק לשנות אלא לבנות אותו מתחילה מה יהיה מחר מי יחיה ומי ימות רח"ל מי יחלה ומי יצא מהמגיפה, מי יבודד ומי לא יכנס לבידוד.

שאלה מעניינת שתמיד הפריעה לי היא שאיך אנו כל יום מבקשים מה' יתברך חיים בריאות ופרנסה הרי הכל נגזר ונחתם כבר בראש השנה, ומה בפינו לקרוע את רוע הגזירה. והתשובה מזדקקת מאלוהי, שאדם חוזר בתשובה ומראה לבורא עולם אהבה וקרבה - ממילא גם עצמותו משתנה ונהפך הוא להיות אדם חדש וכיוון שהוא אדם חדש ממילא יכולים לחוס ולרחם עליו גם אחרי גזר דין, שהרי שנגזר דין הוא היה ראובן וכעת נהפך להיות לוי.

את הסיפור המדהים הבא סיפר הסופר והמחנך ר' חיים ולדר בשבוע שעבר:

"הסיפור שלי הוא ממש מהשבוע האחרון, אבל יש לו הקדמה קטנה שמתחילה מאז שאנו מכירים את עצמנו, אנו גרים ביישוב חרדי קטן שכולם מכירים את כולם ולא די בהם אנו גם נחשבים כ'בית פתוח' לרווחה זה אומר שאצלנו השכנים יכולים לבוא בכל שעות היממה ולא רק בשביל לבקש לחם או חלב אלא לשבת לדבר. וכן בכל ליל שבת הנשים יושבים ומדברים עד שבעליהם מגיעים מבתי הכנסת. וכך היינו דואגים לכולם ללא יוצא מן הכלל.

באפשרות יכנס
לזכות את הרבים
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני 4 1133 נתניה
ולציין עבור 'אור
השבת'
או במקט:
08-9941870

אספרה

סיפור לשבת

ק"ו/ו"ח - ק"א/א - 16/

ההחלטה שהצילה מהבידוד

לי שהוא איננו יבוא לחתונה בלי ההשתתפות שלי, פשוט ריגש אותי עד דמעות, בכיתי בכי של התרגשות והתפרצות. "התקשרתי לחבר המועצה ורציתי שיסביר לי מה צריך לעשות ומה הם הפרטים. הוא אומר לי שהוא חיפש אותנו כי אנו צריכים להכנס לבידוד. אמרתי לו שאני יודע על כך, אבל הוא התחיל לתחקר אותי."

"זה לגבי הבית כנסת, הוא אומר. ואני חייב לספר לכם משהו על הבית כנסת, שמו הוא בית כנסת חסידיים- הכנסת אורחים, על שם שכל המגזרים מכל הסוגים באים להתפלל שם, וגם אורחים לא צפויים מוצאים את מקומם בבית הכנסת. "וכעת אמושיך את דברי החבר המועצה שדבר עימי. באותה שבת התארח בעיר חולה קורונה מספר 29 כונן מד"א שהתפלל בבית הכנסת הזה ואותו אחד שהדביק חצי מטלז טון, וכיוון שהייתי כמין גבאי שם הם חשבו שאני קבלתי אותו ולחצתי את ידיו ולכן אני צריך להתרחק מהכלה וכן להכנס אני ואשתי לבידוד, ולא רק זה הם

>>> ההמשך המיוחד מעמ' קודם >>>
"באזור השעה שתיים אני שומע צלצול מהטלפון ולא התייחסתי לזה כי חשבתי שזה טעות. ובשעה שתיים וחצי שוב פעם שמעתי צלצול, וקמתי לענות, קודם שהגעתי לטלפון כבר הצלצול הסתיים לו. כשהרמתי את הטלפון אני רואה 10 שיחות שלא נענו, דפדפתי במספרי הטלפון השונים שהיו שם ומיד עלתה לי מנורה אדומה מי מחפש אותי בשעת לילה שכזו ואז אני מסתכל על המספרים ונעשה לי שחור בעיניים. שני טלפונים מראש המועצה ועוד שני טלפונים משני חברי מועצה, עוד שני מספרים עם רצף מספרים מיוחד שיש רק לנבחרי ציבור מקושרים... ומה שהחריד אותי יותר מהכל זה שני טלפונים מהמחנות שלי."

"זה לא רק מנורה אדומה אלא צופר גדול המבשר רעות, צעקתי בקול "אוי אברוך מה קורה כאן". אשתי התעוררה מהצעקות ושאלה אותי מה קרה, לא יודע, ענית לה, אך אני יודע שכולם מחפשים אותי ואיני יודע למה. כל הבית קמו והסתכלו עליי ועל אשתי היינו נראים חיוורים כסיד וקפואים על מקומנו, הם שאלו

באותה שבת התארח בעיר חולה קורונה מספר 29 כונן מד"א שהתפלל בבית הכנסת הזה ואותו אחד שהדביק חצי מטלז טון.

בקשו לדעת פרטים על כל האורחים ששהו עימי בבית הכנסת באותו זמן.

"עצור כאן, אמרתי לו. קרה לנו נס, השבת תתפלא אני לא הייתי בבית הכנסת כי מסרתי את הדירה שלי ברגע האחרון לשכן.

"ושוב ישבנו ובכינו כולם הפעם בכי של הודאה והתרגשות לבורא עולם, ועל כך שקבלנו תגמול על המעשה האמיץ שעשינו לא חת ומורא. "החתונה התקיימה ביום חמישי לפני כשבועיים בדיוק ביום האחרון שהיה מותר להתחתן עד מאה איש, והיא הייתה שמחה מאוד. תחשבו אם היינו צריכים לדחות את החתונה בשבועיים היינו צריכים לעבור לבית על אף שהיא גם הייתה שמחה אבל זו לא הייתה שמחה אמיתית."

קוראים יקרים, ללא ספק וללא חולק סיפור זה מהווה לנו דרך בחיים, הסיפור מלמד אותנו פרק חדש בנושא הוויתור שלא מפסידים ממנו לעולם, גם אם חושבים אחרת.

ייתכן וזה הזמן להתחזק במידת בן אדם לחבירו, לעזור לסייע ולתת יד לכל חולה שמזדקק לכם, בל לכם לשכוח ולהזניח את הזקנים והקשישים אשר אין מי שידאג לכל צרכיהם באמת, ומצווה גדולה לסייע להם בכל מה שצריכים. חשוב לזכור שיותר ממה שאדם מצווה לא להזיק עצמו מצווה לא להזיק אחרים, ויה"ר שהקב"ה ישלח את משיח צדקנו, במהרה בימינו.

אותנו מה קרה אך לא היה מקום לשקר וספרנו להם על החיוגים המוזרים של ראש המועצה וחברי המועצה וגם המחנות. הכלה החלה לזעוק ולא הינו צריכים לומר שקרה משהו אלא זה היה ברור.

"אני אתקשר, אמרתי. אך מיד הבנות עצרו אותי. למרות הכל החלטתי להתקשר למחנות שלי ואמרתי לו ישר, אל תסובב אותי ואל תערבב אותי תניד לי ישר מה קרה מה הסיפור. הוא אומר לי תרגע הכל בסדר, ואמרתי לו אני לא ירגע ואני לא יהיה בסדר.

"הבנתי שאתה צריך להכנס לבידוד בעקבות חולה קורונה שהתגלה לכם ביישוב. ברוך ה', אמרתי, כבר נלחצתי חשבתי כבר איזה אסון קרה. ואז הוא המשיך, שזאת אומרת שאני ואשתי לא יכולים לבוא לחתונה. על זה לא חשבתי, ואמרתי לו שזו באמת בעיה ונראה מה לעשות.

"הוא אומר לי זה בסדר שהם שאלו רב והוא התיר לנו לדחות את החתונה בשבועיים ואז תוכל להשתתף. אמרתי לו שבשום פנים ואופן אין מנהגנו לדחות חתונות והחתונה תתקיים כרגיל בלי ההשתתפות שלי ושל רעייתי."

"החתן תפס את הטלפון ואמר לי, שזה לא מעניין אותו וכי אם אני ורעייתי לא נגיע לחתונה גם הוא לא יגיע לחתונה ויגמר הסיפור. את האמת, שהאכפתיות הזאת היא שגרמה לי לחשוב מעט אחרת, שהכבוד הגדול שהחתן נתן

אמרי קודש בראי הפרשה

הגאון הגדול רבי עבי רוטברג שליט"א
ראש ישיבת "בית מאיר" במאמר טקב

"תדברו אל בורא עולם"

"אין מי שיגיד באמת מה הקב"ה רוצה מאיתנו, מי יכול להגיד. המצועע הוא שהעולם התרגל לומר כוחנו כידנו ואת זה השם יתברך רוצה שנוקיע, רק את זה" • מאמר היצב להכות אש כמיוחד לזימם אלו • מרתק ומעורר

הגזירה שיש עכשיו פה, אהנו לא יודעים, אף אחד לא יודע, צריכים רוח הקודש, צריכים נבואה, היום אין נביאים, אין מי שיגיד באמת מה הקב"ה רוצה מאיתנו, מי יכול להגיד, ומי יודע מה להגיד, אבל יש דבר אחד שהוא פשוט, העולם התרגל

שאנחנו - כוחנו ביידינו! אני לא מדבר רק על הגויים, הגויים ודאי חושבים כך, אהנו פיתחנו את הטכנולוגיות שלנו, ואת החכמות שלנו, וחכמות העולם, והכל בידיים שלנו, ואנחנו יכולים לעשות הכל, אהנו יכולים להחריב את העולם ברגע אחד, הכל זה אהנו, וגם אנו בתוכינו חושבים כך, קוראים לזה כמו בלשון התורה 'כוחי ועוצם ידי', זו לא כוחות התורה אבל זה לשון שאפשר להשתמש עם זה גם אלינו, כוחי ועוצם ידי זה הכל! בא הקב"ה ובגשיבת רוח פה אחת כביכול, הוא אומר הכל לא שיה כלום הכל זה אני - וידעתם כי אני השם!!! זה ברור שמה שהקב"ה עכשיו אומר זה "וידעתם כי אני ד', אז תפקידנו הוא להתחיל להאמין בהקב"ה, זה נשמע מאד קל, מי מאתנו לא מאמין, אך כנראה שאנחנו לא מאמינים... אתן לכם ראייה שלא מאמינים, כולם מדברים, גם בעיתונים החרדים, עובדים על זה "מצאו איזה תרופה" "מצאו איזה חיסון", אהנו ביידינו ביידינו לעשות הכל! אורך קצת זמן, יהי 'כמה ימים ואולי כמה שבועות, אבל אהנו נסדר הכל, הכל יהיה מסודר ואת ד' לא דרשו!!! זאת הנקודה שוכחים מהקב"ה, וזה גם בתוכינו, ששוכחים מד', והקב"ה בא ואמר, וידעתם כי אני ד'!!! כתוב אצל טיטוס שיצא אחרי שהחריב את בית המקדש, ונסע בספינה, והקב"ה עשה סערה גדולה בים, אז אמר "אין כוחו אלא בים" אעלה ליבשה וילחם בי, והקב"ה אמר לו רד ליבשה בריה קלה יש לי בעולמי, יתוש קטן, נכנס לו באף ועשה לו יסורים שבע שנים עד שמת. נורא ואיום! יתוש זה בריה קלה, אבל זה בריה, יש לה רגליים, יש לה איברים, רק הקב"ה קורא לזה בריה קלה, הוירוס הזה, מה שקורים לזה היום, לא רק הוירוס הזה, אלא כל הוירוסים שיש בעולם, יש חלק גדול מהמדענים שאומרים שזה אפילו לא חי, זה דומם, אין לו איברים, זה לא שום דבר, אז למעשה אם נשים אותו פה על הסטנדרט שום דבר לא יהיה, הוא דומם, רק כשהוא נכנס לתוך אבר חי של בן אדם, שם הוא מתרבה, לא שהוא חי, הוא לא חי, הוא נשאר הלאה דומם, אבל יש לו איזה התרבות שמה, זאת אומרת זה אפילו לא בריה קלה! אז הקב"ה לא שלח חיידיק, הוא שלח את זה, זה אפילו לא בריה קלה, קלה שקבלת איננו יודע מה זה, וזה הופך את כל העולם, נו, איפה כל החכמה של העולם, וכל המדענים של העולם, והכל שום דבר! ידעהם ככולות! מה כן, אהנו יודעים יש הרי דבר אחד - תורה!!!! אין דבר אחר בעולם!!!! מי שחושב אחרת יכול כבר לקום ולצאת, רק תורה יכולה להגן ורק תורה יכולה להציל! ועל זה כל העולם עומד! יש גם עבודה, וגמילות חסדים, ודאי, אבל תלמוד תורה כנגד כולם, תלמוד תורה כנגד כולם!!! אין שום היתר לבטל תורה, בשום אופן שבעולם, ובשום צד שבעולם. ואפילו שנפסק להלכה שכשי מצוה שהיא עוברת, מצוה עוברת, זה דוחה ת"ת, במקרה שאי אפשר לעשות על ידי אחרים, אז זה לא הפשט שהמצוה היא יותר גדולה מתורה, שמוצה עוברת היא יותר גדולה מתורה ולכן היא יכולה לדחות ת"ת, זה לא הפשט כי אין מצוה שהיא יותר גדולה מתורה, אלא שכל היסוד של תורה זה גם לקיים את התורה, היא כמצוה עוברת אני ממשך ללמוד, אז זה שאתה לא מקיים את המצוה עוברת זו פגיעה בתורה, אבל בודאי שתורה זה לפני הכל, ואחרי הכל, הכל זה תורה, בלי תורה אין שום קיום לעולם!!! אה הקב"ה שולח כזאת גזירה, וחס ושולום הגזירה הזאת תפגע בתורה, אין לנו שום סיכוי, רחמנא ליצלן, אין לנו שום סיכוי, פגיעה בתורה, רחמנא ליצלן! אם כן, זה ברור שאם מדברים אל כל אחד באופן פרטי, ודאי שהוא צריך להיות כל כולו בתורה בימים האלה, אם בימים אחרים הוא לא יכול להיות כל כולו בתורה, כגון זה ממש סכנת נפשות, סכנת נפשות ממש!!! אני יודע, מחר יבואו עם סגולה כזאת ומחזרתיים עם סגולה אחרת, כל הדברים האלה בטלים ומבוטלים!!! הרי אהנו כבר "מחונכים" כמה שנים שאין תורה, ואין מצוות, ואין שום דבר יש רק דבר אחד, שקוראים לו סגולה!!!! אני מאד פוחד שפה מישוה גם יבא עם סגולה, ואז נכלל יוכלו לסגור את הגמרא ח"ו, דבר אחד, בלי תורה אין מה לדבר בכלל. מה שצריך לעשות, הוא תפילה, צריכים היום אחרי כל תפילה, צריכים להגיד איזה פרק תהילים, רבי עקיבא איגר במכתב שלו המפורסם, הוא כותב איזה פרק שירצה, הוא כותב זה לר' אל"ה גוטמאכר, אז הוא כותב איזה פרק שכבודו ותרותו יבחר, הוא היה צדיק מפורסם, אז הוא באמת יכול לבחור פרק תהילים, אבל אני לא יודע איזה פרק תהילים, אבל עד כמה שאני זוכר רעק"א כותב שמה, שגם יגידו פרשת הגמרא

ניתן לשלוח אלינו תגובות אתר הערות חומרים וסיפורים למייל: or7148454@gmail.com

"ארבעה דברים צריכים חיזוק" (ברכות)
ו"חזוק בהם האדם בכל כוחו (רש"י)

חיזוק

סיפורי מחזקים

אלו הם שני הדברים שעלינו לקבל על עצמנו
ובנידם סיפורי חוד מהחזקים מגדולי ישראל

בימים אלו כל העולם בכלל ועם ישראל בפרט נתונים בצרה, וגדולי ישראל משוועים וצועקים שעלינו לשוב בתשובה ולקבל קבלות. אחת הסגולות המועילות שהוכיחו את עצמם היא סגולת קריאת פיוטם הקטורות, לפניכם סיפור מחזק ומיוחד על כוחו של פיוטם הקטורות:

מסופר על רבי אחא הלך לכפר טרשא, בא אצל המארח שלו. לחשו עליו כל בני העיר. אמרו, אדם גדול בא לכאן, נלך אליו. באו אצלו. אמרו לו, לא חושש על אבדתינו? אמר להם, מהו? אמרו לו שיש שבעה ימים שיש מות בעיר, וכל יום מתחזק ולא מתבטל. אמר להם, נלך לבית הכנסת ובקש רחמים מלפני הקדוש ברוך הוא. עד שהיו הולכים, באו ואמרו, פלוני ופלוני מתו, ופלוני ופלוני נוסים למות. אמר להם רבי אחא, אין עת לעמד כך, שהשעה דחוקה.

אבל תפרישו מכם ארבעים בני אדם מאלו היותר זכאים. עשרה עשרה לארבעה חלקים, ואני עמכם, עשרה לקצה העיר ועשרה לקצה העיר, וכן לארבע קצוות העיר, ואמרו בנפש חפצה ענין של קטרת הסמים שהקדוש ברוך הוא נתן למשה, וענין של הקרבנות אתו. עשו כך שלש פעמים ועברו בכל העיר לארבע קצוות והיו אומרים כן. לבסוף אמר להם, נלך לאלו שנוטים למות, ותפרישו מכם לבתיהם ותאמרו כך, וכאשר תסיימו, תאמרו אלו הפסוקים, ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש וגו', ויקח אהרן וגו', ויעמד בין המתים וגו'. וכן עשו והתבטל מהם (המות). שמעו אותם קול שאומר: סודי הסודות, הראשונים הנחילה לנצח, שהרי דין השמים לא שורה כאן, שהרי יודעים לבטלו. חלש לבו של רבי אחא וישן. שמע שאומרים לו: כמו שעשית את זה - תעשה את זה. לך אמר להם שיחזרו בתשובה, שרשעים הם לפני. קם והחזירם בתשובה שלמה, וקבלו עליהם שלא יתבטלו מהתורה לעולם, והחליפו את שם העיר, וקראו לא מתא מחסיא (מתורגם מהזוהר הק).
—

החיזוק השני שעלינו להתמקד עליו ביתר שאת, הוא חיזוק בנושא מאה ברכות, שתיקן לנו דוד המלך ע"ה, וע"פ גדולי ישראל כעת בזמן בו אנו נתונים הרי שזה סגולה עצומה ובדוקה להנצל מן המגפה, וביותר מזה בידינו גם לבלום אותה פן תתפשט לכל רחבי הארץ וחלילה שלא יעלו מנין הנספים, משום שבסך הכל מדובר כאן באיתות מן שמיא ועלינו מוטלת המלאכה לבלום אותה.

ובנושא זה מובא לפניכם סיפור אחד מיני אלף, המוכיח ומראה במוחשיות כיצד סגולת חיזוק מאה ברכות ביום היינו אמין ואכן קיים: סיפר ת"ח אחד שליט"א, ממשפחת מרן הגאון האדיר רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל, שפעם אחת בא אליו גדול אחד, שהיה חולה מסוכן ל"ע, ושאלו איך להתחזק ולעורר רחמים על עצמו בשעת צרתו. וענה לו הגאון רבי שלמה זלמן ז"ל, שאיני ראוי להגיד זה לאחרים, אבל אני אניד לך "מה שהייתי עושה בעצמי" במצב כזה. הייתי מחזק את עצמי באמירת ה"מאה ברכות", שתהא אמירת מילת "ברוך" כמו צריך, ומילת "אתה" כמו שצריך, ואמירת "השם" כמו שצריך לומר את השם, ואם אצליח בזה, הרי זה בשבילי המסור הכי גדול.

וכתב רבינו מהר"ח זצ"ל בשם רבו האר"י ז"ל וזה לשונו: אמר לי מורי ז"ל כי "עיקר" השגת האדם אל רוח הקודש, תלויה ע"י כוונת האדם וזהירות בכל ברכת הנהנין. לפי שעל ידם מתבטל כוח אותם הקליפות הנאחזות במאכלים החומריים, ומתדבקים באדם האוכל אותם, ועל ידי הברכות שאומרים עליהם בכוונה הוא מסיר מהם הקליפות ההם, ומזכך החומר שלו ונעשה זך ומוכן לקבל הקודשה. והזהירני מאוד בזה.

ציבור יקר, זה הזמן שלנו על ידי הפעולות הללו להוכיח לכל אומות העולם, למול עיניים משתאות ומבט ממושך בעם הנבחר, עם ישראל. בידינו להוכיח לכולם שמה שה' יתברך מצפה ממנו שנעשה הם יועילו ולא שום תרופה אחרת או חיסון אחר. כי בידינו לעצור את המגפה והכל תלוי רק בהתקדמות שלנו ובחיבור שלנו עם הבורא יתברך.

זוכים להודשיים שבט - אדר:

שבט: הזוכה בסט 'הגדת' 6 כרכים יוקרתית: ישראל חנניה טנדובסקי (קרית גת), מעבר למפורסם: יהודה שטרוד (בני ברק), סידור מנחה ערבית עם פ"י מתוק מדבש: ידידיה יוסף קונייה (רחובות), שמזאל הניג (י-ם).

אדר: שובר ביגוד כחנות ביגוד יוקרתית באשדוד: אשר זינגר (אלעד), מנחה ערבית עם פ"י מתוק מדבש: אהרון כייץ (י-ם), משפ' פלאאי (י-ם).

מדור תמיהות וקושיות

אשכול יוסף

הגאון רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א

מאמר ייחודי ומרתק!

מדי הסיבה שהקדושה באה לארדה"ק?

למה אין אומרים אהרי קריאת ההגדה

אדרה פרעה כדרך שאומרים אהרי

קריאת המגילה?

עם רוח הימים הללו נראה לומר תירוץ אמיתי ונפלא, כי הנה פרעה הרשע הגם שידע לחייהם של ישראל, שיעבד אותנו בפרך יומם ולילה בחומר ובבלגים, ובכל עבודה בשדה, העמידי שוטרים ונוגשים שהכו בנו ללא חמלה, ואת עמלנו אלו הבנים השליך ליאור ורחץ גופו בדמם, והקיף חומה בצורה סביב כל מצרים בכישופים שלא יוכל אפילו אחד מבני עמנו לברוח מגבולותיה, ועוד כהנה וכהנה.

אך בכל זאת ולמרות הכל איננו רשאים לומר "ארור פרעה", כי למרות הכל הוא ידע להשכיל היטב סגולת ערכם וייקדם של בני התורה ועמלי התורה שבט לוי הממתיים עצמם באהלה של תורה, שאותם לא רבץ תחת נטל השעיבוד בחומר ובבלגים. אדרבה הניח להם לעסוק בתורה, כלי חמדה. זה גם ההבדל הגדול בינו לבין המן הרשע, בעוד המן הרשע גור שלא יעסקו בתורה (רש"י מגילה טז:), פרעה הניח ללומדי התורה לעסוק בה. מטעם זה אין אנו אומרים "ארור" על מי שהניח ליבנה וחכמיה, בבת עיניו של הקב"ה, ובבת עיניהם של ישראל, לצאת ולבוא ולשבת באהלה של תורה, לפלפל בהוויות אביו ורבו ולקיים את העולם, משא"כ המן צורר היהודים, גור על ישראל כליה ואבדון, אך יותר מזה היצר את צעדם של לומדי התורה וחכמיה, גור עליהם שלא יעסקו בתורה. לכך עליו ועל כל מי שאינו מניח לכל לומדי התורה להמשיך ולעסוק בתורה בשקט ובשלוה ראוי לומר "ארור"!

כך רבותי הימים הקשים הללו, ימי הקדושה כאן בארץ הקודש, מעלים על נס את מעלתם וסגולתם ערכם של לומדי התורה. כל מי שיתבונן היטב בכל התקופה לפני ימי הקדושה יזכר כי, תחילה בקשו לגזור גזירות על לומדי התורה ולהצר את צעדם של שבט לוי שלא יעסקו בתורה, אחר כך ביקשו לחלץ חלילה את שבת קודשנו, להעביר רבים על דת בתחבורה ציבורית בשבת, פתיחת מרכולים וקניונים בשבת, אחר כך ביקשו לבטל את גדרי הצניעות ולכפות על העם היושב בציון אירועים מעורבים, ללא הפרדה בין גברים ונשים כדת וכדין. אחר כך ברוב חוצפתם עוד הכריזו שהם מבקשים להפוך את המדינה למדינה חילונית.

הקב"ה ארך אפיים ורוב חסד, המתין והמתין, עד שבסופו של דבר ימים הללו ימי הקדושה מכריזים יחד עם כל פמליא של מעלה כי "הוא האלוקים" וכי יש מנהיג לבירה!

בא הקב"ה וטפח על פניהם של עוכרי הדת, אמר להם הקב"ה לרשעי הדור, רצייתם לבטל את בני התורה מהתורה, הנני מביא נגיף אחד על העולם כולו, שכל העולם יושבת, כולם יתבטלו ממלאכתם, למעלה מחצי מיליון מובטלים, אך לומדי התורה ממשיכים בעסק התורה ביתר שאת וביתר עוז, תחילה המשיכו בבתי מדרשות ובישיבות בעוד כל המדינה בשבתה, ועתה ממשיכים כולם בביתם לעסוק בתורה ללא הפרעות והיסח הדעת, שבט לוי היום רועע ושלב מתמיד!

ביקשתם לעקור את השבת? לפתוח קניונים בשבת? העזתם לבנות את מסילות הרכבת בשבת? בא הקב"ה והטיל עליהם מורא ופחד עם התפשטות הנגיף, והדבר הראשון שהוכרז בהסכמת כולם פה אחד: "ביטול התחבורה ציבורית ביום שישי וביום שבת" אמר להם הקב"ה אשביט לכם את התחבורה כליל, לא רק ביום שבת אלא אף ביום שישי, ובהמשך אף בכל ימות השבוע. בניהם את מסילות הרכבת בשבת, הרכבת תושבת כל השבוע! ולא זו בלבד אלא אפילו כל המטוסים, השמים כולם סגורים כמחאה על חילול שבת! ביקשתם לפתוח קניונים בשבת? כולנו זוכרים את אותו שר"י שפפתח את הכרזת מלחמתו נגד ה' ומשיחו במסיתת עיתונאים בעצם יום שבת בקניון באשדוד, דבר שלא היה לו אח ורעו ועזעז את האומה כולה, מאז קום המדינה, בא הקב"ה ואמר לו "קניונים לא יהיה, לא בשבת ולא בכל השבוע!" רצייתם לבטל את גדרי הצניעות והקדושה? נלחמתם בהפרדה בין גברים לנשים? אפריד בינכם לבין אחרים הפרדה מוחלטת וכל משפחה תהיה בביתה לבדה, וגדרי התורה השבת והצניעות ישמרו ביתר שאת וביתר עוז.

ביקשתם להכריז מלכות נגד ה' ונגד משיחו, לחלץ את המדינה? יד הקב"ה ובלבל שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו, ניפץ גאותם ויהירותם, והורידם מאיגרא רמא לבורא עמיקתא! נדע כולנו כי אלו סימנים מובהקים שה' אמת ותורתו אמת, ועל כולנו חובה קדושה לפשפש במעשינו לשוב בתשובה, להעתיך על שארית הפליטה, ולצפת לביתא הגואל במהרה, אמן.

ניתן להשיג את הספר "אשכול יוסף" בפלאפון - 054-8460007

ממעמקים קראתיך ה' • כך תצליחו להשתלט על המצב בבית מדוע סין ואיטליה במוקדי ההתפרצות? • שיחה מאלפת מהרה"צ רבי מנשה ישראל דייזמאן שליט"א הודמנות ושמה 'קורונה' • שיחתו המאלפת והמרגשת של כ"ק האדמו"ר מספינקא שליט"א "אנו נמצאים בזמן חבלי משיח" • הגר"י איכנשטיין שליט"א ראש ישיבת 'יד אהרון' במסד מחזק ומצמרר בעבודת זה עשה ה' • מאמר מהגאון רבי יעקב חיים סופר שליט"א

גיליון חיזוק מיוחד לנוכח הזמן בו אנו נתונים

ממעמקים קראתיך ה'

ביום אנשים לא שמים לב ובורחים מן המציאות במקום להשתלב עם המציאות • שאלה מרתקת שכדאי שכל יהודי ישאל אותה בביתו: האם יש קשר בין נגיף הקורונה לעבודה זרה? תשובה מיוחדת לכך תקראו במאמר שלפניכם • **חינוך בצל הקורונה: כך תצליחו להשליט את המצב בבית באווירה טובה וחינוכית • פולמוס מיוחד**

עבודה זרה". ונמצא אם כן שהקורונה הביאה עבודה זרה לבית, רחמנא ליצלן.

זהו בית שהמצב שולט עליו!!

החכם עיניו בראשו להיות הוא שולט במצב. הכיצד? – על ידי תוכנית.

ישבו האבא והאמא בשעה שקטה ושלוה ויבנו תכנית שתהפוך את היום ליום של חוויות. אתן מספר דוגמאות:

👉 ניתן לעשות את התפילה של הבנות לחוויה נעימה, אם הן תתפללנה ביחד, עם "חזנית", וכל יום חזנית אחרת.

👉 לעשות מהכנת האוכל חוויה נעימה כאשר הבנות הן המכינות את ארוחת הצהריים עם הרב היצירות משלהן, והאמא משוחררת לעבודות הפסח.

👉 להקדיש זמן למשחקים כאשר הגדולים מפעילים את הקטנים. לא חייבים ואין צורך להכניס טכנולוגיה לבית בכדי להעסיק את הילדים. כדאי מאוד לחזור למשחקים של "פעם" ללגו, לדופלו, לחמשת אבנים, לגולות, לדמקה, למשחק 'אישיות'. ועוד ועוד.

ודבר נוסף חשוב מאוד, שהבעל יהיה שותף פעיל בכל המערכת הזו. לא מנהל שרק נותן הוראות, אלא שותף ממש. את כל זה צריך לתכנן מראש ולחבר את הילדים לתכנית, ולביצוע.

זהו בית שהופך מצב אפרורי לזהב. זהו בית ששולט במצב.

נסיים בתפילה שבורא עולם יסיד מאתנו את הנגע הזה, וכל נגע ומחלה כמאמר הפסוק: "והסירתי מחלה מקרבך, כי אני ה' רופאך" אמן ואמן.

שהגיליון המיוחד יצא לאור בשבוע שעבר, אומר את האמת, לא האמנתי שגם השבוע נצטרך לשבת, לחשוב, ליישם, ליטול דף ועט ולדשום. לדשום לא סיפורי חיזוק ולא דברי תורה, בטח שלא בדיווחות. לשבת ולדשום בענייני הזמן והשעה נגיף הקורונה שמשתולל לו ברחובותינו.

אחרי שמאות המכתבים ואלפי התגובות הגיעו, החלטנו על הצעד הבא. אנו נעזור ונסייע לציבור הרחב להתמודד עם המשבר הכאוב, עם המשבר המסעיר והמצער שכה קשה לשרוד איתו.

והפעם נקדיש את מאמרנו על מה אנחנו עושים בבית, כיצד אנו משדרים את אורח חיינו ואת אורח חיי הבית במהלך היום. בין אם לפני הילדים ובין אם לא.

אציג לפניכם מאמר מיוחד אותו כתב אחד מרבני הקהילות בארץ הקודש שליט"א:

התנאים שנכפו עלינו עקב הקורונה, בהם רוב בני המשפחה נמצאים רוב שעות היום בבית מציבים בפני כל בית אב שאלה – האם אנו שולטים במצב, או שמא המצב הוא ששולט עלינו, וזו שאלה חרת גורל!

המציאות השכיחה יותר לצערינו, היא שהמצב הוא ששולט.

"מצב שולט" פירושו שהבית הופך לפקעת עצבים אחת גדולה. הילדים משועממים, חלקם בוכים, חלקם מגרנדים, חלקם דורשים וחלקם רוטנים וכו'. האמא חסרת אונים, אינה שולטת במצב – לא בילדים, לא בעבודות הבית השוטפות, לא בשאר המטלות שעליה, ושלא לדבר על עבודות הפסח.

האבא עצבני, האמא כועסת, בקיצור גיהנם עלי אדמות.

ומה אמרו חז"ל על מי שכועס: "כל הכועס כאילו עובד

הרה"צ רבי מנשה ישראל רייזמאן שליט"א

מדוע סין ואיטליה במוקדי ההתפרצות?

שכינתו ית'. הכוחות האדירים שבעולם הזה – סין ואיטליה, שלקחו אחריות על כל התצורה של מרכיבי העולם, סין על המוצרים הזולים ואיטליה על המוצרים היקרים – הקב"ה הרדים את כל סין ואיטליה בוידוס קטן כזה. שוב אין תולים שום ההצלחה בנברא, רק בבורא יתברך לבדו. אפילו אם העולם יחזור לעצמו, יהיה מאד קשה לחזור לאותה גאווה.

הראוני מדרש רבה פרשת קרח, וכן בתנחומא פרשת חקת, שאמרו רבותנו עה"פ 'ואנכי השמדת את האמורי מפניהם אשר כגובה ארזים גבהו, וחסון הוא כאלונים, ואשמיד פרוי ממעל ושרשיו מתחת' – שהקב"ה הכניע את האמורי הגבוה והמתנאה, ע"י ששלח עליו צרעה, שנכנסה בעיני האמורי וסמאתו וסירסו. ואמרו במדרש: "שכך דרכו של הקב"ה לעשות שליחותו ע"י דברים קלים בכל המתנאים עליו, ולעתיד לבא עתיד הקב"ה להפיר מן האומות ע"י דברים קלים, שנאמר והיה ביום ההוא ישרוק ה' לזבוב אשר בקצה היאור ולדבורה אשר בארץ אשר".

רק צריך לפתוח העיניים ולהסתכל במצב בדעת ובבינה, כי כל מי שיש בו דעה כאילו נבנה ביהמ"ק בימיו. בימים הללו אנו שומעים גילוי נורא. ממקומו הוא יפן ברחמי לעמו – על כלל ישראל לא יהיה שום נזק ושום חסרון וצער, אבל נעמוד מן הצד ונתבונן בגדולת ה'. לדבר בבית עם הילדים, כמה השי"ת מגלה כוחו וגבורתו, והכה מכה רבה ב'כוחי ועוצם ידי' של האנושות, זה שזה לברך על גילוי שכינתו יתברך, ממש כקבלת פני שכינה.

רבי מנשה בן ישראל מאמסטרדם זצ"ל כתב שהסינים הם מבני מגוג, מבני יפת בן נח, וזוהי מדינת מונגוליה הגובלת עם ארץ סין, ש'מונגוליה' הוא שירבוש 'ממשפחת מגוג', והם היו שולטים הרבה שנים בארץ סין עד שבנו את החומה ביניהם. והנה תיבת 'מגוג' היא מלשון 'מגוגו כל יושבי הארץ', או משום שהסינים נמוכים מעט משאר האנשים, מלשון 'תתמוגגנה', שנמוג מעט מגובהו הרגיל. ותיבת 'סין' פירושה בשפה הסינית 'אדם', כי זוהי גאווה לומר שרק הם אנשים, ולא כל השאר. הרי שכל עיקר השם 'סין' הוא לשון גאווה שרק הוא האדם.

ועד לפני כמה שבועות התרוממו בגאווה עד שביקשו לגבור על בעלי הגאווה האמריקנים. וכנודע שמדינת אמריקה היא בעלת חוב הגדולה ביותר למדינת סין, וחייבת להם טריליוני דולרים. הסיני הוא המלוה והאמריקאי הוא הלווה עברו. וכיון שהכניע הקב"ה את שורש העבודה זרה של גאוות האדם, שמתגאה כתפארת אדם, שהוא האדם שבעולם, ממילא כבר נכנעה גאוות אמריקה, כי מה שקנה עבד לווה קנה רבו.

ונודע שעד לפני עשרים שנה לא היו הסינים יכולים לייצר מוצרים נאים ומתקנים, ידעו שכל מה שקונים מסין מחזיק מתענית אסתר עד פורים... אבל בשנים אחרונות נשתנו לגמרי, מוצרים חזקים מאד באים מסין, ונתגברו יותר בגאווה כפולה ומכופלת, עד שבא הקב"ה וצחק על גאוותם ועשה מהם ליצנות כנגד כל העולם כולו, ועדיין לא רואים את הסוף. והרי זה ממש גילוי פני שכינה.

עלינו לשמוח בגילוי כבוד השכינה, ומאידך להתפלל שלא יהיה שום נזק לבני ישראל, לא בגוף לא בנפש ולא בממון, שהחולים יתרפאו והבריאים יחזיקו בבריאותם, עד ביאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

"אהבתי כי ישמע ה' את קולי תחנוני, כי הטח אזני לי ובימי אקרא", פותח דוד המלך ע"ה בשירה והוראה על שהקב"ה שמע לקולו. אבל המשך דבריו הוא: "אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני, צרה ויגון אמצא".

מסביר החתם סופר זי"ע, שיש שתי בחינות של "בשם ה' אקרא" – "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא", וגם "צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא". כי עיקר הברכה הוא על קבלת פני שכינה, וכשם שמברך על הטובה כי הרגיש קבלת פני שכינה, כך גם בשעת הרעה, אינו תולה זאת במקרה ח"ו, אלא במציאות ה', וממילא הוא מוצא את השי"ת גם בתוך הצרה ויגון, ומברך וקורא בשמו ית' על שזכה לקבל פני שכינה גם בזה.

כל דבר בעולם שעוצר את מרוץ החיים, כל חידוש שיש בבריאה, יש בזה קבלת פני שכינה. במה דברים אמורים? בימינו אלה אנו נמצאים ב'גילוי שכינה' נורא מאד. כל האנושות עומדת אין אונים, אף אחד לא יודע מה ילד יום, כל העולם עצד מלכת, שבת וינפש. אין טיסות, כולם יושבים סגורים וכלואים בבית... כל אחד רואה שיש מנהיג לבידה, וכולנו מקבלים פני שכינה. כי כל התבוננות שאדם זוכה לחשוב מגדולת ה', הוא זוכה לקבלת פני שכינה.

במדרש תנחומא בפרשת וישב מובא מעשה על רבי שמעון בן רבי שהגיע בפעם הראשונה לעיר קיסריה, שהיתה עיר מודרנית ורומאית, וראה שם 'לגיון' [חייל רומאי] שמן וגבוה מאוד, ואמר לרבי חייא: "עמוד וראה כמה פטומים עגלים של עשו"... אמר לו רבי חייא שיבוא עמו לשוק בקיסריה, וראה שם סל של ענבים ותאנים ועליהם הרבה זבובים, ואמר לו – הזבובים הללו ואותו הלגיון שוים. כשחזרו לרבי, סיפר רבי שמעון לאביו מה שאמר לו רבי חייא. אמר רבי: כך נתן רבי חייא הבלתי כח באותו לגיון, שהשווהו לזבוב? הרי אותם לגיונים אינם ספונים לכלום, אבל הזבוב, הקב"ה עושה שליחותו בהם, כדכתיב "והיה ביום ההוא ישרוק ה' לזבוב", שילך בשליחותו.

והקשה רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: וכי אותו גוי שמן אינו שליח של הקב"ה? הרי בכל הקב"ה עושה שליחותו, ומדוע הוא גרוע מאותו זבוב? ותידך רבי יחזקאל: הן הזבוב והן הגוי עושים שליחותו של הקב"ה, אלא שהגוי לוקח את הכבוד לעצמו, ולכן כשהקב"ה עושה שליחותו ע"י גוי קשה להתפעל מגדולת ה', כי הגוי מבלבל עם כוחו ועוצם ידו. אבל זבוב מעולם לא לקח קרדיש לעצמו. עד היום אין אנו יודעים מה היה שמו של אותו זבוב שנכנס לכוסו של שר המשקים, הוא לא קיבל קרדיש על כך שהיה שליח לגלות מצרים וגאולת מצרים. א"כ, כשהקב"ה עושה שליחותו ע"י זבוב, יש התגלות מציאות ה', משא"כ כשעושה שליחותו דרך לגיון רומי, קשה מאד לקבל פני שכינה שם. והוסיף רבי יחזקאל: "כמה שהזבוב יותר קטן, כך יותר מתגלה גדולת הבורא..."

ואכן, הקורונה הרבה יותר קטן מהזבוב... חכמי הרפואה מסתפקים אם הוידוס נכלל במיני החיים עלי אדמות או לא. יתכן אפוא שהוידוס הוא פחות מזבוב לא רק בקטנותו בגשמיות – אלא גם בהגדרתו. הוא הרבה פחות מחיות הזבוב. דק מן הדק עד אין נבדק.

נמצא שהוידוס ששמו קורונה, הרבה יותר חשוב מהזבוב שברחובות קיסריה. כי שם סוף סוף היה זבוב עם כנפיים, אבל כאן עוצר העולם מלכת ע"י דבר קטן שאי אפשר לראותו בעיני בשר, ומתגלה הביטול לפני גדולת ה' והדר גאונו, אין לך גילוי שכינה גדול מזה.

כשהממשלות יושבות וראשם כבוש בקרקע, כך נתגלה יופי גילוי

שיחתו המדהימה ומעוררת השראה של כ"ק האדמו"ר מספינקא שליט"א:

הזדמנות ושמה "קורונה"

המצב מפחיד! מפחיד מאוד! אין זה נכון ללזלזל בפחד הזה! רבי אשר פריינד זצ"ל פגש פעם אדם מסויים שהתבודד ב'פעלד' בשעת לילה מאוחרת, ושאל אותו: איך אתה מסתובב כך בשעה כזו? מה, אינך פוחד?? – לא, אינני מפחד! השיב הלה. אמר לו ר' אשר: זו לא חכמה לא לפחד! החכמה היא להכיר את ה' מתוך הפחד שיש לך!!! גם אנחנו, במצב הבלתי ייאמן שבא עלינו, עלינו לנצל את המצב הזה בשביל להכיר את ה' מתוך הבהלה ואי-הידיעה הזו, ולצאת אמיתיים יותר מהמשבר הזה...

עד ממש לפני רגע היינו בעולם מתוקן, היו לנו זמנים! היה לנו סדר יום! היתה עבודה! היו לימודים! ידענו לאן אנחנו הולכים ומתי עלינו לצאת מהבית, ידענו היכן וכיצד משיגים את מה שאנחנו רוצים... היינו מקובעים בריבוע אחד קטן. אוי לו למי שיזיז אותנו מהשבצת...

ופתאום, הכל התהפך, אין יום, אין לילה, אין למה לחכות, אין חתונות, אין מניינים לתפילה. אין אפילו צפי לסיום המגפה, הכול מעורבב, תוהו ובוהו מוחלט!!

ה' קרע את הגבולות של המשבצת, פיזר את הקיבעון שלנו, ואנחנו מוצאים את עצמנו בלי שום אחיזה, בשום דבר!! והכי מפחיד, אנחנו מוצאים את עצמנו לבד... אסור להתקרב לאף אחד, אסור לאף אחד להתקרב, בדידות!! מה הקדוש ברוך הוא רוצה??

ר' אשר היה מדבר הרבה על דברי הנביא ישעיה (ב יז) 'ושח נבחות האדם ושפל דום אגן שים ונשגב ה' לבדו ביום ההוא'. ושאל: על מה מתגבא כאן הנביא? האם על השפלות של האדם או על גדלות הבורא?

ואמר: הקדוש ברוך הוא נכנס – במקום שבו האדם מפנה לו מקום, מסלק קצת מהנאוורה שלו! ככל שאנחנו יותר חדלי אישים, יותר חסרי אונים, יותר מבינים כמה אנחנו לא מבינים – אנחנו נותנים לדיבוננו של עולם מקום אצלנו!

ולכן, דווקא עכשיו, כשהמצב נמצא בחוסר שליטה, כשאנחנו לא יודעים מה יקרה מחר, דווקא אז הפוטנציאל לגלות את הבורא הוא א-ד-י-ר!!

דבר אחד אסור לנו לעשות. להיכנס לחודדה, ללחץ!! אדם הנכנס ללחץ – מביא על עצמו את החולי! וזו ממש לא סגולה, זהו תהליך טבעי לחלוטין! כי הרי, בגופו של כל אדם ישנם כמה אזורים רגישים יותר, אזורים הזקוקים ליותר כוחות בשביל לתפקד כראוי, והלב של האדם מזרים יותר דם לאזורים רגישים אלו.

רבי יעקב חיים סופר שליט"א:

בעבור זה עשה ה'

הרב יעקב חיים סופר מסר השבוע שיחת חיזוק בעקבות מגיפה הקורונה. במהלך דבריו ציטט הרב את דברי ה"בית הלוי" (בספרו "בית הלוי", פרשת בשלח, י"ז, ח') המבאר את הפסוק: "ויבוא עמלק", כך: "הרי ידוע שלעולם בא העונש מידה כנגד מידה שהאדם מודד בה, וכמו שאמר הכתוב 'ולך ה' החסד, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו' (תהלים סב, יג). וביאור הכתוב, שלעולם בא התשלומין מעין מעשה החטא, והוא חסד גדול, שאז יודע האדם עבור מה הגיע לו זה העונש, ומתקן מעשיו על ידי תשובה".

ממשיך הרב סופר ואומר: "אנו צריכים לעורר להתבונן על מה עשה ה' זאת לנו, ובעבור מה הביא ה' זאת עלינו, ומספר הניזוקים עולה יותר ויותר מיום ליום, והפורענות הגדולה אצל הגויים גם היא באה לעולם בעבור ישראל, והקב"ה מדבר איתנו, וצריכים אנו לבדוק ולדרוש כנגד מה הדברים מכוונים, ומה הקב"ה מרמז לנו, כי כאמור הקב"ה מעניש מידה כנגד מידה, ולפי העונש נדע במה צריכים אנו להתחזק יותר, כדי להסיר חרון אף ה' מעלינו.

"ולעניות דעתי", מציין הרב סופר, "עיקר החטא הוא על ענין חטא לשון הרע, שיסודו ומהותו הוא מחלוקת והרחקה בין איש לרעהו, בין איש לאשתו, והוא עוון חמור ביותר, וכמו שהגאון ע"ה באיגרת כתב: 'כי חטא הלשון על כולו', העוון החמור מכל העבירות', וכנגד עוון זה באה המגיפה הזו, שהיא מרחיקה בין איש לרעהו וכו'.

"ועל כך צריכים להתחזק בענין זה של שמירת הלשון ביותר, בזהירות ובשמירה ובהקפדה על שמירת הלשון כראוי, והעצה באמת שלא להיכשל בשמירת הלשון חלילה היא קביעות ללמוד הלכות שמירת הלשון.

"ובכללות צריכים להתחזק ביותר בכל ענייני בן אדם לחבירו, בכל מכל כל. ותשובה תפלה וצדקה – ובעיקר תורה – מעבירים את רוע הגזירה. וגואל אחרון מגיע בזכות עסק התורה דווקא.

הרב סופר סיים את דבריו, בצטטו מהספר "ישמח ישראל" את הנאמר על פרשת החודש: "בפיוט במוסף נאמר: 'החודש אשר ישועות בו מקיפות', מקיפות מלשון החנווני מקיף, שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו משאיל ומלווה בחודש הזה ישועות לישראל, על סמך הזכות שיזכו אחר כך".

בעל ה"ישמח ישראל" מוסיף ומזכיר כי גם במצרים כך גאל ה' את ישראל: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה" (שמות ג', י"ב), ומבאר כי בזכות קבלת התורה שיקבלו אחר כך, ודבר זכות הזה מתעורר בכל שנה בחודש ניסן, שהקדוש ברוך הוא פועל ישועות על סמך הזכות, שנהיה אחר כך זכאים".

הגות והשיקפה

אבל, כשאדם נתון תחת לחץ, הוורידים שלו נעשים צרים יותר, והדם לא מסוגל לזרום בכמות מספקת...
ואת התוצאה המבישה אנו רואים בעינינו... כשאדם לחוץ הוא מזיע, הוא מגמגם, הראש שלו כואב פתאום, השרירים מראים עייפות... כל זה בגלל שהוא הסכים להיכנע ללחצים ולהשתכנע שהמצב העולמי אכן דורש כמויות של לחץ בשביל לחוות אותו בצורה הנכונה...
ולמה אנחנו נלחצים? מה, אנחנו לא מבינים שהלחץ רק מזיק לנו?!

ר' אשר אומר: ה' לא נתן לאדם כאב – אלא אם כן הוא מסוגל לעמוד בו!
הבעיה מתחילה, בכך שהאדם מוסיף לעצמו חרדה, מכניס את עצמו לדאגה מיותרת, ולזה – אכן אין לאדם כוחות נפש!
הטבע שלנו הוא – מודיעים לנו על תקנה חדשה במטרה למנוע את התפשטות המגפה, או לחילופין, שומעים על מספר המתים שעולה באיטליה, ואנחנו, במקום להתעסק עם המשמעויות האמיתיות, במקום לנצל את ההזדמנות הזו להתחבר לבורא – עסוקים כל העת בשאלה 'מה יהיה הלאה???' מכניסים את הראש לדאגות, משננים לעצמנו בחרדה שלא יהיה לחם, שיהיה מחסור בחלב...

מכירים את משחק הילדים העתיק – לסמן קווים מנקודה אחת שעל הרף לנקודה הבאה? כאלו אנחנו, ה' נתן לנו נקודות קצרות של כאב, הכאב לא נמשך הרבה זמן! אבל אנחנו מחברים קווים שחורים מנקודה אחת לשנייה, ובסופו של יום הקווים מתחברים ויוצרים ציור מפחיד ומלחיץ נורא על המצב...
הרוז'ינער אומר: כשאדם עסוק עם הדאגות והפחדים הוא בעצם מפסיד שני דברים גדולים: האחד – הוא מפסיד את ההזדמנות שהיתה לו להתחבר לבוראו ולהכיר שרק ה' יכול לתת לו את הכוח להתמודד...
ובעיקר – הוא מיוסר מהכאבים! המעברים שעוברים עליו פשוט מציקים לו ואינם מרפים...
עלינו לזכור זאת, ולשגן שוב ושוב, בפרט בעת הזו, שה' נתן לנו כאב רק אם הוא מצרף איתו חבילה של כוחות נפש להתמודדות תקינה!!!

כאמור, המצב אינו פשוט, בכל רגע אפשרי יכולה לבוא הבשורה שעלינו להיפרד מהנוחות התמידית, ולהיכנס לתוך חדר קטנטן, להישאר שם לבד, בלי חברים, בלי שיחות על דא, בלי הרבה אפשרויות...
הדבר הזה מזכיר לנו את הציווי: צא מדירת קבע ושב בדירת עראי...
כמו במצוות סוכה, בה אנו נפרדים מהנוחות של הבית הקבוע, מהמקום הטבעי שלנו ממשך כל השנה, ונכנסים לתוך בקתה רעועה, חשוכה, גגה דולף...
הקוצקער שואל: למה דווקא במצוות סוכה ישנה הלכה ש'המצטער פטור מן הסוכה'? במה שונה היא ממצוות אחרות שבתורה???

למה לא שמענו שהמצטער פטור מתקיעת שופר למשל??
אומר הקוצקער, מה העניין של הסוכה, מה הרעיון שעומד מאחוריה? אומרים לו לאדם, תעזוב את קורת הגג היציבה שלך, תעזוב את הקיבעון שבו אתה נמצא כל השנה, ולך אל ארץ לא זרועה, אל דירת עראי מטה לנפול... וכל כך למה, בשביל להראות לך עד כמה אתה תלוי באמת בבורא, ועד כמה אתה זקוק לקרקע היציבה שהוא נתן לך! הסוכה היא הזדמנות עבודך לנצל את הזמן הזה להתבוננות ולהתחברות...
אבל אם אתה מסתובב עצבני,

אם אתה מצטער, אם אתה לא קולט את ההזדמנות, אז בשביל מה להטריח אותך?? כנס הביתה ואל תסתובב כאן בעצבים... אתה פטור, הכול בסדר...
כאן בדיוק טמון ההבדל בין הגויים לבין עם ישראל!
כתוב שבעתיד ייתן ה' לגויים את האפשרות לקיים את מצוות סוכה, וכשהוא יוציא חמה מגרתיקה הם יבעטו בה ויברחו ממנה...
הגויים אינם מסוגלים לשבת לבד!! הם יוצאים מדעתם!! סף הלחץ שלהם עומד בסימן התפוצצות!! הייתכן, לשבת לבד בבית בלי שום מטרה, וסכנת מגפה מרחפת מעל ראשם?
(באחת המדינות, שעדיין לא חלה בה חובת ההסגר, אמרו בבדיחות, שאם יסגרו כמה עשרות גויים בבניין אחד למשך שבועיים – התוצאות יהיו הרבה יותר חמורות מאשר הידבקות בקורונה...)

הגויים 'מבעטים ויוצאים'! אין להם מטרה, הם עצבניים, בועטים בקירות, הם לא מסוגלים להבין שיש כאן הזדמנות להתחבר לבורא ולעצמנו (כפי שיבואר בהמשך)!
אבל יהודי? ליהודי יש את הכוח להבין, את האפשרות להתחבר ואת היכולת לחפש את קרבתו של הבורא!
עלינו רק להתפלל לה': ה' רועי לא אחסר! – שלא תחסר לי הידיעה התמידית שאתה ה' הוא שמוליך אותי ושומר עלי כרועה נאמן!!!
אסור לנו לשכוח, בימים האלו אנחנו נמצאים במקום של לחוץ את עצמנו, לחזק את הסביבה והמשפחה שלנו! אין לנו זמן להיכנס למסכנות!
וכבר הבהיר לנו ר' אשר: אם נהיה במיטבנו – כל ההזדמנויות יגיעו לפתחנו. אבל אם ניכנס למסכנות – כולם רק יחפשו לברוח ממך!! יצטרכו להכניס בקבוקים של בושם לאף לפני שמתקרבים אליך הימים האלו, בהם אנחנו נמצאים בבית, הם

מכירים את משחק הילדים העתיק – לסמן קווים מנקודה אחת שעל הרף לנקודה הבאה? כאלו אנחנו, ה' נתן לנו נקודות קצרות של כאב, הכאב לא נמשך הרבה זמן! אבל אנחנו מחברים קווים שחורים מנקודה אחת לשנייה, ובסופו של יום הקווים מתחברים ויוצרים ציור מפחיד ומלחיץ נורא על המצב...

הגות והשיקפה

הצעיר איבד עשתונות, לא היה לו כל סיכוי מול החיה האיתמנית, ובלא כל ברידה נעמד, רועד כולו, וגמגם מול הדוב את המשפט המאיים... "היי דוב, המקום הזה הוא שלי, ואני דג כאן את הדגים"...

הדוב התרומם באחת, נעמד על שתי רגליו... הוא נראה כל כך אימתני, גבוה הרבה יותר מהצעיר המפרפר... אבל הצעיר לא ויתר, ובנשימות מאומצות תפס אומץ, הביט הישר אל תוך עיני הדוב ואמר בקול מתייבב: דוב! זה המקום שלי! ואני לא זז מכאן! ו...הפלא התרחש!! הדוב כרע ברכ, פנה לאחור – ונעלם לבין השיחים...

הוא היה המום. לא הבין כיצד דבר כזה ייתכן!! האם הדוב יודע אנגלית? האם זה איזשהו לחש נסתר ופלאי?

לאחר שחזר מהמסע הארוך, לא התאפק הצעיר ושטח את שאלתו הסקרנית הבוררת בפני המדריך המנוסה.

התשובה היתה מפתיעה ומכוננת עוד יותר: "תשמע ידידי הצעיר" – השיב המדריך המבוגר – "את ההסבר לתגלית אותה הופתעת לגלות. פשוט, הדוב מודע היטב לכך שהדרגה שלו פחותה מדרגתו של האדם, גם הוא יודע שהאדם הוא הכתר של הבריאה כולה!!"

ולכן – הדב לא מתקרב לאנשים!!! אלא אם כן העומד מולו מתנהג כמו חיה – צורח, משתולל,

בורח, מתפרע... מול אחד כזה אין בו שום חשש... אבל אם האדם רק מראה לו שהוא 'אדם', הדוב מבין מיד את הרמז ופוסע הלאה בשקט... ולכן, ברגע שהראית לו שאינך מתכוון לזוז מהמקום כי אתה בן אדם – הדב פשוט הסתלק!!!"

עלינו לנצל את הימים הטרופים הללו להתחבר לעצמנו, לשבת עם עצמנו ולגלות את האוצרות הטמונים בנו, ללמוד על כוחות הנפש שה' נתן לנו ברחמיו (וגם להשתמש בהם, כמובן...), ורק כך נוכל לעמוד באומץ לב מול האתגרים המתרוממים מולנו – ואינם אלא ניסיון...

ימים שעלינו לנצל אותם כראוי, לערוך תוכניות לילדים, זהו זמן להתחבר למשפחה, זמן להתחבר לילדים, ובעיקר – זמן להתחבר לעצמנו!

אמרנו, הזמן שבו נמצאים בבידוד הוא הזדמנות להתחבר לעצמנו!!

מה זה אומר להתחבר לעצמנו?

כולנו מכירים את האמרה 'איזהו עשיר – השמח בחלקו!': או:

'איזהו גיבור – הכובש את יצרו!' והשאלה זועקת:

הייתכן? אפילו אם אשמח בחלקי, אפילו אם אכבוש את יצרי, הרי אינני באמת עשיר או גיבור! כי הרי ישנם הרבה העולים עלי בגבורתם ובעושרם?

והתשובה מפלחת: כל זמן שאתה גיבור רק כלפי השני, אתה לא באמת גיבור! כל זמן שהעשירות שלך נמדדת מול עושרו של ההוא, העשירות שלך אינה עשירות אמיתית!!

כי עושר אמיתי פירושו להיות עשיר בתוך עצמי! להיות מאושר עם עצמי ועם מה שיש לי!! גבורה אמיתית פירושה להיות גיבור בתוך עצמי! היכולת לשלוט על הדחפים שבתוכי – היא הגבורה האמיתית!!

סיפר יהודי שבצעירותו, לאחר שסיים שירות

עתיר קרבות בצבא, החליט לצאת, לא פחות, למסע דיג באלסקה... תשאלו, מה יש לו לאדם לחפש באלסקה, והרי אין שם כלום?! אכן, זה בדיוק מה שחיפש, מקום שאין בו כלום, רק להיות עם עצמו, הוא והבורא... לשבת ימים שלמים על שפת האגם, ולדוג...

לפני המסע התייעץ הצעיר עם מדריך טיולים מנוסה המכיר את שטחי אלסקה ואת מה שהם טומנים בחובם... הוא שאל אותו האם ישנם סכנות מסוימות שעליו לחשוש מפניהם במהלך המסע. המדריך אמר לו שאין לו ממה לחשוש, ארץ אלסקה היא ארץ שקטה ורגועה, עם נוף בראשיתי ועוצר נשימה.

אבל, אמר לו, ישנו דבר אחד מסוכן באלסקה, דוב גריזלי שמו... מדובר בדוב אימתני ומסוכן ביותר, שהפגישה עמו במהלך דיג עלולה להיות חוויה פחות נעימה...

"ומה אעשה אם אפגוש אחד כזה?" שאל הצעיר בחשש.

"הדרך הכי נכונה להתמודד מולו, היא פשוט להיעמד מולו, להביט אל תוך עיניו ולומר לו: היי דוב, המקום הזה הוא שלי, ואני דג כאן את הדגים!" –

הצעיר גיחך על הרעיון המוזר, וקיווה בסתר לבו שלא יצטרך להעמיד את השיטה המפוקפקת הזו במבחן... טס לאלסקה, ישב בה ימים, דג לו דגים, הביט לשמים, עצר נשימה מול נופים... ויום אחד שמע רחש מבין קני האגם...

הוא כמעט התעלף, דוב שחום עם פנים זוממות התקרב אליו, והחל לדרחח אותו מכף רגל ועד ראש...

הודעה חשובה:

גיליון זה מופץ בלמעלה מ-15,000 עותקים ברחבי הארץ, ולרוב מגיע למשפחות אשר בחלקם יושבים בבידוד או חולים רח"ל.

נשמח מאוד לקבל מכם קוראים יקרים, תגובות שיחממו את הלב, וכן לשלוח אלינו מאמרים וסיפורים מחזקים ונפרסמם ברבים בל"ג, במייל:

alon7148454@gmail.com

כמו"כ ניתן לקבל סדרת גיליונות אלו במייל הנ"ל

"אנו נמצאים בזמן 'חבלי משיח'"

כך זעק הגאון הגדול רבי יהושע איכנשטיין שליט"א ר"י 'ד אהרוץ בירושלים מנהמת ליבו • "פתאום נוצרה בעיה חמורה המאימת על כל העולם ועם כל האמצעים הטכנולוגיים המתקדמים ביותר עדיין לא מצליחים למנוע אותה" • מאמר מיוחד עקב המצב הכאוב השורר בארץ הקודש • בלעדי לחזק

שבעבר היו חשוכות מרפא הצליחו לרפאות, וכל העולם כולו נשען להלוטין על האמצעים הטכנולוגיים המתקדמים.

והנה פתאום נוצרה בעיה חמורה המאימת על כל העולם, ועם כל האמצעים הטכנולוגיים המתקדמים ביותר עדיין לא מצליחים למנוע אותה, ודבר זה מזכיר בצורה ברורה את מה שאמרו חז"ל בסוף מסכת סוטה (דף מט:): שבעקבתא דמשיחא נגיע למצב שנרגיש שאין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים.

ואם כי לא באנו לקבוע בודאות גמורה שצרה זו היא מחבלי משיח אולם נראה מאד מכל הסימנים הללו שיש כאן חלק ישיד מהתהליך של ביאת המשיח.

אולם ישנו עוד עניין חשוב מאוד שעלינו לדעת. במדרש תנחומא בתחילת פרשת נח, המדרש עוסק בענין התורה שבע"פ ועל רוב העמילות והיגיעה שצריך על מנת ללמודה כראוי ולזכות לה. ובתורה"ד שם כתוב 'ואף הקדוש ברוך הוא כרת ברית עם ישראל שלא תשתכח תורה שבע"פ מפייהם ומפי זרעם עד סוף כל הדורות וכו' ולפיכך קבע הקב"ה שתי ישיבות לישראל שיהיו הוגין בתורה יומם ולילה ומתקבצין שתי פעמים בשנה באדר ובאלול מכל המקומות ונושאין ונותנין במלחמתה של תורה עד שמעמידין דבר על בודיו והלכה לאמיתה וכו' ואותן שתי ישיבות לא ראו שבי ולא שמד ולא שלל ולא שלט בך לא יין ולא אדום...!

מבואר בדברי המדרש שהקב"ה כרת ברית מיוחדת על התורה שבע"פ שלא תשתכח מישראל אלא תמיד יישארו ישיבות שימשיכו את מסורת התורה שבע"פ והם יינצלו מכל הפורעניות, ואחד הדברים שכתוב במדרש שם שיינצלו מהם הוא 'ואף לימות המשיח אין חבלי של משיח רואין' – יש כאן הבטחה ברורה לאלו השייכים לאותם 'שתי הישיבות' שהם לא יראו את חבלי המשיח. וגדרם של שתי הישיבות מבואר אף הוא בדברי המדרש 'שיהיו הוגין בתורה יומם ולילה', ע"י העמילות בתורה יומם ולילה זוכים להיכלל בשתי הישיבות הממשיכות את מסורת התורה בכלל ישראל ולהינצל מכל הצרות, (שזוהו בעצם הענין שלשמו העמידו את הישיבות – להעמיד תלמידים שיהיו הוגין בתורה יומם ולילה וימשיכו את מסורת התורה).

נמצא אם כן שהמוטל עלינו בשעה זו הוא ראשית כל לזעוק בתפילה להקב"ה שיסיר מאתנו את הדבר הזה כמבואר ברמב"ם, ואף להשתפר במעשינו ולהיטיב את דרכינו. אך בנוסף לכך, היות וכפי הנראה מדובר כאן בחבלי משיח, עלינו להתחזק ביתר שאת וביתר עוז בעמילות התורה יומם ולילה, כפשנ"ת בדברי המדרש שזו הצורה להינצל מהצרות שבזה הזמן, ובנוסף וכמו"כ נחזק בעצמינו את הציפייה לישועה, להתבונן עד כמה חסר לנו שאנו בגלות ובזכות שנתחזק בעניינים אלו נזכה בע"ה להינצל מהצרה ולראות את הנאולה השלימה במהרה בקרוב.

אולם מעבר לזה צריך לדעת שמה שקורה בעולם לא קורה בכדי, ועלינו להתבונן במה שמתרחש ולראות כיצד להתייחס לזה, ונראה שהענין הוא כך. ישנו יסוד גדול המובא בספרי המהר"ל שחוזר עליו במקומות רבים ש'העדר גורם הויה', דהיינו שכשיש מצב שנוצר העדר וחסרון, זה גורם להתהוות מחודשת שבאה תחת אותו ההעדר, חז"ל בספר חידושי אגרות (סנהדרין צז.) 'הרי אמרו כי ביאת המשיח שבו התחדשות הויה יגורם הפסד הויה ראשונה, כי כל הויה חדשה אי אפשר שיהיה כי אם קודם הפסד הויה ראשונה לגמרי, כי כל זמן שעדיין יש הויה ראשונה לא תחול צורה אחרת, כי הצורה הראשונה היא צרה לאחרת שתבא...!

והיינו, שבביאת המשיח תתחדש ותתהוו מציאות חדשה בעולם – מציאות של עולם מתוקן הרבה יותר שלא היה כלל קודם לכן וכל ההויה תשתנה, אך המציאות החדשה הזו אינה יכולה לחול בעוד שיש מציאות אחרת שקיימת בעולם, ולכן רק לאחר שהמציאות הקודמת לה תופסד לגמרי המציאות החדשה יכולה להתהוות, וזה הביאור שההעדר גורם הויה, שבשביל להיות דבר חדש צריך שהמציאות שקודמת לה תיעדר מן העולם, ועל כן מוכרח להיות הפסד מסוים קודם ביאת המשיח.

ואולם נראה, שאין כוונת הדברים שכל מה שקיים כעת בעולם צריך להיפסד קודם ביאת המשיח, אלא הענין הוא שהיסודות הגדולים שעליהם עומד העולם – אותם הדברים המהווים את צורתו הנוכחית כמות שהוא עומד בימינו, הם צריכים להתמוטט ולקרוע קודם ביאת המשיח.

ועתה נתבונן במה שקורה כיום, הנה ישנם שני יסודות גדולים שהתחדשו בעולם בעשרות השנים אחרונות, האחד הוא ה'כלכלה העולמית' – המציאות הזו שכל כלכלת העולם מחוברת יחד, וכל המדינות קשורים דרך הכלכלה ותלויים זה בזה, והיסוד השני שעליו העולם מתבסס כיום הוא ה'טכנולוגיה', שבכל דבר ניתן לשלוט ולפתור את כל הבעיות שיכולות להיות, אלו הם היסודות הגדולים שסביבם כל העולם חג ומתנהל בדורינו.

כל אחד מבין עד כמה העולם מתקיים על הכלכלה, על הסחר בין המדינות וכו', עד שבזה תלויה ממש המדינה של כל העולם, וכל שינוי שקורה באיזשהו מקום יכול להשפיע על כל העולם כולו. ובשבועות האחרונים רואים איך המעצמות הכלכליות החזקות בעולם מתמוטטות בצורה נוראה, וכולם כבר מבינים שאם המצב הנוכחי ימשך, הרי שבמוקדם או במאוחר כל החברות יפשוטו רגל, והכלכלה של העולם כולו עומדת לקראת אבדון עצום.

ומצד שני יש את הטכנולוגיה המתפתחת ללא שום גבול ומידה, עד שכבר הגיעו למצב שאנשים מסתובבים בהרגשה שאין שום כח בעולם שיכול להגביל אותם ולשלוט בהם, שזרי את כל הבעיות כולם ניתן לפתור בצורה פשוטה ע"י הטכנולוגיה המתקדמת, והרבה מחלות

לתגובות הערות: שגיא 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 18:41

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 19:39

ר"ת: 20:15

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 448 3.4.2020 - ט' ניסן תש"פ

וְהוּא הוֹשִׁיעַ לְהוֹיָא צְדִיקִים וְבוֹא בּוֹ

פְּרִשֵׁת - צו - שֶׁבֶת הַגָּדוֹל

להרגיש את הזולת...

סיפר הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל: כשהגיע הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל לירושלים אחרי המלחמה כשהוא שבור ורצוק, פשטה השמועה בעיר והחלה נהירה המונית לביתו. יהודים מכל קצות העיר הגיעו לבקש עצות ברכות וישועות. בין הבאים היה הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל. אך הוא הסתובב אנה ואנה ולא נכנס לחדרו של הגרי"ז. שאלוהו: מדוע לא נכנס? והשיב שממתין שהחדר יתפנה ממבקרים. כי רוצה להפגש עם הגרי"ז ביחידות.

התפלאו כולם: לשם מה נצרך לדבר עם הגרי"ז ביחידות? אלו סודות יש לו? ואם רצונו לדבר בלימוד מדוע לא ישמעו זאת גם אחרים? מיד הודיעו לכולם לצאת מהחדר משום שרבי איסר זלמן רוצה להכנס ביחידות. היה שם אחד שסקרנותו בערה בו, וכשכולם יצאו מהחדר, התגנב הוא והתחבא מתחת לארון. וכך סיפר: רבי איסר זלמן נכנס לחדר ובידו שקית.

הושיטה להגרי"ז ואמר: "שלום עליכם. הבאתי לכם סנדוויץ' עם זיתים. הכל מעושר כדת וכדין. אני בעצמי עישרתי". התרגש הגרי"ז וקרא: "הו רבי איסר זלמן, החייתני! עד עכשיו לא הכנסתי מאומה לפי, כי אינני בקי בהלכות תרומות ומעשרות. אני כבר ניגש ליטול ידיים!".

רבי איסר זלמן שיער וחשש שכך יהיה: הגרי"ז יבוא לארץ ישראל, כאן צריך להפריש תרומות ומעשרות, והוא עדיין לא התנסה בכך בחו"ל, והרי כל מצוה אצל הגרי"ז אינה דבר פשוט כלל, הבין רא"ז שמן הסתם עדיין לא טעם מאומה, לכן הביא לו אוכל מעושר כדין, דבר שלא עלה בדעת אחד מהמבקרים הרבים. (איש לרעהו)

אם על תודה יקריבנו (זיב)
וכתב רש"י: "אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו כגון יורדי הים והולכי מדבריות וחושי בית האסורים וחולה שנתרפא שהם צריכים להודות, שכתוב בהן (תהלים קז) "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ויזבחו זבחי תודה".

ההודאה הגדולה ביותר שמצאנו בתורה, היא הודאת עם ישראל אחרי קריעת ים סוף, שבאה לידי ביטוי בשירת הים, וכמו שאומרים בתפילה: "על זאת שיבחו אהובים... ונתנו ידידים זמירות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך... ובהמשך: "שירה חדשה שיבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כולם הודו..."

וחשבנו בס"ד, שיש כאן יסוד גדול בטיב ההודיה, ולהבנת הענין נקדים מספר קושיות:

א) אמרו חז"ל (מגילה י:): "ביקשו מלאכי השרת לומר שירה, אמר הקב"ה מעשה ידי טובעין בים ואתם אומרים שירה". וקשה: במה שונים ישראל שאמרו שירה ועליהם לא היתה טענה כמו על המלאכים?

ב) כתב הבית יוסף (או"ח סימן ת"צ מהמדרש) שמטעם טענה זו של "מעשה ידי טובעים" וכו', לכן אין גומרין את ההלל בחול המועד ובב' ימים אחרונים של פסח. וצ"ע: א"כ, מדוע ביום ראשון של פסח כן גומרין ההלל? ומה עוד שבני ישראל עצמם הרי אמרו שירה, כאמור.

ג) על הפסוק "אז ישיר" פירש רש"י: "אז - כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה". מה החידוש בדבריו, הרי פשוט הוא שעלה בלבו לשיר רק כשראה הנס ולא קודם?

ד) מדוע המתינו ישראל מלומר שירה עד שעה זו, ולא אמרו מיד כשנגאלו ממצרים?

ה) מהו פשר הלשון "שירה חדשה" איזה חידוש היה בנס הזה יותר משאר ניסי מצרים שמתאים לזה הביטוי "שירה חדשה?".

ואשר נראה לנו בישוב כל הקושיות, כי למען האמת ישנן שתי מדרגות עיקריות השונות זו מזו במושג של הודאה על הנס, ונמחיש את היסוד בזה בהקדם מעשה קטן שיש בו מסר גדול (הובא בספרנו איש לרעהו ח"ב עמ' תלד):

פעם הגיע חסיד קרלין לביקור בוינה מקום מושבו של כ"ק האדמו"ר רבי ישראל מטשורטקוב זצ"ל. הוא נכנס אליו ביום רביעי ושאל: הואיל ומתעתד הוא להתפלל בשבת בבית מדרשו, האם הוא יכול לצעוק בתפילה, כמנהג חסיד קרלין שמתפללים בקול צעקה?

השיב לו האדמו"ר: "אצלנו לא צועקים אלא מתפללים בשקט כיאה לפני מלך מלכי המלכים". בלית ברירה התאמץ הלה בתפלת ליל שבת שלא לצעוק, אך כאשר הגיע בתפלת שחרית ל"נשמת כל חי" ליבו עלה על גדותיו ולא יכל להתאפק מלהתפרץ בצעקה למלכו של עולם מעומק לבו.

לאחר השבת כשנפרד מהאדמו"ר, התנצל על כך וביקש סליחתו. אך הרבי ענה לעומתו: "כפי שהתפללת, כך ראוי להתפלל! צעקה היא אחת מלשונות התפלה!" התפלא החסיד: "והרי הרבי אמר ביום רביעי..."

הסביר לו האדמו"ר: "כשחסיד בא אלי ביום רביעי ומתכנן לצעוק בשבת ומבקש על כך רשות, זה לא מקובל עלי. שכן תפלה צריך להתפלל מהלב ולא בצעקות. צעקה היא לא מטרה בפני עצמה. אך כאשר מתוך כוונת הלב מתפרצת לה הצעקה, זה מבטא את איכות התפלה, כי הצעקה באה מתוך הדביקות בהקב"ה, וצעקה כזו היא אחת מלשונות התפלה." ע"כ המעשה.

מעתה נבין שכך גם לענין ההודאה. ישנה מדריגה פשוטה של הודאה שהשכל הישר מחייב אותו, או שחייבו חז"ל, ואפשר לתכנן אותה מראש, אימתי והיכן להודות על הנס, כדוגמת ארבעה שצריכים להודות. הודאה כזו, עדיין לא בדרגת "שירה" הפורצת גבולות...

אך ישנה הודאה בדרגה נשגבה ונעלית ביותר שאי אפשר לתכנן אותה מראש לעוד מספר ימים, אלא היא פורצת "ספונטנית" בצורת שירה. מעומק לב הומה, המלא על גדותיו ברגשי שמחה והודיה על הנס. נמצא שכמו גדר ה"צעקה" בתפילה, כך גדר ה"שירה" בהודיה.

ומכאן נבין את ההבדל הגדול בין ישראל למלאכים: עם ישראל, שראו בעיניהם את נס הצלתם, לא "ביקשו" לומר שירה, אלא השירה פרצה בכל עוז מאליה, מתוך רגשות עזים של שמחה שהציפה אותם למראה הנס המפתיע. שירה כזו היא כורח המציאות ולא ניתן להגבילה או לדחות אותה. לא כן שירת המלאכים הם "רק ביקשו" לומר שירה (כלשון חז"ל), ושירה "שמבקשים עליה רשות", כזו שניתנת לתיכנון ואין בה עוצמה "בלתי נשלטת", שפורצת גבולות, שירה כזו נשארת במסגרת הרגילה, הקובעת שכאשר "מעשי ידי טובעים בים לא אומרים שירה".

לפי"ז, גם מתורץ מדוע רק ביום הראשון של פסח גומרים את ההלל? משום שאז הרי ישנה החובה על כל אחד לראות עצמו כאילו הוא יצא עתה משיעבוד מצרים, ועליו לחוש זאת באמת, עד שפורצת מלבו "שירה חדשה" על גאולתו האישית בלילה הזה, וממילא, בהרגשה כזו רשאי לגמור את ההלל. זהו שהדגיש רש"י: "עלה בלבו שישייר שירה". כי שירה צריכה לפרוץ מלב מלא על גדותיו ברגשי שמחה והודיה, ורק אז אין כל מגבלה, כאמור. (אבל אחרי ניסי מצרים, עדיין לא הגיעו בני"ל לדרגה כזו. וזו משמעות "שירה חדשה" שמתחדשת ברגע זה ואינה צפויה מראש).

נמצאנו למדים, שלא כל הודאה על נס שייך בה "שירה". אלא רק זו שבאה מתוך רגש התפעלות עצומה מהנס, שאז דין השירה לפרוץ מאליה מעומק הלב, זוהי השירה הראויה להיות חלק בלתי נפרד מההודאה שנתחייב בה בעל הנס.

וכעין הרעיון הידוע שאמר הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל (בשם אביו רבי חיים זצ"ל) לבאר את הפסוק "ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי" (תהלים יג-ו). שיש לעיין אימתי אפשר לומר שירה על נס, האם רק אחרי שכבר קרה נס או גם במצב שבטוח במאה אחוז שיקרה הנס.

וזה ביאור הפסוק: "ואני בחסדך בטחתי" – שבטוח רק "בחסדך" אזי רק "יגל לבי בישועתך" – יש לי שמחה על זה. אבל אימתי "אשירה לה" – שיאמר שירה, רק "כי גמל עלי" כשנעשה הנס בפועל. (והיינו, לא מספיק הידיעה על הנס אלא צריך התפעלות מוחשית כדי לומר שירה).

ומצאנו (בספר חוט השני הל' שבת פ"ד) שהקשה הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א - , לאור דברי הגרי"ז - בהבנת הפסוק בשירת הים 'תבאמו ותטעמו בהר נחלתך... מקדש ה' כוננו ידיך' שהכוונה על בית המקדש שעתיד להבנות ע"י הקב"ה, נמצא שבשירה מדובר גם על ישועה העתידה לבוא, והרי לפי הגרי"ז אומרים שירה רק על הישועה שהגיעה בפועל ולא על הבטחון בישועה שתבוא!?

ותירץ רבי ניסים, כעין היסוד שכתבנו לעיל, שכאשר בני ישראל אמרו "שירת הים" על הניסים הגדולים שראו, הגיעו מתוך כך למדרגה כ"כ גדולה לבטוח באמונה ובבטחון בה' עד שהרגישו ממש את הנס העתידי כאילו כבר מתקיים לנגד עיניהם, עד שלפי דרגתם זו יכלו לכלול גם את הנס הזה בתוך השירה. ודפח"ח.

אם על תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ (ז,יב)

יהודי נכנס אל רבינו הגדול מרן הרב שך זי"ע ובישרו על הולדת בתו במוז"ט. לאחר ברכת מרן, שאל היהודי האם יש חיוב מן הדין לעשות בשבת הקרובה 'קידושא רבה' בבית כנסת לקהל המתפללים לרגל השמחה. שאלתו נבעה מרצון לחסוך את הוצאות הקידוש עקב קשיים כלכליים, וגם מאכזבתו שלא זכה למצוות 'ברית מילה'...

מרן השיב שכמובן אין חיוב מן הדין לעשות 'קידושא רבה' לרגל הולדת בת, אלא שביקש לשאול את השואל שאלה, 'תאמר לי, לו ח"ו הייתם חשוכי ילדים במשך חמש עשרה שנים, נסה לדמיין את הצער והכאב שהיו מנת חלקכם, את הטיפולים והאכזבות, הקנאה והתסכול והנה המשך לדמיין כיצד ב"ה בניסי ניסים לאחר שנים כה קשות הייתם זוכים סוף סוף לחבוק תינוקת, האם גם אז היית בא לשאול את שאלתך...?

הלא היית עושה את ה'קידושא רבה' הכי גדול והכי מפואר בעיר, כדי להודות להקב"ה על הישועה והשמחה, הלא כן?! אם כן כעת שב"ה נחסך ממך הצער הנורא הזה, בבקשה אל תהיה שוטה, תעשה 'קידושא רבה' כדי להודות להקב"ה גם על עצם הנס והפלא בלידה עצמה, גם על התינוקת הבריאה בגופה ובנפשה שקבלתם, וגם על כך שלא הייתם צריכים לחכות לשמחה זו שנים רבות. (היא שיחתי)

זכות דברי התורה בעלון יעמוד:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוֹל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.

לזרע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.

לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה,

שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן

יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת

עזיזה.

לעילוי נשמת: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל,

חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל,

רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה

ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת

שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוֹללה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת

תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות

ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה

וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 573 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצורה", מיסודו של מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 460 שנה י' העלון מוקדש לע"נ מו"ר אבי - יעקב בן רחל וצדוק ו' ניסן תש"פ

צו - תוכן ענייני הפרשה

999 תפ"ח

- א. מצות אש תמיד, והעלאת אברי הקרבנות כל הלילה למזבח.
- ב. תרומת הדשן כל יום, והוצאת הדשן כשנתרבה (ו, א-ו).
- ג. תורת המנחה, קומץ למזבח, והנותר נאכל לכהנים (ו, ז-יא).
- ד. איסור ללוש, או לערוך, ולאפות את שיירי המנחה בחמץ.
- ה. מנחת כהן גדול בכל יום, וכהן המתחנך לעבודה (ו, יב-טז).
- ו. תורת החטאת, דם החטאת, תורת האשם (ו, יז-כג).
- ז. בשר החטאת והאשם, ושיירי המנחות (חוץ ממנחת כהן) נאכלים לכהנים ביום ההקרבה, ועור העולה מתחלק לכהנים (ז, א-ז).
- ח. קרבן שלמי תודה עם ארבעים לחמים למי שנעשה לו נס.
- ט. קרבן שלמים, ואיסור אכילת פיגול נותר וטמא (ז, יא-כא).
- י. איסור אכילת חלב בהמה, ודם בהמה חיה ועוף (ז, כב-כז).
- יא. תנופת החלב והחזה של השלמים ע"י הבעלים והכהן.
- יב. חלק אהרן ובניו בזבח השלמים (ושלמי תודה) (ז, כח-לח).
- יג. סדר שבעת ימי המילואים כהקדמה לחנוכת המשכן (ח).

חסד - גם בערב פסח

מידת החסד נחוצה מאוד להעמדת הבית היהודי על תילו. היא נצרכת במשך כל ימות השנה וביותר בימי ערב פסח, כשכולם עסוקים בביעור החמץ מן הבית. בעניין זה, נספר מעשה מופלא על הרבנית עליזה שושנה זילברשטיין ע"ה. מי שהכיר וידע את הליכות ביתה, יוכל לספר שמעולם לא סגרה הרבנית את הדלת בפני אנשים אומללים וקשי יום. מפליא היה להתבונן באיזו גבורה נפשית הקריבה את עצמה ואת ביתה, על מנת להכניס את האנשים הללו אל תוך הבית פנימה. תמונה זו חזרה על עצמה גם בימים האחרונים שלפני חג הפסח, כאשר בכל בית משתדלים להוציא כבר את שאריות החמץ, ולביתה מגיעים טיפוסים מטיפוסים שונים, ועל בגדיהם פרורי חמץ, ולאחר שהבית עבר את כל שלבי הניקוי היסודיים נאלצו לנקותו שוב ושוב. בני הבית עצמם התבוננו בהנהגתה המופלאה של הרבנית, שקיבלה את כולם בסבר פנים יפות, למרות שידעה שכניסתם הביתה בעת שכזו, תאלץ אותה לעמול מחדש על נקיון הבית. פעם, והיה זה כבר ממש בערב בדיקת חמץ, כאשר הבית היה נקי ומצוחצח, מתדפק על הדלת עני לבוש-סחבות, ומבין החבילות שעל גביו אפשר היה להבחין בוופלים ובביסקוויטים שאסף בזה היום. "מה רצונך"? שאלה הרבנית בסבר פנים יפות. "אני מחפש מקום לנוח", השיב העני. "בבקשה, הנך יכול להיכנס. כל הבית לפניך", השיבה הרבנית. הילדים שעמדו מן הצד היו המומים. "אמא, הרי נקית כבר את הבית בצורה כל כך יסודית! איך אפשר להכניס עני עם חמץ בשעה כזו"? ומה השיבה להם האמא הגדולה? "ילדי החביבים, האם הנכם חושבים שהבית הזה הוא שלי?! אנחנו מתגוררים בדירה של הקב"ה, שהשאל לנו אותה לפרק-זמן קצוב; ואם הקב"ה דורש ממני עכשיו, לקבל את העני הזה בסבר פנים יפות ולהכניסו לביתי, האם מותר לי לערב שיקולים עצמיים, כמו זה שאצטרך שוב לעבוד?!..."

מת ה'תש"פ

פותחת הפרשה: "זאת תורת העֶלָה הוא העֶלָה על מוקדה". מובא במדרש רבה (ז, ו): אמר רבי לוי, נימוס קלוסין הוא שכל המתגאה אינו נידון אלא באש, שנאמר היא "העולה על מוקדה".

ולכאורה צריך ביאור מדוע נרמז עונש המתגאה דוקא בפרשת הקרבנות, ומה עניינו לקרבן עולה.

ויש לבאר על פי מה שכתוב בגמרא (סוטה ה:) שמי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר (תהילים נא, יט): "זבחי אלוקים רוח נשברה"... ומבואר שע"י הענוה הוי כמקריב כל הקרבנות, ואם כך הרי ע"י שמתגאה מבטל בזה את עניין הקרבנות.

בביאור עניינו לקרבן עולה ביאר המהר"ל (בדרשה לשבת הגדול) ע"פ מה שאמרו חז"ל במדרש (ויקרא רבה ז) כי העולה מכפרת על הרהור הלב, וכל מה שמהרהר בלבו נקרא "עליה" מהפסוק והעולה על רוחכם, וזה עצמו נקרא 'דמות רוחא', ועל פי זה מבאר מדוע עונשו דוקא באש.

ויש להוסיף בביאור דבריו, כי עיקר חטא המתגאה הוא מה שמהרהר בלבו, וממילא מובן העניין שרמוז דוקא גבי קרבן עולה. ואפשר לבאר בטעם שנרמז עונש המתגאה דוקא גבי קרבן עולה, כי זה בא לרמז שעל המתגאה לבטל עצמיותו לגמרי כמו עולה שנקטרת כולה כליל, וכך יש לו לשרוף את גבהות לבו עד קצה האחרון. וכמו שכתב הרמב"ם בהלכות דעות (ב, ג) כי במידת הגאווה יש לילך עד קצה האחרון.

ושואל רבי ישראל סלנטר זצ"ל מדוע כתוב "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת"? הרי העיקר הוא שיהיה בצפון, ומדוע מודגש כאן שזה באותו מקום של העולה, אלא כי כמבואר בחז"ל שעולה מכפרת על הרהור הלב, א"כ משמיענו הכתוב כי גם החטאת שורשה ועיקרה הוא בהרהור הלב, שעל כן הגיע לו השגגה שצריך כפרה גם על השגגה כי זה מתחיל מהרהור הלב. והיינו שבעוד שעולה מכפרת על הרהור, החטאת מכפרת על מעשה חטא בפועל, שהאדם מגיע לכך רק ע"י שהתהלך בהרהורי עבירה וטימא את מחשבתו, וזהו "במקום אשר תשחט העולה" במקום שנכשלים בהרהורי עבירה המחייב עולה, תשחט החטאת, נכשלים אחר כך בעבירה המחייבת חטאת.

ידוע שעיקר תכליתו ומהותו של חג הפסח הוא להודות להקב"ה, וזהו שורש הענוה, כי רק על ידי כך שהאדם מכיר בטובתו של השם יתברך הוא יכול ומסוגל להודות על הטובה, וזה שייך ע"י שמגיע לשפלות וענוה, שאז הוא יכול להודות על כל הניסים והשגחת ה' עליו.

והנה בסיום תפילת העמידה לאחר "יהיו לרצון אמרי פי"... הראשון, אחת מהבקשות היא: "ונפשי כעפר לכל תהיה", ומיד לאחר מכן כתוב: "פתח לבי בתורתך", דהיינו לפני הבקשה מהשם יתברך שיפתח את לבנו בתורתו הקדושה, חייב האדם לדמות את עצמו "כעפר", כלומר להגיע לשפלות ע"י ביטול הגאווה, וזו הדרך להשיג את תורתו יתברך. כלומר כדי להיות כלי קיבול ראוי לקבל את התורה עלינו לסלק מלבנו את מידת הגאווה, הדבר מושג כשאדם מגיע לשפלות, "ונפשי כעפר לכל תהיה" - וזו מידת הענוה הרצויה מכולן.

מניין לך השגות שכאלו? - התעניין ראש הישיבה. והיהודי נענה ואמר: יתכן שזה נובע ממה שזכיתי לראות במו עיניי פעם אחת ויחידה את רבי ישראל מסלנט זצ"ל! מכוח ראייה זו אני פועל את כל מעשיי!

[על פי קול ברמה]

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ו, ו)

אש התמיד על מזבח הלב - בין הפסוקים העוסקים במצוות המזבח, נאמר (ויקרא ו, ו): "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". בפשטות, מדבר הכתוב על אש התמיד הבוערת על המזבח בבית המקדש יומם ולילה, ללא הרף. אך רבותינו דרשו את משמעות הכתוב, על דרך אחרת. כל בן אדם, הינו בית מקדש קטן. וליבו של האדם - דומה למזבח!

ועל כל אדם להבעיר בליבו אש פנימית יוקדת ומלהטת, להבת שלהבת לעבודת ה'. האש המבעירה את ליבו של האדם, במשך כל ימי חייו, באהבת הבורא וביראתו, קרויה "אש תמיד", אש אשר יוקדת במזבח המקודש ליבו של האדם, מבלי לכבות.

המלבי"ם (בפירושו לתורה) מתאר במילים מופלאות את אש להבת ליבו של האדם, על הפסוק (ויקרא ט, ו): "ויאמר משה, זה הדבר אשר ציווה ה' תעשו": "לא ידענו מה ציווה שיעשו הם, והלא הם לא עשו דבר, רק אהרן עבד עבודתו. ופירש בסיפרא בדרך הדרוש, שציווה שהם יעשו מעשה הכהן גדול, שמה שיעשה הכהן גדול בבית המקדש הגדול - יעשו הם בבית המקדש הקטן, שהוא הלב, אשר שם משכן כבוד ה'. וכמו שזבחו כוחות החיים והקטירו אותם על מוקדה במזבח הגדול, כן יזבח כל איש כוחות נפש המתאווה והמתעורר מסטרא דבעירא, שהוא היצר הרע, על מזבח הקטן, להעבירו ע"י אש אהבת ה' שלהבת י-ה, עד שיחד כל כוחותיו וכל מחשבותיו לאדון המיוחד".

דברי המלבי"ם בהירים ונהירים כשמש בצהרי היום. כל אדם דומה לאהרן הכהן! כל אדם הינו בית מקדש קטן, וברשותו של כל אדם - מזבח פרטי ואישי! ומה שעושה אהרן הכהן בבית המקדש הגדול, מצווה כל אדם לעשות בבית מקדשו הקטן. וכשם שאהרן הכהן עמד והקטיר בהמות על גבי המזבח, לריח ניחוח אשה לה, כך כל אדם, כאשר הוא מתגבר על יצרו הרע, כובש את הנפש המתאווה, מכניע ומצנן את להיטות חומו של היצר הרע, המסית ומדיח, הרי הוא זובח הלכה למעשה קרבנות לפניו יתברך.

ובכוח מה? בכוח האש הפנימית! האש היוקדת בליבו של האדם, באהבת אמת לבורא כל העולמות. האש, אש הקודש, מבטלת ומכניעה פְּלֶבָה רותחת את להיטות היצר הרע.

[דרך עץ החיים]

"על מוקדה על המזבח... (ו, ב)

שלוש יקידות נאמרו בפרשה כנגד שלוש תפילות, כי התפילות כנגד תמידין תקנום: תפילת שחרית כנגד קרבן תמיד של שחר, תפילת מנחה כנגד קרבן תמיד של בין העֶרְבָּיִם, ותפילת ערבית כנגד איברים של קרבן שהקטירו בלילה. וזה המרומז כאן בפסוקים: "על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר", זהו כנגד תפילת ערבית כל הלילה. "והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה וביער עליה הכהן עצים בבוקר בבוקר", זהו כנגד תפילת שחרית שהיא בבוקר. "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה - וזאת תורת המנחה", זהו כנגד תפילת מנחה והתפילה רמוזה בלשון יקידה כפי שנאמר בתהלים (לט, ז): "בהגיגי תבער אש דיברתי בלשוני". [כלי יקר בשם האברבנאל]

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ו, ו)

הגר"ש יפרח, ראש ישיבת 'שערי תשובה וחיים', מספר (בספרו 'מנחת שלום') שפגש את אחד מבניו של הגר"ח גריינימן זצ"ל, שסיפר לו שבהיותו פעם בתפילת שחרית בבית הכנסת 'הליגמן', ניגש אליו לאחר התפילה היהודי שהגיע לגבורות, ושאל אותו האם הוא בנו של הגר"ח גריינימן. כשהשיב לו בחיוב, אמר לו הקשיש שהוא רוצה לספר לו מעשה הנוגע במקצת לאביו זצ"ל. וכך היה המעשה: 'שם המשפחה שלי הוא היינמן', אמר האיש, 'ואבי המנוח ייסד תלמוד תורה בחיפה. בהגיעי לגיל בר-מצוה נסע אבא לבני ברק כדי להזמין את החזון איש זצ"ל לסעודת המצוה שנערכה לכבודי. כדי לחזק את ידי אבי שהקים ת"ת בעיר חיפה, שתושביה היו רחוקים בזמנו משמירת מצוות, הסכים החזו"א להגיע לאירוע.

בתקופה ההיא נחשבה נסיעה כזו לטרחה רבה, עד שאפילו נהגי מוניות סירבו לבצעה, למרות התשלום הגבוה שקיבלו על הנסיעה.

אבא ז"ל נערך להשיג נהג-מונית שייאות לבצע את הנסיעה ולהביא את החזו"א לחיפה. לאחר מאמצים איתר נהג בשם 'בריק' שהסכים לנסוע מחיפה לבני ברק הלוך ושוב. אבל כיון שהנהג ההוא לא היה אדם דתי, התנה עמו אבי שלא יגיע במכנסיים קצרים, ושיחבוש כיפה על ראשו. הוא אף הוסיף ואמר לו: אם אין לך בגדים מתאימים, אני אקנה לך בגדים מכובדים וכיפה... הקשיש ממשיך לספר כי הנהג אכן הופיע לנסיעה בצורה מכובדת, וכשהגיע לבית החזו"א בבני ברק, היו שם, מלבד החזו"א, גם הגר"ח גריינימן שהצטרף עמו לנסיעה, וגם הגר"ז רוטברג זצ"ל (ראש ישיבת 'בית מאיר') שהוצרך אף הוא לנסוע לחיפה מסיבותיו - הוא הנהג מר בריק עשה מלאכתו נאמנה, והסיע את החזו"א ומלוויו מב"ב לחיפה וחזרה. אך ראה זה פלא, הוא לא הגיע אל אבי כדי לדרוש את תשלום שעליו סוכם. אבי התקשר אליו ושאל: מדוע אינך בא לקבל את הכסף?... אך מר בריק משיב לו: 'על נסיעה כזו אינני מוכן לקחת כסף'... כשאבי שאל אותו למה הוא מתכוון, אמר הנהג: 'די לי שזכיתי להסיע אדם גדול כזה, אינני מוכן לקחת תמורה על כך'!

אבא לא הירפה ממנו, סיפר הקשיש. ואמר לו שהוא מצדו מחויב לשלם החוב עד הפרוטה האחרונה. אבל הנהג התעקש וסירב לקבל. ברם, גם אבא התעקש. הרהר הנהג כמה דקות. ולבסוף אמר כך: 'במשך כל הנסיעה שמעתי שהנוסעים הנכבדים מדברים אך ורק בדברי תורה, ולא העלו בשיחתם שום דבר מענייני העולם הזה. הבנתי מכך שהתורה היא דבר חשוב. ולכן אם ברצונך לשלם לי, תלמד איתי פעם בשבוע, מחצית השעה, והיה זה שכרי'. אבא הסכים לכך בשמחה רבה, הם קבעו ללמוד מדי שבוע, וכמובן שהיה זה ללא תשלום. הנהג נהנה מאוד מהלימוד, ולאחר זמן ביקש מאבי שיוסיף לו עוד מחצית השעה. כמובן שאבא הסכים גם לכך. מר בריק החל להתקרב לתורה ולמצוות. עשה צעדים ראשונים בשמירת כשרות ושבתי, עד שנעשה בעל תשובה גמור! ממשיך הקשיש ומעיד: יכול אני לספר שכל בניו ונכדיו של הנהג ההוא יצאו בני תורה. יראים ושלמים, הנזהרים בקלה כבחמורה! וכל זה הגיע ממפגש חד-פעמי שהיה לו עם החזו"א והגר"ח גריינימן!

בספר 'מנחת שלום' מביא הרב יפרח, בשם 'שימוש חכמים', שכאשר הגיע הגר"א קוטלר זצ"ל לאמריקה, סיפרו לו על יהודי קשיש שכל חייו מוקדשים לתורה ולגמילות חסדים, והוא עושה הכל בדבקות רבה ובצורה יוצאת מהכלל. ביקש הגר"א שיפגישו אותו עם היהודי ההוא.

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העֶלָה..." (ו, ב)

וברש"י: אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כיס.

ויש להבין, מה חיסרון כיס יש כאן, כאשר מדובר בהקרבת קרבן עולה ואינו על חשבון הכהן, כך שאין לו שום חסרון כיס, ומדוע צריך זירוז? ועוד יש לשאול, מדוע צריך זירוז לתרומת השמן, הרי ראינו שכלל ישראל כמה מסירות ונדיבות לב היה לכולם לנדב ולתרום מיטב כספם וזהבם עבור המשכן, עד אשר משה עצר בעדם, וכיצד יתכן עכשיו צריך זירוז בגלל חסרון כיס? ומתרצים המפרשים, שאמנם נכון הדבר שהיו מוכנים לתרום מיטב כספם וזהבם, אך תרומות אלו ראו כנגד עיניהם, כמבואר במדרש שמשה רבינו הראה להם כל חשבון משקל כלי המשכן לפי התרומות שהביאו לבניית המשכן. וכאשר הם ראו את הכלים ובנין המשכן הנעשה מתרומתם זה שמח אותם וקל היה להם לתת. אבל במקום שאין רואים את התרומה כלל קשה להם. אך יותר מזה רואים אצל אהרן ובניו בקרבן עולה מאחר והכל נקטר על המזבח ואין מקבלים כלום מהקרבן, אפילו שזה רק מניעת רווח כבר עלול להתרשל בהקרבת הקרבן לא באותה כוונה ומסירות ולכן צריך זירוז.

קושי מצד הביטחון - עוד נראה לתרץ, שכל ניסיון האדם בעבודת השם הוא כאשר הדבר מצריך הוצאת ממון לקיום התורה ומצוותיה, היות ושם האדם עושה חשבון שאולי אפשר להסתפק בדבר פחות מהודר העיקר שמקיים את המצוה, וכן בעסקיו נזהר שלא להפסיד או למנוע מעצמו רווח בגלל עשיית וקיום התורה והמצוות, בהיות שזו שעת מבחן האמונה והביטחון שלו עד כמה הוא מאמין שלא יפגע בגלל התורה והמצוות, ולכן ביותר צריך זירוז כשיש חסרון כיס, ובזה נבין מדוע התורה מאפשרת לנסות את ה' יתברך דוקא במצות צדקה, שנאמר (מלאכי ג, ט): "וּבְחֻנּוֹנֵי נָא בְּזֹאת".

"לא כבו הגשמים את האש של עצי המערכה"

עוד כתוב בפרשה (י, ו): "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". ושנינו באבות (ה, ה) שאחד מעשרה הניסים בבית המקדש היה "שלא כבו הגשמים את האש של עצי המערכה". ולכאורה יש להתבונן, היפלא מה' לא להוריד גשם על מקום המקדש והמזבח? על מה ולמה היה צורך בנס גלוי זה שלא כבו הגשמים אש של עצי המערכה?

ומבאר הגר"ח מואלוזין זצ"ל בספרו 'רוח חיים', שהנה ידוע כי כל עניין בית המקדש רומז לדברים עליונים והכל תיקון גדול לכלל ישראל להראותם הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו, ורצה הקב"ה להראות לנו כי האדם הקבוע בעבודת ה' אף שיהיה לו סיבות שיפריעו לו עם כל זה יעמוד על עמדו, שהנה טענות רוב העולם בזמנינו שאינם יכולים לעסוק בתורה מחמת הדאגה וטרדת הפרנסה, לזה אמר שהוא טעות גמור כשיהיה לבו בטוח בה' יוכל לעסוק בתורה ללא דאגות, וזה הנס שלא כבו הגשמים אש המערכה כי גשמים רומז לפרנסה להורות לנו כי עול הפרנסה לא יגרום ביטול וכיבוי לעסק התורה שנקרא אש כמו שנאמר הלא כל דברי כאש.

מוסר השכל - נמצינו למדים, עד כמה האדם צריך לחזק את עצמו באמונה בכל דבר הנוגע לממון וחסרון כיס, ובפרט בחג הפסח הקרב ובא שכל המוצרים מתייקרים מאוד בגלל הכשרויות ושם יש ניסיון לאדם לוותר ולהסתפק בהכשר 'פושר' בשביל לחסוך כסף, ועוד יותר שכל אדם מחוייב לתרום קמחא דפסחא דווקא בעיתוי שההוצאות מרובות, אולם המאמין יתגבר על ניסיון החסרון כיס ויחפש כמה שיותר להדר הן בכשרות והן במצוות כי לעולם לא יפגע ולא יפסיד מכל השקעה שמשקיע לצורך קיום התורה ומצוותיה, ואדרבה יתְבַרַךְ בכפלי כפליים בברכות מלא חופניים מאת ה' יתְבַרַךְ ויושפע עליו שפע רב ובלבד שיהדר.

[מעדיני מלך / הרב מרדכי מלאך שליט"א, הרב הראשי לעיר אלעד]

בשבת שלפני פסח קורין אותו שבת הגדול, כתוב בשולחן ערוך (אר"ח סימן ת"ל, ס"א): "שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול מפני הנס שנעשה בו".

מהו הנס: שבשנה שיצאו ממצרים חל עשרה בניסן בשבת (כמבואר בשבת פז: שביום חמישי שלאחריו יצאו ממצרים) ולקחו כל אחד מישראל שה וקשרו בכרעי המיטה (שמות יב, ג) והמצרים ראו זאת ושאלום למה זה לכם והשיבו לשחטו לשם פסח כמצות ה' והיו שיניהם קהות על ששוחטים אלהיהם (שהרי המצרים עבדו לצאן) ולא היו עושים להם דבר ומפני שאז היה בעשירי לחודש בשבת לכן קבעהו לקרות שבת שלפני פסח לעולם שבת הגדול (טור תל, משנ"ב תל ס"ק א).

ב'כל בו' (סימן מז) מובא נוסח אחר: כשראו המצרים כך חגרו חרבם ובקשו להשמיד ולהרוג את כל היהודים והשם ברחמיו המרובים הגן עליהם והחלה המצרים בתחלואים שונים ולא יכלו להזיק לבני ישראל ועל שם הנסים הגדולים שנעשו לישראל באחד בשבת שהיה לפני פסח נקרא שבת לפני פסח שבת הגדול.

טעם אחר: שראו המצרים שישראל לוקחים שה לשחוט שאלו להם מה זה, ואמרו להם ישראל לפי שימותו בכורות המצרים ובכורי ישראל יישארו בחיים, כיון ששמעו זאת בכורי מצרים בקשו מאבותיהם ומפרעה שישלחו את ישראל ולא רצו לשלחם, התחילו להילחם זה בזה ונהרגו מהם עם רב, ועל שם דבר זה תקנו שבת הגדול (בית יוסף תל ע"פ המדרש שמות רבה טו יב, תוספות שבת פז: ד"ה 'ואתו').

ומובא בראשונים בשם המדרש שבכורי מצרים עשו מלחמה עם המצרים וזהו שכתוב: "למכה מצרים בבכוריהם", זה הוא רמז, בכור זה השורש, והמלחמה היתה בשורש, וישראל נבחרו אז כפי שכתוב: "בני בכורי ישראל", ובשבת שמקודם הרגישו ישראל חירות של הגאולה, "למכה מצרים בבכוריהם כי לעולם חסדו" היינו שזה הוא תמיד שבשבת קודם הפסח מרגישים החירות של יציאת מצרים כדאיתא בספר "הזכות" שבכל שבת הגדול מרגיש כל איש ישראל קדושה חדשה וחירות חדשה. [אמרי אמת]

הטעם שיחסו את הנס לשבת ולא לתאריך י' בניסן שבו היה הנס לפי שבעשירי קבעו צום (עיי' שו"ע תקפ ב) לפי שבאותו יום נפטרה מרים, ולכן קבעו את הנס של הקרבן בשבת (מג"א תל א).

הטעם שנקרא שבת הגדול על שם ההפטרה לפי שביום זה קוראים בהפטרה (מלאכי ג, כג): "הנה אנוכי שולח... לפני בוא יום ה' הגדול והנורא", וכשם ששבת חזון ושבת נחמו ושבת שובה נקראות על שם ההפטרה שלהן כך גם שבת הגדול נקראת על שם ההפטרה (ביאור מהרש"ל לטור הובא גם בדרישה תל א בשמו). ולפי זה מיושב מדוע נקראת שבת הגדול ולא שבת רבה משום ההפטרה שנאמר בה הגדול (מטה משה תקמב).

טעם אחר: לפי שכל התעוררות השבוע באה מכח השבת הקודמת לו שהיא שורש הכל ולפיכך התעוררות הגאולה בפסח באה על יד שבת זו וע"ש הגאולה נקראת שבת הגדול (מהר"ל מפראג בביאור הגדה).

אמירת "שבת הגדול מבורך": ונהגו המדקדקים לברך איש לדעהו "שבת הגדול מבורך" (מחזיק ברכה לחיד"א הלכות הפסח). ויש שכתבו "לומר שבת הגדול שלום" (נתיבי עם עמוד קלט), והטעם: לפי שקשה מדוע השו"ע כתב סעיף אחד בכל הסימן לכן שנקרא שבת הגדול, ולכן כתבו שיש שנהגו מטעם זה לומר שבת הגדול שלום ומבורך כדי שזכור את הנס שנעשה בשבת זו ולכן השו"ע הביא דין זה כדי ללמדנו שאדם צריך לזכור הנס (שו"ת בית דוד קסב).

”צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה...” (ו, ב)

וברש"י: אין צו אלא לשון זרז מיד ולדורות. אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס. מעשה שארע בעיירה דאטנו שבמחוז קובנה: לאחד מהיהודים הנכבדים שגרו באותה עיירה היה בית מרזח ומרתף יין, ששם התאספו אצילים פולנים לשתות ולהשתעשע. האיש חי חיי כבוד ורווחה, קבע עיתים לתורה, והיה נכבד בעדתו ורצוי לכל יודעיו ומכיריו. אחרי המרד הפולני בשנת תקצ"א (1831), כששבו צבאות רוסיה מוורשה, עבר אחד מהגנרלים עם גדודיו דרך העיר ההיא, והגיע לשם ביום השבת. בהיות הגנרל עייף ויגע מעמל הדרך, ובשמעו כי בעיר נמצא בית מרזח, שלח את משרתו עם כסף אל היהודי לקנות בקבוק יין טוב. היהודי כמובן סירב למכור לו באמרו: "שבת היום, ובית מסחרי סגור בשבת, כיון שבשבת משא ומתן אסורים עלינו". המשרת שב ריקם, ולגנרל חרה הדבר מאד. הוא שלח שני חיילים לומר ליהודי בפקודה נמרצת שימכור לו יין. גם להם השיב היהודי: "אסור לי למכור ולסחור בשבת קודש! אם הגנרל חפץ, זאת אוכל לעשות והוא למסור לו את המפתח של החנות, וייקח מעצמו את כל אשר לבו חפץ. אך עליי אסורה המכירה היום".

אנשי הצבא מסרו את תשובת היהודי לגנרל, ורגשי התפעלות החלו להתעורר בקרבם. הוא החליט ללכת בעצמו אל היהודי ולעמוד על טיבו. "אם חצוף הוא - אכנו נפש!" כך חשב הגנרל בלבו, "היתכן שאיש יהודי יעיז להשיב פני ריקם?! אך מצד שני - אולי באמת טעם נכון עמו, עד כי מוכן הוא למסור את המפתח והחנות כולה לרשותי?..."

בבוא הגנרל אל בית היהודי, התפעל והתרגש לראות בית נאה ומואר בכל פינותיו, ניקיון וסדר נפלא שוררים בו, וקדושת השבת מרחפת על הכל ומבצבצת מכל פינה. מנורות רבות דולקות, והשולחן ערוך ברוב פאר. האיש בעל צורה אצילית, וכל בני ביתו מלובשים הדר, מזמרים זמירות שבת קודש בהשתפכות נפש עצומה.

שאל הגנרל בנחת: "מדוע לא תמכור לי יין? היודע אתה כי הנני גנרל גדול בתוארי כבוד מרובים, ואיך לא תחשוש לסרב לי?! ענה היהודי: "יודע אני, אדוני הנכבד. אבל הלא ישנו בעולם, אחד, שהוא גדול ונכבד ומרומם ממך, וגם מהמרוממים והנעלים אשר עליך, הלא הוא הקב"ה שגם המה חייבים לשמוע לו. והוא מצווה עלינו היהודים, שלא לערוך משא ומתן בשבת, ומה יכולתי לעשות? אבל תשמעני אדוני, אחר שזכיתי לכבוד גדול כזה, הנני מאושר מאוד לכבדך בתור אורח נעלה, אבל לא בתור קונה, לכן הואל נא לכבדני ולסעוד עמנו. יאמר כבודו באיזה סוג יין יחפוף, ואצווה להביא. הגנרל השתומם מאוד על תום ליבו של היהודי ויושר נפשו, ונעתר לבקשתו להסב עמו לשולחן. הביאו לו יין טוב ושתה, כבדוהו גם במאכלי שבת של היהודים, בדגים ממולאים ובמעדנים, והיה שבע רצון.

לפני היפרדו, לקח הגנרל מטבע זהב גדולה, ובקש לתת אותה תמורת היין ששתה. ענה בעל הבית ואמר: "חלילה לי מלקחת כסף של מכירה בשבת קודש! הלא מראש אמרתי לך שהעונג והכבוד כולו שלי, בכך שאורח נעלה כמותך כבדני להתארח אצלי". התפעל השר ולקח את פנקסו הקטן, רשם את שמו של היהודי למזכרת כבוד והערכה, ונפרד ממנו בהדרת הכבוד.

אחר שנים מספר, כאשר נתפס ראש המורדים הפולנים קאנארסקי, ועשו חיפושים בניירותיו, נמצא כתוב בהם שהיה נוהג להתאסף עם אצילים בבית המרזח של אותו יהודי בעיר דאטנו. מייד הגיעו ז'נדרמים (חיילים המשמשים כשוטרים) ולקחו את היהודי בעל בית המרזח, והובילוהו לזילנה, שם הושם במאסר מובדל מאנשים, כאחד האסירים המסוכנים ביותר.

ובינתיים במהלך אותן השנים, אותו גנרל נעשה לשר הממונה על כל בתי הסוהר במדינה. ביום מן הימים הגיע לסייר בבית הסוהר שבזילנה, והנה להפתעתו הוא פוגש שם את היהודי בעל האכסניה. שאל אותו הגנרל-המפקח בתימהון: "מה לך פה יהודי נכבד?...? ענה היהודי: "כמוך כמוני אדוני, לא אדע על מה הושיבו אותי כאן. גם חקירה ודרישה לא נעשתה עדיין, ולא אדע על מה יאשימוני".

"הירגע יהודי נכבד", הרגיעו המפקח, "אני אזרו לעשות בדיקה, ואקווה כי לא ימצאו בך עוון, ותצא לחופשי". השר הזדרז ובדק, והנה התברר כי היהודי נתפס בעוון קשר עם ראש המורדים קאנארסקי. אסף השר את שרי המועצה, ואמר: "על היהודי הזה אני ערב שנקי הוא מעוון מרד. בעל אכסניה הוא, ומאין לו לדעת מזימת אורחיו ומבקריו?! אני הנני מכירו לצדיק תמים", ויספר להם את כל המאורע שקרה אתו. חברי המועצה התפלאו לשמע הסיפור הזה, ומיהרו להוציאו לחופשי.

כששב הביתה, שמח שמחה גדולה על הנס שנעשה לו, אך לא רצה לסמוך על מעשה נסים יותר, ולא נח עד שמכר את ביתו וכל אשר לו, ועלה לארצנו הקדושה - ארץ ישראל. [עפ"י 'שבת בהלכה ובאגדה']

ברכת התורה

רוז ברינה

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי : יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף : דינה בת שרה נפתלי בן רוזה : סמי בן שמחה : גורגי' בן שמחה רבי מאיר בן אשר : יוסף חיים בן לאה : יהודה בן טובה סלמן בן חבו דוד : יעקב בן סאלם : חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם : שלמה בן זוהרה אפרים בן ציון ורבקה : עופר בן יחיא : סמי בן חנה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה : ישראל מאיר בן עטרה מינה בת מרדכי שמואל : יפה נדרה בת נעימה : רוזה בת שמשון מרים בת עויה : נוראני בת מרים ורבי : כתון בת חביבה : אהובה (דייץ) בת טובה שמחה בת סרח : חיה בת יוסף : רחל בת חנה : חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה

זיווג הגון - זהבה בת אטו : ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther) רחלי בת זהבה : עדינה בת שמחה : אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א
אברהם בן חנה : יעקב ישראל בן גלית
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה
דוד בן שמחה : מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית
פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: גלית בת רות
מרים קרן בת רבקה : אילה לאה בת ציפורה
שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה
אברהם בן אנט : פיפי בת חביבה בן חמו
אריאל בן אביגיל : שושנה בת שדרה
רחל בת נארה : רות בת לינה : נורית בת רחל

לזרע של קימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה : ליאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה : שירה בת שושנה
מיטל בת לולו : ליאת בת ויקטוריה
שמחה צביה בת רחל
יובל בן שלומית
הודיה בת ציפורה : רחל בת חיה
עדי בת מוזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - **050-3828752**
או במייל: **Ronbarina@gmail.com**
כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102
מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

זהירות במאה ברכות - בפרט לפנהינים

"צו את אהרן ואת בניו לאמור" (א)

בספר הרוקח (סי"ט) מובא שאמירת מאה ברכות ביום מגנה על האדם מפאה קללות וקללות כתובות במשנה תורה. כנגד זה אף גבהו של בית המקדש היה מאה אמה.

רמז לכך ניתן למצוא בפסוק שלפנינו: ראשי התבות "צו את אהרן ואת בניו" הם בגימטריה 'מאה'; הכהנים עובדי המקדש היו משפיעים שפע וברכה לבני ישראל, ולפיכך היה היתר אותם התורה באופן מיחד: "לאמור" - מאה ברכות.

זר הגב' (לר"י יריבסקי)

סגולה לבטול מחשבות זרות

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (י)

כתב השל"ה הקדוש:

"ומצאתי כתב יד של האלקי רבי משה קורדובירו שכתב זה לשונו: 'למדנו זמן אחד; לבטל המחשבה - אימור פסוק זה הרבה פעמים: 'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה'. ובעיני פשוט שזה הזמן היה אליהו הנביא, ולרב ענותנותו של הרב לא רצה לגלות".

בעל פ"ח החיים הביא סגולה זו כפעולה לבטול המחשבות הזרות העולות בשעת התפלה, כפי שפסק הש"ש לחן ערוך (אורח חא א): 'המתפלל צריך שיכון... ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאר מחשבתו וכוונתו וקה בתפלתו'.

עוד הובא בשם האר"י"ל שסגולה גדולה לומר לפני התפלה ולפני ברכת המזון את לשון המשנה האחרונה בפרק רביעי במסכת זבחים (מו"ב, הפסוקה לפרק איזהו מקומן האומר מצי"ב): 'לשם ששה דברים הוצב זבוח: לשם זבח, לשם זבח, לשם זבח, לשם השם, לשם אשים, לשם ריח, לשם נחוח, והחטאת והזשם - לשם חטא. אמר רבי יוסי: אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו - כשור, שהוא תנאי בית דין, שאין המחשבה הולקת אלא אחר העובד".

רבי יצחק שרים מחכמי ארם צובה אמר כי אף עגית אמן בכונה כחה רב לבטל מעל האדם מחשבות זרות והרהורים העולים בעת התפלה. והביא רמז לדבר: 'אמן' בגימטריה צ"א, שעגית אמן בכונה מוציאה מן הראש את הרהורים והמחשבות הזרות.

של"ה שער האותיות אות ל': 'אנך החיים' עמי' ח; 'פ"ח החיים' אורח חא ח' טו; 'לקוים מפרס' מערכת אמן אות ג

"אמן" בלא פניה אינה עולה אף כפנייה

"וזאת תורת המנחה הקרב אתה... ריח ניחת אופרתה לה" (ח-ו)

במקדש לא ענו 'אמן'

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (י)

"לא כבו הגשמים אש של עצי המעכה" (אבות ה'ז).

במסכת תענית (טו"ב) מובא כי במקדש לא היו עונים על הברכות 'אמן' אלא: 'ברוך שם כבוד מלכותו... ויש להבין את טעם הדבר.

באר רבי חיים מפרדבורג, אחי המהר"ל מפראג: בהיות המקדש על מכוננו, כאשר כבוד ה' נגלה בו לעין כל באמצעות הנסים שנעשו בו, היה העונה מצטרף למבורך באמירת 'ברוך שם כבוד מלכותו...', לפי שאף הוא ראה בחוש את "כבוד מלכותו". ואולם בזמן הגלות, כאשר כבוד ה' נסתר, המבורך ממליך את בוראו, והעונה 'אמן' מסכים עמו ומחזק את דבריו מתוך אמונה פשוטה.

רבי חיים חיי"א מאמדור תלמיד המגיד ממזריטש הביא רמז לשוני זה מתבט 'אמן'.

'אמן' בגימטריה צ"א, רמז לכך שמשמחה השכינה מבית המקדש, לאחר החורבן, יש לענות אחר הברכות 'אמן'.

ספר החיים' ספר אגלה וישועה פ"ג; 'אגרת הטיוב' חלק הרד"ש אות ב; 'ימים וחסדי' עמ' כא

תודה על הזכות לומר 'תודה'

"אם על תודה יקריבנו" (י"א)

"אם על תודה" - אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים והולכי מדבריות וחבושי בית האסורים וחולה שנתרפא (ר"ע).

מדוע שנתה התורה וכתבה: 'אם על תודה' ולא: 'אם תודה יקריבנו'?

פרש רבי שלמה קלוגר:

מי שנעשה לו נס ונצל מסכנה חייב להודות לבוראו על שגמלו כל טוב. ואולם, עקר שמחתו של הנצול אינה צריכה להיות על עצם ההצלה, אלא על כך שמוחמתה נתנה לו הזכות להודות. וזו כנחת התורה: 'אם על תודה' - על שנתנה לו הזכות להודות על הצלתו, אזי 'יקריבנו' ויתקבל לרצון.

תקומת התורה' עמי קנה; קסא

יסוד זה, שמודים על זכות ההודאה כבר הזכר בדברי ראשונים, ואף פאצנו בדבריהם הודאה מיוחדת על הזכות שנתנה לנו לענות אמן:

במסכת סוטה (מ"א) מובא: 'בזמן ששליח צבור אומר מודים, העם מה הם אומרים? אמר רב: מודים אנוהו לך ה' אלקינו על שאנו מודים לך... והביאו התוספות (שם ד"ה על) בשם 'ספר הגרוד' (אות ד ערך דד) שצד פונת הגמרא: פיון שהחזן אומר את ברכת מודים בשליחותו הצבור, והם עונים אחריו אמן, על כן מודים הצבור ואומרים: 'מודים אנוהו לך... על שאנו מודים לך' - על שאנו שחחון יאמר בשליחותנו את ברכת מודים, ואנו נענה אחריו אמן.

אמרה שגורה היא בספרי רבותינו הראשונים (ראה ספר הישר' לר"ת שער יג; 'חובות הלבבות' שער חשבון הנפש פ"ג אפ"ט): 'תפלה בלא פניה כגוף בלא נשמה', ויש לעמד על משמעותו של מאמר זה, שלאכורה פוסל כל תפלה שנאמרה בלא פניה, והרי לב יודע מרת נפשו פמה פעמים מתפללים אנו בלא פניה.

פרש רבי חיים מוולוז'ין:

אף כי מלות התפלה נמשלו לגוף, והכונה נמשלה לנשמה' הנותנת ביה חיות, יש ערך אף לתפלה שנאמרה בלא פניה. כי כפי שיש כמה סוגי קרבתות, כך יש כמה דרגות בתפלה שנתקנה כנגדם (ברכות כו ב): תפלה בכונה עולה לרצון פקורבו הבא מן הבהמה שיש בה נפש, ואלו תפלה הנעדרת כונה דומה לקורבו המנחה הבאה מן הדומם שאין בו נפש. שאף שדרגתה פחותה מקורבו הבא מן החי, אין זה מונע ממנה לעלות לריח נחוח לפני ה'.

על פי דבריו פרש רבי זליג ראובן בנגיס ראב"ד ורשלים את בקשת הנביא מישאל (הושע י"א): 'וגשלה פרים שפתינו' - התפללו בכונת הלב, כפי שתפלתכם תעלה פקורבו פרים ולא רק כמנחת סלה.

הגר"ז מבריסק פאר בזאת את שהובא בשם רבי חיים מוולוז'ין בנוגע לעגית אמן בלא פניה (הגר"ז ראש' אות כה): 'ועל אמן בלא פניה אמר שלא מצא שום למוד זכות'. כלומר: אף שלתפלה בלא פניה מצא רבי חיים למוד זכות פיון שהיא מתקבלת כמנחה, על עגית 'אמן' שלא נתקנה כנגד הקרבתות, לא מצא שום למוד זכות.

תמר ראש' אות כב; 'לפגות ראובן' ח"א עמי קכה; 'תמר מלוכה' עמי רפו

תודה הפכה מפת חובה - אינה תודה

"אם על תודה יקריבנו" (י"א)

"אם על תודה" - אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים והולכי מדבריות וחבושי בית האסורים וחולה שנתרפא, שפכתו ביה (המלים קז כב): 'ויתחבו זבחי תודה' (ר"ע).

נחלקו הראשונים בענין קורבו תודה שמביא מי שנעשה לו נס, כגון שנצל מן הים: רש"י (בתי"י מנחות טט ב ד"ה לאחר פפרה) סובר שהוא חיב להביא קורבו תודה, ואלו התוספות (הובא בשיטתו שם אות א) סברו שאין זו חובה אלא רשות היא ביד.

את סברת התוספות באר בעל 'שבט הלוי': הודאה אמיתית היא רק כזו שמתעורר האדם מעצמו להודות לה: על הטוב שנמלו, ואלו הודאה הבאה מחמת צווי - אינה הודאה.

דְּרָשׁוֹת וְיָשׁוּחַת שֵׁבֶט הַלְוִי - ת"ס, עמי קטו

אז רב נסים הפלאת

ביום ראשון י"א בניסן יחול דהולאל של השל"ה הקדוש. בספרו הקדוש 'שני לוחות הברית' (מסכת תמיד אות פ) הפלאי בשגב מעלת עגית אמן והישועות העצומות שנתן לפעל בכת עגיתה, וכן כתב:

"בספרי המקבלים השואבים מכאר מים חיים של הזרה האריכו בסוד תבת אמן ואותיותיו. וכתבו כי העליונים והתחתונים כלם תלוים במילת אמן, והוא עקר ושרש ויסוד מוסד לכל העולמות כלן.

ומי שמכון לכל ברכה וברכה היוצאת מפי המבורך ועונה אמן בכונה כדיו, גורם למעלה קדשה הרבה מאד, ומשפיע שפע רב טוב לכל העולמות, כי הוא פותח המקור העליון מקור מים חיים, כמו שפותח המעין להשקות לכל הצרכים השקאה..."

ברכות השחר בחברותא - מקפים בישועות.

ברכת נטילת ידים

קדוש הפעולות הגשמיות

לקראת סיום סדרת המאמרים על באור ברכת המזון ולאור בקשות שהפנו אלינו, שבים אנו לאחור כדי להשלים את הקסר בבאור מצות וברכת נטילת ידים הנאמרת בבקר עם ההשפמה וטרם סעדת הפת:

ברב רחמי וחסדיו חנן אותנו הבואר יחברך בזוג מכלשירים מפלאים, רב תכליתיים, אשר בעזרתם יכולים אנו לבצע אין סוף פעולות מרובות כפשוטות, ובכך לפעול רב טובה לצמצנו ולאחרים בעולם הזה ובעולם הבא.

הידים הן כלי המעשה בעולם הזה, ופעלותיהן הן בעקר גשמיות. מטרתנו בעבודת ה' היא לקדש את הפעולות הגשמיות, ולפיכך תקנו חכמים לטל את הידים ולטהרן לפני האכילה, כדי להורות שאין אנו אוכלים כדי למלא תאוות לבנו אלא כדי להתחנן ולצבור כח לעבודת ה' (מזון אוה"ח סוטה ד ב).

פנינו עבודת המקדש

צוה התורה על הפהנים לרחץ את ידיהם ורגליהם במים טרם עבודת המקדש, ככתוב (שמות ל ט): "בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימותו או בגשתם אל המזבח לשרת...", ותרגם אונקלוס: "ירחצו" - "קצוהו", כלומר שבאמצעות הרחיצה ממי הכיור, מקדש הכהן את ידיו לעבודה.

ממצות קדוש ידים ורגלים שנהגה בזמן עבודת המקדש, למדו חכמים את מצות נטילת ידים שחרית לפני התפלה: עם שחר, נעשה האדם ככריה חדשה ועליו להודות על שגברא לשבח את ה' ולברך לשמו. לפיכך עליו להתקדש ולטל ידיו מן הפלי, ככהו שמקדש ידיו מן הכיור קדם עבודתו (רשב"א, ש"ח ח"א סי' קצא), אף נטילת ידים לסעדה נלמדת מרחיצת הידים שנהגה במקדש, שכן כתוב (תהלים כו א): "ארחץ בנקיון כפי ואסבבה את מזבחת ה'", והרי אמרו חכמים (מתכות א קא) ששלחנו של אדם דומה למזבח (חכמת שלמה א"ח קנח א).

ברכת נטילת ידים

ככל ברכות המצוות אף למצות נטילת הידים תקנו ברכה: "אשר קדשנו במצותיו וצנינו על נטילת ידים". אף שכאמור אין זו מצוה מן התורה, מפל מקום תקנו בברכה לשון: "צנינו", שכן צנינו הקדוש ברוך הוא לשמע בדברי חכמים, ככתוב (דברים יז ט): "על פי התורה אשר יורוך... לא תסור מן הדבר אשר גידו לך" (רמב"ם ברכות ב א).

ואמנם, אף על פי שמצות נטילת הידים אינה חובה מן התורה, מצאו לה חכמים (הלוי ט א) סמך מן הפסוק (תקרא טו א): "וכל אשר יגע בו הגב וידיו לא שטף במים... וטמא"; כפיכך מחלק הפסוק לשני סוגי טמאים: מי שגעו בו זב, ומי שידיו לא שטף במים. הרי שיש לטל את הידים לפני אכילת פת.

נטילה ולא רחיצה

לכאורה יש להבין, מדוע בחרו חכמים לתקן בנפש הברכה: "על נטילת", ולא: "על רחיצת ידים", שהלא זו לשון הדומה יותר ללשון הפסוק (שמות כא א): "ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימותו"?

לשאלה זו נדרשו רבותינו ופרשו בכמה אפנים:

א. הערוך (ערך נטל) פרש כי בזמנם רחיצה זו היתה נעשית באמצעות כלי שהחזיק שעור רביעית הלוג ושמו היה 'נטלא'. על שם כלי זה מברכים 'על נטילת ידים'.

ב. בספר הפרדס לר"י (עניני נטילת ידים) הביא בשם רב האי גאון, שהוא משום שאמרו חכמים (סוטה ד ב) שהנוטל צריך שיגביה ידיו למעלה, ונטילה משמעותה הרמה ככתוב (ישעיה גו ט): "וינטלם וינשאם".

ג. יש שפרשו שתקנו לברך בלשון זו, כדי להדגיש שמצוה זו לא נועדה לרחיצה בעלמא להסרת האמה מהידים, אלא לטהרן ובכך להעלות את דוגמתן, וכאמור נטילה משמעותה הרמה (סדור אוצר התפלות - 'עיין תפלה').

הפסקת החשמל שהסירה איום

על כף:

"אם המשפחה המתארכת ספרה לי שלבתי יש חלשה לחטוט ולפשפש בארוגות בתי זרים. אני מקפידה תמיד לנעול ולהחביא לפני הנסיעה כל דבר פרטי, והיום, מרב הלחץ שהיה ברוך בארגון הנסיעה, שכחתי להחביא את אותו מסמך חשוב ופרטי. קעת הוא חשוף ופתוח לעיניהם הבלושות של הילדה הסקרנית".

החל מאותו רגע לא ידעה הגברת הנכבדה מנוח ונפש. בעיני רוחה הצטירו כל הגעת תמונות של הילדה פולשת ונוגרת בכל פנה מונעת, והדבר טרד את מנוחתה עד כדי כך שלא היתה מסוגלת לישן.

ר' משה חשב בתחלה לנסות ולהרגיע את החשש. בעיני לא היה בגלוי המסמך אסון פה גדול, ומלבד זאת החשש היה נראה לו מגום; מדוע שתחליט הילדה להציץ דוקא במסמך זה? אולם בהפירו של טבעה של זוגתו ואת קנאותה לפרטיותה, הוא ידע כי הדבר רק יוסיף שכן למדורת חששותיה.

במקום זאת הוא הציע והרגיע: "הבה נתפלל על כך. הלא אמונים אנו על העבודה כי אין דבר העומד בפני התפלה. נתפלל אפוא שלא יהיה ממש בחשש זה, והקדוש ברוך הוא ימצא את הדרך למנע מהילדה הסקרנית להגיע למסמך שמחשיפתו את חוששת".

וכך, בשעת לילה מאחרת צאו ר' משה וזוגתו למרפסת הבית שבו התארחו ונשאו תפלה לפני היושב במרומים שמציא את הדרך שתמנע את חשיפת סודותיהם הפרטיים לעיני אותה ילדה.

התפלה פעלה את שלה כבר בטוה המידי, בכך שהשרתה שלוחה ובטחון על המשפחה, והם היו בטוחים שהיא לא תשוב ריקם.

*

במוצאי השבת עם סיום ההבדלה צלצל הטלפון הסולגרי של רבי משה. על הקו היה דידי, אבי המשפחה המחליפה. "שבוע טוב", הוא אמר בטון שמריית היתה מהולה בו, "היה לכם גס שלא נשארתם בביתכם השבת? ר' משה נדרך, והידי הסבים: "בשבת לפנות בקר, בשעה לא ידועה, קפץ החשמל בביתכם. קמנו בבקר לבית קר, וגרוע מכך - הפלטה החשמלית כבתה, וסיר החמין שהיה מנח על גביה היה כמעט קר. נאלצנו לעזוב את דירתכם ולשהות עד צאת השבת בביתם של מכרים שרחמו עלינו והסכימו לארחנו. עד עכשו היינו בביתם, וכעת חזרתי לדירה כדי לקחת את חפצינו.

כשנששתי לארון החשמל והרמתי את הפסק הכל חזר לפעלה, כאלו דבר לא התרחש קדם לכן. אני כשולעצמי לא מבין כיצד יתכן הדבר ומה גרם לחשמל לפל? דוקא באמצע הלילה, אבל זה המציאות..."

ר' משה בקש להשתתף בצערו של דידי, אך התקשה לעשות זאת משום שלבו התמלא דוקא ברגשות שמחה והודיה לה. תפלתם המששתפת נענתה. נכון, לא היתה זו תפלה מהסוג הרגיל, על שדוכים, בעיות בריאות וכיוצא בזה, אך היתה זו תפלה שבקעה מעלמק הלב, ונענתה מיד עם אמירתה.

הספור שלפנינו הובא לידנו מפי הסופר הנודע הרב יאיר ויינשטוק שליט"א ששמע אותו ממקור ראשון. מפני כבוד הבריות שנו בו כמה פרטים, אולם ההתרחשות עצמה בעינה עומדת, והמסר המבע ממנה - חד ופשוט: הקדוש ברוך הוא שומע תפלת כל פה. גם הבקשות האטרות ביותר נשמעות על ידו בקשב, ונענות, ובכח התפלה לשנות לעתים את התמונה בדרך מפתיעה ומקורית ביותר.

ר' משה ומשפחתו מתגוררים באחת הערים החדרות בפרפו הארץ, ברחוק נכר ממשפחתם המרחבת המתגוררת בדרום הארץ. כיון שיש להם יידיים המתגוררים בדרום הארץ, ומשפחתם של היידיים המרחבת גרה דוקא בפרפו הארץ, נוהגות משפחתו של ר' משה ומשפחת היידיים מפעם לפעם להחליף ביניהם ידירה; הללו נוסעים לדרום ומבלים שבת משתפת עם בני המשפחה הדרומיים, והללו נוסעים לפרפו לשבת של אחד לבבות עם בני המשפחה המתגוררים בפרפו.

כיון ששתי המשפחות מרויחות מהתחלופה, בבחינת זה נהנה זה נהנה, המשיך ההסדר המדבר במשך כמה שנים בהצלחה יתרה. ואף אם מפעם לפעם התחשו תקלות כאלו ואחרות, נשכח הדבר ונסלח תוך זמן קצר.

פרט קטן העיב תמיד על מנוחת נפש של זוגתו של ר' משה באותן שבתות מדברות; אחת מכוונתיה של המשפחה שכנגד, סבלה ממה שנתן לכנות בלשון מעדנת: 'סקרנות יתר', וכך, בכל שבת שכזו היו נותרות 'מזרות' חטונות בתוך הארוגות, אות לכך שגם הפעם לא שלטה הילדה על יצר סקרנותה.

אם המשפחה המתארכת היתה מודעת לבעיה, והיא ספרה עליה בגלוי לב לבעלת הבית. היא הוסיפה שמבחינתה המציאות כמעט בלתי נשלטת, ולמרות נסיונותיה למנע זאת, תמיד מוצאת הילדה דרך יצירתית למלא את יצר סקרנותה, והדבר היחיד שנותר לאמה הוא להזהיר על כך מראש.

זוגתו של ר' משה היתה רגישה לפרטיותה באפן ייחד, והמידע בגלוי לאזניה צרם לה מאד. אמה של הילדה הציעה לה פתרון פשוט - הסתרת החפצים והמסמכים הרגישים מבעוד מועד בארון נעול, והיא אכן השתדלה תמיד לישם את הפתרון.

וכך היה באותה שבת שעל אודותיה נסב ספורנו; משפחתו של ר' משה קבלה הזמנה ממשפחתם הדרומית. מדענו התקשר לחברו ושאל האם יאיתו להחליף עמם ידירה. הוא שמח לשמע תשובה חיובית ואפלו נלהבת. מסתבר כי שבת זו היתה חשובה ביותר בקהלה שאליה הם משתייכים, והם שמחו על ההזדמנות שנקודתה בפניהם להשתתף בה.

ההכנות לשבת יצאו לדרך. גם הפעם, כהרגלה, התכוננה זוגתו של ר' משה מבעוד מועד, אלא שבביל שבת תוך שד הסעדה המשפחתית, היא נזכרה לפתע כי מסמך רגישי וסודי ביותר נשכח על ידה מבלי משים באחד הארוגות.

"אוי ואבוי", נפלטה לפתע קריאה מפיה, ואפלו ר' משה לא הבין את משמעותה. "שכחתי להחביא מסמך חשוב, ואני חוששת מאד כי הוא יגיע לידיה של הילדה החטוטית, אמרה האשה בחרדה ומיד הסבירה לבעלה שלאשונה שמע

נאה דורש

פנינים על פרשת שבוע מספרי הרב יעקב פוזן

"אליך" לא יגש!

ישנו מזמור בתהלים (צא) שבלשון הגמרא (שבועות טו ע"ב) נקרא "שיר של פגעים", כלומר, מסרתו להגן עלינו מפני פגעים: "ישב בסתר עליון בצל ש-די יתלונן... כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות... ותחת כנפיו תחסה" וכו'.

בתוך מזמור זה ישנו פסוק מלא: "יפל מצדך אלך ורבבה מימנך אליך לא יגש". כשאדם נמצא בסכנה, מסביבו נופלים אנשים מתים, ממש טרנדיה נוראה - במצב כזה מצוה עליו התורה לבטח בה: "אליך לא יגש" - כל הסערה שסביבו אינה נוגעת אליו כלל.

אל מי מדברת התורה כשהיא פונה ואומרת "אליך"?

בהיותי בחור צעיר [בערך בגיל בר-מצוה] התגוררתי באמריקה. ומדי יום הייתי נוסע ברכבת התחתית לשיבת "בית התלמוד". עד היום אינני יכול לשכח את הפרסמת שהיתה תלויה על הקיר בתחנת הרקבת: תמונת יד המצביעה לכוון העומד מולה, ואומרת: "אתה כף וכף... הדבר נעשה בכשרון כה רב, עד שנדמה היה לי שהדברים מכונים ישירות אלי. גם כשאזתי מעט הצדה, נוכחתי לדעת שעדין היד מכוננת לכווני. עד שהבנתי: אין כאן כל שאלה 'למי הדברים מכונים'. כל מי שנעמד מול התמונה, או אפילו מצדה וחש שהיד מכוננת אליו - היא אכן מדברת אליו!

כל יחיד ויחיד המתבונן במלים בשעה שהוא אומר "יפל מצדך אלך ורבבה מימנך אליך לא יגש", וכביכול שומע שמדברים אליו - באמת אליו מכוננת המלים "אליך לא יגש"! "מצדך אלך ורבבה מימנך" מכון לאלו שאינם אומרים קאפיטל תהלים זה, וממילא גם אינם זוכים לשמע את האמירה "אליך לא יגש".

זהו "בשחון"! "יפל מצדך אלך ורבבה מימנך" - מצד שמאל ישנם אלף אנשים, ומצד ימין ישנם עשרת אלפים איש. יתרה מזאת, מי נמצא בדרך כלל בצד ימין? - מי שחשוב ממך וחכם ממך, הרבי שלך. עשרת אלפים איש, גדולים וחכמים ממך, אף אם הם יפלו, אליך לא יגש! מדוע? כי קבלת את המסר, אתה מאמין בקב"ה ויש לך בשחון בו שיצילך, אף אם פעת זוהי עת סכנה.

(רבי שמשון פינקוס צ"ל - פניני רבי שמשון)

בלב אחד

ותקהל העדה אל פתח אהל מועד... זה הדבר אשר צוה ה' לעשות (ח, ד-ה)

זה אחד מן המקומות שהחזיק מעט את המרבה (ר"ש)

אמר החכם: "נקב מחט אינו צר לשני אוהבים, מלא העולם אינו רחב לשני שונאים..."

מכאן, שאם הספיק פתח אהל מועד להחזיק את העדה כלה, אות הוא לכך שהיתה ביניהם אהבה ואחווה, ולפיכך פונה אליהם משה ואומר: "זה הדבר אשר צוה ה'", כלומר: הקב"ה רוצה שתמיד תהיה ביניכם אהבה כזו כפי שיש ביניכם פעת. בהקשר לכך, מספר שפעם הגיע כפרי לפני רבי משה

מקוברין וטענה בפיו: במשך שנים הייתי היהודי היחיד בכפר, ופרנסתי היתה מצויה ברוח. אולם הנה, התנספו יהודים נוספים למקום, ופרנסתי החלה מתמעטת...

ענה לו הרבי: כתיב (תהלים לב, י) "רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו", ופרוש הענין הוא, ש"רבים", כלומר: העבדה שיש הרבה יהודים במקום אחד - "מכאובים לרשע", גורמת לרשע רק כאב, "אבל הבוטח בה' חסד יסובבנו", מי שבוטח בקב"ה ויודע שאיש אינו יכול לקפח את פרנסתו ולטל את המגיע לו, רואה בהיותו עם עוד יהודים חסד משמים.

(רבי שלמה לוינשטיין שליט"א - מתוך האור ויקרא)

הנקיון לפסח - עבודת קדש

חשיבות ההכנה למצוה

זמן רב לפני חג הפסח עסוק עם ישראל בהכנות לחג. חז"ל אומרים, שכשהמן הרשע דבר לשון הרע על עם ישראל, ואמר למלך אחשורוש (אסתר ג, ח): "ישנו עם אחד מפזר ומפרד בין העמים... ודתיהם שנות מכל עם", היתה כוננת לכך שאצל עם ישראל כל השנה כלה היא מערכת אחת גדולה של שבתות וחגים:

שבת מתחילה אצלם כבר מיום ראשון. ביום ראשון הם אומרים: "היום יום ראשון בשבת". כמו שמספרת הגמרא (ביצה טז ע"א) על שמאי הזקן, שכל ימיו היה אוכל לכבוד שבת. מצא בהמה נאה אומר: "זו לשבת". מצא אחרת נאה הימנה - מניח את השניה לשבת ואוכל את הראשונה.

חג הפסח מתחיל אצלם סמוך לסימונו של הפסח הקודם. כבר לפני שבועות הם קוצרים את החטים למצות של שנה הבאה, ובמשך תקופה שומרים אותן, בהירות מפלגת, לפי כל הדקדוקים. חצי שנה לפני פסח הם מתחילים באפית המצות, וחדש לפני החג הם מתחילים לנקות ולהכין את הבית לקראת התקדשותו.

מתבאר מדברי חז"ל אלו, שלהמן לא הציק במיוחד עצם קיומו של חג הפסח פעם בשנה. העיקה עליו העבדה, שכל השנה מסתובבת סביב הפסח וההכנות לקראת בואו.

חז"ל (שמות רבה כא, ח) אמרו, שבני ישראל זכו ל"ויבקעו המים" בקריעת ים סוף, בזכות אברהם אבינו, שנאמר בו: "ויבקע עצי עלה". אמר על כך האדמו"ר מגור זצ"ל: חז"ל לא אמרו שבני ישראל זכו לקריעת ים סוף בזכות עצם מעשה העקדה, אלא בזכות בקיעת העצים שהיא ההכנה לקיום המצוה, ללמדנו עד כמה חשובה היא ההכנה לקיום המצוות.

עלינו להתבונן ולהתעמק אפוא בהכנות אלו, שאנו כה עסוקים בהן, כדי להבין את פשרן ומהותן, לבל נעשה אותן, חלילה, כמצוות אנשים מלמדה.

המלאכים היוצאים מן הקשר"ק

רבותי! ההרגל אוכל כל חלקה טובה!

געוואלד, הפכנו לרובושים! מנקים חדר, ועוד חדר, כמו

בשנה שעברה, כמו לפני שנים - שלש, כמו שאמא וסבתא שלנו נקו. הכל פרגיל, הכל טבעי, מיד אחרי פורים מתחילים לעשות פסח. אבל העקר חסר מן הספר... היכן הלב? היכן הראש? היכן השמחה של מצוה? היכן החיות וההתעוררות הנדרשות מאתנו בעת עשיית המצוה? הקב"ה רוצה מאתנו את הלב! הוא לא רוצה ספונג'ה ובית מצחצח, הוא רוצה שנתבונן במהותן של כל ההכנות הללו.

בהספד על בתו הצדקנית, אמר אחד מגדולי ישראל: "הנפטרת לא עשתה אף פעם בחייה ספונג'ה ביום ששני אולם, מדי יום ששי היא נקתה את הבית לכבוד שבתו" בית נקי אינו מטרה של בפני עצמה. המטרה היא להכין את הבית לקראת בואה של שבת המלכה! מוראדיג, כמה גן עדן מנח בזה! העובד מתוך התייחסות כזאת הוא עבד ה' אמתי!

עם ישראל - עם קדוש הוא. מנקה, מבריק ומקוצץ כל פנה, כדי לקיים את המצוה להכין בית נקי מחמץ לכבוד חג הפסח! המחשבה לא מתרפנת בצרך לתחזק את הבית, או בהנאה של מגורים בבית מצחצח, אלא בצרך לבער כל פרוור של חמץ מהבית, ומהלב, לקראת חג הפסח ולכבודו.

מה נואלו כל אותם אלו, שיחד עם עבודות הנקיון מגיעים לידי כעס, מתרגזים ומתעצבנים על ימין ועל שמאל. האם הקב"ה רוצה שנקח את החמץ מתוך כעס? בודאי שלא! אם אנחנו מנקים את הבית כדי לקיים את רצון ה' - כל נקיון הוא גן עדן, נצח ונצחיים! למה לאבד את כל זה בעטים של כעסים ועצבים על תינוק מסכן שהכניס פרוסה לחדר הנקי?

האם ראינו ממינו אדם הנוטל לולב ואתרוג מתוך כעס? הרי כל אחד נוטל את ארבעת המינים בשמחה ובטוב לבב. הלא כן? אותו הדבר בדיוק בנוגע למצות ההכנה לפסח. צריך לקיים אותה בשמחה, ברגע. להתרגז? להכנס למתח? מאן דכר שמייה! הקב"ה בודאי אינו חפץ בכך. מי שמגיע לכלל כעס - יצא שכרו בהפסדו.

כתוב בהלכה שאין לזלזל בנשים שטורחות ויגעות על נקיון הבית לחג הפסח. לעתים נדמה לנו שהן יצאו מדעתן, אך אל לנו לזלזל בהן! זוהי עבודת קדש ממש!

חסידיים ואנשי מעשה היו מזכירים ברטט ובחרדת קדש את מאמרו של סנגורם של ישראל, רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, בעת שהיה רואה את הנשים טורחות ויגעות בהכנות נמרצות לחג הפסח. הוא היה נושא עיניו למרום ואומר בנפש של ה"יהי רצון" הנאמר בראש השנה בין התקיעות:

"יהי רצון מלפניך שאלו המלאכים היוצאים מן הקשר"ק - ראשי תבות קראצו, שאבן, רייבן, קאשרען [קראצו, שפשוף, גרוד והקשרה] - יעלו לרצון לפני כסא כבודך וימליצו טוב בעדנו".

אולם, חשוב שנזכר: כל זה מצין אם עובדים לשם שמים, לקיים את רצון ה'. אז נבראים מלאכים קדושים מכל פעלה! כל קשר"ק הוא גן עדן. אבל אם בגלל הקשר"ק נכנסים למתח ולעצבים - נבראים, חלילה, מלאכי חבלה.

(רבי ראובן סרלנשטיין זצ"ל - הגדת יחי ראובן)

הדרך להתעשר

הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובהנוגי נא בזאת אמר ה' צב-אות (הפסרת שבת הגדול)

מספר על שני עשירים מפלגים, ראובן ושמעון, שישבו בסעודת המשתה של יום הפורים, אכלו ושתו ושמוח. והנה, בדרך כלל אין העשירים אוהבים לספר איך הגיעו לעשרם, אבל בשעת סעודת המשתה נכנס יין יצא סוד.

קם ראובן והתחיל לספר לאמר: "כל עשרי בא לי הודות לרב המקומי, רב פלוני, כי בהיותי פעם בעת דרשתו, שמעתי שהיה אומר [על פי הגמרא בבא מציעא נט ע"א 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערו], שכל המכבד את אשתו במלבושים נאים ובתכשיטי כסף וזהב יקרים זוכה לעשר גדול. את חסאי אני מזכיר היום, כי קדם ששמעתי דרשה זו הייתי מקמץ מאד מלקנות מלבושים לאשתי, אך מאותו היום ששמעתי את הדרשה הייתי דוחק את עצמי וקונה לאשתי תכשיטים ומלבושים נאים יותר מכפי יכלתי, ומכבד אותה בכל כחי, ומאז הצלחתי להתעשר עשר רב, וארבות השמים נפתחו, להמטיר עלי שפע רב של עשרה, שבכל אשר אני פונה אני מצליח, תהלות לא-ל יתברך".

ויען שמעון ויאמר: "גם סבת עשרי היא בזכות דרשה ששמעתי מאותו רב, שהיה דורש [על פי הגמרא תענית ט ע"א והתוספות שם]: 'עשר תעשה, עשר בשביל שתתעשר', כי מי שנותן מעשר מכל נכסיו ורוחיו לצדקה לעניים, מתעשר והאמנותי בדבריו באמונה שלמה, ומאז הייתי נותן בעון יפה מכל נכסי ורוחי מעות מעשר לעניים, ליתומים ולאמנות, ואכן נפתחו ארבות השמים והריקו עלי ברכה עד בלי די בעשר מפלג, ואני חיב לתת תודה לרב כי בסבת דרשתו נעשיתי לעשיר גדול".

"אבל האמת אגיד" - המשיר שמעון ואמר - "שבעת אני מתרעם עליו, שכן הדרשה שאמר באזניה לכבד את האשה במלבושים ובתכשיטים, היא יותר טובה ונוחה, כי הלא כל מה שאתה מוציא לצרך הלבשה וקשוח - הכל נשאר אצלך בביתך, וכל פעם שאתה רואה את אשתך במלבושיה הנאים ובתכשיטיה היקרים, אתה נהנה מזה, כי חן אשה על בעלה. לא כן אני ששמעתי רק את הדרשה אודות המעשה, ובכל חדש וחדש הנני מזיל הון תועפות מכל נכסי ורוחי לעניים, ואין לי שום תועלת מכספי המעשה, ולכן חמסי על הרב, שלא אמר את כל סגלות העשר שיש לו בדרשה אחת, שכל אחד יברר לו את אשר ימצא חן בעיניו לטובתו ולעשרו".

למחרת היום הלך שמעון אל הרב ואמר לו: "קדם כל, אדוני הרב, אני מודה לכבודו על דרשותיו הנפלאות הנאמרות בטוב טעם ודעת, על פי מאמרי רבותינו הקדושים, ואשר בזכות שפאתי פעם לדרשתו ושמעתי את דברות קדשו, התעשרתי. אבל, יש לי תרעמת על כבודו, מדוע לא הזכיר את העצה השניה לעשה, ששמע אותה חברי ראובן, והיא - לכבד את האשה ולקנות לה מלבושים נאים ותכשיטים יקרים, שלדעתי היא עצה טובה יותר, כי הכל נשאר אצל המכבד, ואלו אני צריך לתת את המעשר לעניים ולנצרכים, ולא נשאר בידי מאומה מן המעשר!"

כשמע הרב את דברי שמעון העשיר, פתח ספר תהלים והראה לו את הכתוב בפרק מט (פסוק י'): "אל תירא כי יעשר איש כי ירבה כבוד ביתו, כי לא במותו יקח הכל לא ירד אחריו כבודו". ובאר, כי העשר שבא לאדם מכיון שהרבה כבוד ביתו, זו אשתו, והמכבדה זוכה לעשה, כאשר עשה ראובן והצלח להתעשר - אל תקנא בו ותאמר הלאו וגם אני הייתי עושה כמוהו, ולמה לי לתת לאחרים מעשר מכל רוחי. אל תאמר פן, כי לא במותו יקח הכל" - במותו הבגדים והתכשיטים נשארים כאן, אבל אתה שנתת מעשר - העשר שלך הוא רק בבחינת פרותיהם בעולם הזה, אבל הסרון של מצות הצדקה מבטחת לה לעולם הבא, ומיעד לה שכר גדול ונצחי בעולם הבא.

(מרו רבי עובדיה יוסף זצ"ל - הגדת יחנה דעת)

למענינו מים

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * פרשת צו

ומסביר רש"י, שבהיות ואנשים מתודים בתפלה על העברות שעשו, לכן, כדי שלא ישמעו אותם אחרים, תקנו להתפלל בלחש. ומניין אנו יודעים שצריך להגן על כבודם של החוטאים שחוזרים בתשובה? שהרי לא חלק הכתוב מקום בין חטאת לעולה - לא קבע לשחיטת חטאת מקום בפני עצמו, שלא יבינו שהיא חטאת ומתבייש. עד כאן דברי רש"י.

וכאן זכינו להוספה מאת רבנו בחיי, המבאר בדרך זו את לשון הפסוק עצמו: לפי דבריו, את הרעיון המוסרי הנ"ל, שלא לפגוע בחוטא, לא רק למדים אנו מעצם הקביעה ששחיטת החטאת תעשה בצפון פשחיתת העולה. אלא שהתורה עצמה אומרת זאת כמעט במקרה, בכך שהיא מאריכה ואומרת "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת, לפני השם". פלומר, עליכם לשחוט את החטאת באותו מקום של העולה, וזאת כמוכחן כדי שהחוטא לא יתבייש אם שחיטת החטאת שלו תעשה במקום אחר. נשים לב: הרי מדבר באדם שחטא, ואולי מגיע לו שהוא יתבייש. ובכלל, קרבן חטאת הוא פחות חשוב מקרבן עולה ואם כן היה נכון שאף החטאת ישחטו במקום אחר. אבל

היכן מקום השחיטה של קרבן חטאת?

פרשת השבוע מלמדת אותנו, מהו המקום שבו שוחטים את קרבן החטאת. והתורה אומרת (בפרק ו פסוק יח): "זאת תורת החטאת, במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת, לפני השם". פלומר, היכן שוחטים את החטאת? במקום שבו שוחטים את העולה. והיכן שוחטים את העולה? בפרשה הקודמת למדנו: בצפון. בצד צפון של המזבח שוחטים את העולה. וכאן השאלה כמו נשאלת מאליה: מדוע התורה לא אומרת לנו, "בצפון תשחט החטאת?" מדוע להאריך כל כך? ואף אם רוצה התורה לומר לנו את הכל מחדש, נתן היה לומר באותו נסח כמו בפרשה הקודמת - "ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה'!" את התשובה לכך נוכל לקבל ברעיון נפלא שאומר לנו רבי שמעון בר יוחאי, מתוך מדבש. וכך אומרת הגמרא במסכת סוטה (דף לב): "אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: מפני מה תקנו תפלה בלחש? כדי שלא לבייש את עובדי עבירה, שהרי לא חלק הכתוב מקום בין חטאת לעולה".

התורה מלמדת אותנו עד כמה צריכים אנו לדקדק ולהשתדל בתקנתו של כל יהודי, שלא יתבייש חס ושלום! וכבר מעירים המפרשים, שהרי מי שרוצה לדקדק ולהבחין אם זהו קרבן עולה או חטאת, יוכל להבחין בכך ללא קשי. הרי העולה היא זכר והחטאת היא נקבה. והבדל נוסף, בקרבן עולה הבהמה נשרפת כליל על גבי המזבח, ובקרבן חטאת מקריבים רק את האמורים. אבל בכל זאת, עד כמה שאפשר לשמור על כבודו של אדם - עושים את כל ההשתדלות.

ספור מדהים על רבי משה פיינשטיין זצ"ל

וכאן המקום לספור מרגש מאד ששמענו מהגאון רבי יצחק ליונשטיין זצ"ל, מי שהיה משמשו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי אהרן יהודה ליב שטיינמן זצ"ל.

את המעשה הזה הוא שמע פשהוה היה יחד עם הרב שטיינמן באמריקה, בפגישתו עם הבן של רבי משה פיינשטיין זצ"ל גדול הדור של אמריקה. הרב שטיינמן בקש מהבן: יש לך ספור טוב על אבא? תספר לנו...

אוי, מה שהוא ספר - - - ספור מבהיל ממש - - -

וכך הוא ספר: לאבא היה נהג קבוע, שהיה לוקח אותו לישיבה, וישיבת "תפארת ירושלים". אבא היה כבר זקן, מעל גיל שמונים, והנהגה הנהגה היה נהג לצאת - נגש ופחת את הדלת מהצד השני, מושיב את רבי משה במקום, מסדר אותו, קושר לו את החגורה, וסוגר את הדלת, וחוזר למקומו.

באחד הימים סימו את הלמודים בישיבה בצעהרים, הנהג מחזיר אותו הביתה, רבי משה נכנס לרכב והיד שלו עדין בחוץ, הנהג לא שם לב - סגר לו את הדלת על שתי אצבעות, פנה ונכנס לרכב. והנהג מתחיל לדבר, "איך הראש-ישיבה מרגיש, איך היה השעור, איך היה בישיבה", שתי אצבעות תפוסות, מעוכות, הוא לא אומר כלום.

הגיעו הביתה, רבי משה פותח מהר את הדלת, לא חפכה הפעם שהנהג פתח לו, שלא ישים לב, הכניס את היד בתוך החליפה, ואומר לנהג: "שלום, כל טוב, להתראות מחר".

הוא עולה הביתה, כדרכו בקדש הוא אומר שלום, נכנס לסלון, הוא רץ למרפסת, פשהוה רואה שהמכונית מתרחקת הוא נגש לרכבניתי: תקראי להצלה, דחוף.

מה קרה? הוא מראה לה, היא נבהלת, "אוי, נורא ואיום, שתי אצבעות פה חתוכות!"

קראו להצלה, נתנו לו טפול ראשוני, חכשו את היד, פנו אותו לבית החולים ושם תפרו לו את האצבעות.

הרופא התעניין: כמה זמן היו האצבעות תפוסות? רבי משה עונה: עשרים דקות. הרופא היה המום: מדוע לא שחררת מיד? פעת אתה לא תוכל לישון עשרים יום מרב כאבים! ורבי משה עונה בניחותא: עדיף שאני לא אשן עשרים יום, מאשר שהנהג לא ישן עשרים שנה...

בקשו ממנו בבית החולים: תשארו. הוא אומר: מה פתאום, הנהג מחר ישמע מה שקרה, איזו עגמת נפש אני אגרום לו, תחזירו אותי מהר הביתה!

לא עזר כלום, הוא חזר הביתה. למחרת הגיע הנהג, כרגיל, והוא מתעניין: "למה הידים של הרב חבושות? מה קרה?" "שום דבר, נחתקתי קצת, שום דבר".

את הספור הזה הבן של ספור לרב שטיינמן, והרב יצחק ליונשטיין שהיה שם, ספר לנו את הספור הזה, מילה במילה. אם רוצים לדעת מי זה רבי משה פיינשטיין, יש לנו דגמה.

ונשים לב: זה לא רק לעשות חשבון ולהחליט כזו החלטה. זו שליטה כל כך גדולה, שגם כשהיד נתפסת, לא נפלטת מהפה צעקה של 'אוי', 'אחחח'!!!

יכולים אנו לראות מכך, איך נראה גדול בישראל.

אין אנו בטוחים שאנשים מהרחוב יכולים להבין פנה ספור. ברחוב לא יבינו: מה אכפת לו להגיד "סליחה נתפסה לי היר?" לא חבל לספן את האצבעות? ובשביל מי? בשביל נהג שפגע בו? אמנם לא בכונה, אבל זו בעיה של הנהג. וחיוץ מזה, מה כבר יקרה לנהג? יתבייש קצת? כל כך נורא! מישהו יבין את זה ברחוב? באיזה סדר גדל אנתנו מדברים, כחוט השערה, איזה דרגות יש לגדולי ישראל בקיום מצוות שבין אדם לחברו.

אגב, היה באמריקה גוי מפרסס, מדען אחד, שהיה מגדולי הכופרים שם. הכפירה שלו היתה מצחיקה ולכן נספר את זה. מדענים גויים בקרו בגן החיות וראו שם קופים, והקופים הרי דומים לבני אדם, לפי המדרש הקופים הם בני אדם שהתקלקלו ונהפכו לקופים, אבל הגויים הללו לא מפירים את המדרש, והם החליטו שבני האדם באו מהקופים. יום אחד, כך הם אמרו, לקופים נמאס לטפס על העצים ולאכל בגנות, והם החליטו ללפש בגדים, נעלים ומשקפים, לאכול פיצה, ולדבר באנגלית... מתאוריות כאלה המדענים עושים הרבה כסף... קרירות שלמות כבר נבנו על החזיונות הללו...

בכל אופן, יום אחד אותו גוי פגש את רבי משה פיינשטיין ודבר אתו. הוא גמר לדבר אתו, והוא אמר: אם חשבת עד היום שבני אדם נולדו מהקופים, רבי משה הפריך לי את הכל, כנה בן אדם לא יכול לצאת מקוף...

כך הוא אמר. אפילו גוי יכול להפיר "צ'לם אלקים" פשהוה פוגש אחד כזה.

"עומדים צופים ומשתחים רוחים"

חז"ל נותנים לנו עוד דגמה של זהירות, עד כמה צריך להזהר שלא לגרום בושה ליהודי.

המשנה בפרקי אבות מספרת, שאחד הנסים שהיו בבית המקדש היה, שהיו "עומדים צופים ומשתחים רוחים".

ביום כפור, עם ישראל היו עומדים צופים, בשטח קטן עמדו מיליוני יהודים, זה בכלל היה גס גדול איך שכלם הצליחו להכנס בעזרה, אבל היו עומדים צופים, יש מעלה לעמוד בצפיפות לכבוד השם, והנה פשהגיע הזמן להשתחוות, שאז היו אומרים ודוי - לפתע פתאום היה מתרחב המקום, ונהיה מרחק בין כל אחד לשני ארבע אמות. וזאת כדי שאף אחד מעם ישראל לא יוכל לשמוע את הודוי של רעהו על חטאיו, וכך לא יתבזו החוטאים, חלילה.

*** **

כשנלמד השבת את הפסוק "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת", כדאי שנזכור את הרעיון הזה. התורה מלמדת אותנו עד כמה צריך להתנהג ברגישות, ולא לפגוע בזולת. החוטא מקריב קרבן חטאת כדיק באותו מקום שמקריבים קרבן עולה, כדי שהוא לא יתבייש.

ואין אנו מדברים על מצב שאדם חס וחלילה עלול להתכבד בקלון חברו. אלא אפילו כשמישהו עשה דבר לא מצלח, לא אראה לו שקלטתי אותו. אדבר אתו כאלו כלום לא קרה.

ובעזרת השם, בזכות ההקפדה על כבודם של אחרים, נזכה כלנו לברכות גדולות, ולהצלל מכל צרה ומחלה חלילה, כמו שאנחנו אומרים בכרפת "שים שלום": "ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך". כאשר אנתנו ביחד, אוהבים זה את זה ומכבדים זה את זה - הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו ומברך אותנו. כמו שאמר במשנה, (מסכת עקצים פרק ג משנה ו): "אמר רבי שמעון בן חלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

הוא לעשות את רצון ד', אך לעתים היצר הרע מסית את האדם, והוא איננו חש רצון זה. כאשר כופים עליו, הוא מכניע את לבו ואת יצרו הרע, ואז מתגלה רצונו האמתי - לעשות רצון ד'.

אמנם בעיני בני אדם נראה הדבר ככפיה, אך ד', היודע מחשבות, יודע שזהו רצונו האמתי.

לכן נאמר בפסוק "לרצנו לפני ד'" - לפני מי גלוי הרצון האמתי של המקריב? לפני ד'.

(כתב סופר)

"וסמך ידו על ראש העלה" (א, ד)

בפסוק זה אנו רואים שיש לסמך יד אחת על העולה. אולם בקרבנות אחרים נאמר שיש לסמך בשתי ידים, לדגמא: "וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר".

מדוע בקרבן העולה הסמיכה היא רק ביד אחת?

התשובה לך היא, שסוג החטא שעליו בא קרבן העולה לכפר, שונה מסוג החטא שעליו בא השעיר המשתלח לכפר.

קרבן העולה מכפר על הרגור הלב, אשר היה ללא מעשה עברה, ולכן די ביד אחת שתסמך על ראש הקרבן.

השעיר המשתלח בא לכפר על עברה שכוללת גם מחשבה וגם מעשה בפעל, ולכן יש לסמך על ראש השעיר בשתי ידים.

(פלי יקר)

"אשה ריח ניחוח לד" (א, ט)

בהסבר רצון השם יתברך בהקרבת הקרבנות ישנם שני טעמים:

א. הגויים, עובדי האלילים, סברו כי הצאן והבקר הם אלהיהם, ולכן עברה היא לגעת בהם ולשחט אותם. כדי לעקר מחשבה זו מלבותיהם של ישראל, צוה ד' להקריב קרבנות דוקא ממנינים אלו, וכך יראו בני ישראל שלא רק שאין עברה בדבר, אלא שהקרבה זו אף מכפרת על העוונות.

ב. בהקרבת הצאן והבקר, ישנה כפרה משלמת על חטאו של האדם, וכיצד? כאשר אדם עושה עברה, יש בכך כמה מרכיבים: מחשבה, דבור ומעשה.

שלב הקרבת הקרבן, מכפרים על שלבי עשית העברה:

סמיכת הידים על הקרבן - מכפרת על המעשה.

הודוי בפה - מכפר על הדבור.

שרפת הפליות באש - מכפרת על המחשבה, אשר נובעת מן הפליות היועצות.

(רמב"ם, רמב"ן)

"צו את אהרן... זאת תורת העלה"

"והרים את הדשן" (ו, ב-ג)

הצווי הראשון שצוה ד' את אהרן הכהן היה להקריב את האברים והפדרים שנותרו מאתמול, וכן לעסק בתרומת הדשן.

מדוע לא צוה ד' על אהרן תחלה, להקריב את קרבן התמיד של היום, ורק אחר כך שייאמר לו איך לטפל במה שנותר מאתמול?

התשובה לך היא, שביום השביעי למלואים עבד משה רבנו במשכן, והקריב את קרבן התמיד של בין הערבים. ביום השמיני למלואים לא שמש משה עוד במשכן, אלא רק אהרן ובניו. בבוואם אל המזבח, לפני הקרבת עולת התמיד של הבקר, היה עליהם לפנות את הנותר מקרבנו של משה - להרים תרומת הדשן.

לכן זה דוקא היה הצווי הראשון שבו נצטוה אהרן הכהן.

(חתם סופר)

"ולבש הכהן מדו בד" (ו, ג)

מהו "מדו"? דרשו חז"ל (פסחים ס"ה): כמדתו, שלא יחסר ולא יותיר. דהינו שכל פהו וכהו תגיע כתנת הפד שלוּבש, בעת עבודתו בתרומת הדשן, כדייק עד פפות רגליו - שלא תהיה קצרה יותר וגם לא ארקה יותר. וכן פרש רש"י: "מדו בד" - היא הכתנת, שתהא כמדתו.

ונשאלת השאלה: מדוע כתבה התורה דין זה כאן, ולא בפרכת התצוה עם שאר דיני עשית בגדי הכהונה?

ההסבר הוא שדין זה מובא דוקא כאן, מפני שיש הבדל בין דין מדת הבגדים שלוּבשים הפהנים בשאר העבודות, לבין מדת הבגד בעבודת תרומת הדשן - בשאר העבודות לבשו הכהנים אבגט (חגורה) מעל לפתנת, כך שגם אם הייתה הפתנת ארפה מדי, עד שהשתפלה לארץ, יכלו למשוך אותה כלפי מעלה ולהחזיק את הארץ המיטר באבגט. לעמת זאת, בעת תרומת הדשן לא לבשו הכהנים את האבגט (יומא כ"ג), ועל כן לא הייתה להם אפשרות להגביה את הפתנת, ולמנע ממנה להגרר על הארץ. מכיון שקף, דוקא בתרומת הדשן נצטוו לדייק במדת הבגד שלא יהיה ארף מדי. ודבר שמיחד דוקא לעבודת תרומת הדשן, מתאים שייזכר עם שאר דיני עבודת תרומת הדשן.

(רבי בצלאל הכהן, בנזן שלמה)

"יקריב אתו לרצנו לפני ד" (א, ג)

מה באות להוסיף המלים "לפני ד"?

המקריב חיב להביא את קרבנו מתוך רצון. אומרים חז"ל (ר"ה ו ע"א) שאם הוא איננו רוצה, כופים אותו עד שאומר "רוצה אני".

שואל הרמב"ם: אם האדם אומר "רוצה אני" מתוך כפיה, האם זה נקרא מרצונו? ועונה על כך, שרצונו האמתי של כל יהודי

הלולא דצדיקיא | חיים הפוקוביץ

רבי יוסף קארו ב"ר אפרים < ביום ראשון יג ניסן של"ה

רבי משה איסרליש, - הרמ"א - חבר את "המפה" ל"שלחן" ובו הלכות הנוהגות לבני אשכנז והדפס צמוד לשלחן ערוך וכה התקבל הספר גם על ידי האשכנזים

עשרים שנה ארך חבור ה"בית יוסף" שנכתב על הארבעה טורים לרבי יעקב בן הרא"ש.

חבור חשוב אחר של רבי יוסף קארו הוא ה"כסף משנה" על הרמב"ם. הרב עסק גם בשאלות ותשובות, ואלו נדפסו בספר שו"ת "אבקת רובל". כמו כן, כתב גם דרשות ופרושים למקרא.

רבי יוסף קארו ברב קדשתו זכה למלאך מן השמים שילמדו תורה. ה"מגיד מ'שרים" הגיע אליו לעתים קרובות, ולפי דבריו כתב את ספרו.

רבי שלמה אלקבץ שנכח בהתגלות המגיד בגליל שבועות:

"זיכנו בוראנו ונשמע את קול המדבר בפי החסיד (רבי יוסף קארו), קול גדול בחתונה אותיות, וכל השכנים היו שומעים ולא מבינים. והיה הנעימות רב והקול הולך וחזק, ונפלנו על פנינו ולא היה רוח באיש לישא עיניו ופניו לראות מרב המורא".

רבי יוסף קארו, עמל פעם בסוגיא מס'מית בגמרא.

במשך כמה ימים ולילות הוא ירד לעמקה של הסוגיה עד שבסופו של דבר הוא הצליח להבין את משמעות אותה פסקה.

לבית המדרש בו למד רבי יוסף קארו היה מגיע מדי ערב סוחר, אדם פשוט ללא כשרונות מיוחדים, שהקדיש שעה-שעתיים ביום ללמוד התורה.

באותו ערב ישב הסוחר ולמד לעצמו בקול סוגיה בגמרא. רבי יוסף קארו הבחין שהוא לומד את אותה סוגיה סבוכה בה הוא עסק ולפיכך הטוה און לשמע כיצד יבין הסוחר את הפסקה התמוהה.

להפתעתו הרבה, האדם הסביר את הסוגיא בפשטות בדיוק באותה הדרך אליה הגיע בעצמו לאחר השקעה של עשרות שעות!

הצטער רבי יוסף קארו. כנראה שלמוד התורה שלי לא משלם, חשב לעצמו.

הוא, מי שמקדיש את כל חייו ללמוד התורה, היה צריך לעמל ולהתיגע במשך זמן רב כל כך על הבנת הענין, אך האדם הפשוט הבין זאת מיד ללא כל מאמץ מיוחד!

בחלום אותו הלילה התגלה לו מה ארע. "הסר דאגה מלבך" נאמר לו. "דע, כי מאז שנתנה התורה על הר סיני ועד היום הזה, איש לא זכה להבין את הסוגיה על בוריה. אתה, במאמציה ובהשקעתך, הצלחת לגלות את החכמה האלקית ולגרום לך שכל מי שלומד סוגיא זאת יבנה היטב

רבי יוסף קארו נולד בספרד. כשהיה בן ארבע, בעקבות גרוש ספרד, עזבה משפחתו את ספרד ויצאה לטורקיה. הרב חי בטורקיה במשך 40 שנה, עד שהחליט לעלות לארץ ישראל על מנת להתישב בצפת. בצפת היה לתלמידו המובהק של רבי יעקב בי רב. יחד עם המבי"ט היה דין בבית הדין בצפת, בית דין שפסק הלכות לכל קהלות ישראל. רבי יוסף קארו שמש כראש ישיבה, והתבלט כאחד ממנהיגי העם.

הרב כתב ספרים רבים, וכן אגרות ובהן תשובות לשאלות שגשגחו אליו מקהלות בארצות שונות. רב ספריו עוסקים בתחום ההלכה, והחשוב שבהם הוא הספר "שלחן ערוך".

<p>סדר "תפלה תמה" לשבת ומועד</p> <p>ליל הרך 2-3 בלווי ציורים מקסימים כל דף מצופה גילון. מריכה חזקה במיוחד ללא שם השם המפורש</p>	<p>"פניני ההגדה" לאבות ובנים</p> <p>באורים, פנינים יקרים וחודשים מרבתינו גדולי הדורות. קנשים בשפה קלה בשלוב ספורים על סדר ההגדה ומצוות הפסח</p>
<p>פה שח לך</p> <p>ספר יחיפה לגיל הרך לגילאי 3+</p> <p>נתן להשיג מניילן</p>	<p>"ההגדה" מספרת לי</p> <p>לגילאי 5+</p> <p>ספור ההגדה בשלוב ספורים והכל בשפה קלה ונעימה עם ציורים יפים נתן להשיג מניילן</p>

מאוצרות הפרשה

הדרך שיעבוד האדם את בוראו, ויעלו מצוותיו לרצון לפני אדון כל? "היא העלה על מוקדה" – על האדם לעבוד את בוראו בהתלהבות כאש להבה. "על המזבח" – המזבח רומז ללב האדם, שכן מדותיו היו ל"ב אמות, והיה אם לבו של האדם יבער כל הזמן באהבת ה', תהיה התורה שילמד ראויה לעלות מיד למעלה. "כל הלילה" – שיתמיד בעבודת ה' כל ימיו, ביום ובלילה. (לאור הנר) שם. א"ר לוי, כל המתגאה אינו נידון אלא באש, שנאמר "היא העולה על מוקדה" (ויק"ר ז-ו). שואל בעל ההפלאה בספרו "פנים יפות", מדוע המתגאה נידון דווקא באש? ומתרץ, הגמ' בסנהדרין (לח). אומרת, למה נברא אדם באחרונה, שאם יתגאה, אומרים לו יתוש קדמך כמעשה בראשית. אבל מה שנברא אחרון, וראי עולה במעלתו על זה שנברא לפניו, אלא שזו הסיבה האמיתית למה אדם מתגאה, כי הוא חושב שהרי הוא נברא אחרון. ולכן נידון באש, שהרי היא נבראה אחריו, במוצאי שבת.

בספר "בית אהרן", מסביר ע"פ הגמרא המסכת סוטה [יז]. שאומרת, איש ואשה שזכו שכינה ביניהם, מפני שיש י' באיש וה' באשה. והגמ' במסכת סוטה ה. אומרת כל אדם שיש בו גסות הרוח, אומר הקב"ה, אין אני והוא יכולים לדור בעולם. יוצא, שמי שמתגאה, אין בביתו השראת שכינה, ממילא היו"ד ניטל מהאיש והה' ניטלת מהאשה, ונשאר "אש", וזו הכוונה אינו נידון אלא באש. (דשן ביהן)

ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר (ז, טו)

מדוע קרבן תודה נאכל רק ליום אחד, הרי הוא נקרא "שלמים" ושלמים נאכלים לשני ימים? ביאר האדמו"ר רא"מ מגור זצ"ל, מפני שתודה באה על נס, ובכל יום ויום ישנם ניסים חדשים, כמו שאומרים בתפילה: ועל נסיך שבכל יום עמנו. לכן קרבן תודה הוא רק ליום אחד, כי למחרת יש ניסים חדשים. (אוצרות פניני התורה)

ויחגר אותם אבנט ויחבוש להם מגבעות (ח, יג)

שואל ה"משך חכמה", מדוע באבנט כתוב בלשון יחיד, ואילו מגבעות כתוב בלשון רבים? ומתרץ, הרמב"ם בהלכות כלי המקדש (פ"ח, ט) כותב "והאבנט רוחבו כמו שלש אצבעות ואורכו ל"ב אמות". בעוד שלבגדי הכהונה האחרים נעשו כל אחד ואחד לפי מידת לובשם, האבנט מידתו היתה אחידה. לכן אמרה התורה "מגבעות" לשון רבים, איש איש כפי מידתו, אבל ה"אבנט" לשון יחיד, כי מידת כל האבנטים היתה אחת – "מקיפו ומחזירו כרך על גבי כרך".

שבת הגדול

הטעם שנקרא שבת הגדול הוא משום שאז נעשה נס שקשרו את השנה למיטה, וזה היה האלוהים של המצרים ולא הצליחו לעשות להם כלום. ומקשים מה זה קשור לשבת האז זה היה ב' ניסן, ואמנם אז זה חל בשבת אבל הזכר לנס יצטרך להעשות ב' ניסן ולא בשבת שקודם? וי"ל, כתב בספר הנפלא פניני הפסח הגרא"ד דונט שליט"א, כיון שכתבו הראשונים (בעל הטורים) שהמכות לא שלטו בשבת, וי' ניסן היה באמצע מכת חושך, ואילו היה זה יום חול לא היו המצריים רואים ד"ז בגלל מכת חושך, ולא היה נס. ורק בגלל השבת המצרים ראו, וזה היה הנס משום השבת, ע"כ קבעוהו לשבת.

צו את אהרן ואת בניו... (ו, ב)

אין צו אלא לשון זרוז, מיד ולדורות. אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כ"ס (רש"י)

בקרבן עולה מבואר שכשאומרים לאדם לעשות מצוה הוא מקיים אותה, אבל אם זה עולה לו כסף, זה יותר קשה לו, כי נדרש ממנו מאמץ מיוחד, ואז היצר הרע מגיע ומפתה אותו שהוא לא צריך להיפרד מכספו, ולכאורה דבר זה פלא הוא, כי מצינו בבניין המשכן שבני ישראל הביאו כסף וזהב בשפע, עד כדי כך שמשה רבינו אמר לבני ישראל לא להביא יותר. ולפי החשבון המנורה בלבד עלתה ממון רב הרבה יותר מעולה, האם בדיוק כאן צריך זירוז לדורות? מתרץ רבי יהודה אריה דינר שליט"א, בן אדם מוכן להתגבר על עצמו אם הוא יודע שמדובר במשהו חד פעמי אפילו מעבר ליכולותיו, אבל להתחייב על דבר שמחייב אותו יום יום, הוא לא מוכן אפילו בהוצאה מועטת. והוסיף ששמע בשם הרבי מקלויזנבורג זצ"ל, שאם היה שייך לעשות ניתוח במוח ולהכניס שם את הש"ס בבלי וירושלמי רמב"ם טור שו"ע וכו' בבת אחת, כל יהודי פשוט היה רץ לעשות זאת אפילו אם זה מסוכן, אבל ללמוד כמה שעות כל יום בקביעות בלי סכנה ולבסוף מובטח לו שידע ש"ס בבלי וירושלמי וכו', על זה הוא כבר צריך לחשוב ולהתבונן, כי דבר חד פעמי בן אדם מוכן להשקיע, אבל להיות עיקבי קשה לו. כמו כן, בן אדם מוכן לתת תרומה באופן חד פעמי, אבל לחתום ולהתחייב על הוראת קבע, שירד מחשבוננו מידי חודש בחודשו אפילו סכום קטן יחסית הוא לא מוכן. ולפעמים אדם מוכן לתת תרומה גדולה העיקר לא לתת משהו קבוע, כי בן אדם מעדיף כמה שפחות לשעבד את עצמו. ולכן היה צריך לזרוז כאן בקרבן עולה שהוא דבר שצריך לעשותו יום יום, כדי ללמד אותנו שבן אדם צריך להתחייב על דברים שעושים מדי יום ביום, אפילו דברים קטנים! ויסוד ההצלחה הוא שבן אדם צריך לדעת תמיד להשתדל על דברים שהם לא חד פעמי ולעשות דברים כסדרם וכך יצליח.

(דברי שיר, הובא בדשן ביהן)

זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה (ו, ב)

אדם עובד את בוראו – לומד תורה, מקיים מצוות, מתפלל בכל יום, ובכל זאת אין מעשיו עולים לרצון לפני ה'. מדוע? מפני שאין הוא עובד את ה' מלבד, ואינו עושה את מעשיו בהתלהבות, ואף לאחר שהוא מקבל על עצמו להתחזק, הוא איננו מצליח להתמיד בכך, ומקיים את מצוותיו לפרקים, כך שהן נעשות כעין קרעים, קרעים. ה"בעל שם טוב" הודמן לבית כנסת בעירה מסוימת, והנה פנה אל המתפללים ואמר להם: קשה עלי הישיבה בבית הכנסת שלכם, מחמת עומס התפילות הדרוסות בו...

סברו המתפללים כי ה"בעל שם טוב" משבחם על ריבוי תפלותיהם, אולם, במהרה הסביר ה"בעל שם טוב" את כונת הדברים: אילו הייתם מתפללים לשם שמים, היו התפילות עולות לרקיע ובאות לפני כסא הכבוד, אבל כיון שאין תפלותיכם נעשות לשם שמים, הן נשארות כאן, בתוך בית הכנסת, ומן הדחק והצפיפות איני יכול להכנס פנימה... אומר ה"בן איש חי": "זאת תורת העלה" – מהי

הגאון רבי יהודה אריה הלוי דינר, רב ביהכ"נ 'דברי שיר' בבני ברק ואזור מרכז העיר,

בדברי חיזוק מיוחדים לרגל המצב והתפשטות מגיפת ה'קורונה' ומה עלינו ללמוד ובמה יש להתחזק

בעלון "דברי השירה" היוצא מדברי תורתו, הובאו דברי החיזוק של הרב, שסיפר כי "אחד המגידים אמר שעכשיו אנו נמצאים במצב שמזמן מתן תורה הקב"ה לא דיבר עם כל העולם כולו כמו עכשיו. עכשיו בכל מקום בעולם יש את הנגיף קורונה, וכולם מפחדים מזה ומתחזקים ואומרים שיש כאן רבוננו של עולם.

"אנו רואים שכולנו מפחדים מדבר שלא נראה בעין, עד כדי כך שזה משבית את כל העולם כולו, ואנשים מפחדים מאחרים ומעצמם, כי גם על עצמם הם לא שולטים ואינם יודעים מה מצבם. והכל כדי להראות לכולם שהוא בורא ומנהיג כל רגע ורגע, ואין זה בידינו".

הרב דינר ציטט את המדרש 'במדבר רבה', פרשת קרח, פרשה י"ח סימן כ"ב: "אל הקדוש ברוך הוא רשע בן רשע בריה פחותה קלה שבבריותי אני משליח בך לבערך מן העולם, נכנס יתוש בחוטמו ומת במיתה משונה... דרכו של הקדוש ברוך הוא לעשות שליחותו ע"י דברים קלים, לכל המתגאין עליו שלח להם בריה קלה להפרע מהם, להודיעך שאין גבורתן ממש, ולעתיד לבוא עתיד הקדוש ברוך הוא ליפרע מן האומות ע"י דברים קלים".

"העבודה שלנו", הסביר הרב, "היא לנצל את המצב הזה, להתחזק באמונה שהכל ממנו יתברך, כפי שכבר אמר מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א שאנו רגילים לחשוב 'כוחי ועוצם ידי' ועלינו לשבור את הגאוה הזאת ולהפנים שהכל מהקב"ה. אם נתחזק, הקב"ה הכל יכול, ברגע אחד יכול, להעלים נגיף זה מכל העולם".

"אפשר לנצל את כל התקופה הזאת להתפלל עם יותר כוונה, ללמוד יותר בישוב הדעת, ולהאמין באמונה שלימה שהקב"ה הכל יכול. יש הרבה ארצות שהאנשים מוכרחים להתפלל ביחידות, ובאנגליה היה מכתב מהרבנים שלא לארגן מניינים בבתיים ושכל אחד יתפלל ביחידות. יש מכתב מרבי ישראל סלנטר זצ"ל (מכתב כ"ד) (שכתב כשהיה מגיפה), אפילו שזה יגרום לנו למעט בעבודת השם לא לעשות את זה במרירות, אלא בשמחה! כי כעת זה רצון ה'".

רב אחד סיפר שהיה אצל יהודי מבוגר בערב יום כיפור ודיבר אליו שעליו לאכול. אמר לו היהודי, עברתי את כל השואה ואף פעם לא אכלתי ביום כיפור, ועכשיו נראה לך שאני יאכל ביום כיפור!?!". הסביר לו הרב "אדרבה, רצונך לעשות רצון ה', עכשיו אם אתה אוכל זה סימן שכל מה שעשית עד עכשיו זה היה רצון ה', ואם עכשיו אתה לא תאכל זה סימן שהסיבה שלא אכלת עד עכשיו זה לא משום שאתה מחפש מהו רצון ה' אלא בגלל שהתרגלת לזה וכך אתה מפסיד כל מה שעשית עד עכשיו".

הרב המשיך ואמר כי "רואים אנו דברים משונים מאוד, בשבת האחרונה כולם היו מוכרחים לשמור את השבת, לא היה תחבורה ציבורית, לא היה מסעדות וכו', וכל זה לא קרה מאז קום השלטון כאן בארץ ישראל! המצב הכריח כל כך הרבה אנשים לשמור שבת. אפילו האפיפיור אמר שצריך לשמור את השבת של היהודים, כי גם הם רואים שהאמת הוא אצלנו ויש כאן הקב"ה בורא ומנהיג.

"לאחרונה, במקום הר הבית בירושלים, סגרו את בית עבודה זרה שלהם, זה סימן שהקב"ה מטהר את המקום, ואולי זה הכנה לביאת גואל צדק עם בנין בית המקדש. שמעתי גם שהרבה מאוד מקומות עבודה זרה נסגרו בגלל שחוששים לנגיף. וזה ממעט טומאה בעולם

[מסופר טורה בעולם]

"במסגרת 'דף היומי' לומדים כעת כל ענייני טומאה וטהרה [במסכת שבת]. ובתקופה זו שיש הוראות לא להתקרב לאנשים ולשמור מרחק, אולי הכל כדי להרגיל אותנו להלכות של טומאה וטהרה שנהיה מוכרחים לקיים לאחר ביאת גואל צדק

[כמבואר במשנה מסכת שקלים פרק ח' משנה א']

הרב דינר המשיך וסיפר כי "לפני כמה מאות שנים היה מגפה של אבעבועות שחורות ומתו שליש מכל העולם, והיהודים לא מתו, לאחר מכן טענו הגויים שהיהודים הביאו את זה לעולם והיו פוגרומים נגד היהודים רח"ל. אחד הרבנים עשה שאלת חלום ושאל 'מה הרווחנו מזה שנשארנו בחיים אם אח"כ הגויים עושים פוגרומים כדי להרוג יהודים?', וענו לו 'היות שראיתם שאתם נשאתם בחיים באותה תקופה, הייתם צריכים להודות לה' על כך יום יום, וע"ז שלא ידעו להעריך את חסדי שמים כל יום לכן היה תביעה בשמים ונהרגו אחר כך".

"עלינו ללמוד מזה שכעת יש אלפי אנשים מתים מהנגיף בכל יום בעולם, ובארץ ישראל ב"ה יש שמירה יתירה לכן עלינו להודות לה' על כל יום יום שעובר, וכמובן שיש חיוב לשמור על הכללים של משרד הבריאות.

"אם היה אפשר, הייתי מתקן שבבית הכנסת יאמרו 'מזמור לתודה', להודות לה' על זה שה' שומר עלינו ומיטיב עמנו חסד בלי סוף".

מסיים הרב דינר "עלינו להשתתף עם הצער שיש לאחרים ולכן עלינו להטיב עם אחרים ולא להקפיד. ובזכות שאנו נתחזק נזכה בקרוב שיתגלה שמו יתברך ויתקיים החז"ל (ר"ה י"א). 'בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל במהרה בימינו, אמן'.

פינת ההלכה

חומר לניקוי ידים בשבת

שאלה: האם מותר בשבת להשתמש בחומרים לניקוי ידיים? יסוד השאלה הוא, שיש איסור ממרח בשבת, לקחת קרם ולמרוח נחשב ממרח ואסור, לקחת גוש סבון ולהשתמש כך גם אסור (עי' רמ"א א"ח סי' שכ"ו סעי' י' ומ"ב שם), אבל בסבון נוזלי אין איסור ממרח, והשאלה כאן היא מה השיעור של ממרח? **תשובה:** יש הרבה סוגי חומרים לניקוי ידיים, ואין אחד דומה לשני, לכן כבר בערב שבת יש לפתוח את הבקבוק המכיל את החומר ולבדוק האם החומר נוזל כמו שמן או לא, כפי שכתוב בגמ' בשבת שהיו ממרחים את עצמם ביום ש"ק בשמן, משמע מזה שאין דין ממרח בשבת, וזה עדיין נקרא נוזלי. ואלו שמסתפקים האם זה נחשב נוזלי כשמן או לא, אפשר להכין בתוך כוס מערב שבת חצי חומר וחצי מים וזה בודאי נחשב נוזלי. ובמקרה שלא הכין לפני שבת, מותר לערב סבון עם מים, כי כל האיסור הוא למרח עם הסבון עצמו, והעצה היא לשפוך קצת חומר על היד ולאחר מכן להוסיף מים כשהחומר נמצא עדיין על כף ידו, ומערב אותם עם האצבעות, שזה מותר גם בשבת, ואחרי שהכל כבר דליל יכול לרחוץ עם זה את כל הידים. (הרה"ג יהודה אריה דינר שליט"א, מתיקות ההלכה)

חידה שבועית

מסכות נוספים מן הדקל לולב, כיפוצ, אולט פסח הפסח צווי הדקל לצפח את מצות מצה. הכי33?

תשובה לחידה פר"ש: 1. ברכת האילנות 2. אשר גאלנו 3. על אכילת מצה 4. על אכילת מורו 5. על ביעור חמץ. תשובה לחידה השבועית: באחת המזללות עמד כבר כבש אחד.

מזל טוב

מרכז העיר: משפחות קלופר להולדת הבן הנכד משפחת מזרחי להולדת הבת משפחת קריביצקי להכנס הבן לעול תורה ומצות **גני הדר:** משפחת לויים להולדת הבת משפחות דר - שכטר להולדת הבת הנכדה הינה משפחת ליבוביץ להולדת הבן משפחת כץ לבר מצוה משפחת סוכר לנשואי הבת משפחת איזנשטיין לבר מצוה משפחות מטה - ווגל לבר מצוה

פתרונות לחידות והודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

פתח תקוה. קצב של עיר, לב של מושבה

כמרכז **רמי גרינברג**, ראש העיר

היחידה לחינוך חרדי
ותרבות מורשת ישראל

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר בשבתורה

שַׁבַּת אֹרְחָה

צו, שבת הגדול

אזהרה המורה: העלון מיועד אך ורק לרציניים שיודעים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעינים בעלון ובשאר דברים.

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

שבת הגדול. על דלת הבית נוקש אחד מבניו של הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל ומוסר לשכן כי הרב מבקש שיכנס אליו בהקדם. השכן ממחר לבית הרב אשר ניגש ישר לעניין: "מה מספר הנעליים שלך?" "ארבעים ושש" משיב השכן ומקולו לא נעלמת נימת הפליאה על השאלה המזוהה... הרב מתעלם מפליאתו של איש שיחו ומבקש: "אנא הואל להסיר את נעליך לרגע ותן לי למרוד אותך;" "בשמחה", משיב השכן אשר טרם מצליח לנחש מה לרב הקהילה ולנעליו. הרב ממחר למרוד את הנעליים. משנוכח לדעת כי הן תואמות למידותיו הוא מברר אם יש לאותו אברך נעליים אחרות, ומשנענה בחיוב מבקש לשאול את הנעליים למספר שעות. "מה קרה?" מתפלא הלה, והרב מסביר בפשטות: "היום בבוקר חזרתי מהישיבה דרך השדה. בדרך הבחנתי לפתע כי עיגול מתכת שמנן על החור שבו שורכים את השורכים השתחרר ממקומו ונותר תלוי באוויר. מעתה התעוררה בעיה חמורה של שלטול. לא נותרה בידי אפוא כל ברירה כי אם להותיר את נעליי בשדה ולהמשיך את דרכי אל ביתי כשרגלי יחפות". אולם עתה ניצבת בפני בעיה אחרת: השבת שבת הגדול היא ועלי לשאת את דרשת שבת הגדול. להגיע יחף לבית הכנסת ולשאת את דרשתי באופן זה בוודאי אין זה ראוי, ועל כן מבקש אני כי תשאיל לי את נעליך למספר שעות רק בכדי שאוכל לשאת את דרשת שבת הגדול... מאוחר יותר הודה הרב למיטיבו בכל פה, בקובעו: "נעליך דיברו יפה היום!" (נפש שמשון)

מעשה באחד שהיה נזהר הרבה בשמירת המצה בלישה ואפיה ובכל הלכות פסח, והנה בליל פסח אחר שישן חלם דא"ל אדם אחד אוי לו שאכל חמץ משהו, ויקץ ויתמרמר מאד ויבך בכי גדול וחזר וישן מתוך בכייתו ויחלום והנה איש מדבר עמו ואמר לו זה החמץ שאכלת הוא שנשאר בין השיניים פידור קטן מבין השיניים שנדבק במצה ואכלו עם המצה. על כן כמה וכמה צריך האדם לשום לבו בדבר זה ולהזהר בנקוי שיניו היטב. (ספר בן איש חי פרשת צו)

מסופר על רבי חיים אריה ליב מישקאווסקי זצ"ל אב"ד סטאווסק: בשבת הגדול, דרש בהלכות פסח, מה שנוגע למעשה ורבים נכשלו בזה, והיה מאריך בזה לערך שעה או יותר, בערב יום טוב היה מודיע, שצריך למהר שלא לעשות מלאכה אחר שקיעת החמה, בכל הדברים האסורים ביום טוב כי רבים נכשלים בזה, מפני שמתוירים באוכל נפש, וגם מאחרים להדליק הנרות, על כן חושבים בטעות, כי כל עוד שלא חשכה, מותר בכל המלאכות המלאכות. (פעתל צדיק)

בשבת הגדול היה דורש הרה"ק רבי שמואל מניקלשבורג זצ"ל בבית הכנסת. והיה מעורר על ענין התשובה, וכך היה אומר: כידוע שהחמץ והשאר מרמזים על היצר הרע שצריך לבערו ולשרשו, ובתשרי עושין תשובה מיראה, מחמת יראת הדין ואימת מות עליו כי הבריות בו יפקדו, אבל בימי ניסן צריך לעשות תשובה מאהבה, ונעשים העוונות זכויות, ויום יו"ד בניסן הוא כיום יו"ד בתשרי. גם אמר שהלכות הפסח מרמזים על עניני תשובה, והוא במה שצריך לבדוק הכיסים דהיינו אם יש אצלו ממון שאינו שלו. וכן נוהגים לשפשף הפתחים והחלונות, דהיינו רמו לתקון הפה העינים והאזנים, שהם פתחי האדם. גם נתן טעם ללבישת הקיטל, שיחשוב עצמו כאילו כבר היה בעולם העליון ונחשב כמת, אלא שנתנו לו הברירה לשוב לזה העולם לתקן מעשיו, ואח"כ יתעלה בימי הספירה מיום ליום. (תולדות שמואל)

בעל ה"חתם סופר" זצ"ל, באחת מתשובותיו בהלכה, מתנצל על כך שלא יכול היה להאריך בתשובה, מפאת ההכנות לפסח, ועל חלקם של נשות ישראל במצוה מיוחדת זו. כלשונו: "והיותי חוץ לחדר לימודי, כי גרשוני נשים צדקניות המכבדים ליום-טוב של פסח, על כן לא יכולתי להאריך ככל הצורך" (שרית חתם סופר, אריח סי' קלו)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

צו את אהרן כתב רש"י: ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיס. ויש לפרש בדרך דרוש והנה בפסוק זה מדברת התורה על קרבן עולה שבא לכפר על הרהורים ומחשבות לא טובות. והנה, כל החושים יש להם מכסה, חוש השמיעה שהוא האוזן, יש לו מכסה האליה [התנוך], וללשון, יש את השפתיים. אבל המחשבה - אין לה שום כיס ומכסה - והווי שאומר רש"י: ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש "חסרון כיס", דהיינו המחשבה שאין לה כיס ומכסה, לה צריך זירוז ביותר! ואור למאיר

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: איתא באבות: עשרה ניסים נעשו לאבותינו בבית המקדש וכו': לא כבו הגשמים אש של עצי המערכה וכו'. ותמוה, היפלא מה דבר, הרי יכל לעשות שלא ירד גשם על המזבח כלל, ולא יודקק לנס כה גדול? אלא, אלמדנו בא, מהי דרך ההנהגה הרצויה, שלא יטוש אדם את מקומו ומעמדו בעבודת הקודש, בכל מקרה. וכשם שהאש היתה יוקדת תמיד על המזבח, ואף מפני גשמים שנתכו עליה לא נרתעה, כמו כן, ראוי שעם כל הסיבות המפריעות בחיי היום יתמיד לעמוד על עמדו, ולא יסור מעבודתו הקדושה. הנה רוב אנשי העולם מבקשים להצדיק את העדר תלמודם באמתלה כי דאגת פרנסתם מפריעתם. אך האמת היא שצריך האדם לבטוח בה' כי יספק לו צרכיו, ולא יכבו "גשמים", היינו עניני הגשמיות והפרנסה, את האש, היא עסק התורה אשר נאמר בה "הלא כה דברי כאש". (רבי חיים מוולאדין)

אם על תודה יקריבנו ונקריב על זבח התודה חלות מצות בלילת בשמן רבותינו בתלמוד (ברכות נד:) מנא ארבעה שחייבים להודות להקדוש ברוך הוא בברכה: יורדי הים כשעלו ממנו, הולכי מדברות כשיגיעו לישוב, החולה שנתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא, וכן פסק מרן שו"ע (אורח"ח סי' רי"ט א). וסימניך "וכל החיים יודוך סלה" חיים ר"ת חבוש, יסורים, ים, מדבר, (הובא ברש"י כאן). והשאלה נשאלת מדוע אם כן אותם שמבקשים להודות לקדוש ברוך הוא על הטובה שנעשתה להם בהשגחה פרטית צוותה התורה שיביאו יחד עם קרבן תודה חלות מצות שהם מסמלים על עניני דלות ועוני לכאורה מן הראוי שיביאו עיסה שתפחה כמה שיותר כדי לפרסם את הנס שאירע להם? ברם המטרה של קרבן תודה היא שיכיר האדם בטובת האל יתברך שעשה עימו וככל שאדם יחוש את המצב הקשה שעבר עליו או יוכל יותר ויותר להודות לקדוש ברוך הוא מעמקי נפשו לכן צותה התורה שיביא מצות כדי שראשית יתבונן באיזה מצב היה בעבר ובכך הודאתו תהיה שלימה כלפי הבורא יתברך. ואכן זו היא הסיבה שבפסח אנו אוכלים מצות לחם עוני, בו ביים שאנו מסבים ומראים דרך חרות ומודים להשם יתברך אשר גאלנו מיד מצרים ונתן לנו את התורה, כדי להרבות את הודאתינו להשם יתברך (לבוש יוסף).

ויעש אהרן ויבניו את כל הדברים אשר צוה ה' ביד משה: וכתב רש"י: להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל. ה"כתב סופר" מפרש בדרך צחות את דברי רש"י ואומר שדרכם של בעלי גאוה היא, שכאשר מכבדים אותם בכבוד של מצוה, הם מפגינים לכאורה את ענוותנותם, ומושכים בכתפיהם ימין ושמאל, ומראים עצמם כמי שאינם ראויים לכבוד הזה, אבל בסתר ליבם הסמכות חושבים אחרת... אבל אהרון ובניו, למרות היותם אווזים במידת הענוה, לא הטו ימין ושמאל אלא עשו מיד את שהשטו. כי כאשר אדם עושה בדיוק את מה שהוא צריך לעשות, זו היא הענוה האמתית! מה מפואר הוא האדם העניו! כמה חשוב הוא לפני המקום ברוך הוא! ובגלל פארו ואצילותו, יכול הוא להתפלל על רעהו, ותפילתו תהא נשמעת. כי בדיוק אנשים כאלה חביבים ביותר לפני שומע תפילה. (ברכי נפשי)

סיפור מההפטרה

אז נדברו ידאי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויקתב ספר זקרון לפניו לידאי ה' ויהי שמו: בשנת תקס"ט פרצה מלחמה בין צרפת לבין אוסטריה וגם העיר פרשבורג באה במצור. במלחמה זו עברה על "החתם סופר" רבי משה סופר זצ"ל צרה גדולה, אשר אך בנס ניצל ממנה. וכן היה המעשה: מספר יהודים מבין תושבי העיר סיכנו עצמם וקנו מן הכפריים בסביבה כלי נשק שאספו בשדות המערכה. את הנשק שלחו הקונים שהיו תחת שלטון הצרפתים, אל מקום מושבו של קיסר אוסטריה, תמורת תשלום הוגן. ויהי היום ובשעת חלוקת הרווחים פרץ ריב בין השותפים. הדברים הגיעו עד לדין תורה בפני בית הדין של קהילת פרשבורג. בית הדין פסק להם מה שפסק. אחד הצדדים שוכה, החליט לאשר את פסק הדין גם בערכאות העיר. כאשר בא הדבר לפני השופטים הגויים, גילו הללו שמדובר במעשה חמור האסור על פי חוקיהם. מיד הודיעו על כך לשלטונות הצרפתיים שמשלו בעיר. בית המשפט הצבאי הצרפתי הטיל על רב העיר את האחריות על מכירת הנשק לאוייב מבלי להודיע לשלטונות, שכן בית הדין פועל מכח סמכותו של הרב. על כן הואשם "החתם סופר" כמרגל וכמסייע לאוייב בעיתות מלחמה ועליו לעמוד למשפט צבאי. פחד ואימה נפלו על הקהילה ועל החתם סופר אשר חיפש דרכים לברוח מן העיר. נכבדי קהילתו סברו, עם זאת, שעליו להתייצב למשפט והם האמינו שהקב"ה יעזור להם לחלץ את רבם הנערץ בלא פגע מן הצרה. בעיר נאסף גם סכום כסף עצום לצורך הענין. בהגיע מועד המשפט התייצב "החתם סופר" ביחד עם מלוויו, תלמידי הרב, לפני בית המשפט הצבאי הצרפתי מיד כשנכנס לאולם המשפט נפלה עליהם אימה נוראה, מראה השופטים הצבאיים ועזעו אותם. הם ישבו בחצי עיגול, לבושים במדיהם, פניהם נוקשות וחרבם השלופה בידיהם. השופט הראשי, קצין צרפתי בדרגת גנרל, מיהר להרגיע את "החתם סופר" והסביר לו בנועם שאין מה לפחד. החרב השלופה אינה אלא מנהג המקובל אצלם, כדי להטיל אימה יתירה על המתייצבים למשפט. הגנרל ציווה על כולם להשיב את חרבם לנדנם ואז פתח במשפט. לאחר שמיעת דבריו של רב העיר, שנאמרו בטוב טעם ודעת, נחתם פסק הדין אשר זיכה בס"ד את "החתם סופר". לאחר מכן הסתגרו הגנרל חתם סופר. במשך שעה ארוכה והיה הדבר לפלא באחת ההזדמנויות סיפר החת"ס את פשר הדבר: שנים לפני כן כשלמד בעיר מינץ והוא עודו נער צעיר, התאכסן בבית אחד הגבירים שדאג לכל מחסורו. כאשר חיללי נפוליאון כבשו את העיר, השתכנו מספר חיילים בבית אותו גביר. אחד מהם, קצין צעיר ומוכשר, התקרב מאד אל הנער משה, וביקשו שילמדו דברים מהיהדות הנחוצים להשכלתו ובתמורה הוא ישמש את החתם סופר, ינקה את בגדיו וכו'. במשך השנים עלה קצין זה לגדולה והגיע לדרגת גנרל. והוא - סיפר החת"ס - היה השופט הראשי במשפט שהתנהל נגדו. הגנרל שהכיר מיד כי הרב הניצב מולו הוא אותו נער אשר חיבב בעיר מינץ, דאג שיצא זכאי, ומתוך שמחה התוודע אל החת"ס. בעקבות אותו מעשה רגיל היה החת"ס לפרש כך את הפסוק: "וראית את אחורי לפני לא יראו" - "כי פעמים הרבה אנו רואים דברים וסיבות שונות הנעשים בארץ באין מבין על מה ולמה הקב"ה עשה כן. אבל כעבור ימים רבים אנו רואים ומבינים למפרע שלא לחינם וללא העייל עשה ה' ככה, כי היו הכנות שיעשה על ידן תשובה ופורקן לישראל והיינו "וראית את אחורי" - לאחר שנעשתה תכלית הדבר אז תבין לאיזו כוונה היו הסיבות והענינים הקודמים. אבל "פני", מה שלפני, מה שעתידי לבוא קודם עשיית הדבר - לא יראו ולא יבינו". וכך היה ל"חתם סופר".. הידידות עם הקצין הצעיר היתה הכנת הצלתו לעתיד לבוא. (מורשת אבות)

ועל הכל...

"פרפראות"

פעם דרש רבי נפתלי צבי מרופשיץ זי"ע בבית המדרש ב"שבת הגדולה", ופנה אל קהל השומעים ואמר: מנהג מקובל בכל תפוצות ישראל שהרב מתחיל את דרשתו באיזה "פלפול" בו הוא מתרץ את דברי הרמב"ם החמורים. גם אני לא אשנה מן המנהג ואציע לפניכם שאלה חמורה שהתקשיתי בדבריו - וזה תוארה: בהלכות חמץ ומצה (פי"ו ה"י) פוסק הרמב"ם, שבפסח הכל חייבים באכילת מצה והוא עוד מוסיף לפסוק להלכה שם (פי"ו ה"ז) שאפילו עני המתפרנס מן הצדקה מחוייב לשתות ארבע כוסות בליל פסח. ואילו בהלכות גניבה (פי"א ה"א א"ב) מבואר שעל פי דין תורה אסור לגנוב כל שהוא וכל הגנוב ממון משהו פרוטה ולמעלה הוא עובר על לא תעשה. עכשיו רבותי, שואל אני: לפי פסקי הרמב"ם הללו מה יעשו העניים בפסח? מצות חייבים הם לאכול. ארבע כוסות חייבים הם לשתות. מעות לקנות מצה ויין - אין בידם, ולגנוב ממון אסור. כיצד יקיימו העניים את שני פסקי הרמב"ם האלה? רבות נתחבטתי בקושיא זו. יגעתו ומצאתי עד שבאתי לידי מסקנה שרק אתם העשירים והאמידים יכולים לתרצה, תנו "מעות חטים" בעין יפה, חלקו צדקה לעניים ביד רחבה ומאליהם יתיישבו שני פסקי הרמב"ם.

(חיים שיש בהם בשם ברכת חיים)

"ענין של טעם"

טעם שעשו הראשונים, סימנים, לסדר פסח, קדש, ורחץ, וכו' משום שבימים הראשונים לא היה נפוץ הדפוס כמו היום, ולא היה ביד כל אחד סידור לעשות הסדר, והיו עושים הכל על פה, והיו צריכים לזכור הרבה דברים הנהוגים בלילה הזה, ועל כן עשו הסימנים וכאשר יזכרו הסימנים ידעו על פי הסימנים סדר הלילה הזה. (ספר המטעמים)

"מפי כתבם"

וכיוון שכל חלק וחלק מהתורה מכון לחלק אחד של חיים, א"כ כל מסכת נוספת שלומדים מוסיפה עוד חלק של חיים לאדם! הלומד ומסיים מסכת ברכות - חייו הם חיים אחרים לגמרי! עד כדי כך - שהחיים שהוא חי קודם לכן נחשבים כמפרכס לעומת חייו עכשיו! החיים האמיתיים של יהודי שלמד מסכת ברכות וקם בבוקר ומברך "ברוך... אשר קדשנו במצוותיו... על נטילת ידים" - הנטילת ידים שלו היא לא מעשה ערטילאי, אלא יש בה ממש רוח חיים יש בה את המושג האמיתי של חיים מי שלמד מסכת שבת - כבר נודעו דברי רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל בספרו יערות דבש (הובאו במשנה ברורה בהקדמתו לח"ג): "כי אי אפשר כלל במציאות שינצל מאיסור שבת אם לא ילמד כל הדינים על בורים היטיב היטיב" - אלו חיים אחרים לגמרימי שסיים מסכת פסחים - חג הפסח אצלו הוא חג אחר לגמרי! המעלות שאדם מקבל מהחג הנפלא הזה הן כאין וכאפס לעומת מה שהיה מקבל אם היה לומד את המסכת. וכן המסכתות של שאר המועדים - ראש השנה, יומא, סוכה, ביצה ושהיא "מסכת יום טוב", מגילה וחגיגה. בספרים מבואר שהאור הגנוז שהיה ביום הראשון לבריאת העולם טמון במועדים, ובכל יום טוב יוצא האור הגנוז והיה נהנה ממנו. (רבי שמשון פינקוס זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: הדין הוא שאסור לקרוא בשבת, לאור הנר, שמא יטה את הנר, ויעבור על איסור תורה, איך יתכן שיהיה מותר בשבת לקרוא לאור הנר?
תשובה: אם ליל פסח חל בשבת, מותר לקרוא את ההגדה לאור הנר, כיון שגם אצל עמי הארץ ההגדה שגורה בפיהם קצת, ולכן אין חשש שמא יטה את הנר. (שו"ע סימן רע"ה סעיף ט')

מפתגמי אור יתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

אין עושר כבריאות. (אבן גבירול)

תורה בלי מידות טובות, היא בחינת גזם זהב באף חזיר. (רבי חיים ויטל)
אין סוד נכבד בעולם שלא נכתב בתורה, אם בפשטות, ואם ברמיזות. (מאירי)

אור האמונה

פרשת צו

שבת קודש * י' ניסן, תש"פ

גיליון מס. 728

פסוק

כל מטרתנו בהפצת העלון היא זיכוי הרבים.

קחו חלק בהפצה ותזכו למתנות הנפלאות
שמבטיחים חכמנו זכרונם לברכה:

"כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו"
(פרקי אבות)

"כל המזכה לאחרים, אותה הזכות עומדת לו
ואינה סרה ממנו" (הזהר הקדוש)

מותר להדפיס, לצלם, לשכפל ולהפיץ את העלון כנאמר:

"אין חפץ ה' כי אם במי שמזכה את הבריות"
(חסד לאברהם)

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה" (ג.ב.)

שבת שלפני פסח קוראין אותה שבת הגדול, ויש בה את הכוח כמו הכוח של כל שבתות השנה ביחד, שזה כוח עצום לתת סיוע לכל אדם לקבל קדושה וטהרה ושפע של אמונה ושמחה לכן נקראת שבת הגדול, כי יש בה את הכוח של כל חמישים השבתות של השנה" (חידושי הרי"מ).

"זאת תורת העולה"

על רבי שמעון בן שטח שקנה חמור מאיזה ישמעאלי, ונמצאה מרגלית יקרה בצואר החמור, והחזיר רבי שמעון בן שטח את המרגלית לישמעאלי, ואמר חמור קניתי, מרגלית לא קניתי ואמר אותו ישמעאלי: ברוך ה' אלוקי שמעון בן שטח (דברים רבה ג.ב.). אשרינו שבחרנו בדרך האמת והשלמות, שכל רצוננו לעזוב עולם של יצרים ולהיכנס לעולם של קדושה.

מה ה' רוצה מהאדם במלחמה הארוכה בעולם הזה? שהוא ידע שה' נתן בו יצר הרע, כך גזר הבורא בחוכמתו, שיהיה לאדם יצר הרע. ומה על האדם לעשות? להתפלל. לא לכעוס על עצמו, לא להיות עצוב ושובר ומיואש מזה שיש לו יצר הרע שהרי האדם לא ברא את עצמו עם הטבע הזה, כך ברא אותו ה', ולכן ה' לא בא בטענות לאדם על כך שיש לו יצר הרע, אלא הוא רק רוצה שהאדם יתפלל. השם זה תפילה. להגיד רק השם זה פרושו – רק תפילה!

ריבוננו של עולם תן לי אמונה! שאני לא אסיח דעתי ממך אפילו שניה אחת בחיים שלי! שכל הזמן אני אהיה דבוק בך! כל הזמן אני אזכור אותך! שכל הזמן אני אבקש ממך! שכל הזמן אני אודה לך!

צריך לשאת את הראש למעלה. אל ה'. העצה היחידה לעבור את החיים בשלום זה לחיות עם בורא עולם. כל כך הרבה עובר עליך ביום אחד, איך אתה יכול להישאר עם זה לבד? אתה חייב ללמוד לדבר עם ה'! פגישה יומית עם בורא עולם פותחת את הסתימות, משחררת את המועקות, מביאה לקירבת ה' כל כך נפלאה. הנפש שלך זקוקה לזה. רבי נתן אומר שיגיע הזמן וזו תהיה

יהודי צריך כל הזמן לשאוף למעלה אל ה'. הוא צריך להחליט ששום דבר לא יבלבל אותו, שום דבר לא יזיז אותו מהנקודה שהוא רוצה רק את ה'. אדם שעוד לא טעם פעם אחת את האור האמיתי של השם, אז מסכן, הוא כל הזמן חושב שהתענוג היחידי שיש בעולם זה התענוג של התאוות. אם פעם אחת יטעם טעם של תורה, של תפילה, של התבודדות, טעם של קדושה, של רוחניות, כבר אי אפשר יהיה לרמות אותו. והעיקר זה הטעם של הרצון. אדם רק רוצה את השם, איזה טעם זה! כל הזמן מתגעגע, כל הזמן כוסף.

נבראנו כאן בעולם הזה להתענג על ה', להידבק בה'. התחליף לתענוגות השקריים שהעולם הזה מציע לנו הוא לחיות חיים של קדושה. אין עונש יותר גדול מזה שאדם אין לו חשק להתפלל, אין לו חשק לתורה, הלב שלו נהיה קר לכל דבר שבקדושה, כי הוא נתן את כל חום לבו לצד האחר.

המלחמה על הקדושה לא נפסקת. אדם, אם הוא לא הולך קדימה, הוא הולך אחורה. הוא נמשך לתאוות של העולם הזה. בן אדם צריך להכניס קדושה לתוך הבית שלו. ילד צריך לראות את האבא שלו עושה עוד דברים חוץ מאשר לאכול. זה צריך להיות בית של תורה, שהשכינה שורה בו, שהאהבה והחדווה מרוממים אותו, שהשלום והרעות מעלים אותו לשלימות עליונה.

אדם שחי מתוך שמירת התורה, מתעלה למעלה מדרך הטבע, הוא נהפך לבריה חדשה לגמרי. התורה מרוממת אותו לחיי קדושה ואמת. כפי שמסופר

דרך כבושה לרבים, כמו שהיום מניחין תפילין כן בעתיד ידברו עם ה'.

התורה הקדושה מלמדת אותנו בפרשת השבוע איך להקריב שלמי תודה. שלמי תודה על מה? על כל החסד שעושה עמנו הקב"ה כשגם מה שהוא מסתיר ומחסיר מאתנו, זה הכל מתוך חסד ורחמים שרק לפניו הם גלויים. אדם מתחיל להגיד תודה, לשמוח, נהיה לו גן עדן בעולם הזה. אדם מתחיל להגיד תודה על היסורים, הוא פתאום יכול להרגיש שזה מתנה היסורים האלה. רק עם תודה ללכת. להתחזק בדרך של התודה. מי שהולך עם זה בתמימות, מתחזק בזה, לא יכול להפסיק להגיד תודה. כל תודה ממשיכה שפע עצום, ממשיכה ישועות. תודה על הכיפה, תודה על הזקן והפאות, תודה על המצוות, תודה על כל נשימה ונשימה. אין תענוג גדול מזה. ממש המתקוות של החיים. העיניים רואות, האוזניים שומעות, הפה מדבר, הרגלים הולכות, תגיד תודה! הקב"ה נתן בית, ופרנסה, ויש חשמל, ויש מים בברזים, ויש תפילין ויש שלט, ומה לא. ואם זוכים לצאת קצת מעצמנו, קצת להסתכל סביב, יש שמש, יש ירח, יש כוכבים, שמים נפלאים, וכל סוגי הפרחים, וציפורים ופרפרים, זה כזה יופי שלא יתואר.

והפיסגה של כל הדברים, השיא של הכל זה האדם עצמו, נזר הבריאה, הקב"ה השקיע את האלוקות שלו בנו, צריך לגלות אותה, להתפעל ממנה, להתפאר בה. תודה, תודה, תודה, על כל המילים הטובות שאנחנו זוכים להגיד לאחרים ושאר אחרים אומרים לנו, תודה על כל מה שהצליח והסתדר וגם על מה שלא הצליח ולא הסתדר, הכל זה רחמים אין סופיים של ה' ועל הכל צריך להגיד תודה.

יהודי צריך לחיות את האמונה בשלמות, עד שהכל ממש בוער בו, שזאת תהיה כל חיותו וכל שיחתו, עם כל מי שייפגש, ידבר רק על זה, צריך לחיות את הדברים, שזה יזרום בדם. כמו שאני רוצה אתכם אני רוצה שאתם תרצו אותי. מה אני מבקש מהיהודי? במה הוא ניכר שהוא יהודי? שהוא את המסר הזה שאין עוד מלבדו - הוא לוקח את זה אל הלב, מאמץ אותו, לא עוזב אותו, נושם אותו, ישן איתו, קם איתו, אוהב אותו, תודה רבה שיש ה', תודה רבה שאין עוד מלבדו. זה לא איזה מן גזירה, איזה משהו קשה, כן, הבנתי את זה בשכל אבל עכשיו תעזבו אותי, עכשיו יש לי חשק לזה ועכשיו יש לי תאוה לזה ועכשיו יש לי רצון לזה. לא! את המסר הזה שאין עוד מלבדו, אני מתפלל על זה, אני כוסף לזה, ומבקש את זה, ומאמץ את זה לליבי, וכשאני רואה שאני לא מצליח אז אני עוד פעם מתפלל ועוד פעם מבקש, זה מה שאני הכי רוצה.

אם אדם משקיע את החיים שלו באין עוד מלבדו, ומגדל את הילדים שלו על זה, הוא יראה נפלאות. כי כשאין עוד מלבדו אז כל כך הרבה בעיות נעלמות מאיתנו, כל כך הרבה דאגות כבר לא שייכות אלינו.

ה' מחכה לנו. מצפה לראות איפה יש לנו איזה פרפור בלב, פרפור של עליה, של רצון להתקדש, להיות יותר טוב, אפילו בפסיקה הכי קטן, ה' אוסף את כל הנקודות האלה, משתעשע איתן. אפילו שאלה הדברים הכי קטנים. התורה הקדושה בפרשת השבוע מראה לנו כמה חביבה מנחת העני לפני הקב"ה. כל המנחה כולה היא בסך הכל עשירית האיפה קמח ומעט לבונה ומעט שמן. זה הכל. וגם מזה, מה שהולך למזבח זה המעט שנכנס בין שלוש אצבעותיו של הכהן, כל השאר נאכל לכוהנים. ולמרות שזה כל כך מעט, זה הכי חביב לפניו יתברך. כי יש פה רצון. גם אם אני לא יכול כי אין לי, אבל אני רוצה לשמח אותך, אני רוצה לעשות לך נחת רוח ריבונו של עולם. הרצון זה המבחן שלך. כי בעצם הוא זה שיקרב אותך אל ה'. אדם צריך כל הזמן להתחזק בנקודה הזו, לא משנה מה עובר עליו, שהוא רק רוצה את ה'. זה כל הסוד. שאפשר לפחות לרצות. ולעשות מהרצון תפילה. יש לך התעוררות להיות צדיק, אל תזרוק את

זה בגלל שאתה זוכר שבעבר כבר ניסית ולא הלך לך. אל תתייאש מזה. אתה לומד באיזה ספר מוסר או חסידות, אתה שומע איזה דרשה מרב ובאה לך התעוררות? אז גם אם אתה מבין שאי אפשר בבת אחת להיות צדיק גדול, אבל תרצה. תעמוד בפינה ותגיד כמה מילים לקדוש ברוך הוא. זה כל כך יקר כשיש לאדם רצונות חזקים וכיסופים גדולים לה' יתברך. כי אם תתמיד בהם, אז הקב"ה יעזור לך שגם אתה תזכה להיות צדיק גדול.

פרשת צו, פרשה של קורבנות. קורבן לשון קרב. כל החיים שלנו אנחנו צריכים להתקרב אל ה'. ולהתקרב אל ה' אפשר רק אם מתחזקים באמונה. זה העונג הכי גדול של הקב"ה, שהוא מתענג מהעבודה שעושים האנשים בעולם הזה, שנאבקים בחושך, שעוברים כאלה יסורים קשים, שהעולם כמו מתמוטט עליהם והם ממשיכים. אני בשיא החושך אבל אני מתחזק באמונה שהכל ממך אבא והכל לטובה. אני מאמין בך רבוננו של עולם שאתה עושה רק את הטוב ביותר עבורי. אני קטן מלהבין בכל פעם מה הטובה שמסתררת בכל הסתר פנים, בכל נסיון שאתה מנסה אותי, בכל צרה שאני עובר, חשבונות שמים אי אפשר להבין, אבל אני מאמין שעוד אזכה לראות את הטובה הצפונה גם בהסתר זה.

אדם צריך לדעת שכל הרהור טוב שיש לו, זה האוצר שלו, את זה הוא יכול לשים בכספת שלו. זה משהו נפלא. כי עוד שעה שתיים יהיה לו עוד הפעם איזה הרהור טוב. רק הרהור, כבר לא מדברים על דיבורים ותפילות, לא מדברים על מעשים, רק הרהור טוב. הדמיונות שלנו שאין לנו זמן הם לא נכונים. כי מספיק שנקדיש את המחשבה. נחשוב תוך כדי שאנחנו עושים דברים אחרים.

אתה הולך בדרך, תגיד כמה מילים, כמה מזמורי תהילים שאתה יודע בעל פה. לדבר אל ה' פשוט פשוט. זה כל ההצלחה שלך בחיים. אתה מחפש משהו ולא מוצא את זה, הופך את הבית ולא מוצא את זה, פתאום מצאת - ה' תודה. תודה לך ה'. אני יודע שאתה אוהב אותי ואתה עזרת לי למצוא את זה. מה קרה באותה דקה? קיבלנו קשר אישי עם הקב"ה. כל עבודת התשובה היא לבנות קשר אישי עם הקב"ה. אתה מדבר עכשיו עם ה' כזה פשוט. ואתה אומר לו: ה' תודה רבה לך על מה שעשית בשבילי. אחרי רגע אוי וי, חשבתי מחשבה לא טובה, או דיברתי דיבור לא טוב. ה' סליחה, תסלח לי. אני כל כך מצטער. אז מה אמרתי? שתי מילים בסך הכל. תודה וסליחה. אבל אמרתי את זה בגוף שני, ישר לקב"ה, דיברתי איתו ישר. ראיתי שהוא על ידי. ראיתי שהוא נתן לי. ראיתי שהוא מחכה שאני אבקש סליחה. ראיתי גם שהוא סולח לי. ראיתי שהוא מחכה שאני אגיד לו תודה.

שבת שלפני פסח, שבת הגדול, למה היא נקראת כך? כי בשבת האחרונה שלפני שיצאו בני ישראל ממצרים, ה' ציוה לכל בית אב לקחת שה קורבן פסח, ולקשור אותו לרגלי המיטה. המצרים שראו את זה כעסו מאד, השה נחשב אצלם בהמה קדושה, וקרה נס, הם לא תקפו את בני ישראל, וגם כששמעו שהולכים לשחוט את השיים, הם לא השיבו דבר, קהו שיניהם.

שבת הגדול באה להזכיר לנו שה' הוא גדול, כמו שאמר רבינו הקדוש: ה' יתברך גדול מאד, ואין יודעים כלל (חיי מוהרן ס"ז) הבעיה שלנו שאנו נופלים הרבה פעמיים לקטנות המוחין בגלל כל מה שעובר עלינו, ואז שוכחים את גדולת ה'. זה מה שבא להזכיר לנו שבת הגדול, שה' הוא גדול כל כך, הוא כל יכול והוא עושה לנו ניסים ונפלאות בכל עת ובכל זמן, כמו בסיפור הבא:

שלושה סימנים וקופאי אחד

עדשת הסיפור מופנית לליטא, שם בעיירה קטנה התגוררו להם הרב רפאל והרבנית שרה רחל פליכטמן עם שבעת ילדיהם, שהגדול ביניהם אברהם, עדיין לא מלאו לו 14 שנים. כמה עשרות משפחות יהודיות תקעו שם

יתד באותה עיירה, שקטה ואדישה משהו, אך הלהבה היהודית בערה שם, ועוד איך בערה. לפליכטמנים היתה חנות לא שוקקת ולא מזהירה במיוחד לממזר דגים מלוחים ולישומי ירקות. הם התפרנסו מפרוטות אבל ידעו לשמוח בשמחת התורה, המפכה בהם. עד לאותו בוקר בראש חודש אייר, שנשא בחובו זעזוע נורא. חווהלה בת הארבע סיפרה כמשיחה לפי תומה שהמוזג הנוצרי הגיבן ייבגני, נתן לה במתנה חתיכת נקניק וסוכריה והיא ברכה "שהכל", כי גם על סוכריה וגם על הנקניק מברכים "שהכל"... "הילדה אכל דבר אחר!, זעקה הרבנית. הרב רפאל חש צמרמורת צוננת בכל גופו. זעזוע משפחתי. בצהריים הגיע הדוור איוון יברונסקי ובידו מעטפה מארץ ישראל. זהו לשונן של המכתב שבתוכה: "אחי היקר רפאל שלומך ישגה. אין קדושה וטהורה כארץ ישראל. אני מתגורר כאן כבר שנתיים בירושלים עיר הנצח, ולומד בכולל חשוב עם כמה מחכמי ירושלים. כדאי לך לעזוב את ארץ טומאת העמים, ולבוא עם כל בני המשפחה לחונן את עפר הארץ בה הלכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ולהתבשם מאורותיה של השכינה הקדושה שלא זזה מעולם מן הכותל המערבי, שם אנו מתפללים מידי בוקר. מכור את מעט מטלטליך, קנה כרטיס ואני כבר אעשה הכל שתשתלב בירושלים תובב"א. אחיך אוהבך משה נחמן".

"אחיך צודק, כאן לא מקומנו. הגוי הערל טימא את נשמתה של בתנו. ומי יודע מה ילד יום" אמרה הרבנית המודאגת. "זו החלטה לא פשוטה שרה רחל, אף נשמתי צועקת ארץ ישראל, אך המסע יקר מאד, מעבר להיותו מפרך. ואנחנו בחסדי השם יתברך, עם מה שמרוויחים קונים פת וגבינה. אצטרך להתייעץ עם גדול הדור מרן ה"חפץ חיים", האם לקום וללכת. סוף סוף אני מכהן כאן כמרביץ תורה, מוהל ושוחט... יגיעים הדברים". השיב הרב.

שוב דפיקה בדלת, הדוור יברונסקי אוחז בידו מעטפה ואומר "סליחה הרב פליכטמן נזכרתי שיש לי עוד מעטפה עבורך, דומני שאף היא הגיעה מארץ ישראל – פלשתינה". "עוד מעטפה מארץ ישראל?" התפלא הבן הבכור אברהם, "מי יש לנו בארץ ישראל חוץ מדוד משה נחמן? ממש מעניין?". רבי רפאל פתח את המעטפה, אט אט ובזהירות הוא שלף דף צהבהב מקופל, ובו אותיות מודפסות של מכות כתיבה. "לכבוד הרב הגאון המופלג בתורה ויראה, רבי רפאל פליכטמן שליט"א. הנני פונה לכבוד תורתו בדחילו וברחימו, ואחרי דרישת שלומך, אבקשך להיחלץ חושים למען תורתה של ארץ ישראל. לא, אינני מבקש תרומה... אלא בשמם של כל בני התורה בירושלים הנני מבקש שכבודו ייחלץ חושים ויעלה לארץ אבותינו, ויטול על כתפיו הרחבות לרומם את מוסדות התורה, והרבצתה בכל אתר ואתר. על החתום אחד מגדולי רבני ירושלים וארץ ישראל". אותו רב שלח כמה עשרות מכתבים לתלמידי חכמים ברחבי אירופה, ובהן קריאה מעומקא דליבא לעלות ארצה.

"רפאל, תוך פחות משעה קיבלנו שלושה סימנים ברורים. המקרה הנורא עם הילדה, שני מכתבים – הקוראים לנו לעלות ירושליימה – שהם ממש בנות – קול מן שמיא... דומני שאפילו שאלת רב אין כאן. מחכים לנו שם", סיכמה הרבנית. "וכסף מנין?" שאל. "יש לי כמה פרוטות שחסכתי מהיד לפה". זה משמח, אך דומני שלא כדאי שנעזב כל המשפחה יחדיו, עדיף שאסע כחלוץ לפני המחנה עם שלושת הילדים הגדולים, וכשאגיע לשם ואסתדר, אשלח לך טלגרמה עם עדכון מתי כדאי לכם להגיע". העזר כנגדו הנהנה בהסכמה.

הרב רפאל למרות שלושת הסימנים המובהקים שאותתו לו "סע לארץ ישראל" – החליט למרות הכל לקבל את ברכתו של הכהן הגדול מראדין. רבן של כל בני הגולה האזין בקשב רב לרב פליכטמן, לספקותיו, היסוסיו וסימניו וסיכם בשתי מילים: "מעלין בקודש". פניה של הרבנית שרה רחל ששמעה שתי מילים אלו שיצאו מפיו של כהן גדול – זהרו מאושר. "אין לי ספק שהסיעתא דשמיא תעמוד לימיננו, ובכל אשר נפנה נעשה ונצליח...". הרב

רפאל ישב על כסאו במטבח הצר, עדיין פיפרו בקירבו היסוסים וחששות... "מצב הקופה שלנו צולע לחלוטין, עם שטר של עשרה רובל אינני רואה שמץ של סיכוי להגיע לארץ ישראל. על פי חשבון הכי מצומצם, מימון המסע הזה שיכלול את שלושת ילדינו הגדולים ואותי, הוא לפחות 100 רובל".

שרה רחל פליכטמן, אשה גדולה בת למשפחה מיוחסת של חכמי תורה, שחושיה החדים ונקיי המבט לא הטעו אותה מעולם, היתה נחרצת: "נלווה עוד 10 רובל, ויש לי עוד שני רובלים אחרונים במגירת הלחם. הכנתי תיקים עם מלאי בגדים ומזון... והתפילות שלי ילוו אתכם, והשם לא ימנע טוב להולכים בתמים". עם עשרים ושניים רובל בכיס, שהורכו משני שטרות של עשרה רובל, ועוד שני רובלים מנחושת, עלה הרב פליכטמן לרכבת עם שלושת ילדיו הבוגרים, אברהם בן ה-14, שמעון בן ה-12 ועם אלחנן בן ה-10. רעייתו על רציף הרכבת ולצידה ארבעת הקטנטנים הכרוכים סביבה, מנופפת בידיה, זולגת דמעות של אושר.

צפירה ארוכה, והרכבת הכבדה החלה להניע גלגלים. הנסיעה ברכבת אמורה לעלות עשרה רובל, הכרכרה לנמל קצת פחות... אבל ההפלגה תעריפה לפחות 80 רובל לארבעתם. וכסף מנין? קומץ הפרוטות לא יספיק, זה פשוט, אבל אם שרה רחל אומרת שנסתדר, אז נסתדר... הרכבה החלה לתפוס תאוצה, בעוד שהנוסעים ניגשים בזה אחר זה לקופאי הגוי חסר הסבלנות. "נו, נו, לא להירדם עוד מעט יעבור המבקר של הרכבת ויבדוק למי יש כרטיס, חבל שיהיו בושות" הרהר הרב רפאל. הרב רפאל ניגש לקופאי והפקיד בידו את השטר "בבקשה" הקופאי נטל את שטר בזריזות, תחבו לתוך תיבת המתכת הגדושה בשטרות ומטבעות, והחל בידו הימנית לאסוף עודף, תוך שהוא מפקיד בידו השמאלית את אבעת הכרטיסים ביד הרב המשתאה. "עודף? יתכן שמחיר הכרטיס זל מכפי שחשבת" הרהר.

הרב פליכטמן אחז את העודף, טמנו בכיס חולצתו והתיישב. לפתע נכנס לקרון גבר משופם גבה קומה חבוש קסקט צהוב וסימן בידו לקופאי "אני פה" הוא צעד לאיטו, והביט בעין בוחנת בקופאי, מה נכנס ומה יוצא. הנוסע היהודי שלנו הביט בכרטיסים, ופניו עטו ארשת תמהון. כל כרטיס עולה שנים וחצי רובל, כפול ארבעה. סה"כ עשרה רובל. מה פתאום קיבלתי עודף? הוא הכניס ידו לכיס חולצתו ולתדהמתו בכיס שכן אחר כבוד, סכום של 90 רובל, לא פחות, שטר של 50 רובל, ועוד ארבעה שטרות של 10 רובלים. מה קורה פה? הוא ניגש בדחילו ורחימו לקופאי ולחש לו "אדוני, עשית כאן טעות, החזרתי לי המון כסף עודף קח זאת בחזרה, טעית". "שתוק, והסתלק מכאן יהודון", סינן הקופאי מבין שיניו. "אבל" ניסה הנוסע הישר...

"הסתלק טיפוש, ואל תפריע לי". חתם הקופאי. הרב פליכטמן התיישב כולו נסער. "אינני גנב וגם לא גזלן, שהרי גזל גוי הוא איסור גמור. עם כל חיסרון הכיס שיש לי, לא אותר, אני אחזיר לו את הכסף" הוא ניגש בשנית לקופאי, גהר לעברו ולחש "אדוני, אולי לא הבנת...". "יהודון חצוף" התקצף הקופאי, "אתה מפריע לי לעבוד, עם עוד פעם תיגש אלי, אני פשוט מכה אותך ומשליך אותך מן הרכבת". למה להאריך אם ניתן לקצר. הנסיעה התסיימה בכי טוב, הרב פליכטמן ושלושת ילדיו, שכרו כרכרה נסעו לנמל, שילמו במיטב כספו של הקופאי את כרטיסי ההפלגה באוניה. לאחר שבועיים עגנו בנמל חיפה, ופניהם על טנדר אנגלי, ירושלימה.

כעבור שלושה חודשים, נשלחה הטלגרמה לרעייתו הנאמנה שציפתה לסימן חיים, וזמן קצר אחר כך התאחדה המשפחה, תקעה יתד בבית שכור קטן ברובע היהודי, והחלה חיים חדשים של רוחניות ויראת שמים בעיר הקודש.

אלא שחידת הקופאי הליטאי הפכה אצל הפליכטמנים למוקד של

השערות מהשערות שונות. שהרי 90 רובל שניתנו כעודף, הם ללא ספק נס, ואפילו נס גלוי, היו כאלה שהפליגו על כנפי דמיונם וטענו בתוקף שהקופאי העצבני שלנו לא היה אלא אליהו הנביא בכבודו ובעצמו. "נו, נו" הנהנו הפליכטמנים "אבא שלנו אומנם תלמיד חכם וצדיק, אבל גילוי אליהו ספק אם היה לו".

40 שנה חלפנו, ואיש גבה קומה משופם וגמלוני משהו, נכנס לבית הכנסת, שם שקד על תלמודו הרב רפאל פליכטמן. "אני זוכר את הפרצוף הזה" הבליחה מחשבה בליבו, "אבל מהיכן?" חצי דקה אחר שנזכר, נפתחה שיחה מרתקת. המשופם הקשיש שעטה על ראשו כיפה קטנה, נתגלה כטיפוס חיוני וצבעוני, ובלשון ציורית חשף את סוד הקופאי. "ובכן, הרבה זוכרים אותי. חברת הרכבות השתמשה בשרותי כפקח ראשי על הקופאים שברכבות. מוכרי הכרטיסים בקרון המיוחד לכך נחשדו בהעלמת כספים. אבל לי היתה עין בוחנת וידעתי לקלוט מי גזלן או קופאי נאמן. המקרה שאתה זוכר, הרב פליכטמן, זכור ל גם היטב. הקופאי הליטאי ההוא, היה דווקא טיפוס אמין, שלא שלח ידו בגניבה. אלא שהוא באמת טעה, הוא חשב שקיבל ממך שטר של 100 רובל ולכן החזירי לך 90 רובל. כמה דקות אחר כך הוא הבחין בטעות

והחליט לקום ולבדוק מי הנוסע שקיבל עודף שלא כדון. אלא שבאותה שנה נכנסתי לקרון כדי לבצע ביקורת הליטאי השתנק, ומרוב חרדה פן יפוטרו עקב רשלנותו הכניס מכיסו הפרטי לקופה את הסכום שחסר. הוא העדיף לממן מכיסו סכום זה, העיקר לשמור על מקום עבודתו המכובד, וכשאתה ניגשת להחזיר את העודף הוא נבהל, וחשש שמא אגלה את העובדה כי הוא חסר אחריות ורשלן שמאבד את כספי החברה, ולכן סילק אותך משם, כדי שלא אתפוס אותו בקלקלתו". "מה רבו מעשיך השם" התפעל הרב פליכטמן. "ומתי וכיצד נודע לך מכך?"

חיך האיש "גם אני יהודי ועליתי ארצה עם פתיחת מסך הברזל. הקופאי הליטאי הוא שכן שלי. ובטרם צאתי לפנסיה, כאשר עמדתני לנסוע לארץ, הוא התוודה על מחדלו, אבל היה מספיק אנושי לומר: "אינני מצטער שעזרת לי יהודי".

"אמרנו לך שזה לא אליהו הנביא" אמרו הנכדים לסבא רפאל. "מי אמר לכם כיצד נראה אליהו הנביא?" שאלה סבתא שרה רחל "התפילות שלי הן לא אליהו הנביא?" חתמה את הרב שיח.

(מתוך סידרת ספריו של הרב יעקב (קובי) לוי.)

תפלה

רבונו של עולם!

זכה אותי לזכור שאחרי הירידה תבוא עליה. שככה זה תמיד. שככה בראת את עולמך, ויהי ערב ויהי בוקר. תעזור לי לזכור שכל מה שקורה לי בחיים זה הכי טוב בשבילי, גם הירידה הזו, ואם אני זוכר את זה, אז בעצם נגמרה הירידה ומתחילה העליה.

אל תתן לי לשכוח שאתה אבא שלי, שאתה אוהב אותי, שכל מה שקורה לי בחיים, גם

הדברים הכואבים והלא נעימים, זה ככה אתה אוהב אותי, זה מהאהבה שלך מה שעכשיו קורה לי. ואם כך, אפשר להגיד אפילו תודה, לא פעם אחת, עשרות פעמים וההכרה הזו שהכל טוב חודרת ללב ומנצחת את הכל.

תעזור לי אבא לעזור לעצמי בזמן של ירידה להתחיל לקפוץ, לנתר על שתי רגלי, ואם אפשר להוסיף לזה איזה ניגון, אז זה ממש הופך לריקוד.

נכון, זה קשה, אך אם מתאמצים אתה עוזר, וזה יכול להיהפך אפילו לריקוד סוער.

וכשאני מתאמץ לשים דיסק ושומע את שפכי כמים ליבך, או נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות השם, אז באותו רגע אני כל כך מתחבר אליך, ומרגיש אותך, ואוהב אותך, שאין בכלל דבר כזה ירידה.

ריבונו של עולם, אני איתך לנצח.

שמח שלום והחיות!
מנחם אזולאי

בכל נושא אישי - ניתן לפנות לכותב העלון בפקס. 02-6242148

בכל נושא אחר - ניתן לפנות לטלפון 050-4178148

העלון טעון גניזה

להורדת העלון: מאתר "אור האמונה" - ohrhaemuna.com

מאתר "לדעת" - <http://ladaat.info/gilyonot.aspx>

להצטרפות לרשימת התפוצה: r.m.azolai@gmail.com

פרשת צו

המאור שבתורה

הפטרה "וערבה"

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת ח' ניסן התש"פ

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ח
18:45	19:37	20:23
18:43	19:34	20:20
18:44	19:36	20:22
18:44	19:35	20:22

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

מי שטוב לו עם עצמו מפרגן לאחרים. מי שקשה לו לפרגן לאחרים, סימן שקשה לו להסתכל במראה.

כשאנו באים לעולם, אנו עורכים עם החיים חוזה; שם מפורטים כל רצונותינו וציפיותינו. העניין הוא, שגם אחרי שאנו חותמים, החיים לא מוסיפים את תתימתם

הכלל הוא כי כל דבר נבחן על ידי רבי יהודה לייאן זצ"ל בעין רוחנית, וכאשר היה רואה אדם מסוים כל אשר עניין אותו הוא מה **מהותו של יהודי**, זה מבחינה רוחנית, הוא היה שוקל כל אדם כמה שווה מבחינת **זכויות וחובות** ומה שורש נשמתו.

נדניק זה אחד שרוצה לדבר על עצמו, כשאתה רוצה לדבר על עצמך

באתד הימים, כננס אל רבינו **ועשה לו** זצ"ל תלמיד שלמד אצלו למעלה מחמש עשרה שנה, מידי יום ביומו. ואמר לו: רבינו, פנו אלי גבאי בית הכנסת "אמרי נועם" ה"ו הנמצא בקרית יובל ובקשו ממני ללכת אליהם בשעות הערב וללמוד אתם הלכות ומוסר. ע"כ שאלתי היא: האם אלך והאיך אפסיד את שיעורי עם כבודו? ועוד, אם ישאלו אותי **שאלות הלכה למעשה**, איך אענה להם, היות שירושלים היא תחום פסיקתא של הרב. כבוד מוריני ורבינו ענה ואמר לשואל: ב"ה אתה היום **אינך וקוק לי** יורה יורה ידין ידין. והשי"ת יצליח את דרכך ועלה במעלות התורה והיראה ותצלית. ועד היום ברכתו מלוא אותו.

ימי מלחמת השהרור נתנו אותותיהם בתקציב הישיבה, והוא הדלדל מאד. הבהורים **הוסיפו לשקוד על לימודם**, אולם רבים מהם רעבו ללחם. רבי **בן ציון חזן** שהיה מקים הישיבה ופטרונה, כבר לא היה צעיר, והוא התקשה לכלכל את הישיבה המתקציב המצומצם שהיה ברשותו.

הישיבה המפוארת עמדה בפני שוקת שבורה, ונראה היה כי לא ירחק היום והיא תאלץ להיחר. ואולם אז התגייס רבי עזרא שרים, נטל עליו את **ניהול הישיבה**, ובימים הטרופים ההם יצא לגייס כספים בחו"ל. הוא הקים בישיבה מטבח וחדר אוכל, ובהם החיו בני הישיבה את נפשותיהם.

כל אדם הוא אדם שלם, גם אם הוא לא מושלם.

מביט על 'כיפות' הציון יורוד למטה... לאחר שהיה נפרד רבי **יוחנן ג'וניאן** מאתרא קדישא מירון, נהג לרדת כאשר ראשו מוטח לאחוריו ומביט הוא על הכיפות המתנוססות מעל ציון הרשב"י, עד אשר הגיע למטה ולא יכל לראותם עוד, או אז היה עושה **תנועה של צער וכאב** על פרידתו של מהיכלא דרשב"י, כה הייתה דבקתו בתנא האלוקי.

הרצון הוא הכוח המניע אותנו אל עבר הדברים החשובים בחיינו.

מעולם לא דרש רבנו רבי **יצחק כדורי** זצ"ל ברבים. אמנם רבותיו בבגד התרו בו שלא להרבות בדרשה כדי שלא לעורר עליו עין רעה, אולם רבנו **התרחק** לגמרי מלשאת דברים ברבים ובמשך כך שנות חייו הארוכות נמנע מלדרוש. יש אומרים, כי הסיבה לכך הייתה- שלא לבייש את הדרשנים האחרים.

תכונת ענווה מוחלטת זו בלטה גם כאשר נשאל הרב שאלות שונות בלימוד. **עושה היה עצמו** לעפר ואפר, משתדל להסתיר את גדולתו, ועונה רק על מה שנשאל ותו לא, כדי להצניע את ידיעותיו הרבות ואת גדלותו בתורה.

לא פלא שהרב כדורי **מעולם לא הוציא** לאור ספר הלכה או קבלה אף שהיה ידען מופלג, ואף שהיה לו הרבה מה לכתוב.

איננו בוחרים את העולם, לתוכו אנו נולדים, אך אנו לעשות אתו.

נקודה למחשבה
מצווים אנו על כשרות המאכלים, ובענין זה מצינו בספר "שולחן גבוה" לגאון רבי יוסף מולכו זצ"ל מעשה נפלא ברבינו דון יצחק אברבנאל זצ"ל, שר האוצר למלך ספרד. פעם איוותה נפש המלך לאכול עם שר האוצר אמר הרב: "אתכבד להזמין את המלך לבית; אך לא אוכל לאכול על שולחני". אמר המלך: "נבשל בשר כשר!". ענה הרב: "אסור הוא, אם נתבשל בכליכם". אמר המלך: **"יביאו הבשר המבושל מביתך"**! ענה הרב: "בזמן שהוסרה השגחתנו ממנו נאסר עלינו, כדין "בשר שנתעלם מן העין, שמא הוחלף!". אמר המלך: "ניחא! יבוא הבשר מביתך ומשרתך ישגיח עליו עד שיבוא לשולחן!", לכך הסכים השר. הורה המלך לעשות שולחן עגול, מסתובב, העומד על רגל אחת, ולהכין מנות זהות למנתו של השר. המשרת היהודי הביא את מנת הרב, והרב לא הסיר ממנה עיניו. לפתע קרא המלך: "ראה נא את הציפור שם בחוץ!". נשא הרב עיניו, והמלך סובב ברגלו את השולחן כהרף עין, ומנתו באה לפני השר. עקב הרב אחר הציפור במעופה, והחזיר פניו. אמר המלך: "נמשך בארוחה!". ענה הרב: "תודה, כבר אכלתי די!". תמה המלך: **"הרי בקושי עעמת מאומה"**, והוכיחו קשות: "ראה כמה טרחנו לכבודך, הבאנו המאכל במיוחד מביתך ועתה אינך אוכל!". התנצל: "מה אעשה והסחתי דעתי לרגע, כשהבטתי בציפור לבקשת המלך!". אמר המלך: "אשריך ואשרי תורתך, שהיצלתך ממאכל אסור!". כמה דברי התורה נכונים לכל זמן. וכל פרט ופרט חשוב ואין לזלזל. (העורך)

האנושיות שלנו, מתבטאת ביכולת שלנו להכיר, שחוסר המושלמות שלנו זה דבר טוב וניתן לשיפור

האמת היא שאנחנו מפחדים לספר על רוח הקודש של הרב **מרדכי אליהו** זצ"ל כי ישנם כל כך הרבה מקרים ואנחנו יודעים שלא נוכל לספר אפילו לא מקצת קצהו של הסיפורים שהרב **הסתיר אותם** בחכמתו, ובכל זאת בעקבות מה שליד אתנו הרב זצ"ל על כי **"בעולם הבא אין גאווה"** אנחנו מספרים לפי מיעוט הכרתנו. כשהרב זצ"ל היה חולה בבית החולים בקומה העשירית היו באים אליו בבקשה שיתפלל על חולים. פעם אחת היה חולה בקומה שמונה, באותו בית חולים, ובאו קרוביו של אותו חולה לבקש מהרב **שיתפלל עליו**. הם עלו רק שתי קומות ובאו ליד מטתו של הרב, והרב סימן להם שהוא כבר נפטר.

בְּצוּנְיָ לספר מןמחמתי העדקנית, הרבנית **אלישיב** ע"ה, היא בענין ההסתפקות במועט. זה שבביתם לא היה אף חפץ הקרוי 'מותרות' – אין צורך לספר. המוני עמך בית ישאל שיעלו אל מורי המי במהלך השנים כדי לשטח בפניו את **שאלותיהם בהלכה**, ראו זאת בעצמם. אבל לא כלם יודעים שלרבנית היתה רק שמלה אחת שבה היתה משתמשת בכל השמחות המשפחתיות של נשואי בניה תנומה. פעם פנו אליה בני המשפחה והציעו לקנות לה שמלה חדשה.

הרבנית התנגדה, ואף נמקה את סרוגה בכך ש"הרי כלם מכירים אותי **לפי השמלה הזו**, ואם אחליפנה לא יכירו אותי..." ולא החליפה. גם תכשיטים לא היו לה, לתמוזי. התכשיט היחיד שלה היה הסדור מלחלח הדמעות שאותו השאירה אחריה. אפלו מכונת כביסה לא היתה לה, ואת כל עבודות הכביסה בעצה בדיקה.

שהיה נוכח בשעה שמרן החזון איש זצ"ל קרא קריאת שמע, אינו יכול לשכוח כיצד חזר מרן על המלים שוב ושוב, בכל **צורות המבטא האפשריות**, כאשר הקריאה מתארכת זמן רב. כך נהג בכל מצוה ומצוה, לא שקט ולא נח עד שיצא הספק מלבו שיצא ידי חובתו ללא פקפוק לכל הדעות.

מי שלא הכיר את מרן, התרשם כי לפניו אדם בעל עצבים מתוחים. אך ראה זה פלא, כאשר שהה מרן בשוויץ להבראה ועבר לפני התיבה ביום השנה של אביו **הגר"ח**, חרג ממנהגו, והקריאה היתה שגורה בפיו **ללא כל שהיות**, משום טירחא דציבורא.

אנו חיים בהווה, שהוא העבר של מחר.

אתד בא ואמר: שמעת מה אומרים על הידיד שלך? לא", ענה "אבל לפני שאתה מספר, תגיד לי, האם העברת את השמועה על ידידי דרך שלוש המסננות?" אילו מסננות", שאל האורח. הראשונה, **מסנת האמת**. האם אתה בטוח שהדבר שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא אמת?"

האורח היסס: בעצם אני לא בטוח. אני רק שמעתי את הסיפור מפי אחר. ומה המסנת השנייה?" המסנת השנייה", אמר, "היא **מסנת הטוב**. האם הדבר שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא דבר טוב? להיפך", אמר האורח, "זהו משהו איום ונורא.

והשלישית?" "המסנת השלישית היא **המסנת של הנחון**", המשיך "האם זה נחון לספר לי את הדבר הנורא על ידידי, שספק אם הוא אמת?" אחרי הפסקה אמר האורח: "לא, אין זה נחון כל כך." "אז מזל שעצרת אותך!"

בזמן בבחינה פסיכומטרית רואה משוגע שיושב בשורה הראשונה זורק מטבע כדי להחליט איזה תשובה לסמן.

אחרי חצי שעה שהוא כבר סימן את כל התשובות הוא ממשיך להפתעתו לזרוק את המטבע.

הוא ניגש אליו ושואל: "עד עכשיו הבנתי, בחרת את התשובה שתסמן לפי המטבע, אבל מה אתה עושה עכשיו?" עונה המשוגע: **"אני בודק את התשובות"**

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה..." (ויקרא ו, ב).

רבותינו שואלים, מדוע פתחה התורה בלשון "צו את אהרן" ולא כפי שרגילה לפתוח במילת "וידבר" או "ויאמר", אלא שהשתמשה התורה בלשון "צו" כדי לזרז את הכהנים המקריבים את קורבן העולה, אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות, אמר רבי שמעון ביותר עריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס (תורת כהנים בתחילת הפרשה, הובא ברש"י).

ולכאורה קצת קשה, הרי כהנים זריזים הם (שבת כ ע"א), ומה שייך עוד לזרזם. אלא אפשר לבאר זאת על פי מה שאמרו רבותינו (מכות כג ע"א) אין מזרזים אלא למזרזים, לזרז אדם עצלן אין בזה כל כך תועלת כיון שהוא מטבעו עצל וקשה לשנותו, וכפי שהמשיל זאת הנביא ישעיה (מב, י) **כי צו לצו צו לצו, קו לקו קו לקו**, מה יעזור לומר לצב שירד, הרי אין זה באפשרותו, וכן העצל מה יעזור להורות לו לחזרז, הרי הוא מטבעו עצל, אלא עריך לזרז אדם שהוא כבר מזרז, כדי שיזרז יותר, והיו עז כנמר, וקל כנשר, ורץ כצב, וגבור כצב, וקשות רצון אביד שבשמים (אבות פ"ה מ"ב).

ודבר זה אינו רק בהקרבת הקורבנות אלא בכל עבודת ה', "לשון זירוז מיד ולדורות", שאע"פ שאין בית המקדש קיים ואין את עבודת הקורבנות, מ"מ עריכים אנו להיות זריזים בפרט במצוות שאין טובת הנאה בעשייתם, על האדם להיות זריז ונשכר בעשיית מצוות אלו ולקיימם בחשק ובשמחה בחום ובהתלהבות כאילו מקבל עליהם ממוז רב. הרי רץ לדבר מצווה (אבות פ"ד מ"ב), אינו דומה מצווה שעושה האדם בזריזות למצווה שעושה בעצלות, כיון שבהתאמצות האדם לקיים את המצווה בחשק וזריזות מראה בכך את גודל אהבתו וחבתו אליו יתברך ואל מצוותיו והוקותיו.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

באסיפת רבנים בבראנוביטש, ישב גם הגאון רבי **אלחנן וסרמן** זצ"ל. פתח הנואם בדבריו ובתוך כך החל לשבח ולהלל את רבי אלחנן ואת מפעליו האדירים.

"יהודי בראנוביטש! – קרא הנואם – כלום מבינים אתם **מיהו רבי אלחנן**? האם מעריכים אתם אותו נכונה?"

כיון שמע רבי אלחנן את דברי הנואם, קם ממקומו ובחשאי **נמלט מן המקום...**

אם תחפש את הדרך אל האושר, לא תגיע אל האושר שבדרך.

קל להיות בוטח בה', בזמן שאין צריך לתפקיד של הביטחון, אך מה קשה הוא להיות בוטח **בשעה שצריך** להגיע באמת לביטחון.

לפעמים הביטחון משמש לאדם להטבת חלומות נעימים על העתיד הנסתר, רק בשעה הקשה לאדם **הזקוק לרפואה** לישועה – אז נראה אם הוא באמת בעל ביטחון. או שהוא רק מצפצף בפיו וצועק "בטחון" "בטחון"

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

שכאשר בנוים מערכת יחסים אשר אמורה לשמור ולהגן על הבית, לטפח ולרבות ולהשכין אהבה ואחוה שלום ורעות, אין די בכך ש"נפרוש את כנפינו" על הבית, כי אז נדיין **נכנס היצר הרע** באמצע בטענות שונות אחד כלפי השני, כגון: "אני עושה יותר" או "אינך מביין/נכון" וכדומה.

טענות אשר נדמה "כאילו" הן באות ממקום טהור שתכליתו "להגן על הבית", כאילו "סוככים בכנפיהם". וכאילו "אל הכפורת יהיו פניהם"... אך למעשה טענות אלו אינן נובעות **אלא מתוך גאוה** סרוחה ותאוות כבוד!! כל שרוצה הצד השני אינו אלא למלא את תאוות הניצחון שבלבו!

באתד הימים אישה שמתנדבת בעורה לקשישים, לקחה את בתה יחד איתה. הילדה מאוד התלהבה מהמכשירים של המבוגרים, ביקשה לרכב על ההליכוניום ולנסוע על כיסאות הגלגלים.

והשיא היה כשהיא ראתה שיניים תותבות בכוס ואמרה: "ואו אמא, לפיית השיניים יש כאן **הרבה עבודה!**"

גם את שמחתו בתורה הגאון רבי **אלעזר מנחם מן שך** זצ"ל, אותה שמחה אשר היתה תמצית חייו ואשר בה הוא ראה את חזות הכל – נוהג היה לחלק עם רעייתו. עברו – לא היתה שמחה גדולה יותר, לא היה אשר רב יותר, והוא רצה להטעים לזוגתו משעמם הנפלא של אותו אשר אותה שמחה. דגמה לך – נוכל למצא במעשה הבא – אותו ספר רבי אליהו שליזינגר שליט"א, וכן הוא מספר: "בירת מגוריו של רבנו היתה גניטה ופשוטה, דלה בגשמיות – אך מלאה באשר רוחני! על טיבו של אותו אשר, על מהותה של השמחה האמתית אשר ספוגה היתה בקירוחיו של הבית הגדול הזה – זכיתי לעמד באחת הפעמים שבהן נכנסתי לטל מרבנו עצה ותושיה. באותו היום **כאשר נכנסתי אל החדו** של רבנו – מצאתי אותו שקוע כהרצלו במצולותיה של סנייה עמקה, כאשר ראשו, רבו וכל היתו – נתונים ומשקעדים להקנת עמקם של דברי הרמב"ם... שקיעתו של רבנו היתה כה עמקה – עד שלא הרגיש כלל בכניסתי לחדו, ולפיכך נעמדתי במקומי על מפתן הדלת, תוך שאני מזין עיני במחזה הנדהה. לפתע מבחין אני בחיור של אשר הנמחה על פני של רבנו, אני רואה איך הוא מתיק עיניו מהספה, קם בהתלהבות ממקומו, ומכריז אל חלל הבית בקול רם: 'ברוך ה' **הבנתי את הפשט ברמב"ם!!!**'

הרבנית, אשר לא הצליחה לשמע בברור מה אמר רבנו – סברה פי זקוק הוא לךבר מה, ולפיכך מהרה להקנס אל החדו ולשאלו למבקשו.

אולם רבנו רק השיב כשהחידו רוי האשר איננו מש מפניו: אינני זקוק למאומה! רציתי רק לבשר לך פי ברוך ה' **הבנתי את הפשט ברמב"ם!**"

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן מלכה, יגאל בן מלכה, דוד מריס אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יוסף אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, ואסיה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מון הרב עובדיה יוסף בן גוגריה**

{ אז נדברו }

פרשת צו תש"פ | עלון מספר: 459 | לסדר: "ליל שימורים"

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדירים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממחשב)

0799-654321

תודה

מראש!!!

כל שותפות

שלכם מחזקת

עז ודווו

תכל'ס יצאתי מבולבל... כ"כ הרבה מסרים מה ה' רוצה מאיתנו???

מסתובבים בימים אלו אינספור תבונות ומסקנות ומסרים מה ה' רוצה מאיתנו בקורונה הזו... מה ה' בא לעורר אותנו... האם להתחזק מול פגעי הטכנולוגיה... או להתחזק בכבוד בית הכנסת או צניעות וכו' והכל נכון... לב יודע מרת נפשו...

אבל תרשה לי לפתוח נושא מזווית אחרת לגמרי לגמרי שאנחנו חייבים לקחת אותו בחשבון:

אנחנו צריכים לקחת בחשבון שה' רוצה אותי!!! שאני אהיה איתו!!!

ואני אסביר לך את זה במשל: מעשה שהיה... מעשה ביענקי החמוד.. ילד שובב בלע"ר... ילד שהיה צריך להציב לו הרבה גבולות... וכמובן שהיה לו רשימה ארוכה של מטלות ומדבקות שאם הוא מתנהג יפה אבא יתן ממתקים ופרסים וזה כיף... ואם הוא יתנהג לא יפה אבא יתן לו עונש וזה יהיה עצוב... והנה!! יום אחד אבא ואמא החליטו מכל מיני סיבות מאוד חשובות... שלא משנה כעת למה... שצריך לעבור דירה!!! כן... אכן עוברים דירה!!!

וכידוע: שמשפחה עוברת דירה ככה באמצע החיים הילדים עוברים איזה משבר נפשי... זה לא פשוט לעבור באמצע החיים... ויענקי עצוב מאוד מהמעבר הזה... מאוד קשה לו המעבר דירה... הוא ילד קצת מרובע... הוא התרגל לחברים מהחידור... התרגל לחדר שלו... למיטה שלו... יש לו גם מחנה שפתאום הוא היה צריך לעזוב את הכל ולעבור...

בקיפור: יענקי מאוד מאוד עצוב!!! יענקי התרגל שכל פעם שאבא עושה לו משהו עצוב... זה בגלל שהוא מתנהג לא יפה... אז גם עכשיו!!! ליענקי ברור שאם אבא ואמא החליטו לעבור דירה (שזה עושה לי מאוד עצוב) כנראה שהתנהגתי לא יפה ולכן אבא ואמא החליטו לתת לי עונש ולעבור דירה... לכן יענקי מרגיש... עצוב... נזוף... ענוש... והוא כבר כמה ימים שוכב במיטה ולא משתף פעולה... וכל הזמן הוא מתלונן ובוכה... ולא רוצה לשחק... ולא רוצה ללכת לחידור... ולאבא ואמא מאוד קשה לראות את יענקי!!! קשה להם לראות איך יענקי לקח את זה קשה!!! אבא ואמא כמובן לא חוזרים בהם לרגע... לעבור דירה היה צריך כי... כי צריך... זה דבר שאי אפשר למנוע אותו... אבל עכשיו!! אחרי שעברנו... לראות את יענקי איך שהוא מסתובב בבית עם פרצוף תשעה באב ומעכיז את כל האוירה... ועושה תחושת נכאים זה מאוד מצער את אבא...

ערב אחד אבא ניגש למיטה של יענקי וליטף אותו: יענקי!!! למה??? למה אתה ככה נראה???

יענקי הסתכל על אבא ופרץ בבכי... כן... אבא... אני מתחרט... אני מצטער שהתנהגתי לא יפה... אני מבקש ממך סליחה שלא החזרתי את המשחקים ולא הכנתי שיעורי בית...

אבא מסתכל על יענקי... ולא מבין... מה... מה אתה רוצה???

ויענקי עונה: כן אבא... אתם עברתם דירה בגלל שלא התנהגתי יפה... בגלל שלא הכנתי שיעורי בית החלטתם שאתם עוברים דירה... אז אני מצטער!!! ואני מבטיח שמהיום אני אתנהג יפה... **אבא מסתכל על יענקי בתדהמה... ונותן לו חיבוק עז: מה פתאום יענקי!!!** מה... נראה לך שעברנו דירה בגלל שאתה לא התנהגת יפה?? חס ושלום!!! אתה דווקא מתנהג מאוד יפה... אתה ילד הכי חמוד בעולם... והסיבה שעברנו דירה... כי צריך לעבור דירה!!! בכלל לא בגלל שהתנהגת... לא יפה ולא- לא יפה... לא קשור אליך בכלל... לא לטוב ולא למוטב... **יענקי פרץ בבכי של הפתעה... מנסה לעכל את התפיסה החדשה!!** אה... זה לא בגלל שהתנהגתי לא יפה... אה אבא... אתה לא כועס עליי???

לא!!! ממש לא!! אני מאוד אוהב אותך... וממש לא כועס עליך... ממש ממש לא!!

אבל אבא... ממשיך יענקי... מקודם... כשהגעת לדבר איתי... אתה אמרת לי בטענה: יענקי למה אתה כזה??? והבנתי שיש לך כן טענות עלי... ועכשיו אתה אומר שאני ילד טוב...

ענה אבא ליענקי: כן!!! יש לי טענה עליך!!! הטענה שלי עליך: למה אתה עצוב!!! למה אתה עושה אוירת נכאים בבית... למה אתה לא שמח שעברנו דירה... זה הטענה שלי עליך... אין לי טענה עליך למה לא הכנת שיעורי בית או למה אספת את המשחקים... יש לי טענה הרבה יותר משמעותית: למה אתה עצוב?? תהיה איתנו... אבא ואמא החליטו לעבור דירה... תשמח... אני איתכם... אני אוהב את מה שאתם אוהבים...

ברגע שיענקי הבין שאבא לא כועס עליו... הוא לפתע יצא מהמיטה... ופתאום הוא התחיל לצחוק ולשמוח כמו שהוא יודע... הוא שוב חזר לשחק בכל המשחקים ואז אבן נגולה מעל ליבם של אבא ואמא... יענקי לא יודע איזה חסד הוא עשה עם אבא ואמא שהוא שמח וטוב לו פה... למחרת הוא הלך לחידור והתחבר עם הילדים החדשים... ומה אתה חושב... יענקי נשאר יענקי... אחרי יומיים אמא מצאה את עצמה שוב מעירה ליענקי למה אתה לא אוסף את המשחקים... אבל אמא מפטירה לעצמה בשקט: נו... זה עוד נסבל... זה ההערות הקבועות שצריך להעיר ליענקי... אבל כשהוא היה עצוב ולא השלים עם המעבר דירה... זה... זה היה בלתי נסבל... אי אפשר היה לראות אותו ככה...

עד כאן המשל... והנמשל בעמוד 3-4 בגיליון זה...

כשהמשיח יגיע... האם עדיין ימשיכו המבצעים באושר עד??

בתקופה זו אנו עומדים מול טלטלה... שלכל הדעות מדובר בטלטלה גלובלית בקנה מידה ש... שלא היכרנו... בודאי לא ממתים שנולדנו... (אני מרחם על הנכדות שלי שיצטרפו להיבחן על זה בספר היסטוריה... אבל ה"ו" עד אז ה' יעזרו שיתקיים בנו מקרא שכתוב "אל תזכרו ראשונות") וממילא... הפעם ההרגשה הזו חזקה מתמיד... אולי... אולי זה עומד אחר כתלנו...

אולי הפעם זה המשיח אחת ולתמיד!!!! כן... צריך לקחת את זה בחשבון... (זה לא סתירה שצריך גם לקחת בחשבון שלא...)

התחושה הזו מצד אחד מאוד מרוממת... אבל מצד שני היא גם מטלטלת ומפחידה... כמה וכמה אנשים אמרו לי... אני דווקא לא כ"כ מפחד מהקורונה... אני יותר מפחד מהמשיח... אתה מבין את המשפט הזה?? אני מבין!!!

כן... זה טבעי!!! בן אדם אנושי נבהל כשהקרקע נשמטת מתחת רגליו... לא!! זה לא סתירה שאנחנו יודעים שמשיח זה משהו טוב... אבל עדיין אנחנו מרגישים שכשהמשיח יבא ינועו אמות הסיפים... משהו יזדעזע לנו בשיגרה... וזה מלחיץ... ומהסיבה הזו אנחנו מפחדים מהמשיח וההרגשה הזו נורמלית!!! כל מה שנוותר לנו זה ללחוש לעצמנו,

אל דאגה, זה בסה"כ אבא שבשמים... הוא מגיע לעשות לנו רק יותר טוב... לא נחטרט... בטוח... (מה אכפת לך שאתה כעת לא מסוגל להבין בדיוק מה ואיך ועד כמה טוב יהיה לך... תסמוך עליו... תן לו... תן בו אימון... אל תשכח, זה אותו בורא עולם שברא את כל הסיפוקים וכל ההנאות ואת כל הכוח והעוצם ידי שכעת נמוג ונמס... ואם הוא מרגיע ואומר לך: אני מגיע... הוא לא יאכזב...)

כן... זה מה שגרם לשמונים אחוז מעם ישראל לא לרצות לצאת ממצרים... לעם ישראל הרי לא היה טוב במצרים... אבל בכל זאת למה כ"כ הרבה בחרו להישאר שם??

כי מה שיש לי פה אני מכיר... מה שבטוח בטוח... זו הסביבה הטבעית שלי... התרגלתי לזה... גם אם קשה לי פה... אבל אני יודע שזה מה שיש... אני מרגיש פה בטוח... אבל לצאת ממצרים?? מה...?? אבאלע... מה יהיה שם?? יהיה לי טוב?? כן... כנראה שיש לי טוב... אבל אל תזעזע לי את הריבוע... אל תזיז אותי מפה...

זה גם הפשט במכת בכורות שמת כל בכור בארץ מצרים, מבכור פרעה היושב על כסאו עד בכור השפחה אשר אחר הריחיים "ואומרים חז"ל: שהשבויים והעבדים המצריים היו אומרים אנחנו מוכנים להישאר בשבי ובעבדות, העיקר שעם ישראל לא ישתחררו ממצרים...

ההשאלה זועקת: מה ההיגיון של אותו בכור השפחה אשר אחר הריחיים?? אתה כזה נעבאך... החיים שלך כ"כ עלובים... והנה... כעת משה מגיע ועושה מרד אזרחים ואז אתה תשתחרר לחפשי... ואילו אתה מוכן לוותר על הדרור... מוכן להישאר עלוב החיים, העיקר שעם ישראל לא יצאו ממצרים? מה "הסיפור שלך"?? נפלת על הראש??

מה התשובה?? כולם הבינו ללא יוצא מן הכלל, שברגע שה' מוציא את עם ישראל ממצרים הולך להיות פה זעזוע גלובלי!! העולם הולך להשתנות מן הקצה אל הקצה!!! את זה כולם הבינו... **ומענת:** בכור השפחה אשר אחר הריחיים... כמה שהוא מסכן... אבל הוא ממוקם!!! אני ממוקם כאן... בחמש בלטות שאחר הריחיים... יש לי את התלוש משכורת שלי... יש לי את הסדר יום שלי... ופה אני מרגיש בטוח!! ברגע שעם ישראל יוצאים ממצרים, משהו מתחיל להתערער לי בחיים... כן... כנראה שיהיה לי יותר טוב... הרי אני גם אצא לחפשי... אבל זה משהו שמערער לי את היציבות והקייבון... אז עזוב!! תן לי להישאר פה... אחר הריחיים... מה שבטוח בטוח...

זו תכונה מוכרת בנפש שלנו!!! להישאר תקוע בבועה הקטנטנה...

בינינו... כעת כולנו מרגישים שמשיח אולי הולך להגיע... אבל זה קצת מטריד אותנו... רגע... מה יהיה עם התלוש משכורת... ומה יהיה עם השיפוץ... ובעצם... אחי בשידוכים... רגע... ואם משיח יגיע ואז אני אצטרך לעבור דירה כי ארץ ישראל שוב תתחלק לשבטים, מי יודע אם יקבלו אותי שם לכולל הרי אני כבר לא שנה ראשונה. ומי יודע אם יש גם שם אושר עד...

כן... שמונים אחוז מעם ישראל העדיפו להישאר במצרים בגלל השיקולים האלו!!!

ואנחנו קצת... קצת מבינים אותם...

אז מה?? מה נדרש מאיתנו בימים אלו?? איזו חשיבה נכונה צריכה ללוות אותנו בימים אלו בשביל שנזכה להיות מהעשרים אחוז המאושרים שכן זכו לכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות?? תן... תשחרר... תן לרבש"ע לנהל את העניינים... תסמוך עליו שהוא לא יאכזב... גם אם בראש שלך הקטן זה לא לגמרי מסתדר... אתה לא מצליח לסגור את הפינות ולדעת איפה תשים את המטאטא ומתי תהיה ארוחת צהרים... תן... תן לבורא עולם... תשחרר לו סמכויות... תן לו להחליט בשבילך ותסמוך עליו שהוא לא יאכזב... כי המשיח יהיה טוב- לך!!

כשהייתי ילד אמא שלי ע"ה אמרה לי שלהיות גדול זה כדאי... אמרתי לה: למה?? מה... לגדולים יש יותר גולות?? האם לגדולים יש יותר גוגואים?? אולי יש להם יותר טופים וסוכריות?? היא ענתה לי: לא!!! ו... ובכל זאת!!!

לא!! למבוגרים אין שום דבר מכל הרשימה הארוכה שמעניינת אותך כעת... אבל בכל זאת!!!! בכל זאת כדאי להיות מבוגר... אז נכון!!! נכון שעכשיו מה שתופס לך את הראש זה רק מושגים ילדותיים ואילו למבוגרים אין שום דבר מכל הדברים האלו... אבל עדיין!!!! גם אתה בתור ילד קטן מסוגל להבין שלהיות מבוגר זה כדאי!!!! ולמה??

אז אמא שלי הסבירה לי: שאל תשכח שלמבוגרים יש יותר אפשרויות מהילדים... ואם מבוגר מאוד ירצה גולות וגוגואים ומשחקים... הוא יכול ללכת לחנות ולקנות... (הוא לא צריך להתחנן לאבא שיקנה לו אלא הוא עצמו הולך וקונה) ואם המבוגר החליט מרצונו הטוב לוותר על כל המשחקים של הילדים... אז תסמוך עליו שהוא מצא משהו יותר מעניין!! תסמוך עליו שזה לא בגלל שהעניינים שלו נהיו קטנות יותר... אלא ההיפך... העניינים שלו כנראה נהיו גדולות יותר... ויש לו דברים עוד יותר מעניינים... **על אותו משקל:** כשמשיח יגיע!! אם נורא נורא תתעקש להישאר באדמה... תישאר... אם נורא תרצה להמשיך להתעניין במושגים שמעניינים אותנו היום אתה תוכל... אבל אם אתה בעצמך פתאום תהיה ילד גדול ופתאום יעניינו אותך דברים אחרים... מה איכפת לך... תן לרבש"ע להפתיע אותך עם ראש עוד יותר גדול!! תן לרבש"ע להפתיע אותך בעונג מסוג אחר לגמרי שלא היכרת... אל תפחד... משיח זה הדבר וזו המציאות הכי טובה שיכולה להיות לך בחיים. לך!! לא רק לעולם כולו... מה יהיה? איך יהיה הטוב הזה?? תסמוך על רבנו של עולם... תן לו... לכתך אחרי במדבר בארץ לא זדורעה...

שם קניית הודך והדרך! הרחק מביהמ"ד...

בשבת האחרונה התפללתי באיזה חצר של בנין... ובאמת הרגשתי שפוף... הקב"ה זרק אותי מבית הכנסת... עודני חושב... וזכיתי ל"משלוח מנות" מאיזה יונה שבדיוק עמדה מעלי... ואז נשברתי לגמרי... אמרתי: לא רק שהרבש"ע זרק אותי מהבית מדרש... הוא גם מגרש אותי מפה...

ואז פתאום נזכרתי בגמ' המפורסמת על רבי שמעון בר יוחאי שברח יחד עם בנו מהמלכות... ובהתחלה לאן הוא ברח?? לבית המדרש!!! ואז **"כי תקיף גזירתא"!!!!** הוא נאלץ לעזוב את בית המדרש ולברוח למערה...

תגיד לי: מה זה "כי תקיף גזירתא"??

אוהו... אני לא צריך להגיד לך מה זה... בשבועיים האחרונים אנחנו כל הזמן חווים מה זה "כי תקיף גזרתא", כל יומיים הגזירה נהיית יותר תקיפה ויותר!!! הטבעת מתהדקת יותר ויותר... ובהתחלה עוד התחבאנו בבית הכנסת... והנה... הגיע שלב ש"תקיף גזירתא" וה' גירש אותנו מבית הכנסת!!! אבל לא רק אותנו הוא גירש!!! אלא גם את רבי שמעון בר יוחאי הוא גירש...

כן... גם רשב"י גורש מבית המדרש... והוא ברח למערה...

נו... מה רשב"י אמר לעשות עכשיו??? להרגיש נזוף... ללכת עם ראש למטה ולהגיד: ה' זרק אותי... **אז זהו שלא!!!** רשב"י הוא תלמיד של רבי עקיבא!! כן... רבי עקיבא במשך כל חייו מצטער על הפסוק ואהבת את ה' אלוקיך... מתי יבא לידי ואקיימנו... רבי עקיבא מכריז: לי לא מספיק שה' מפגין לי אהבה!!! אני גם רוצה להפגין אהבה לה'!!

אם ה' מחייך אלי ומראה לי כמה הוא שמח בתפילות שלי ובלימוד שלי... אז ה' מפגין לי אהבה!!! כיף לי... אני מרגיש ילד אהוב... אבל אם ה' לא מפגין אהבה... אדרבה... הוא זורק אותי מבית הכנסת... **כאן יש לי הזדמנות להפגין לו אהבה!!!** כן רבש"ע... גם אני אוהב אותך!!! לא רק אתה אוהב אותי!!! רבי עקיבא קופץ על כאלו הזדמנויות... רבי עקיבא מחנך את התלמידים שלו... אם ה' חייך אליך אז ה' הפגין לך אהבה... נו... נעים מאוד... אבל אם ה' זורק אותך מהבית מדרש... תקפוץ על זה!!! יש לך הזדמנות להפגין אהבה לה'!!! כן... הפעם זה מפגן מצידך!!!

ממילא כשרשב"י נזרק מבית הכנסת כמונו... הוא לא עושה פרוץ מסכן... אדרבה... הוא נכנס בסערה למערה ומתחיל לעסוק בתורה ולעבוד את ה' בייתר שאת ובייתר עוז... **וימים יגידו!!!!** וכל כלל ישראל שרים בר יוחאי מושב טוב ישבת יום נסת יום אשר ברחת... במערות צורים שעמדת?? **שם!!!! שם קניית הודך והדרך!!!** כל הודו והדרו של רשב"י... מאיפה מגיע?? מהמערה הזו שהוא נזרק אליה!!!

מהבית כנסת שהוא לא התפלל בו... מהקריאת התורה שהוא לא זכה לשמוע... מהשלחן שבת וליל הסדר שהוא לא זכה לעשות לא עם המשפחה ולא עם מצות ולא עם יין... והיה לו את כל הסיבות שבעולם להיות עצוב!!! ועוד בשם היידישקייט!!! רבש"ע... זרקת אותי... אתה לא רוצה את התפילות שלי בבית הכנסת... אתה לא רוצה את הלימוד תורה שלי בבית מדרש... אבל לא!!! רשב"י קפץ על ההזדמנות... אם ה' לא מפגין אהבה!!! אז הגיע תורי להפגין לו אהבה!! ושם!!! שם קניית הודך והדרך!!!

זו תפיסת מחשבה אחרת... אמנם אי אפשר להתעלם משרשרת הנזיפות שקבלנו משמים... שבאמת הורחקנו מהבית מדרש ומהמניין ומקריאת התורה... אבל צריך לדעת שאם ניקח את זה למקום הנכון וכאן נפגין אהבה לה'... פה דווקא כאן נקנה את ההוד וההדר!!! נושא זה בייתר הרחבה בעמוד 3-4 בגיליון זה...

המשך -) עד כאן המשל... והנמשל:

כעת!!! בימים אלו שהקב"ה מזעזע את כל העולם עם הקורונה... יש פה טלטלה... יש פה איזה מעבר דירה... הקב"ה מעביר כעת את העולם כולו ממצב למצב... (הייתי מגדיר את זה שה' מעביר את העולם ממצב אוטומטי למצב מכני... או אולי משעון חול לשעון שבת... אבל האמת היא שלא כ"כ משנה מה ההגדרה... מה שבטוח ה' עושה פה איזה העברה...)

יענקי השובב שלנו שתמיד צריך להעיר לו ותמיד יש לו מעידות ביידישקייט וצריך תמיד לחזק אותו... יענקי התרגל לחשוב שאם הקב"ה עושה משהו בעולם זה מוכרח להיות או שזכר או עונש...

אם ה' עושה משהו ככה טוב ונעים בעולם זה מוכרח להגיע בתור שזכר על איזה משהו טוב שעשיתי... ואם ה' עושה משהו לא כ"כ נעים זה מוכרח להיות עונש על משהו לא טוב שעשיתי... **וענקי לא טועה!!!** כשיענקי מתנהג כמו שצריך ועושה רצון ה' הוא באמת מקבל פרס... וכשהוא לא מתנהג יפה הוא באמת מקבל עונש ונו נו נו... (ככה כתוב בפרשה השניה של ק"ש... והיה אם שמוע... ונתתי מטר ארצכם... השמרו לכם פן יפתה... וחרה אף ה' ואבדתם מהרה) **והנה...**

עכשיו הקב"ה החליט לעשות איזה מעבר דירה... ו... והמעבר הזה הוא קשה!!! קשה לכולנו!!! כן... הקורונה הזו מגבילה אותנו מאוד... מכניסה אותנו למתחים ולחצים... ומהלכת עלינו אימים... וזה גם גובה קרבנות יקרים רח"ל... **ו... זה לא פשוט!!!** וליענקי ברור כשמש בצהרים שה' מעניש אותנו!!! כן... גם כשאבא ואמא החליטו לעבור דירה... יענקי היה בטוח שכל המעבר דירה הגיע רק בתור עונש... **אבל לא יענקי!!! יש לך טעות!!!**

לא תמיד זה רק עניין של שזכר ועונש... לא בטוח שה' עושה קרונה רק בתור עונש... סו"ס ה' הוא מנהיג הבירה וכעת ה' החליט שהעולם צריך לעבור איזה משהו... לעבור איזה תהליך מסוים... למה??? לא יודע... בשביל זה הוא רבנו של עולם והוא יודע מה שהוא עושה... (זה בדיוק כמו חייט שתוף כדי התהליך של תיקון הבגד הוא לפעמים קורע על מנת לתפור וסותר ע"מ לבנות ומי שרואה תמונה חלקית נראה לו שיש פה השחתה אבל בשביל זה הקב"ה צופה ומביט עד סוף כל הדורות והוא מסובב ומגלגל את הכל לטוב הגמור ואז!!! אז ימלא שחוק פינו... אבל כעת לא נוותר לנו אלא לסמוך עליו)

יענקי החמוד: אל תקח את זה אישי!!! לא בטוח שהכל מגיע בגלל העבירות שלך... ולכן ה' הביא קורונה... **אבל תכל'ס... זה כן אישי!!!** סו"ס מקובלנו שכל דבר שקורה בעולם זה בשביל ישראל... (הרמב"ם הרי מזהיר: שמי שחושב שהצרה היא מקרה נקרה ולא קשורה אליו הרי זו מדת אכזריות וה"י...) אז כן!!! ה' כן פונה ליענקי דרך הקורונה...

ה' פונה ליענקי ואומר לו: **יענקי שלי... למה אתה ככה???**

וענקי עונה: כן אבא... אתה צודק... אני יודע שהכל בגללי... אני יודע שאני חוטא ופושע... ואני מפשפש במעשי ומנסה לזהות על מה יצא הקצף... למה ככה הענשת אותי... אלא תגלה לי למה אתה כועס עלי...

עונה אבא שבשמים: יענקלה שלי... לא הבנת אותי!!!

כשאני שואל אותך למה אתה ככה... אני מתכוין- **למה אתה עצוב???** למה אתה מתנגד אליי? אני בורא עולם החלטתי מאיזו סיבה שתהיה לעשות קרונה בעולם... החלטתי להעביר את העולם הזה דירה... אז תהיה איתי... תקבל את ההחלטה שלי... כן... אני פונה אליך בקורונה הזו... **אבל זה לא פניה ממקום של אשמה** למה אתה עושה עבירות?? לא!!! **זו פניה ממקום של-- למה אתה לא משתף איתי פעולה!!!**

אני אבא שבשמים החלטתי שכעת צריך שיהיה מצב חירום שקוראים לו קורונה!!! למה?? ככה... בשביל זה אני אבא שבשמים ובשביל זה אתה יענקלה שלי שאתה בני האהוב ואתה כרוך אחרי ונאמן ביתי... אתה הולך אחרי ואיתי בלב שלם... אז למה אתה כעת נכנס למיטה?? למה בימים אלו אני לא רואה אותך בשמחה ובטוב לב ומרוב כל?? למה אתה כועס עלי בני היקר?? למה אתה משרה אורית נכאים בבית שלי...

ושבו!!! בא נחזור שוב למשל: בינינו... אם אבא ואמא החליטו לעבור דירה ויענקי מפגין עצבות ולא משתף פעולה ולא רוצה ללכת לחידר...

אני שואל אותך: אבא ואמא כעת רוצים משהו מיענקי?? כן... הם רוצים ממנו משהו!!! **מה? מה הם רוצים ממנו??** שיאסוף את המשחקים??? **לא!!!** שיכין שיעורי בית?? **לא!!!** שיריד מהשלחן?? **לא!!!**

אז מה כן?? כעת אבא ואמא רוצים מיענקי משהו הרבה יותר קריטי!!!

יענקי שלנו המתוק: **תהיה איתנו!!!** החלטנו שצריך לעבור דירה... אנחנו יודעים מה שאנחנו עושים... בא... תקבל את זה... אל תכנס למיטה ותהיה כל היום קוטר אאאוף... הבית הזה... הכל פה דפוק. אל תעשה לנו את אורית נכאים הזו... אם החלטנו שעוברים דירה תהיה איתנו!!!

בימים אלו ההנהקודה הכי חשובה שה' רוצה מאיתנו... שנקבל אותו!!!

כן... ה' רוצה מאיתנו משהו... ה' מדבר איתנו!!! **השאלה מה?!**

ברוב הפעמים שקורה משהו... ה' רוצה מאיתנו משהו יותר נקודתי... על משקל של "תכינו שיעורי בית" "תורידו מהשלחן", כן... הקב"ה לפעמים רוצה לעורר אותנו שנתחזק בשמירת הלשון או בצניעות וכו'... אבל כעת שמשוה כ"כ כ"כ גדול קורה בעולם... שכולנו קולטים שזה משהו בקנה מידה אחר!!! ה' מעביר את העולם דירה... **כאן!!! צריך לפתוח ראש גדול!!! כאן גם יענקי שתמיד מכיר את השפה של שזכר ועונש** גם הוא צריך להבין שיש פה איזה תהליך קצת יותר רחב שהוא לא בהכרח אחד על אחד!!! ה' עושה כעת איזה תהליך... וה' רוצה מאיתנו משהו הרבה יותר משמעותי... תהיו איתי!!! תקבלו איתי!!! אל תתנגדו למהלכים שלי... אל תתפסו חזק את המושכות... תנו!!! תשחררו לי את המושכות!!!

תכבדו את ההחלטה שלי... בשביל מה אתם עם שלי... בשביל להיות איתי... **ובינינו!!! זה הכי הכי קשה!!!**

יענקי מוכן לבצע את כל המשימות... להחזיר את כל המשחקים למקום... ולהוריד מהשלחן... לעשות שיעורי בית כמו ילד הכי חרוץ... רק אל תעבירו אותי דירה... רק שאבא לא יציב לי עובדות בשטח שאני צריך לקבל אותם... לדבר הזה קוראים בשפה תורנית: **עול מלכות שמים!!!**

כידוע: יש **עול תורה!** ו----יש **עול מלכות שמים!**

מה ההבדל בין **עול תורה** ל---**עול מלכות שמים**???

עול תורה זה תרי"ג מצוות... יש רשימת מטלות שיענקי צריך לעמוד בהם בצייטנות... צריך לקום בזמן כמו יהודי... צריך לקיים את ד' חלקי שו"ע... צריך לעשות שיעורי בית... לסדר את המיטה... זה תרי"ג מצוות... רשימה של מטלות שיהודי צריך לקיים אותם ואז הוא מקבל שכר... וכשהוא לא מקיים אותם אז אבא שבשמים עושה נו נו נו...

זה עול תורה!!! אבל עול מלכות שמים זה משהו אחר לגמרי לגמרי!!!

לפעמים אבא מחליט משהו ומציב עובדות בשטח כי הוא אבא שבשמים והוא מחליט... וכעת הוא דווקא לא דורש ממני משהו מיוחד... הוא לא דורש ממני איזה משימה נקודתית שאעשה... הוא רק מבקש ממני דבר אחד: תקבל אותי!!! ככה החלטתי! תקבל אותי!!! זה כבר עול מלכות שמים!!! **ועול מלכות שמים זה דבר הרבה יותר קשה מאשר עול תורה!!!** **עול תורה זה** ללמוד בהתמדה שמונה שעות רצוף... **ואילו עול מלכות שמים זה** לקבל באהבה את התכונות שלי ולא להתמרמר על זה שה' עשה אותי היפראקטיבי שלא מסוגל לשבת וללמוד יותר משעתיים רצוף... **עול תורה זה** להתפלל בבית כנסת ובמנין ולהגיד צ' אמנים וד' קדושות... **ואילו עול מלכות שמים זה** לקבל באהבה את זה שה' כעת רוצה שאנחנו נתפלל ביחידות!!! ולא לעשות פרוצף ט"ב אלא לקבל את זה!!! אם ה' כך רוצה אז אני איתנו!!! **עול תורה זה** לקיים את הציווי לישא אישה ולהקים בית בישראל ולהעמיד בנים ובנות ושכולם ישבו כמו חיילים סביב השלחן בליל הסדר ולקיים מצוות "והגדת לבנך" בהידור רב! זה מסלול התקין והאידיאלי של עול תורה!!! כך התורה רוצה שבת יהודי יראה בליל הסדר... אבל מה אעשה... וגזרה חכמתו יתברך שאני עדיין רווק/ה... או אין עדיין ילדים... (או שלא תמיד זה הבן החכם... לפעמים הוא בן שצריך להכהות את שיניו) והחסר הזה זועק עד לשמים... אבל אם מקבלים באהבה... ומשתדלים להתעלות ולהגיד לה'... **ה' אני איתך!!!** אם זה המהלך שבררת לי כעת וככה אתה רוצה שיראה הליל הסדר שלי אז אני איתך!!! לא מתלונן!! אני אסב כמו בן מלך ואשתה כוס יין כי אני אחד איתך!! כזה ליל הסדר הוא הרבה הרבה יותר נחשב מליל הסדר שנאמרו בו חידושי תורה לרוב... (כי אל תשכח שליל הסדר זה לא ליל קבלת התורה!!! אלא לילה של **קבלת עול מלכות שמים!!!**) ליל הסדר שכל המשפחה המורחבת משתתפת זה ליל הסדר אידיאלי מהמקום של עול תורה... אבל אם יש קורונה וגזרה חכמתו יתברך שכולנו נתכבד בבתינו במרחק

לפני שנתיים זכיתי להוציא ספר על תפילה... שנקרא **"אהבתי!!"** בספר הזה כתוב הדרכה איך להתפלל לה' ולקבל מה שאתה רוצה... ברוך ה' היה ביקוש לספר הזה... ואנשים העידו לי שהיה להם חיזוק גדול בתפילה מהספר הזה...

דא עקא!!! שאז פתאום התחילו להגיע אלי שאלות שלא חשבתי עליהם... מה קורה כשהתפילה לא מתקבלת...?? מה קורה שאחרי כל התפילות והזעקות ה' מתעקש ועושה ווטו ולא מוכן לשחרר... (לכה"פ בשלב זה)?? איך בולעים את הגלולה?? איך אוכלים את זה??

כאן נתקעתי!!! על זה לא חשבתי!!! ואז ה' שלח לי בהשגחה פרטית ובמתנה מופלאה קשר קרוב ליהודי קדוש- ר' עזריאל טאובר זצ"ל שזכיתי להכיר אותו אמנם שנתיים בלבד!!! אבל בשנתיים האלו ידי לא זזה מתוך ידו... (סיפורי זאת בהרחבה בגיליון פרשת קדושים בשנה שעברה) והוא היה כבר חולה וחלוש ודווקא מהמקום הזה של נאה דורש ונאה מקיים הוא חשף אותי לעולם חדש ובהיר... הוא גילה לי שיש אמנם **"אהבתי"** כי ישמע ה' את קולי! אבל לספר **אהבתי** הזה מוכרח להוסיף חלק ב' שקוראים לו **"ואהבתי!!"** ואהבת את ה' אלוך בכל מינה שמודד לך!

אהבתי זה אומר שיש לי את הזכות **לקבל** מה' מה שאני רוצה...

אבל ואהבתי?? ואהבת זה... זה מה קורה כשאני לא מקבל מה שאני רוצה... כאן יש לי הזדמנות **לתת** לה'!!! את מה לתת?? **את עצמי!!!**

ה' אני איתך!! אני שלם איתך!!! אני לא מתלונן... לא מתמרמר... אני אחד איתך רבש"ע... כשאני מקבל את רצון ה' בשמחה אני נותן לקב"ה את המתנה הכי גדולה שאני יכול לתת לו: **את עצמי!!!**

והנה... זיכני ה' לקראת יום השנה לפטירתו של ר' עזריאל... לברך על המוגמר לקראת ההוצאה של ספר **"ואהבתי"** לאור עולם... מורי ורבי שליט"א שמלווה אותי לאורך הספר הזה הכין אותי מראש שהתכנים של הספר **"ואהבתי"** יהיו הרבה פחות פופולריים מהספר **"אהבתי!!"** כן... הספר אהבתי מדבר איך **לקבל** מה' והספר **ואהבתי** מדבר בעיקר איך **לתת** לה'... **אבל!!! פתאום הגיעה הקורונה** ותוך תקופה קצרה הקב"ה מצמיד אותנו לפינה ומכריח אותנו לקבל אותו... ובבת אחת כאן המניה של התכנים של הספר **ואהבתי** מזנקים לשחקים... פתאום הקב"ה מעמיד את כולנו בפני עובדה שהוא רוצה את הנאמנות שלנו!!

זו חובת השעה בימים אלו... ה' מזמין חדר יחוד!! ה' רוצה שנתייחד איתו!!! איך?? שנהיה אחד איתו... לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה... אין לך ארץ לא זרועה כמו העתיד הלוט בערפל שאף אחד מאיתנו לא יודע מה ילד יום... וה' רוצה אותנו פה!!! במצב הלא ברור הזה!! תנו לי... תעצמו עיניים ותלכו אחרי... ואנחנו ניתן את זה לקב"ה!!! וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות...

שאי אהיה שלם איתם... אחד איתם... ולא אתנגד להחלטתם... **על אותו משקל:** יהודי צריך לדעת שכל דבר שקורה ועובר עלינו... מצד אחד יש פה **"הנהגת המשפט!!"** ה' קורא לנו לסדר... וצריך לחזור בתשובה על אחד שתיים שלוש... ומצד שני צריך לדעת שיש גם **"הנהגת היחוד!!"** וה' עושה לפעמים דברים שהם לא בהכרח קשורים למעשים שלנו... זה מה שנקרא **"ונשגב ה' לבדו ביום ההוא..."** זה מהלכים שה' עושה אותם לבד בלי קשר למעשים שלנו... אבל גם כאן הוא רוצה ממני משהו... את מה הוא רוצה?? **אותי! שאני אהיה אחד איתו!!!**

רק אסיים בנימה אישית: זה ההבדל בין גיליון אז נדברו לגיליון שלהבת. אז בשבועות רגילים אני איכשהו מצליח לתמך בין שני התכנים השונים ולא לערבב ביניהם... אבל כעת... בימים האלו שהבירה כולה דולקת בבהלת הקורונה... בהתחלה השתדלתי להישאר נאמן להפרדה ההרמטית!!! בגיליון אז נדברו כתבתי בנימה של **עול תורה...** שה' עושה את הקורונה בשביל לעורר אותנו להתחזק ברשימה של דברים שצריכים חיזוק (ומכאן ואילך זה כבר באמת נושא רחב... במה צריך להתחזק וכ'...)

אבל להגיד שה' שולח את הקורונה והוא פשוט רוצה שנהיה איתו!!! אופס!!! זה כבר תכנים של עול מלכות שמים!!! זה תכנים שבדרך כלל אני לא פותח אותם בעלון אז נדברו... אז בהתחלה התאפקתי!!!

אבל מה אעשה... ש... שמיים ליום זה פשוט זועק עד לשמיים!! מיום ליום שהקורונה הזו מהלכת עלינו אימים וטבעת החנק הולכת ומתהדקת סביבנו... זועק מהקורונה הזו שה' רוצה משהו הרבה יותר רחב!!! ה' רוצה משהו הרבה יותר גדול ורחב מחיזוקים נקודתיים!!! **זועק שה' מזמין יחוד!!! זועק מכל פינה שה' רוצה שנהיה איתו!!!**

והשבוע די!! נכנעתי!!!! במצב הנוכחי אי אפשר להפריד רשויות... אנחנו מוכרחים להבין שה' רוצה מאיתנו משהו גם מעבר!!! מעבר לחיזוקים נקודתיים! כן... תמיד צריך להמשיך להתחזק במה שאנחנו לא בסדר... ליענקי יש תמיד מה להשתפר בהתנהגות אבל כעת אבא שבשמים רוצה משהו הרבה יותר משמעותי...)

יענקי: אני רוצה אותך!!! אני רוצה שתהיה איתי!!! אני כעת מבצע איזה תהליך מסוים... כן... זה תהליך קשה... ואני רוצה שתקבל אותי...

יהודים: תדעו לכם!!! בימים אלו ה' רוצה אותנו!!! ה' רוצה את החיוך שלנו!! ה' רוצה שנהיה איתו!!! זו הנקודה העיקרית שה' רוצה שנתחזק... שניתן לו את המושכות ונגיד לו: אנחנו עמך וצאן מרעיתך... קדימה... תוביל אותנו לאיפה שאתה רוצה... אנחנו אחרים בעיניים עצומות... זה קשה!!! לא לחינם לכתך אחרי במדבר זה חסד!!! **חסד נעורייך!** הקב"ה לעולם לא שוכח לאותם עשרים אחוז מעם ישראל את הרגעים האלו... שהם נתנו לה' את המושכות ואמרו לו: אבא... אנחנו איתך!!! שלמים איתך... **העול מלכות שמים הזה כעת הוא קריטי! הרבה יותר מכל חיזוק אחר בעול תורה (שכמובן תמיד נדרש)!!**

שתי מטרים אחד מהשני וליל הסדר יראה ריק ומשמים והעיקר חסר מן הסדר... כאן יש לנו הזדמנות לעשות ליל הסדר של **קבלת עול מלכות שמים!!!** לא!!! אנחנו לא נהיה עצובים!!! אנחנו נשמח עם ה'!!! אנחנו נגיד לה'!!! אם ככה רצית שיראה ליל הסדר אז אנחנו איתך!!! זה תכא דרחמנא!!! אנחנו נשתה יין לשכרה כבני מלכים כי אנחנו אחד איתך!!!

הנה... בשורות הקצרות סקרתי לפניך ביקצור נמרץ כמה מדגמים להבדל בין עול תורה לעול מלכות שמים... ותן לחכם ויחכם עוד...

את הבהירות החדשה הזו קבלתי מהגאון ר' עזריאל טאובר זצ"ל שנסתלק מאיתנו בשנה שעברה ב"ג בניסן... שזכיתי ליצוק מים על ידו ולהיות שותף בכתיבת גיליון נוסף... גיליון הנקרא שלהבת. זיכני ה' לכתוב מידי שבוע בשתי עלונים... עלון אחד שנקרא אז נדברו והעלון השני נקרא שלהבת... **וההבדל בין שני העלונים האלו הוא מנוגד מן הקצה לקצה:**

עלון אז נדברו מדבר על **עול תורה!!!**

ואילו עלון שלהבת מדבר על **עול מלכות שמים!!!**

ואם קרתה איזה טרגדיה ל"ע... אז עלון אז נדברו ידבר מה ה' בא לעורר אותנו... איזה מצווה בתי"ג מצוות יענקי לא עשה כמו שצריך וה' רוצה לעורר אותנו... אם זה אינטרנט... אם זה כבוד בית הכנסת וכו' וכו'... ובמקביל!!! באותו שבוע בעלון שלהבת יהיה כתוב על אותה טרגדיה אבל במנגינה ובנימה אחרת לגמרי... בעלון שלהבת יהיה כתוב שה' עושה כל מיני מהלכים שאנחנו לא מבינים... וכל מה שנוותר ליענקי זה לקבל באהבה ולשמוח עם מה שאבא עושה ולא להתלונן...

ולכאורה זה סתירה!!! תכל"ס... מה האמת??? האם ה' רוצה לעורר אותנו או שה' רוצה שנקבל אותו? **נו... מה התשובה??**

זה לא סתירה!!! בשביל זה יש לנו מידי יום גם את פרשה ראשונה של ק"ש שזה עול מלכות שמים - ואהבת את ה' אלוך... בכל מידה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו... ומיד אח"כ יש לנו פרשה שניה שזה עול תורה ומצוות... **אה... אז איך משלבים ביניהם??** איך יודעים מתי כן ומתי כן?? כמה כן וכמה כן?? זה כבר סוגיית הסוגיות ואי אפשר לכתוב את כל התורה על רגל אחת... אבל אם תחשוב קצת... זה לא סתירה!!! יענקי צריך לדעת שמצד אחד צריך להתנהג יפה ולהוריד מהשלחן ולקום בבוקר... ובד בבד מותר ליענקי גם להפסיק להיות פנוראי ולפתוח ראש ולהבין שיש מהלכים קצת יותר רחבים שהם שלא בהכרח קשורים נקודתית ספציפית להתנהגות שלו... יש דברים שאבא ואמא מחליטים כ"י... כי כך הם החליטו וכאן המקום שלי זה לקבל את ההחלטה שלהם... כאן אבא ואמא דווקא לא מבקשים שאני אעשה משהו... אדרבה... כעת הם רוצים אותי!!! רוצים אותי כמות שאני... חשוב להם

יהודים: תתפללו!!!! גיוואלד...

כשהגביא מזכיר את המבול... הוא קורא לו "מי נח"!!!
המבול נקרא על שמו של נח... כאילו נח הביא את
המבול...

והשאלה זועקת מאליה: נח...?? בדיוק נח?? הרי נח
הוא היחיד שהציל משהו מהמבול... הוא היחיד שהיה
צדיק בדור המבול... אז למה המבול נקרא על שמו???

אומר הזוהר הקדוש: שהסיבה שהמבול נקרא על שמו
של נח בגלל שהוא לא התפלל על בני דורו!!!! היות
ואם הוא היה מתפלל זועק לשמים שלא יהיה מבול אז
לא היה מבול... אז ברגע שהוא לא התפלל המבול נקרא
על שמו!!!! כאילו הוא גרם את המבול!!!! והשאלה
הנשאלת: וכי נח לא התפלל בכלל???

מסתמא שהוא כן התפלל שלא יהיה מבול??

אלא מאי?? כתוב שנח היה מקטני אמנה... מאמין ולא
מאמין... כן... הוא האמין שיש מבול... אבל... אבל לא
עד כדי כך!!! הוא לא האמין שכלה ונחרצה מעם ה'...
הוא לא האמין שהולכת להיות פה קטסטרופה של
מחיקת כל האנושות... ומתי הוא הבין את זה?? לאחר
מעשה!!! כשהוא יצא מהתיבה ואז הוא ראה מול עיניו
את הזוועה... אז הוא הזועזע והתפלל ואז ה' אמר לו:
חבל... למה לא התפללת לפני כן...

עומדים אנו בעיצומה של מגיפה... שלפני שבועיים לא
חלמנו לאן זה יתפתח!!! תסכים איתי שאם לפני
שבועיים הייתי אומר לך שהולך להיות פה ארבע
ספרות של חולים... והולך להיות סגר כמעט מוחלט...
היית צוחק עליי!!! כן... בפורים נסעתי באוטובוס וראיתי
את המושבים שקשורים ליד הנהג... התפוצצתי
מצחוק... לא עבר שבוע ימים וכולנו נכנסנו לסרט הזה...
בקיצור: קצב ההתפתחות הוא מסחרר!!! ואסור
שיקרה לנו מה שקרה אצל נח... אסור שנוכר לאחר
מעשה!!! אנו מוכרחים להעמיד לנגד עינינו את
הקטסטרופה הכי חמורה שיכולה לעמוד מול עינינו...
בשעת התפילה כל אחד צריך להעמיד נגד עיניו את בני
משפחתו הקרובים שהם צריכים רחמי שמים מרובים...
כדי להתפלל בעוד מועד!!!! ותפילה שמתפללים לפני
הצרה היא תפילה שמתקבלת יותר... מספיק נזכרנו
מאחר... מספיק נכנסנו לפאניקה מאוחר מידי ואנחנו
משלמים על זה מחיר יקר מאוד של הידבקויות...
עוזב... זה משמים... אבל לפחות בתפילה שלא נרדם
בשמירה!!! שלא נדיה אדישים בתפילה!!! שלא
נחסוך בדבימין הכי פרוע מה יכול חלילה להיות פה אם
לא נזעק עד לשמים!!! זה הכמה של יהודי: הרואה את
הנולד!!! אנחנו כבר רואים שהממדים כמעט מכפילים
את עצמם מיום ליום... אנחנו כבר קולטים שיש פה
משהו ממש לא פשוט...

אז גיוואלד!!! הוחילי לאלוקים כי עוד אודנו ישועות פני
ואלוקי...

כמוכן שאם הייתי איש שמתעסק בענייני רפואה הייתי
אומר את המסר הזה בייחס ליהירות שנדרשת
מאיתנו... אבל שוב... אני סומך על הגורמים בדבר
שהם יודעים להגיד את זה...

אני פה בשביל למקד אותך מול תפילה!!!!

ה' העמיד עלינו מלך קשה כהמן... כן הקורונה הזו היא
מלך קשה!!! המן היה נקרא מלך קשה בגלל שהוא לא
היה מלך... בקום עלינו אדם- אדם ולא מלך... הקורונה
הזו היא לא אויב גלוי... היא אויב המקמק ונסתר שאתה
לא יכול להתחמש מולו... וכשמגיע מלך קשה כהמן...
מה עם ישראל עושים?? זועקים לשמים וה' יקבל את
תפילתנו... ונוכה בחג הפסח כשם שהמן עבר מן העולם
כך המגיפה הזו תסתלק לאלתר מאיתנו...

ולפתע נשמע קול קסום ששיתק את כל המטבח...

זהו!!! הגיע עת!!! השעה 12.00 בצהריים... כעת הגיע חצות היום של ערב פסח...

מפלס המתח כעת מטפס ומגיע לנקודת שיא... סבא דרוך מאוד.. הוא שוב בודק... שוב חוקר כל אחד מבני החבורה האם הוא
זוכר את המשימות שמוטלות עליו... אבא מתרוצץ מפה לשם... הגברים כמו תמיד שולטים ברגשות והמתח והבהילות לא
מפריעה להם לסיים את כל המשימות הטכניות המוטלות אליהם. אבל אצלנו הנשים... המתח הזה בשלב מסוים מתפרץ
לתפילה נרגשת עם הרבה דמעות... שאכן נזכה לקיים קרבן פסח כהלכתו... נו... שיחזרו מבית המקדש עם הכבש... שנשמע
שהכל בסדר ועבר בשלום...

והגיע עת!!! בעוד כמה דקות מתחילים בבית המקדש הקרבת תמיד של בין הערביים... ואח"כ קטורת של בין הערביים ונרות...
ומיד אח"כ תיכנס כת הראשונה להקריב קרבן פסח!!!

כעת הגברים הלכו מהר מהר למקוה בסילוידין לשם הקרבת קרבן פסח ולשם אכילת חבורה זו... וחזרו לכאן... ואז סבא לבש
גדי יו"ט וחגר את הגארטל בסילוידין... וניגש ברטט של קדושה לחדר שינה... והתיר את הכבש מהחבל שהיה קשור למיטה בד'
ימים האחרונים... סבא לקח את הכבש והרכיב אותו על כתפו והם יצאו... מלויים את סבא לבית המקדש... עם הרבה דמעות
ומחשבות... כולם ליוו את סבא... מגדול ועד קטן... זה מעמד מרגש ומרטיט... לראות את דמותו של סבא ואבא מהלכים עם
הטלה לבית המקדש, זה מציף לנו את הפסוקים הנוראים של עקידת יצחק... **כן... הם כעת צועדים בדיוק לאותו מקום... לאותו
הר המוריה...** ולאותו מזבח שעד היום אפרו של יצחק צבור שם... לאותו מזבח שעליו הוקרב אותו איל... שאת הקרן שלו פגשנו
בראש השנה, וכעת בפסח, אנחנו מגישים את בנו של אותו איל- את הטלה, כן, אנחנו, בתור בניו של אברהם ויצחק ויעקב, יש
לנו את הזכות להקריב את בנו של האיל באותו מזבח שכמעט הוקרב בו בנו של אברהם אבינו... בזכותו יצאנו ממצרים כהיום
הזה... בזכותו זכינו להיות עם הנבחר... **והיום!!! ביום ההולדת של יצחק אבינו,** יש לנו- עם ישראל זרע יצחק את הזכות העצומה
כמידי שנה... להיוולד מחדש... מידי שנה אנחנו נפגשים שוב סביב אותו מזבח שבו נולד העם היהודי... ואנחנו שוב נולדים
מחדש,

המזבח הזה יתמלא היום בהסון המון דם, והדם הזה יזכיר לנו את הדם ששפך אברהם אבינו על המילים 'הנני'!!! וכבש רחמיו
לעשות רצונו יתברך בלבב שלם, כן!!! וכבשו רחמיק את כעסך מעלינו... וישוב חרון אפך מעמך מיערך מארצך ומנחלתך... היום
בהקרבת הפסח גם אנחנו נזכה להכריז הנני!!! גם אנחנו בניו של אברהם אבינו, וכעת כולנו מקבלים על עצמנו עול מלכות
שמים ומכריזים: הנני!!!

דמותו של סבא הלכה והתרחקה... ואנו הנשים... נשארו כאן בבית, כל אחת מכונסת במחשבותיה, כן, רבש"ע: הנני!!! כל אחת
וה'נני' שלה... כל אחת וה'עקידת יצחק' הפרטית שלה... כל אחד וה'ביבי' שהוא צריך לעקוד ולמסור לאבא שבשמים... כל
אחד ו'אשר אהבת' שלו ש... שהעלהו שם... 'שם לעולה'...

ולפתע נשמע קול קסום... ששיתק בבת אחת את המטבח... קול של עשרות אלפי לויים שפוצחים בשירת 'הללו עבדי ה'... הנה...
כעת!!! כעת ממש הלויים מתחילים לקרא את ההלל... זה ה' אומר?? זה אומר שכעת ממש נכנסה כת ראשונה ונגעלו דלתות
העזרה והתחילו לשחוט את הפסחים... הפה פעור... ירושלים כולה עוצרת את נשימתה... המטבח מושבת... ואנו עוצמות את
העיניים ונשאבות בכל ישותנו למילים הקדושות והמתוקות... ואז הלויים הגיעו לפסוק '**מי כה' אלוקינו... המשפילי לראות
בשמים ובארץ...**' עין לא נותרה יבישה... כן, אלפי הכינויות הנשמעים מהדוכן פורטים על מיתרי הלב, וחוזרים עד לכאן... עד
למטבח המהביל... כן, רבש"ע: אתה המ'שפילי לראות', אתה רואה כעת לא רק את סבא ואבא וכל הגברים שנמצאים עכשיו
במקום הקדוש ביותר... לא, אתה נמצא גם איתי פה במטבח, ואתה נמצא גם עם רבקה'ה שלנו הרווקה המתבגרת שהחליטה
להישאר בבית עצובה, כי קשה לה לשבת בליל הסדר ולראות שכולם מסודרים חוץ ממנה... וכך אנחנו יושבות כאן... מתרכזות
לכל מילה שיוצאת מפי 'שבט הלוי'... והדמעות זולגות... והאמת היא שזה לא תכל'ס, כי המון עבודה מחכה לנו במטבח... וצריך
לקום ולהתחיל לעבוד... אבל... אבל אי אפשר לעצור... **'ישראל בטח בה' עוזם ומגנים הוא... 'ה' זכרנו יברך...**
ואז לפתע נשמע קול תקיעה תרועה תקיעה, (באמצע ההלל יש ג' תקיעות...).

טוב... זהו... קמתי ממקומי! אי אפשר יותר לשבת על הכורסה... חייבים להיכנס למטבח ולהפסיל שרולים... הדגים עדיין
מחכים... אבל אז... לפתע קול הלויים התחלף לקול משתפר, מתחנן, מתגעגע... **'אהבתי כי ישמע ה' את קולי תחנוני'** ושוב
צללתי בספה, והילטתי את פני בספר התהילים... כן, אבא שבשמים, אני מצטרפת לעדותו של דוד המלך, **'כי הנה אזנו לוי בנימי
אקרא'**, תודה לך ה' על כל הישועות שעשית אותנו בשנה האחרונה בפרט ומעודנו בכלל, ואז נשמע קולם של הלויים מתחזק
ובוטח ומכריז **'שובי נפשי למנוחיכי כי ה' גמל עלייכי'**, כן, שובי נפשי, תפסיקי לדאוג, תפסיקי לחשוב מה יהיה עם הקורונה
ואיפה זה יגמר... **שובי נפשי למנוחיכי, כי ה' גמל עלייכי,** מי שעזר לך והושיע אותך עד עכשיו, ה'וחילו לאלוקים, כי עוד אודנו
ישועות פני ואלוקי', לא... לא הצלחנו להתנתק, ישבנו כך והקשבנו לשירת הלויים עד שהם סיימו את ההלל... אבל כעת הם
שוב חוזרים על ההלל... כן, במשך הצהריים הזה, אנחנו נשמע אותם שרים שבעה או שמונה פעמים את ההלל... (כי הלויים צריכים
לקרא את ההלל בשעת קרבן פסח, ויש שלוש כתות, ובכל כת, הלויים מספיקים לשורר ג' פעמים את ההלל עד שכולם מספיקים לגמור
להקריב, חוץ מכת שלישייה שזה יוצא פחות...) אבל עכשיו אנחנו באמת חייבות לקום, ולהתחיל לעבוד, ואם הלויים כבר אוחזים
בפעם השנייה של ההלל, יתכן מאוד שסבא ואבא כבר הספיקו להקריב את הקרבן פסח, ועוד מעט הם כבר פה...

זהו... חייבים להיכנס לעניינים... חייבים להתחיל לעבוד... חייבים להספיק לעשות משהו... הנה... אנחנו שומעות את הלויים כבר
מתחילים את ההלל בפעם השלישית... זה אומר שאוטונו הגברים חוזרים מבית המקדש... ובכן: סבא מינה את דודה רוחמה
שהיא תיקח פיקוד על המטבח ועל סידור השולחנות והכסאות לפי סדר המנויים... סבא סומך עליה... סבא כבר ישב איתה ושיין
אותה ולימד אותה את כל מה שהיא צריכה לדעת בעניינים אלו... תבין: כשמדובר באירוע משפחתי שגרתי או שבע ברכות
מטעם המשפחה, סבא אף פעם לא נכנס למטבח ומתערב... כי... כי זו הממלכה הפרטית של הנשים וכל הכבוד להם... אבל ליל
הסדר זה משהו אחר! ליל הסדר זה "תאכ דרחמנא"!! זה שולחן של הקב"ה... כאן התורה נותנת את הטון המרכזי!! והיא
מכתיבה את התכניה ואת המתכונים ואת עיצוב השולחן... לכן כאן סבא נכנס בעובי הקורה, ומתערב בענייני המטבח לפרטי
פרטים, אז אכן דודה רוחמה היא האחראית... והיא נותנת הוראות לכולם... ובכן: דבר ראשון: שוש... תלכי לארון ותוציאי את
כל המפות הלבנות והציפיות והמפינים החדשים... תקחי אותם בזהירות! ותלכי לחצר השנייה מימין... שם יש מקוה כלים.
ותבילי אותם אחת אחת... ותכווני לשם אכילת קודש של ק"פ... נעצור כאן (מתוך חוברת בשובי לירושלים שיצאה בשנה שעברה)

חשוב לי להדגיש: בשורות אלו אני לא רואה צורך לעורר ולכתוב עד כמה חשוב וחיביים להישמע להוראות... בשביל יש פאניקה שכבר מחלחלת אצל כולנו (לדאבונו קצת מאוחר) ובמקרה היותר גרוע יש גם את השמועות הקשות והנתונים המבהילים שלא מפסיקים להגיע. ואם גם זה לא עוזר אז יש גם את מערכת האכיפה... שכל אלו ביחד מסתדרים מצויין... **אני יכול רק לנסות להחכים אותך מזוית ראייה יותר צדדית...**

ובכן: עוד מעט הרי ליל הסדר... ואז כשנגיע לאכול מרור יש דין מיוחד להטביל את המרור בחרוסת... למה? הגמ' אומרת שזה מטעמי בריאות!!!! מה יש?? בהריפות של המרור יש איזה ארס שבנקרא "קפא" שיש חשש רחוק זה עלול להזיק... ואני בשביל לדלל את הארס אנחנו מטבילים את המרור בחרוסת... **מקשה רבינו הרא"ש: אכן לא מביך**: בכל השנה אנחנו אוכלים חסה בלי לחשוב פעמיים... אנחנו לא חוששים משום ארס ושום דבר... אפילו משרד הבריאות לא ראה צורך להזהיר את הציבור מפני ה"קפא" הזו... ולכן בכל השנה אנחנו לא חוששים מזה... והנה רק הגיע ליל הסדר... פתאום נזכרנו שצריך לחשוב מזה!!! פתאום נזכרנו שיש איזה קפא שזה עלול לעשות בעיות ולכן צריך להטביל בחרוסת... מה קרה??? תחליט: אם זה באמת מסוכן אז למה כל השנה לא חוששים...? ואם זה לא מסוכן... אז למה בדיוק בליל הסדר אנחנו נזכרים לחשוב מזה??

אומר הרא"ש מילים ספורות: מרור זה **מצוה ל!!!**

ובמצוה צריך לחשוב **יו תר** מכל מקום אחרי!!

ולמה??? מה ההיגיון שבמצוה צריך לחשוב יותר...?? הרי אדרבה... לכאורה בדיוק הפוך... קיי"ל ששלוחי מצוה אינם ניזוקים??? **אז העניין הוא כך: תקשיב טוב טוב**: נכון... ביום יום אנחנו לא חוששים מהארס הזה... זה באמת חשש מידי רחוק... לכן ביום ביום אין מה לחשוש מזה... ומעתה: אם הלכת למסעדה ונתנו לך שם חסה לאכול... תאכל... שיהיה לך לבריאות... **והיא**: אם חלילה וחם יקרה שבדיוק "נפלת" על החסה הלא נכונה שהיה לה ארס... וזה גרם לך לכאבי בטן חזקים ושבע ימים רותקת למיטה... **אז מקסימום!!!** יותר למסעדה הזו... כל החיים שלך אתה תקלל את המסעדה הזו... נו... שיהיה... אז יהיה לך מסעדה אחת ברשימת הביוליים... לא קרה כלום...

אבל תאר לעצמך שהסיפור הזה לא קרה במסעדה!!! אלא בליל הסדר!! קיימת מצוה!! אכלת מרור... ובדיוק "נפלת" על מרור שיש לו ארס... ואז קבלת כאבי קטן חזקים ושכבת שבע ימים במיטה... **נו... מכנס לך לראש???** אאאאא... המצוה הזו... אאאאא ליל הסדר הזה... אני רק נזכר בליל הסדר אני מתחיל להרגיש את הבטן...

מכאן ואילך יש לך סיוטים... ממה??? **מצווה!!!** מאיזה מסעדה יש לך הפעם משקעים??? **מתכא דרחמנא**: כמה אתה לא מסוגל להיזכר? בליל הסדר הקדוש!!! **אסור לנו לעשות את העוול הזה למצוות!!!** אסור לנו להפיל על מצווה יקרה תיקים כאלו לא סמפטיים!! אנחנו צריכים לעשות מאמץ עליון לחבב על עצמנו את המצווה ולהתרחק מכל סיטואציה הכי רחוקה שיכולה לגרום לנו לריאקציה מהמצווה!!! **אתה שומע???**

--- **לפני שבועיים שני שכנים שלי עברו על ההוראות של משרד הבריאות!!!** יחי ההבדל הקטן ביניהם... שכן אחד חרדי לדבר ה' התעקש להתפלל מנחה בבית הכנסת ולא לפי ההוראות... ולהבדיל השכן השני... מזכור בחילוני שהלך למסעדה וישב שם גם לא כפי ההוראות...

עכשיו תאר לעצמך: שפתאום התגלה לאותו חילוני שמישהו שם במסעדה הוא חולה קורונה... ואז הוא נכנס לבידוד... ועכשיו הוא יושב שבועיים בבידוד ויוצאים לו קרנים ודופק לעצמו את הראש בקיר... נו... מה חולף לאותו חילוני בראש באותם שבועיים??? אאאאאאא... למה הלכתי למסעדה המטופשת הזו?? מי ברא את המסעדה הזו??

ותאר לעצמך שזה לא הסתיים בזה: אלא בסוף התברר שהוא באמת נדבק... וגם הדביק אחרים... והכניס עוד איזה שלושים אנשים נוספים לבידוד ובקיצור... שאל תשאל... תסכים אתי שהבן אדם הזה כל החיים שלו לא יסכים את הסיקט שהגיע לו... מאיפה?!! מהמסעדה המקוללת הזו!!! אני מבטיח לך שבחיים הוא יתור לא ידרוך במסעדה הזו!! יש לו ריאקציה ממנה... אל תזכיר לי את המסעדה הזו... אני רק נזכר בה אני מתחיל להשתעל ואוי... מרגיש קוצר נשימה... עד כאן השכן החילוני שלי... עכשיו נעבור לשכן החרדי... שכן שלי כמו הרבה אחרים נכנס לבידוד... למה??? בגלל שהוא התעקש להתפלל בבית הכנסת... ואז התברר שהיה שם חולה... ולא נותר לשכן שלי אלא להיכנס לבידוד... וגם הוא דפק את הראש בקיר כמו החילוני!!! גם הוא אמר אאאאאאא... **אבל על מה?? על מה הוא אמר אאאאא??**

אוף למה התפללתי מנחה במנין...?? אאאא... למה הלכתי לבית הכנסת? אוף למה יש לי כזו יראת שמים שהיה לי חשוב להתפלל במנין??

אסור!!! אסור ליהודי לגרום לעצמו להגיד אאאאא... למה אני חרדי: יהודי צריך לעשות מאמץ עליון כדי לא להכניס את היהדות לקשר אותה לכל מיני סיטואציות מסיטיות!!! כי תביך: יש כלל ברזל... עם שכנים עסקים... למה? כי אתה ששן שלך אתה אתה אתה לפגוש מחיר ומחירתיים... ולכן לא כדאי לרוב איתך... אם אתה מאד רוצה לרוב עם משהו... תריב עם הבן דוד שלך מקליפורניה... מקסימום תסתכסך... ומהיום ואילך יותר לא תדברו... אבל להסתכסך עם השכן זה לא כדאי!!! כי אתה מחר אמור לפגוש אותו בחדר מדרגות... על אותו משקל: אני יהודי עבד ה'!!! אצלי היהדות זה חיים!!! אני אמור להמשיך לפגוש את היהדות בוקר צהרים וערב... אסור לי להזמין תסכולים מיותרים מול היהדות... אם השכן שלי החילוני ידפוק את הראש בקיר אאאאאא למה הלכתי למסעדה פלוגית... נו... מקסימום הוא יסכסך עם המסעדה הזו... וזהו... הוא נתן למסעדה הזו גט כריתות... אבל אם אני אדפוק את הראש בקיר אאאאא למה הלכתי לבית הכנסת... פה הזמנתי סססוך פנימי עם השכן הכי קרוב!!! עם הבית הכנסת שאני אמור לפגוש אותו עד זקנה ושיבה!!! הזמנתי פה משבר פנימי ביני לבין היראת שמים שלי... ואת היראת שמים שלי אני צריך הלאה... אני צריך לפגוש את היראת שמים שלי מחר ומחרתיים... אסור לי להכניס את היראת שמים שלי ולקשר אותה לכל מיני תיקים: פילימס מיתורים שאפשר לחסוך אותם... זו הסיבה שכל השנה כולה אנחנו לא חוששים מה"קפא" של החסה... כי במקרה הגרוע מכל... אז יהיה לך קצת כאבי בטן... יותר לא תאכל חסה... אבל ברגע שזה מגיע למצות מרור... פה אתה צריך להיות נערויסט... כי אם חס ושלום קורה משהו... אני מזמין תככים בין הלב שלי לליל הסדר... זה אסור שיקרה לי!!!

ומהסיבה הזו לבד יש עניין גדול מאוד לשמור על כל הכללים של משרד הבריאות בפרט בייחס לדברים שבקדושה... אם מאוד מאוד מתחשק לך לצפצף על הכללים של משרד הבריאות... אין בעיה... לך לפארקיס... לך לחוף ים... לך לאיזה מסעדה שאולי נשארה פתוחה... שם תדבק... משם תכנס לבידוד... ועל זה תמרוט את שערות ראשך... אאאאוף למה הלכתי לשם... אאאוף למה נהיתי מהחיים... ועכשיו אני גורס בחצץ שיני...

אם אתה רוצה להסתכסך... תסתכסך עם העולם החומרי שבך

אבל את היידישקייט תשאיר מחוץ לתמונה!! אל תפיל על היהדות תיקים מיותרים!!! זה לא חסר ליהדות שלך!! את היהדות אתה צריך לפגוש ביום שאחרי!! ולא כדאי לזעזע את הייחסים הכ"כ חשובים האלו...

הרי מה שקורה היום בריוכים ההרדים זה הרי חילול ה' נוראי... אבל בא נעזוב כעת את החלק של חילול ה'... (מאוד קשה לעזוב את הנחש הזה... כי זה הדבר הכי נוראי בעולם... אבל בכל זאת) בא נדבר על עצמנו!!! עזוב מה החילוני אומר עליו בימים אלו... עזוב... בא נדבר עלי... מה חולף ליי... אני!! החרדי!! מה חולף לי בראש כשאני שומע נתון כזה מחריד... שהחרדים... בגלל שהם התעקשו להתפלל במנין... בגלל שהם התעקשו לשמוע קריאת התורה... לכן כ"כ הרבה אנשים נוספים חלו בקורונה... איזה מחשבה זרה חולפת ליי בראש?? אאאוף... בית הכנסת... אאאוף תפילה במנין... אאאוף דברים שבקדושה... אז כמובן שאני מיד מזדעזע מעצמי ואני מיד דוחה את המחשבות הזרות האלו... אבל מישוה הזמין את המחשבות זרות האלו... ומי שהזמין לי אותם הוא חוטא!!!

חוטא לעצמו!!! למה אתה מזמין את הריאקציה הזו מהיהדות...

---**יש פה נקודה עמוקה**: כשאנחנו מדברים על אנשים שירדו מהדרך... אנחנו מכירים בעיקר את אלה שיום אחד חתכו ופרקו עול והורידו כיפה... **אבל לאו!!! זה הסיפור הקטן... זה אחוים בודדים**:

הסיפור ההרבה יותר עצוב זה מאות ואולי אלפי בחורים עוייבדים בני עליה מופלגים שכולנו הכרנו... ש... שזה היה ברור לכולם שאם הם רק ימשיכו ככה... עם העבויידיה הזו... ועם ההתמדה הזו... ברור שהם יצאו גדולי עולם... אבל תוך כמה שנים... לאט לאט הם פתאום נעלמו בתהום הנשיה... כן... חלק לא מבוטל מהצעירים העוייבדים... במשך השנים... לפני החתונה או אחרי... הם פתאום נעלמים (ו... ואיפה הם... מה קרה?? לאיפה כל אלו נעלמים??

איפה מאות ואלפי בחורי ישיבות שבתור בחורים אף אחד לא יכל לעמוד במחיצתם... איזה התמדה... איזה עמל ויגיעה... לאיפה הם נעלמים מברוצת השנים?? התשובה היא: אותו בן עליה... הוא כעת נמצא בטייגן גדול מאוד הוא כעת תובע מעצמו ללא פשרות... עד הסוף... הוא קורע את עצמו ללא רחמים!!! **אבל יש דבר אחד שהוא שוכח לחשבו!!!!**

שהנפש העדינה שלי אמורה להמשיך לפגוש את היהדות עד זקנה ושיבה!!! וכיון שכך!!! אני מוכרח לעשות מאמץ עליון לשמור על ייחסי שכנות הדדיים... אסור יותר מידי לסכסך ולחכך בין הנפש שלי ליהדות... כי אם הנפש שלי תתרגל יותר מידי שהיהדות היא האויב שלה... אם הנפש שלי תתרגל שהדף גמ' דוחה כל סיפוק שלה ועד הסוף... יום אחד הנפש שלי תקום על שתי רגליה האחריות ותעשה ווטו... ושם!!! שם קבורתם של כל בני העליה הגדולים שעם מרוצת השנים הם פתאום נעלמו בקול דממה דקה... מה יש?? **הם לא דאגו לייחסי שכנות הדדיים!!!** הם לא נזהרו לשמור על ייחסים תקינים... כן... זו אחת מהמשימות שמוטלות עלינו... **צריך לדעת שאת היהדות אני אמור לפגוש גם ביחסי שאחרי!!!** ואם אני אדביק על היהדות שלי תיק מיותר שהיה אפשר לחסוך אותו!!! אם אני לא חוסך אותו... אז אני הוא זה שמשניא על עצמי במו ידי את היהדות... אם אני מפיל על דקדוק ההלכה שלי כל מיני חיכוכים מיותרים שעם קצת מאמץ היה אפשר להרגיע את הרוחות ולא לשבור את הכלים או בכל מיני סיטואציות לא נעימות סביב ענייני דת שעם קצת מאמץ הייתי יכול למנוע אותם ולא מנעתי... **יש פה משניאוי!!!** אתה משניא על עצמך בכח את היהדות!!! ויום אחד זה מתנקס!!! שיהיה ברור:

בחור ישיבה שכל יום מפסיד ארוחת ערב בגלל תפילה... שלא יתפלא אם בעוד חמש שנים הוא יפסיד תפילת שחרית בשביל ארוחה... מי שכל יום מזמין תקרים וחיכוכים עם חברים שלו בשביל היידישקייט שלא יתפלא אם בעוד כמה שנים אנחנו נשמע ממנו מנגינות אחרות לגמרי... שצריך להיות ליברל וצריך לוותר על כל היהדות בשביל לא להתחכך עם העולם...

יש עניין מאוד גדול לדאוג שאני לא ארגיש מופסד בגלל מצוה!!! כי אם אני ארגיש מופסד... מי יודע כמה זמן אני אחזיק מעמד בזה...

יש עניין מאוד גדול שלא יהיה לך ביזיונות ממצווה!!! אם אתה מחפש ביזיונות... לא בזירה של מצווה... אם אתה רוצה תעשה את עצמך גנב... ששם יהיו לך ביזיונות... סביב עבירות... לא סביב מצוות... וכאן יבא השואל וישאל: מה תגיד על כל הצרות והיסורים שעם ישראל עברו במשך השנים על מזבח היהדות... ומסרו נפשם על קידוש ה'... אז מה... גם שם תגיד לדאוג שלא להסתכסך עם היהדות???

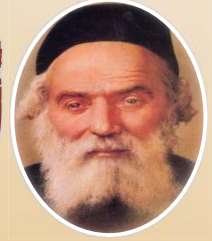
התשובה היא פשוטה מאוד: כל זמן שזה לא תלוי ביי! כשזה מגיע משמים!! כשהרבש"ע מזמין לנו סיטואציה של גזירת השמד... שעומדים עלינו לכלותנו ונדרש מאיתנו למסור נפש על קידוש ה' ולסבול סבל גדול... כאן זכותו של הקב"ה להזמין כזה דבר!!! וכאן אני צריך לקבל את ההזמנה מהקב"ה ולמסור נפש ולא לעשות חשבונות... אבל כשזה תלוי ביי!!! כשההוראה היא לדוגמא: שצריך להתפלל בבית ולא במנין... ואני מרצוני מחליט להחמיר וכן להתפלל במנין... ואני עלול לשלם על זה מחיר של דפיקת ראש בקיר... כאן אין הצד שווה בנזק המלך!!! צריך להחמיר ולא להתפלל במנין!!! צריך להחמיר בייחסי שכנים מול היהדות ולא להפיל על היהדות תיקים מיותרים שלא חסרים לה בכלל...

בינה זאת... זה נכון עכשיו... ולא דווקא...

גיליון עמ' 33, חודש ניסן תש"פ

שנה שפתותנו

יו"ל ע"י "אגודת השופרים לשפירת הלשון" ע"ש ערן החפץ חיים זי"א מיסודו של הרח"צ רבי יוסף רצאבי זצ"ל

חידת ההשגחה – כפי טיה האמונה

מאת אברכי כולל חפץ חיים שליט"א

כידוע, בהגלות הקב"ה אל משה לגאול את ישראל טען משה מי אנוכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני"מ מצרים ומבאר הרמב"ן שדברי משה אלו מוסבים על ב' ההבטחות שהבטיח לו הקב"ה האחת שיגאלם משעבוד מצרים והשנייה שיעלם לארץ כנען וכלפי הציווי להצילם מהשעבוד לא מצא משה בזה קושי מבחינת עם ישראל כי מי האדם שלא ירצה לצאת מעבודה קשה שאין כמוה אלא שהיה קשה בעיניו היאך ילך אל פרעה בהיותו שפל אנשים ורועה צאן ופרעה מלך גדול וחשוב ובוודאי יש בשליחות זו סכנה מצד פרעה אליו. אולם כלפי הציווי לומר לבני"ש שהקב"ה חפץ להעלותם לארץ כנען עיקר חששו של משה היה כלפי בני ישראל שמא עם חכם ונבון כמותם לא יחשבוהו ללכת אחריו אל ארץ עמים גדולים ועצומים מהם. ועל שתי הטענות ענהו הקב"ה כי מפרעה אין לך לירא "כי אהיה עימך" להצילך, ועל טענתו השנייה הודיעו "זוה לך האות" אל העם "כי אנכי שלחתיך" אליהם "כי בהוציאך את העם" ממצרים "תעבדון את האלוקים על ההר הזה" ומאז יקבלו עבודת ה' ללכת אחרי מצוותיו ואחרי ירוצו לכל מקום אשר תצוו.

ומעתה יתבאר היטב דברי הרמב"ן שכן לפנינו ב' דרכים

בהנהגת האמונה התלויים במצבו של המאמין וממילא פשוט הדבר כי דור דעה לא עלה מעולם בליבם אף לא על של ספק באמונה הפשוטה אשר הושרשה בליבם בראייה חושית ושלמות אמונה זו היתה לאחר קריעת ים סוף וכפי שהעיד הכתוב אלא שתוקף האמונה וההנהגה הניסית התמידית וגילוי השכינה שהיו במדבר בהכרח יצרו מצב של דבקות עצומה (וכהפלטת חז"ל במעלת אותו דור) אשר גררה השגחה על טבעית משא"כ בכניסתם לארץ כחזון הקולות והברקים ועת ישוב העולם למנהגו הרי דשוב יחזרו הכלל לדרגה הממוצעת וכפי שציוותה תורה בהנהגת המלחמה והרוצים לעלות בהר ה' יאזרו אומץ ויעלו למדרגת החסיד הנ"ל ע"י עמל והשקעה מרובה ולכך הוצרכו לשלוח מרגלים ומשום זה גופא מיאנו המרגלים להיכנס לארץ שכן מעתה קרובים הם להיות משולחים ונעזבים למקרי הטבע ולהנהגת האמונה בתנאים אלו הערובה היחידה היא התורה שאף על ידה יוכלו לדעת את ה' בכל דרכם וככל שישלימו מעשיהם כפי רצונם של מקום תגדל השגחת ה' יתברך אליהם.

יש לנו לשאול דמדברי הרמב"ן עולה שרק במתן תורה יגיעו בני"ש לשלמות באמונה והרי מקרא מלא מעיד שכבר קודם לכן השיגו את האמונה בה' ובמשה כפי שנאמר לאחר קריעת ים סוף "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". אמנם מאידך קשה שהרי לאחר מכן בעוון המרגלים מצינו חסרון אמונה בעם ישראל. עוד יש להתבונן מדוע לא די במה שהראה הקב"ה את כוחו אצל פרעה בשליטתו המלאה בכל גורמי הטבע ומה מקום יש לפקפק עוד ביכולתו כלפי מלכי כנען ואם יש מקום לחסרון באמונה לאחר כל האותות והמופתים שנעשו במצרים לעיניהם של עמ"י, היאך נשלמת האמונה ע"י מתן תורה.

ונבאר בע"ה את דברי הרמב"ן ויבאר בזה חקירת הקדמונים מדוע היה צריך לשלוח מרגלים מאחר והבטיחם הקב"ה כי יורישו את יושבי ארץ כנען. גם תתישב בזה שאלת המפרשים היאך דור דעה אשר ראו עין בעין גילויים נוראים לא החזיקו באמונתם בעניין המרגלים.

ונקדים דברי הרמב"ן בפירושו לספר איוב על הפסוק (ל"ו, ז) "לא יגרע מצדיק עיניו" ואלו תורף דבריו אנשי

האישה הכשרה הולך תבנים ופועל צדיק המרוחם
יהוה קאמל בן רבנא ז"ל
רווח ה' תפלתו בגן עדן, אמן.

לפילוי נשמות

יוסף בן רבנא ז"ל
רווח ה' תפלתו בגן עדן, אמן.

הרב **יוסף בן פרידה ז"ל**
לאה לאונור בת רחל ע"ה

לפילוי נשמות

האישה החשובה הצנועה והצדקת, מלכת החסד,
מבשרת תורה ולומדיה, אשה לראת ה'
בית **אליבון** בת מרגושה **בשלעף** ע"ה

מעשה רב

שטר של שלום

הסיפור שלי הוא נסיעה קצרה לכאורה, אך כזו שנמשכת עד היום הזה. הייתה זו נסיעה מירושלים לתחנת ארלזרוב בתל אביב, נסיעה שאני עורך כמעט פעמיים בשבוע לרגל עסקי כסוחר תכשיטים. אמנם יש לי רכב פרטי, אך אני מעדיף לעלות בתחנה הסמוכה למקום מגורי ולרדת בארלזרוב. נסיעה באוטובוס היא חוויה מעניינת, משום שהיא כוללת אנשים בעלי דעות, השקפות ומראה שונים לחלוטין, למשך זמן מה. בדרך כלל הרוב מעדיפים להתכנס בענייניהם ולשתוק, אך די בנוסע אחד שמדבר, כדי ליצור תגובת שרשרת, שגורמת לאחרים לצאת מהקובייה שלהם. ומכיוון שכמעט תמיד יש נוסע כזה, הנסיעות הופכות מעניינות או מטרידות, תלוי בעיני המתבונן. באחד הימים, עליתי והתיישבתי במושב רביעי משמאל. מיד אחריי עלה נוסע שניכר עליו שהוא בעל תשובה, והוא התיישב במושב השני מימין. האוטובוס החל לנוסע, ואני שקעתי באמירת תהלים. כעבור רבע שעה, מתקרב אחד הנוסעים לכיוון הנהג. הוא אינו נראה אדם שנוסע באוטובוסים. הוא נראה מכובד ואפילו עשיר, יש משהו בעשירים, שאתה יכול לזהות ממרחק. זה לא רק הלבוש, אלא ההליכה, הדיבור, ההבעה, ואפילו התחושה שהם משרים על סביבתם: מבט של אדם המורגל שהכל מציינים לו. הוא ניגש אל הנהג ואמר לו: "אדוני, נתת לי עודף 31 שקלים. אני חושב שטעית וחשבת שנתתי לך שטר של חמישים, אבל אני נתתי לך שטר של מאה". (הנהג אמר לו: "אדוני, מדוע נזכרת עכשיו?") הנוסע אמר: "כי פשפשתי בארנקי וגיליתי שאין שם שטר של חמישים, מה שהוביל אותי למסקנה פשוטה שלא קיבלתי ממך עודף". "ואולי להפך, אולי קיבלת שטר של מאה בנוסף לשלושים ואחד השקלים?" אמר הנהג. גם הוא הדגיש את המאה במלרע, והיה ברור שהוא מתכוון להקניט את הנוסע הטרחן. "לא אדוני, הארנק שלי מלא בשטרות של מאתיים". ברגע שאמר את המילה הזו, ידעתי כי אינו ירושלמי, אחרת היה אומר מאתיים. "אם היית נתן לי שטר של מאה (במילרע) הייתי מבחין בו". הנהג אמר: "אין לי מה לעשות עם מה שאתה אומר. אני כאן מתפרנס בכבוד, אם כל נוסע גיד לי ככה אני פושט את הרגל. האיש התחיל להתרגז והיה ברור שהוא אינו מתכוון לוותר. בלהט הוויכוח, אני רואה לפתע את הבחור בעל התשובה דד מהמקום. משהו בו לכד את עיני והצצתי לכיוונו. כעת אני נזכר מה גרם לי לך. הוא הביט לכאן ולכאן, כמו בן אדם שמסתיר משהו. חשתי שהוא רוצה לעשות משהו שאיש לא יראה. עצמתי את עיני בצורה כזו שנראיתי ישן, ובו בזמן יכולתי לראות בדיוק מה הוא עושה. ואכן, אני רואה שהוא שולח את ידו לכיסו האחורי, שולף משם דבר מה, מעביר בעדינות את הדבר מיד מימין ליד שמאל, ומיד קלטתי מה היה שם: שטר של חמישים שקלים. הוא שוב בדק בזריזות ויידא שלא רואים אותו, ואז עשה את עצמו ישן ו... שמת את השטר על רצפת האוטובוס. ואז הבנתי הכל.. הבחור נראה "דג" את השטר ההוא מידי הנוסע, או שמא כייס אותו, ככל הנראה פרי ניסיונו בעבר, וכעת או שהוא חושש מפני מצלמה שקיימת באוטובוס או שהוא מתחרט. כאן הבנתי שגם לי יש תפקיד: "למצוא" את השטר האבוד. עשייתי עצמי כאילו מתעורר. האזנתי חצי דקה לדברים שנעשו קשים ובוטים, כולל אימים של הנוסע להתלונן במסטרה על הנהג ובקשה מצדו לעצור בתחנת משטרה, ואז אני צועק: "אדוני, אולי זה נפל לך?" "זה לא נפל..." אמר האיש, אך אז הבין שאני מצביע לכיוון מסוים. "הנה זה, אני לא מאמין". הוא רץ אל השטר, הרים אותו ומיד לאחר מכן חזר אל הנהג, כולו מתנצל: "אני ממש מצטער, אדוני, ראה נא, בסך הכל צדקתי, נעלמו לי חמישים שקלים, אך טעיתי בכך שהאשמתי אותך, אני מבקש את סליחתך". הנוסע עשה את דרכו חזרה לירכתי האוטובוס. רציתי לומר לו משפט על המהירות והיהירות שגרמו לו להטיח האשמות שזו בנהג, אך נמנעתי מכך משום שהוא באמת נראה מכובד, ואני מאמין שזו גם הסיבה שאיש מהנוסעים לא אמר מילה. עוד יתרון אחד מני רבים לאריסטוקרטים עשירים. הם אינם טועים, וגם אם כן, איש לא יעז להעיר להם על כך... דקות ספורות לאחר מכן, הבחור החוזר בתשובה מתחיל להסתכל עליי. אני מסיט את מבטי, אבל מרגיש שהוא מסתכל. לפתע הוא קם ממקומו, ניגש אליי ומבקש להתיישב במושב הריק לצדי. מובן שאני נמלא זהירות, וידי הימנית מגנה על כיס הארנק... עיניי בולשות היטב היטב אחר ידיו. עם כל הכבוד, יש לי יתרון מסוים. אני ראיית משהו שאיש מהנוסעים לא ראה... הוא מתיישב ומיד אומר: "נו, ראיית מה היה?" "אהה", אני אומר.

בכלל ג' סעי' ד' כתב הח"ח דע עוד כלל גדול ועקר בעינינו אלו, אם הוא רואה אדם, שדבר דבר או עשה מעשה, בין ממה שבין אדם למקום או ממה שבין אדם לחברו, ויש לשפט דברו ומעשהו לצד הטוב ולצד הזכות, וכו' אם הספק שקול, צריך להטות הספק ולהכריעו לכף זכות, כמו שאמרו רז"ל: הן את חברו לכף זכות, המקום ידנהו לכף זכות, והוא נכנס בכלל מאמרו יתרבר: "בצדק תשפט עמיתך". וכו' ובמקום שהדבר נוטה לכף זכות, בדבואי אסור על פי הדין לדון לכף חובה, והוא דן אותו לכף חובה, ובשביל זה הלך וגנהו, לבד שעבר בזה על "בצדק תשפט עמיתך" עוד עבר בזה על אסור ספור לשון הרע. ובבאמ"ח סק"א כתב אפילו אם כוונתו רק לקנא לאמת, וראיה לזה ממרים דעל ידי שלא דנתה למשה רבינו ע"ה לכף זכות לומר דמסתמא כדן עשה מה שפירש מאשתו חשבה הکتוב למדברת לשון הרע ממש ונענשה על זה בצרעת, בדבואי אצל מרים זה היתה עליה עיקר העולה, ולכן השיב הקב"ה ומדוע לא יראתם לדבר וכו'. דאלו לא היה משה זכאי בזה בדבואי היה מותר למרים לדבר בענין זה, דהא כוונה רק לקנא לאמת ולא ח"ו לגנותו של משה רבינו ע"ה ורק לבנינו של עולם כדאיחא בספרי פרשת בהעלותך, ודבר זה איננו לשון הרע מצד הדין וכמו שמבואר בשערי תשובה לרבינו יונה במאמר רכ"א ורכ"ח, אם לא מצד מצות הוכחה שיש לו להוכיח תחלה לפלוני על זה וכמו שיבואר לקמן בכלל י' בבאר מים חיים סק"ז, ובדואי לא היתה נענשת בצרעת עבור זה, אלא ודאי כמו שכתבנו.

ובספר ראש המדברים הקשה בה"ל ותמוה א"כ שמה הטעם הוא שנענשה בצרעת משום דהיה לה להוכיח למשה תחילה ומדוע דיברה עליו כי אם הייתה מוכיחה אותו והוא היה מפרש לה שכן עשה לא הייתה מוסיפה לדבר וכוונתו דזה ברור דאם באפשרותו להשיג התועלת בלא שיספר לאחרים שוב אין היתר לספר לשה"ר לתועלת זו וזה פשוט מסברא וכתב כן הח"ח בכלל י' סעי' ב' אות ו' ושם בבאמ"ח סק"ז וא"כ מדוע כתב הח"ח דמשום מצות הוכחה שיש לו להוכיח תחילה לפלוני ע"ז, בדואי לא היתה נענשת בצרעת.

ובאמת מדכתב הח"ח לקמן בכלל י', ב' תנאים נפרדים, בתנאי ג' שיוכיח את החוטא מתחילה ובלשון רכה אולי יוכל להועיל לו ויטיב ע"ז דרכו ואם לא ישמע לו אז יודיע לרבים אשמת האיש הזה מה שהזיד על רעהו. ובתנאי ו' אם יוכל לסבב את התועלת הזאת גופא בצעה אחרת שלא יצטרך לספר את ענין הלשון הרע אדי בכל גווני אסור לספר. מבואר דתרי מילי נינהו וחיוב הוכחה שבתנאי ג' אינו משום לתא דתנאי ו'.

ונראה הטעם בזה דאע"ג דאמרינן דאם יוכל לסבב התועלת באופן אחר אסור לספר, לאו כל אגפין שוים דאם באופן האחר איכא טירחה מרובה או הפסד ממון לכאורה אינו מחוייב לטרוח או להפסיד ממון כיון שעצם הדיכאור כשיש בו תועלת מותר וכדרך שכתבו הפוסקים באיסורא דעוצם עינו מראות ברע דאיכא דרכא אחרתא דהיינו דווקא בששתייהם שוים וא"כ אפשרות הוכחה כיון שבהרבה פעמים ואפשר שבחוב הפעמים צריכה להאמר בשקול דעת ובהשכל וכרוכה בתגבורת ריגשת בושתו ופעמים לא ינחא ליה מחמת שחושש מתגובתו של המוכח או השלכות אחרות כלפיו לא חשיבא אפשרות אחרת אי לאו משום דאיכא חיוב מטעם אחר להוכיח קודם שיספר, (ועיין היטב בדברי הח"ח כלל י' סק"ל דלמש"כ א"ש).

והנה המעיין בדברי הח"ח סק"ז יראה דאע"ג דפשיטא ליה לח"ח דמחוייב להוכיח כדן כדן חובת הוכחה שבכל מקום מ"מ לא ברירא ליה אי מחוייב להוכיח קודם שיספר דווקא ומתחילה הוכיח מדברי הר"י במאמר רכ"ח דאין עליו חיוב להוכיח קודם שיספר משום איסור לשה"ר (והיינו תנאי ו' דסעיף ב' הנ"ל) מדהצריך להוכיח קודם שיספר מטעם דאל"ה יחשד המספר לשקרן או לחנף דהוי אבק לשה"ר ומבואר דאל"ה לא מחוייב להוכיח ומיילא דברי הר"י במאמר רכ"א שכתב דיש עליו להוכיח את האיש תחילה היינו מדין מצוות הוכחה (וס"ל לח"ח פשט הלשון דאין כוונת הר"י משום מש"כ לקמן במאמר רכ"ח דהמטיבים וכו' ומשום אבק לשה"ר אלא חיובא קאמרו וע"כ משום מצוות הוכחה) ושוב חזר הח"ח לחזק דבריו "דאי לא תימא הכי כדברינו ותאמר דנצוות הוכחה היא רק אם אינו מוכיחו כלל משא"כ אם ברצונו להוכיחו אחר זה מותר לעת עתה לפרסם גנותו לעין כל כדי לקנא לאמת ולעזור לאשר אשם לו יקיש דברי הר"י בשע"ת אדבריו בשטמ"ק שכתב שם כגון שיועד בו שאינו מקבל תוכחתו אלא ודאי כמו שכתבנו" וכוונתו דאין לדחוק דדברי הר"י במאמר רכ"א דיש להוכיח את האיש תחילה היינו מהטעם שכתב לקמן במאמר רכ"ח משום דלא יחזיקוהו לשקרן ונחף ומתחילה במאמר רכ"א כתב הדן ואח"כ במאמר רכ"ח חזר לפרש הטעם, ואע"פ שודאי חייב להוכיח מ"מ אין חיוב להוכיחו דווקא קודם שיספר ולהו הוכיח מדברי הר"י בשטמ"ק שכתב כגון שיועד בו שלא יקבל תוכחתו דהתם כיון דמיייר באפי תלתא ע"כ א"א לומר דמה שהצריך הר"י להוכיחו תחילה הוא משום החשש שיחשדוהו לחנף וישקרן דלא שייך הך חששות כשמספר באפי תלתא, אע"כ טעמא משום מצוות הוכחה מחוייב להוכיח קודם שיספר.

והנה בדת הרמב"ם כתב שם הח"ח דמבואר להדיא דאסור לפרסם גנותו אם לא הוכיח אותו מתחילה. ועפ"י כתב בתנאי ג' שיוכיח החוטא מתחילה וכו' ואם לא ישמע לו אז יודיע לרבים אשמת האיש ההוא מה שהזיד על רעהו מבואר דעתו (כאן ובסק"א יעשה) בדת הרמב"ם דמחוייב להוכיח תחילה משום לתא דלשה"ר [ועל יסוד מצוות הוכחה וכו"ל דאי"א לומר דעת הח"ח בדת הרמב"ם דמשום לתא דאיסור לשה"ר גרידא (תנאי ו') מחייב הרמב"ם להוכיח תחילה כדמוכח ממש"כ הח"ח בכלל י' סק"ל עיי"ש] ומש"כ הרמב"ם שם מכאן שאסור להכלים את ישראל וכ"ש ברבים אין כוונתו לאסור דווקא הוכחה ברבים קודם שיוכיחו בסתר אלא כל גילוי גנותו אצל אחרים אפילו אצל יחיד בין אם לגנות מעשיו הרעים בפני הבריות בין כדי לעזור לאשר אשם לו אסור קודם שיוכיחו [והוצרך הח"ח לכתבו בתנאי נפרד מלבד התנאי ו' דלא נימא דלא חשיב אפשרות דהוכחה שוה לחייבו להוכיח קודם שיספר] ולפ"ז אפשר שייך עונש צרעת על סיפור לשה"ר בחסרון הוכחה קודם לכן אך דברי הח"ח בכלל ג' דאין בזה לשה"ר מצד הדן הם מדברי הר"י בשע"ת כמבואר להדיא בדבריו שם והיינו הרמב"ם לדחות דאינו אלא למצווה ומדה טובה בעלמא (וקבע קן במקור חיים ע"פ ראייתו מעניין דואג ועוד מקומות כמבואר בבאמ"ח).

והנה אמת דמדברי הח"ח נראה שהבין בדת הרמב"ם דאסור לספר קודם שיוכיח בין אם כוונתו בסיפורו לעזור לאשר אשם לו בין אם כוונתו בפירסום מעשיו להשיבו מדרכו הרעה ואיסורו משום דכיוון דאפשר בהוכחה הוי סיפורו לשה"ר כפי הנראה מדבריו בכלל ד' סק"ד ומשו"ה תתם בכלל י' בתנאי היתיר בסיפור לשה"ר לתועלת דאין לספר מדינא קודם שיוכיחו, לולי דבריו היה נראה דאין כוונת הרמב"ם לאסור לספר קודם הוכחה משום איסור לשה"ר דלעולם אפשר דהיכא דסיפורו לעזור לאשר אשם לו דהוי סיפורו לתועלת ובהיתר א"כ להוכיחו קודם (דלא חשיב כאפשרות שוה וכו"ל) והרמב"ם לא מיייר אלא במפרסם מעשיו בכדי להשיבו למוטב והוא ממצוות הוכחה וס"ל לרמב"ם דכשם שנצטוונו שלא להכילמו אף כשמוכיחו כן עליו להימנע מלביישו בכדי שייטיב דרכו קודם שיוכיחו בסתר אבל כשמספר לתועלת חברו אשר אשם לו א"כ להוכיחו קודם וכמו דשרי לספר לאחרים לתועלת הנ"ל אם לא שמע לו כשהוכיחו בסתר כמו שכתב הח"ח וגם בעבירות שבין אדם למקום משכ"ל דיהא מותר לספר קודם שיוכיחו היכא דכוונתו להחזיק אחרים מדרכיו כיון שאין כוונתו בסיפורו לצורך החוטא בכדי שייטיב דרכו אלא לתועלת אחרים אין לו להימנע מלהתעסק בהצלת אחרים שנפגעו מחוטא זה משום בושתו וא"כ אין בידינו הוכחה ברורה לדין זה מדברי הראשונים ולפ"ז בעובדא דמרים ע"כ הא דחשבה הכתוב למספרת לשה"ר ע"כ אינו משום דהיה להוכיח את מרעה"ה דהא נתכוונה לתועלת ציפורה אלא ודאי הטעם משום שלא דנה את מרעה"ה לכף זכות דודאי עשה ע"פ דין ואף שלא הבינה כן היה לה לדרוש אצל משה אולי יראה לה שהדין עימו (כמש"כ הח"ח סק"ז)

ולכאורה יל"ע כיון שאין חיוב ההוכחה משום איסור לשה"ר וכמו שהוכיח הח"ח מדברי הר"י במאמר רכ"ח וכל חיובו אינו אלא משום מצוות הוכחה מהיכי תיתי לחייבו להוכיח דווקא קודם שיספר והח"ח גופיה נחית לומר כן במש"כ דאי לא תימא הכי וכו' אלא שמיאן בזה משום דברי הר"י בשטמ"ק אמנם טעמא בעי מנ"ל לחייבו להוכיח קודם שיספר (ומשמע מדברי הח"ח דהוא חיוב גמור מדכתב אחר"כ לדחות דדברי הר"י אינם רק למצוה ומדה טובה בעלמא) וצריך לומר דלמה שנתבאר לעיל בטעם דאין לחייבו להוכיח קודם שיספר משום איסור לשה"ר דהא

עובדות והנהגות

סיפור המגיד הרה"צ אלימלך בידרמן שליט"א על הגאון הצדיק רבי בנימין רבינוביץ זצ"ל חבר בד"ץ העדה החרדית דבליב הסדר היה מקפיד מאד על אכילת האפיקומן קודם חצות כדעת הסוברים שמצוותה עד חצות. וסיפור נכדו שבשנה אחת נתארכה אמירת ההגדה יותר מכל שנה ונטלו ידים לאכילת כזית מצה ראשונה כעשרים דקות לפני חצות הלילה, מיד קמו שנים מיוצאי חלצו ומיהרו אל המטבח להגיש את צרכי הסעודה בחיפזון כדי שיוכלו להספיק אכילת אפיקומן לפני חצות, אך משהבחין בהם הגר"ב הורה להם לחזור תיפק למקומותיהם והסביר להם שהרי יש לחשוש שמא תבוא הרבנית לידי צער בראותה שאוכלים בחיפזון ובחטף את מאכלי יו"ט שהכינה ובישלה בביגעה ובעמל "ודבר פשוט הוא שכל החומרות שנוהגים לבליב הסדר אינן שוות מאומה כנגד אנהא אחת של יהודי... (בדידי הוה עובדא)

הגה"צ רבי אליעזר מודכי קעניג זצ"ל היה דואג מידי ערב פסח בכל שנה שכל אלמנה או אשה שחיה לבדה, יהיה לה היכן להיות לבליב הסדר, הוא היה מכין רשימה שלהן ומתקשר לבני הקהילה לשבץ אותן ובהכירו את הרגישויות דאג לכל אחת ואחת שחלילה לא ישרה עצב בביתה בחג, סיפור ר' יוסף שליט"א: אני זוכר כבחור, דפיקות על דלת הבית בערב פסח אחרי שריפת חטף בפתח עומדת אשה ואומרת: הרב, החג מתקרב ואין לנו כלום בבית, אבא לא היסט הרגע, פתח את המקרר והחל לרוקן את כל תכולתו לשקיות, חסה בשר עופות דגים כל מה שהיה בבית התרוקן, ואת הכל נתן בחיוך ובמאור פנים כאילו שחיכה שתבוא לקחת, כאשר היא יצאה מאושרת ושמחה לילדיה הבהטנו בו, הוא היה המאושר באדם: ואז לחש "צריך לארגן משהו לחג" ואנו הילדים התחלנו לגרד מוצרים לחג שנכנס עוד מעט.

מנהגו של רבינו ברוך טולדאנו זצ"ל רב"ד מקנס היה לעסוק עם כמה תלמידי חכמים חשובים מקהילתו, בשימור החיטים בשדות לשם הכנת מצת מצווה, ובאפיית המצות, נוהגים היו לשמר כמות גדולה של חיטים שהייתה מיועדת בחלקה לשימושם האישי וחלקם עבור עניי העיר, אחר שנטלו המשתתפים כדי צרכם היו מביאים את הנוטר לבית רבינו ושם נערכה החלוקה לעניי העיר כפי מספר הנפשות בבית ע"פ רשימה מסודרת. אף הילד יצחק טולדאנו שמשפחתו הייתה שרויה בדחקות קשה נשלח לבית רבינו לקבל המצות עבור משפחתו, אולם בהגיעו לשם גער בו אחד הנוכחים על שבא מאוחר כל כך, הילד נבהל וסב על עקבותיו לביתו בידיים ריקות, בעוד הוריו מנסים להבין מדוע לא הביא את המצות, נשמע קולו של רבינו בחצר ביתם: "יצחק למה ברחת בא קח את המצות" בתוך כל ההמולה של ערב החג הבחין רבינו בתקרית הפעוטה עם הילד והטריח עצמו לביתו כדי למנוע עגמת נפש. (קדוש וברוך)

הלכה למעשה

כתב הח"ח (ציור שלישי סעי' ו') אם החתן יש לו חסרונות עצומים וכו' אם החסרון הוא מצד חולי גופו, והמחותן אינו מכיר אותו מצד שהוא דבר פנימי אשר לא נגלה לכל, פשוט הוא דאין על המגלה ענין זה חשש איסור רכילות.

❖ בחור או בחורה שאינם יכולים להוליד, היודע מזה [כגון הרופא] חייב לספר לצד השני משום "לא תעמוד על דם רעך", ואם יש צד שלא תוכל להוליד [מחמת בעיה מסוימת בגופה] אך יש מהרופאים שאומרים שנוראה תוכל להוליד - אין חיוב לגלות לחתן על הבעיה, ורק שלרווחא דמילתא תחליט שאם לאחר ארבע שנים תמשיך הבעיה ולא תתעבר, תקבל ממנו גט בלא קושי ובלי שום תביעות ממנו, ובזה לא יהיה לחתן כמעט שום הפסד, ואין צריך לגלות לו אפילו מחמת חסידות. בחור שיש ספק אם יוכל להוליד, בודאי נחשב מום וצריך להודיע לאשה, אך אם רופא אמר לו שיוכל להוליד, יכול לסמוך עליו ולא לגלות לה, מפני שדרך העולם לסמוך על הרופאים בעניינים כאלו.

❖ אשה שאין לה חוש ריח, צריך לספר זאת להצד השני, כיון שהוא מום, שהרי צריכה להתעסק בבישול ולא תוכל להריח בסירוחן התבשיל או כשנשרף, אך באיש שאין לו חוש הריח אין זה מום ואין לספר זאת להצד השני. בחור שאינו שומע באוזן אחת, אין צריך לספר זאת לצד השני, מפני שהדבר אינו פוגע בתפקודו השוטף של הבחור.

❖ בחורה שיש לה צלקת [מחמת נשיכת כלב או ניתוח וכד'] נחשבת מום [אף אם אינה במקום גלוי שבגוף] ואפשר לבטל שידוך מחמת זה, ולכן ודאי שצריך לספר להצד השני. (שו"ע אבה"ע"ו סי' ל"ט סעי' ב') וכתב הבן איש חי בשו"ת רב פעלים (ח"א אה"ע"ו סי' ז') שאין לבטל שידוך אלא במום שאנשים רגילים להקפיד עליו ולא כשרק הוא מקפיד עליו, אך בשו"ת דובב משרים כתב שכדומה שאין המנהג להתיר לבטל שידוך מחמת זה.

❖ בחור בעל אופי טורדני במקצת, דעת הגרש"ז איערבך זצ"ל שאין צריך לספר זאת להצד השני, מפני שאינו פגם כל כך.

❖ הורה הגרש"ז איערבך זצ"ל כשיש היתר לספר על מחלה של בחור לצד השני, מותר לגלות הדבר רק לאדם אחד, ולהזהיר באזהרה חמורה שלא יספר זאת לשום אדם.

לעילוי נשמות

האיש הכשר הולך תמים ופועל צדק שליח עיליל ושליוף נפיק ולא מוחזיק טיבותא לנפשיה רוחים רבנן ותלמידיהון מופלא בחסדים ובצניעות

המרווחים ר' **עובדיה עבוד** בן זכיה **טובאשלי זצ"ל**

רוח ה' תנחמו בנן עדין, אמון.

לעילוי נשמות האיש הכשר הולך תמים ופועל צדק **אדוארד** בן סלחה **טובאשלי זצ"ל**

רוח ה' תנחמו בנן עדין, אמון.

לעילוי נשמות האשה הכשרה, אשת חיל

מרת **זכיה** בת לוליא **קציץ ז"ה**

רוח ה' תנחמו בנן עדין, אמון.

ה . ב . ג . ד . ה . ו . ז . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה . יז . יח . יט . כ . כא . כב . כג . כד . כה . כו . כז . כח . כט . ל . לא . לב .

המרווחים על כל בריותינו הוא יחוס ויחמול וירחם

על נפש רוח ונשמה של האיש הכשר רודף צדקה וחסד

הרב **עזרא** בן לטיפה **קציץ ז"ל**

רוח ה' תנחמו בנן עדין, אמון.

הארות, הערות, הצעות, תרומות לזיכוי הרבים ניתן לפנות למערכת "אגודת השומרים לשמירת הלשון"

בריבועים 19, ת.ד. 1703 בני ברק. טלפון: 03-5741744 פקס: 03-6771017. דוא"ל: a.h.shmirat.halashon@gmail.com

כַּפְּנֵי בַּיִת לֹוִי

שע"י בית הכנסת "בית לוי" רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

צו - שבת הגדול

גליון מס' 578

יציאת שבת: י"ם 19:38, ת"א 19:40

כניסת שבת: י"ם 18:24, ת"א 18:40

נלמד מהפרשה

חופש. היא מילה קסומה עם ניחוח אביבים משכר! כולם מחכים לו בערגה. עובדי המשרד ועובדי הכפיים, התלמידים בבתי-הספר, והמורים לא פחות. מהו, בעצם, החופש? ובכן, למילה "חופש" שימושים רבים. אך פעמים רבות מדאי אנו חוזרים מחופשה ומרגישים שאנו זקוקים לחופשה נוספת. התלמידים בבתי-הספר קוראים לחודשיים ללא לימודים בשם "חופש", אך גם הם לעיתים תכופות משתעממים די מהר מהחופש ומייחלים לסדר יום מסודר.

במילון אחד הגדירו זאת כך: "מצב שבו אדם הוא אדון לעצמו, והוא רשאי לפעול כרצונו ללא מגבלות". זהו, אם כן החופש: החופש לעשות מה שברצונך, ללא מגבלות, ללא אילוצים, ללא לחצים מבפנים או מבחוץ.

חג הפסח במקורות הוא מכונה בשם "חג החירות". על שום מה? משום שבו יצאו אבותינו ממצרים, מעבדות לחירות. אנו חוגגים את חג החירות כדי להיזכר בנס הגדול שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא.

אין מתאים יותר מחג זה כדי לשאול את עצמנו: האם אנו אכן בני-חורין? האם אנו מתנהגים כרצוננו, או רצים אחרי האופנה והסטייל האחרונים? האם חיינו נקבעים לפי נורמות מוסריות, או לפי נורמות חברתיות?

אם נערוך השוואה בין ילד עני ופשוט, ללא מותרות או פינוקים, החופשי ללכת, לאכול ולעשות כל מה שירצה; לעומת מיליונר אמריקאי מפורסם, החושש ללכת לכל מקום שמא יתנקשו בו, לאכול משהו פן ירעילו אותו, להפגש עם מישהו אולי משהו רע יקרה לו... והרשימה רק מתארכת. הילד מתנהג כבן-חורין אמיתי; התנהגותו של העשיר הגדול מזכירה יותר עבד נרצע.

חג הפסח הוא הזדמנות מצויינת לצאת ל"חופש הגדול". חופש בו נהיה, סוף-סוף, אנו עצמנו.

מי כעמך ישראל

היה זה בשעות אחר הצהריים המאוחרות של ערב פסח כאשר רבי לוי יצחק מברדיצ'וב בחר לערוך סיור רגלי בעירו. הוא שם את פעמיו לרחוב צדדי, שם, על פי השמועה, ניתן לרכוש כל פריט 'אסור' בשוק השחור המקומי.

"ר' יענקל'ל" הוא פנה לאדם שעמד בצד הדרך. "בבקשה ממך: שמא תוכל למכור לי חפיסת סיגריות מחוץ לארץ?"

"תמורת חמישה זהובים" השיב יענקל'ל בלחישה "אתן לך חפיסה כאן ועכשיו". רבי לוי יצחק לא התמקח על המחיר והעיסקה התבצעה במהירות ובחשאי.

"משה יקירי" שוב פנה הרב לאדם אחר. "יש ברשותך אריג מיובא?"

הרכין משה את ראשו ולחש באוזני הרב. "יש גם יש, משובח מן המשובח. שנים-עשר זהובים מחירו, אך לכבוד הרב אמכור גם בתשעה". שוב הוציא הרב את הסכום מכיסו והסחורה החליפה ידיים.

לאחר שסיים את מסע הרכש שלו הוא ניגש שוב ליענקל'ל. "האם תוכל למכור לי לחם טרי?"

"רבי!" נעץ יענקל'ל עיניים מתפלאות ברבי לוי יצחק. "ביערת את החמץ לפני שעות אחדות! כיצד אוכל לספק לך לחם?"

"אשלם לך עשרה זהובים!" ניסה להפציר הרב. "גם אם תשלם לי מאתיים זהובים לא אוכל לספק את מבוקשך" קבע יענקל'ל נחרצות.

"ריבון העולמים" נשא רבי לוי יצחק עיניו לשמיים, "הבט מן השמיים וראה כיצד שומרים בניך על מצוותיך! הצאר גזר שלא להבריא מכס ואף הציב שומרים על הגבול, אך ניתן לרכוש פריטים מוברחים ללא קשיים יתרים.

"ואילו אתה ציווית לפני למעלה משלושת אלפים שנה שלא לאכול או להחזיק חמץ. שומרים לא הצבת ואף עונש מאסר לא צפוי להם, ובכל זאת לא ניתן למצוא ברשות בניך ולו פירור חמץ אחד בערב פסח.

"מי כעמך ישראל!" סיים רבי לוי יצחק את דבריו- ושב לביתו להכנות האחרונות בטרם יתקדש החג.

בברכת שבת שלום,
רב בית הכנסת

סיפור השבוע

האורח המסתורי

המהודרת המונחת לפניו. בשלב מסויים נדמה היה שהזר פשוט ישן.

כשהגיע זמן הסעודה, לעומת זאת, גילה האורח עירנות יתירה. כאילו התעורר לחיים. נוגס בכל פה, מושיט ידיו לקחת לצלחתו מכל עבר, אוכל ושותה, ומבקש עוד ועוד. בעל-הבית, באצילות מיוחדת, המשיך לכבדו, כבתחילה.

סתם טרדן גרגרן, חשבו בליבם בני-הבית. אך מה זה ראה לו אביהם לכבדו? - זאת לא יכלו להבין.

לאחר שנמזגה הכוס השלישית, לפני ברכת-המזון, פתח בעל-הבית את פיו. "בני!", אמר, "מצווה לספר ביציאת-מצרים. ומובא בספרים, שראוי לספר גם על נסים פרטיים שאירעו לו לאדם, שהרי כל הנסים נובעים מיציאת-מצרים".

והוא סיפר. סיפר על מסע-עסקים עם עוד שני יהודים בעגלה רתומה לצמד סוסים. על סופת שלג עזה שפגעה בהם במהלך דרכם. סיפר על לילה חשוך בדרכים בלתי ידועות. על סוסים שכמעט נפלו לארץ ורק מלקות העגלון אילצו אותם להמשיך בדרך הבלתי-נודעת ולא לטבוע בשלג העמוק.

"המצב נראה חסר-תקווה", סיפר הגביר, "עד שלפתע הבחנו באלומת אור. כשהגענו לבית והתדפקנו על דלתו, גילינו שאין כל מקום לשמחה. נקלענו למעוזה של חבורת שודדים, שקיבלה אותנו כחיה הפוערת פיה לעומת טרפה.

"כספי, שעוני, ושרשרת הזהב שהיתה תלויה בו, נלקחו ממני", המשיך הגביר לספר. "השודדים דנו מה יעשה בי, ובאו לכלל החלטה. אחת דתי - למות. לא הועילו תחניות ובכיות. איש לא היטה אוזן לתחנוניי.

"ולפתע נכנס אדם ושאל לפשר המתרחש במקום. בראותו אותי מוטל כבול על הארץ ועיניי מלאות דמעות, אמר: 'עזבו אותנו! אם ימות הוא, ימותו עוד רבים עמו. כל עובדיו שפרנסתם עליו וכל העניים הנהנים ממתת-ידו. גם אני עבדתי פעם אצלו, ויכול אני להעיד על טוב-לבו וצדקתו. אנא, עזבוהו לנפשו. עשו זאת למעני'!

"עם בוקר ניתנה לנו הרשות לעזוב. האיש שהצילני הובילני עד לדרך-המלך. ואם רצונכם לדעת מיהו", סיים הגביר את סיפורו, "הריהו יושב לצידי, וברצוני לכבדו בברכת-המזון".

בני-הבית שישבו מרותקים, נעצו את עיניהם בכיסא הסמוך לאביהם, אך הוא היה... ריק. במהלך הסיפור, מבלי שאיש יבחין בכך, עזב הלה את השולחן - ונעלם. יצאו לחפש אחריו, והעלו חרס בידם.

לאחר החג, כשפתחו את צורו, שנשאר בפינת החדר, מצאו בו שרשרת זהב, שעון וסכום כסף...

ליל-הסדר הגיע. בבית הודלקו זה-עתה נרות החג. הניקיון בהק מכל פינה, והשולחן היה ערוך במיטב הכלים. בני המשפחה התכוננו לצאת לתפילת החג, שאחריה יסבו לעריכת ה'סדר'. לבני הבית הצטרפו גם שני אורחים עניים ששהו בעיר.

אך עיניו של בעל-הבית הפיקו עצב ואי-שביעות-רצון. ארשת צער ניבטה מפניו הטובים. מה מעיק על ליבו? - חסרונם של האורחים הרבים, שנהגו להסב בביתו מדי שנה לליל-הסדר.

הוא היה עשיר גדול ובעל-צדקה מופלא. במפעלו הגדול העסיק יהודים רבים, והשתדל תמיד לתת אפשרות פרנסה ליהודי נוסף. ביתו היה פתוח תמיד לעניים ולנצרכים. בשבת ובמועד נהג להזמין אליו אורחים רבים ונהנה מהסעודה החגיגית, רבת המשתתפים.

השנה היה מזג-האוויר קשה ביותר. סופות שלגים וקור עז הדירו את רגליהם של עוברי-אורח מהדרכים. כך הגיע ליל החג, ומלבד שני האורחים לא נמצאו בעיר עוד עניים שיוזמנו לסעודת החג.

דפיקה בדלת הקפיצה את בעל-הבית ממקומו. הגביר שהיה להוט כל-כך אחר אורחים, שמח מאוד על האפשרות שאולי אורח הוא זה, וניגש בעצמו לפתוח את הדלת.

"איבדתי את דרכי בשבילים המושלגים", התנצל הזר, "רטוב אני וקופא מקור. התואילו, יהודים טובים, להזמניני לחוג עמכם את ה'סדר'?"

"ברוך הבא!", קידם הגביר בשמחה את הנכנס, "היכנס-נא! לעונג רב ייחשב לנו בואך". הזר היה לבוש בגדים פשוטים, מרופטים קימעא, רטובים לגמרי ומוכתמים בבובץ וברפש ורעד מקור.

בעל-הבית מיהר לצוות על אחד הנוכחים להביא בגדים נקיים ויבשים כדי שהאורח יוכל להחליף את בגדיו הרטובים והמלוכלכים. "לשם מה?", חייך הזר בביטול, "בגדיי טובים הם דיים, הלוא כן? עד שנסיים תפילת ערבית, יתייבשו בוודאי".

"רצונו של אדם כבודו", הפטיר הגביר כשהכול תמהים על דבקותו של האורח בבגדים המלוכלכים, בשעה שהכול סביב כה מבריק, מצוחצח וחגיגי.

האורח הניח את תרמילו על הרצפה ויצא עם הנוכחים לתפילת ערבית. בני-הבית שמו לב לכבוד הרב שבעל-הבית מרעיף על האורח. הוא הושיבו בראש השולחן, לצידו, חייך אליו כל הזמן כדרך מכרים ותיקים, והירבה לדאוג לו. הבנים התפלאו, אך לא הביעו את תמיהתם בקול רם.

"מגיד", הכריז בעל-הבית, וכל היושבים החלו קוראים בהגדה. האורח הזר ישב ולא פתח את פיו. מי שהביט בו הבחין, שהוא אפילו לא הופך את הדפים בהגדה

פרפראות לתורה

הרבי מאפטה, המכונה 'אוהב ישראל', היה זהיר באופן מיוחד מפני חשש של חמץ בפסח. בביתו ידעו, שאפילו כאשר התעורר חשש קל שבקלים בנושא זה, היה פוסק לחומרא.

במיוחד היה מקפיד על שלוש המצות שמהן היה אוכל בליל-הסדר. אף שגם יתר המצות שעלו על שולחנו בכל ימי החג כשרות היו למהדרין מן המהדרין, הרי על אותן שלוש מצות היתה הקפדתו חמורה בתכלית החומרה. הוא עצמו היה מתעסק באפייתן ולא נתן לאיש להתקרב אליהן. מיד בתום אפייתן היה אורזן באריזה כפולה ומשמרן בפינה מיוחדת, בחדר מיוחד שהותקן לקראת החג לאיכסון מצות אלה וכל יתר המצות. מדי שנה היו כמה מהחסידיים הקרובים של הרבי מוזמנים לסעוד עימו על שולחן הסדר. עריכת הסדר נעשתה תמיד ברוב עם, ומובן שההכנות לקראת הסדר היו רבות.

באותה שנה היה מספר האורחים המוזמנים רב במיוחד, וההכנות לחג היו בהתאם. הרבנית טרחה ועמלה סביב הצוות שעסק במלאכת הבישול, ובמקביל ניצחה ביד רמה גם על אלה שעסקו בשאר ההכנות: סידוד הקירות, מירוק הרהיטים, התקנת החצר, ועוד ועוד.

נהוג היה בעיר אפטה, שבימים הסמוכים לחג היו עוברים גבאי הצדקה מבית לבית ומלקטים מצרכים שונים לעניי העיר. בראש וראשונה, היו אוספים מצות, שכן לא זו בלבד שאכילתן היא חובה מן התורה, אלא שהן גם היקרות ביותר מתוך כל מצרכי הפסח. לא נמצא בית בכל העיירה שהגבאים התדפקו על דלתותיו ולא נענו ברצון וביד נדיבה. גם על ביתו של הרבי לא פסחו הגבאים, כמובן.

כשהגיעו לבית הרבי היו ידיה של הרבנית מלאות עבודה. היא הורתה לאחד השמשים לגשת לחדר המצות ולקחת מן המצות שלוש מצות עבור גבאי הצדקה. העבודה לפניה הייתה רבה והיא לא הלכה לבדוק אילו מצות מסר השמש לגבאים.

הגיע ערב החג והרבנית ניגשה לעריכת השולחן. והנה, שומו שמים - המצות המיוחדות של הרבי נעלמו. ליבה של הרבנית פג. במהירות שיחזרה את כל מה שאירע והבינה כי השמש, בתום-לבו, בחר דווקא במצות המיוחדות של הרבי כדי לתיתם לגבאים!

לבה של הרבנית נפל בקירבה. דבר כזה טרם אירע בבית. מה תעשה עתה? כיצד תוכל לספר זאת לרבי? במחשבה מהירה החליטה להעלים את הדבר. הן ממילא אין כל אפשרות להשיב את הנעשה. מדוע אפוא להסב לרבי עוגמת-נפש מיותרת! נטלה הרבנית שלוש מצות אחרות והניחה אותן מול מקום מושבו של הרבי. בעיר אפטה התכונן לקראת הפסח זוג צעיר. זה להם הפסח הראשון לערוך את החג בצוותא. בערב החג, משנכנס הבעל למטבח, מצא את רעייתו עוסקת בהכנת קניידלאך מקמח מצה. אחדים מהקניידלאך כבר התבטלו בתוך סיר המרק.

הבעל, שהיה ירא-שמים ונזהר כל ימיו ממצה שרויה, נרעש ממראה עיניו והרים קול זעקה: "שרויה בפסח!". הרעיה הצעירה הגנה על עצמה בטענה כי אימה וסבתה אף הן אכלו 'שרויה' בפסח. הבעל התכעס וצעק שלא העלה על דעתו שצריך להבהיר דבר פשוט כל-כך, שבפסח אין אוכלים 'שרויה'.

אולם האשה עמדה על שלה והצהירה כי לא תשנה ממנהג אימותיה. גם הבעל לא אבה לוותר. הרוחות בבית התלהטו. בהגיע ליל הסדר היתה האווירה בבית הזוג הצעיר עגומה למדי. הבעל לא אכל מתבשיליה של רעייתו, והביט בלב מתפלץ בקניידלאך העולים על השולחן.

בביתו של הרבי מאפטה, היתה אווירת ליל-הסדר עילאית ומרוממת. הרבנית שמחה על התבונה שהדריכה אותה לא לספר לבעלה על עניין המצות. קודם לכן, כשהגיע זמן אכילת המצה, החסיר לבה פעימה, אך מיד נרגעה. התנהגותו של בעלה לא חרגה מהרגיל. הוא נטל בידי את המצות, בירך עליהן בכוונה רבה כהרגלו, כאילו לא אירע דבר. ליל-הסדר עבר בשמחה ובהתרוממות-רוח.

ימים אחדים לאחר הפסח הופיע אותו זוג צעיר בביתו של הרבי. הם סיפרו על המריבות שנתגלעו ביניהם בפסח האחרון וביקשו את עצתו. הרבי ביקש לשמוע מה אירע, והשניים סיפרו לו על המריבה הגדולה שפרצה ביניהם בנושא המצה השרויה.

הרבי הרהר קלות ולפתע פנה אל שמשו וביקשו לקרוא לרבנית. הרבנית נכנסה פנימה תמהה במקצת. "ספרי להם בבקשה אילו מצות אכלתי השנה בליל הסדר", פנה אליה הרבי.

לשונה של הרבנית דבקה לחיכה. לבה הלם בקרבה: האמנם ידע בעלה? האם רוח-הקודש פיעמה בו? בלית-ברירה נאלצה הרבנית לחשוף את סיפורן האמיתי של המצות.

פנה הצדיק מאפטה אל הבעל הצעיר ואמר: "רואה אתה, אני, שהקפדתי על הידור המצות בליל-הסדר ידועה לכל, אכלתי השנה מצות רגילות, ככל האדם, ולא פציתי פה. ידעתי גם ידעתי, אך החרשתי כדי לא להפר את שלום הבית. ראוי היה גם לך, שלמרות הקפדתך לא לאכול 'שרויה' בפסח, תמצא את הדרך לשכנע את רעייתך, בנועם ובסבלנות, ללכת בדרכך ולא להפר את שלום ביתך בחג הפסח.

מיהרו שני בני הזוג להתפייס ופנו לביתם שמחים ואוהבים כבראשונה.

לקיי
שמעון קייז'!

הדלקת נרות: 18:42

יציאת השבת: 19:33

רבינו תם: 20:19

י' בניסן התע"פ

טוב להסות בה'

679

זילתה של גאולה

צו התש"פ. ליל הסדר

לרפואה, פרנסה

והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נתמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. רחל ובעלה וב"ב. וצאציהם. אסתר בת מזל. משה שמואל בן זלדה. ירון שמעון בן שושנה, חן בת דליה רבקה וב"ב. אביגיל בת קאריין.

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נתמה.

לעילוי-גשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה, מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. אהובה בת טובה. שולמית בת חתון. ברוך בן גורג'יה. יפה בת ויקטוריה. שרון שירין ספיר ספאחי בת לאה. יהודה בן יהיא גריידי סאלם. יצחק ז'אק בן שמחה. עזרא בן פרחת. מנשה בן יקוט.

רוצה הקדשה מרכזית ומיוחדת לרגל יום השנה? לאחל מזל טוב? הקדשה להצלחה בעסק או במשפט? זכות התרומה לעלון תעמוד למליץ ולזכות!

השנה לכולנו יש סיבה מוצדקת לשיר: מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?. הקב"ה הופך את העולם לקראת משהו אחר ושונה מתמיד, וגורם לרבים מאיתנו לתהות: כיצד נשמח בפסח הזה?... אפילו עלוני השבת השונים אינם יודעים האם לדבר על ליל הסדר וחג הפסח או שמא להמשיך לזעוק את זעקת הקורונה והבלבול הרב שהיא יצרה בקרב בתי ישראל. ולעצם השאלה – האם אפשר בכלל לעשות את חג הפסח כתיקונו השנה, בעת שהכל עוסקים בהתבודדות בבתיים מפני המגיפה הנוראה?... הנה לפניכם הסוד הגדול בעזרת ה' יתברך: הרב שבדרון זצ"ל סיפר פעם אחת, על אשה שהיתה מוכרת ביצים בביתה. והנה, פעם אחת, הילד הקטן שלה החל להתפרע ולגרום לבלאגן רב בבית. האם החלה לכעוס ולרתוח, ואף החלה לצעוק עליו בזעקות קשות. לפתע, נקש מישהו על הדלת. בלב זועם, ובפנים זועפות, ניגשה האם אל הדלת ופתחה אותה. "שלום", אמרה אחת הלוקחות הקבועות, "אני מקוה שאינני מפריעה, אך אני זקוקה בדחיפות ל-4 תבניות ביצים לקראת חג הפסח".

בן רגע, שינתה המוכרת את מצב רוחה וארשת פניה, והפכה לנחמדה: "בבקשה, את אף פעם לא מפריעה. איך אצלכם בבית? תרצו עוד משהו?", חתמה בחיוך. שאל הרב שבדרון: "כיצד הצליחה המוכרת שלפני כמה רגעים היתה רותחת מעצבים, להשתנות בן רגע ולהתמלא בשמחה?". התשובה היא: מכירת הביצים, והיחס הטוב ללקוחות חשובים לה מאד, על כן, היא דואגת להתעלם מהקושי והצער שיש לה מבנה כעת, ולהאיר פנים לבאים ולהתרכז בעבודתה. היא עדיין סובלת מבנה, אך יש לה עכשיו עבודה חשובה!

במה דברים אמורים?... הקב"ה מחולל מהפכות בעולם, ומעביר את העולם למצב שונה לקראת התגלות הגאולה. המגיפה המשתוללת ברחובות גורמת לדאגה, לחץ, ולא מעט מתח ותסכול בתוך הבית. אם בכל שנה, כולנו רגילים בימים אביביים אלו לצבוע את הבית, לרוץ בין החנויות ולערוך קניות של שולחן הסדר, בגדים חדשים לילדים ולמשפחה – הרי שכעת כולנו סגורים ומסוגרים בתוך הבית, כי זה מה שה' רוצה מאיתנו כעת, למרות שטובת הדבר נעלמת מעינינו. הדבר גורם בהרבה מקרים מרמור וצער, בטענות: "איך אוכל לשמוח בפסח השנה, בעוד שאינני יכול לחגוג עם כל המשפחה!... כיצד ארגיש שלא התחדשתי בבגדים חדשים לחג, ואפילו לא ניתן להסתפר, והריני נכנס כאבל לתוך החג?... ובכלל, האם אתה רוצה לומר לי שאת חול המועד השמח והאהוב בו היינו רגילים עם כל המשפחה לבקר אצל בני המשפחה, לשמוח בהקבלת פני רבו, לטייל קצת בארץ, לחגוג במימונה, ולפתע הכל נעצר ואנו מוצאים את עצמנו בתוך ארבע קירות, כי חס ושלום לסכן את חיינו ולצאת החוצה – מה קורה פה?!... איזה חג זה יהיה?!...". אין ספק, הטענות הינן הגיוניות, אך עלינו לדעת, כי ה' יתברך לבדו, החפץ יותר מאיתנו בשמחת החג שלנו, בליל הסדר המשותף והמשפחתי שלנו, בתספורת ובבגדים החדשים לכבוד החג – מתכנן פה משהו גדול ומיוחד שאף אחד לא יודע. והוא החליט כי רק המצב זה הוא הכי טוב בעבורנו. לכן, אל לנו להתעסק במירמור ובהשוואה לחגי פסח קודמים, אלא עלינו להתרכז בתפקיד אחד ומיוחד – אנו נעשה את שלנו, והקב"ה יעשה שלו! אנו צריכים לערוך את ליל הסדר בשמחה עם כל המצוות – אז נשתדל לעשות זאת לשם שמיים מכל הלב. השנה רוצים משמייים שנעשה מ'רור כורך', שנחגוג ונשמח בצל הקורונה. אך בעזרת ה' מיד ממש נזכה ל'שולחן עורך' ולראות את הגאולה הגדולה. אך כיצד עושים זאת?... כיצד שמחים השנה?... – התשובה בהמשך המאמר בעמוד 3 –

נא לא לעיין בזמן התפילה – למנוע יצא שכרו בהפסדו – שכר לימוד תורה בשבת פי אלף מלימוד תורה ביום חול – טעון גניזה!

טבילות כלים בתקופת הסגר בעת כתיבת השורות עדיין לא יצאה הוראה לסגור את מקוה הכלים ולכן כל כלי חדש (שיוצר בחו"ל) שנרכש חובה להטבילו לפני שימוש בברכה. אלא שאם חלילה יהיה 'הסגר' או שיוחלט ע"פ גורמים מוסמכים שאין אפשרות לצאת מחוץ לבית בכדי להטביל כלים, ישנה תשובה מפורסמת של רבי שלמה זלמן אוייערבך בשו"ת מנחת שלמה ח"ב כי אדם הנמצא במקום שאין מקוה כלים או שאין לו אפשרות להטביל כלים, יחליט בדעתו בשעה שמשלם למוכר על הכלי שאינו מתכוון לזכות בכלי, ואז יהיה מותר לו להשתמש ללא טבילה כי זה נקרא שמשלם בכלי של הפקר. וכל זאת למרות שמגביה ומשתמש בכלי אחר"כ. וכשיזדמן לו מקוה, יתכוון לזכות בכלי ויטבילו. ולאלה שכבר קנו כלים, ומפחדים לצאת ולהטביל כלים, יכולים לתת במתנה

תרופות פלא לעצירת המגיפה

בשבוע שעבר נשא הגאון המקובל הרב בן ציון מוצפי שליט"א תרופה בה הוא אומר כי "מי שישתה תרופה זאת, בדוק ומנוסה שלא תהיה לו שפעת כל החיים, ובוודאי גם שלא יחלה בקורונה. (פסחים מב) וכך פרטיה: לקחת חצי קינמון, קורט (כמות מזערית) ציפורן, ומעט זנגביל. לשפוך עליהם מים רותחים, ולערבב

תרופת פלא

בחזקה. להשאיר שתי דקות ולשתות לאט לאט ולהתפלל לה' לרפואה". (2) תרופת השום (בב"ק פב) טלו שיני שום, קלפו אותם מקליפתם ע"י סכין פלסטיק, הניחו אותם בכוס, וצקו עליהם מים רותחים עד כדי בועות, וכסו אותם מעט יותר מגובה השום. השרו לכל הפחות שעה. ביום הראשון שאתם נוטלים תרופה זאת, שתו שלוש כפיות - 3 פעמים ביום. ביום השני שתו 3 פעמים ביום כפית אחת. ביום השלישי, הרביעי והחמישי, קחו כפית אחת בלבד. ילדים לשתות בכמות קטנה.

גמורה את הכלי לגוי, ולהשאילו ממנו לתמיד, ובכך משתמשים כביכול בכלי של הגוי.

אולם חשוב לציין כי הט"ז חולק על דין זה, ולכן מי שעשה זאת, מיד כשיוכל להטביל הכלי במקוה - חייב טבילה!.

תוכנת 'זום' בליל הסדר

שאלה: שמעתי שרבנים מתירים להשתמש בתוכנת זום Zoom ביום טוב של חג הפסח, דרכו אפשר לראות קרובי משפחה ואנשים שונים בשידור חי, לכל אלו שנשארו לעשות את ליל הסדר לבד ורוצים לראות את שאר המשפחה. האם יש פוסקים שמתירים זאת? תשובת הרב יעקב ששון שליט"א: "אין זה פסק נכון. ומרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל בספרו מאור ישראל על מסכת ביצה דף לג. הוכיח שאותם הפוסקים שהיקלו בחשמל ביום טוב, טעו בהבנת ענין החשמל. וחם ושלוש להקל בזה, ואין זה פסק מגדולי הרבנים.

הרב שמואל פולק

מתוך הגיליון 'אז נדברו'

זה מה שהקב"ה רוצה לעורר אתכן. ה' סגר את כל מקומות העבודה, החזיר אתכן הביתה. ה' רוצה שתתחילו להפנים שכאן הקריירה האמיתית שלכן. נשות ישראל הצדקניות, בימים אלו אל תתחזקו בשום חיזוק, ואל תקבלו שום קבלה, אלא רק שתביני כי את הבייביסיטר של הבנים של ה'! אבא שבשמים רצה לשלוח לעולם כמה נשמות יקרות, והוא חיפש ביביסיטר שתתנדב לשמור עליהן, והוא מצא אותך! את התנדבת וזכית בזכות הגדולה בעולם! זה מה שהוא ייעד לך והוא מודה לך על כך מאדו.

אם תחשבי על זה, אם תביני מה את נותנת לקב"ה בעוד סיפור, בעוד דחיפת כפית לתוך הפה של הילד, בעוד השכבה מורטת, בעוד הצבת גבולות לילדים, אם תביני את זה פתאום תרגישי שאת מקבלת כוחות! כי חלק נכבד מהכוחות שלנו התרגלנו לפזר ולהניח בתא או במגירה של מקום העבודה, וכעת ה' רוצה שנאסוף את כל הכוחות

היקרים האלו למקום אחד ויחיד: לגדל את בניו! "אמא יקרה! לא פסח, לא תפילות, לא תהילים. כעת זיעש להם בתים". הידבקי בדרכי שפרה ופועה שהעמידו לנו את כרם ישראל. במה? בזה שהם ידעו להעריך... את מי? את משה רבינו הקדוש והנורא? לא!!! את התינוק משה!!! את הנער הבוכה הזה... את התינוק הזה שמושך לפרעה בכתר ועושה סקנדל... אותו הם ידעו להעריך ולגדל, ומזה הם זכו ל-3 כתר: כתר תורה, כתר כהונה וכתר מלכות.

לאמא שקורסת!

"כמה מילים לאמהות שכורעות בימים אלו תחת העול", פונה הרב שמואל פולק לאמהות הרבות המאבדות את עצמן במצב זה בבתים, "הגמרא אומרת: הני נשי במאי זכיין לעולם הבא: בזה שמגדלות את הילדים ומחכות לבעליהן. זאת אומרת: עיקר עבודת ה' של הנשים זה בבית בטיפול בילדים ובעזרה לבעל. אלא שבחמישים שנה האחרונות נגזר עליכן 'גלות', ואתן יוצאות מהבית, יוצאות לעבוד, יוצאות להביא פרנסה, מתנדבות להיות שותפות בעול הפרנסה. ואילו עכשיו, בימים אלו ה' פתאום החזיר אתכן ה' למקום הטבעי שלכן - לבית ואמר לכן: "אני דווקא שמח בעבודת ה' שלכן! יש לי קורת רוח מהנשמות היקרות שהעמדתם לי. לכן אני מחזיר אתכן הביתה. אני אוהב אתכן מכאן!". בימים אלו גם הגברים וגם הנשים צריכים להתחזק. הגברים בעבודת ה'! ללמוד יותר, להתפלל יותר, לעזור יותר - הרי אתם בבית עקב המצב.

ואילו הנשים, גם הם צריכות להתחזק! במה?... הרי אתן כבר אמהות, תתחילו להעריך את התפקיד הזה! למה אתם סובלות כל כך במקום בתפקיד הטבעי של כל בנות ישראל בכל הדורות?... אתן כבר מגדלות את הנשמות היקרות של ה'! תתחילו לאהוב את זה! אתן כבר עושות הכל! אז למה לא לשמוח ולהעריך את מה שאתם עושות!... אתן לא 'תקועות' בגלל הקורונה, אלא זוכות לגדל נשמות!

לילה של גאולה

פסח בל הקדומ

– ההמשך מעמוד 1 –

הדבר דומה לאשה הכורעת ללדת, שהצער הסופי מאד קשה, אך מיד אחר כך היא זוכה במתנה הגדולה בעולם – תינוק בריא וחמוד, אשר בשבילו היה שווה כל הסבל הזה. גם אנו נצחק בקרוב מתקופה זו ונבין שהיה זה הציר האחרון לפני לידת הגאולה וביאת המשיח בעז"ה. ממש כמו המוכרת שסיפרנו עליה כעת, כי למרות שהילד שלה גרם לה סבל וצער רב, אך מיד שהגיעה הלקוחה הראשונה, היא התעלמה מהצער והסבל, והחלה לשמוח ולהאיר פנים, כי זו העבודה שלה כעת – כך אצלנו, אומנם אנו משתגעים כבר בהסגר הביתי, וקצת מאוכזבים שאיננו יכולים לשמוח בפסח כבכל שנה, אך מיד שיגיע החג, תפקידנו הוא אחד – לקיים מצוות 'ושמחת בחגך' ולקיים את המצוות בהרגשת זכות שזכינו להיות חלק מהעם הקדוש שיצא ממצרים, וזכה להתגלות אלוקים עם כל הניסים והנפלאות, בימים ההם של יציאת מצרים, ובזמן הזה של הקורונה. עלינו להשתדל להניח בצד את כל הבידוד, ולשנן את דברי השל"ה הקדוש שאמר: "וקדושת לילה זה וכל הדינים וההלכות הנוהגות בו קדושה רבה במאד, כי בלילה זה בחר בנו ה' יתברך מכל העמים וקדשנו במצוותיו. ויזהר כמה שאפשר מדיבורי חולין... ויתעסק כל הלילה במצוות הלילה ובסיפורי ניסי מצרים ולפרסמם לבני ביתו". אל לנו לתת להרגשה מסביב להחמיין את גדולת המעמד הגדול של החג, כפי שכתב המהרי"ל: "בלילה הזה מגיע כל אחד ואחד מישראל למדרגה של כהן גדול, הנכנס לפני ולפנים ביום הכיפורים לעשות עבודה". שיא הפסגה בלילה הזה, גם בהסגר הביתי של המצב! נחשוב, כי זו אולי הפעם היחידה בהיסטוריה, מאז יציאת מצרים, בה שוהים כל עם ישראל מבודדים, איש

בתוך ביתו, כפי שביקש ה' מעם ישראל בליל הסדר הראשון, טרם היציאה ממצרים: "ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהים: משכו וקחו לכם צאן למשפחתכם ושחטו הפסח: ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר: ועבר ה' לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף: כותב 'בעל הטורים' במקום: כשם שבגאולה הראשונה, בליל יציאת מצרים הצטוו ישראל שלא לצאת איש מפתח ביתו, כך

בגאולה האחרונה יצטוו ישראל שלא לצאת איש מפתח ביתו. מדהים! מרגש! האם היתה אי פעם שנה בה לא יצאו ישראל מפתח ביתם בליל הסדר ובחג הפסח, מלבד בזמן יציאת מצרים!?!... הרי שזכינו להיות חלק מתהליך מיוחד ומרגש כמזה לא ראו כל הדורות! אזי עלינו להתרגש, לשמוח, ולרקוד מאושר ושמחה, שאנו זוכים להיות חלק מהתהליך. אז נכון, לא הסתפרנו, לא קנינו בגדים כמו כל שנה, ולא נזכה לטייל קצת ברחבי הארץ – אבל זה פרוטות ומשחקי ילדים לעומת המתנה שנזכה לאחרי מכון: נזכה לגאולה! לבניין בית המקדש! שה' ישוב לשכון איתנו! לתחיית המתים! לראות את המשיח! הבעיה היא שהתרגלנו כל כך לשגרת החיים שלנו, שאנו אפילו לא מבינים מה המשמעות של ביאת הגאולה והתגלות המשיח. אנו רגילים להגיד: "נו, רק שיבוא המשיח", כשאנו רוצים להתפטר מאיזו צרה, אבל

אנו לא מבינים שהמשיח לא יסיר מאיתנו את הצרות, אלא הוא יתן לנו להבין שהיינו חיים בצורה פשוטה ומסכנה, ללא קרבת ה', ללא בית – מקדש, ללא כהנים ולויים. בקרוב נרגיש מהם חיים עם השכינה, חיים עם בית המקדש, תחיית המתים וגאולת עולמים לה חיכו כל הדורות! אנו היחידים שזוכים לעשות את הפסח כמו שעשו אבותינו במצרים, בדקות האחרונות לפני שהכריז משה לצאת ממצרים. ודוקא בגלל שלא יצאו מהבתים באותו לילה, לא נתן ה' למשחית לנגוף את בתיהם. ממש בדמיון למשחית שמסתובב בכל העולם כולו! כמה התרגשות ושמחה צריכה לאחוז אותנו בפסח הזה יותר מכל פסח אחר! הפסח הזה לא נשמח בחיצוניות של תספורת, בגדים חדשים, וליל סדר משפחתי (שאיננו מזלזלים בהם), אלא שעלינו לשמוח פנימה שזכינו להיות עבדי ה' ולהיגאל בעז"ה גאולת עולמים. ובפרט, שכותב האדמו"ר מפיסצ'נה היה אומר: "אם רק היינו רואים כמה מביטים בנו מלאכי מעלה בלילה בשעת אמירת רינתנו, היינו מתענגים מהזכות", והעיד על עצמו שאם היה יכול היה כופל את תיבות ההגדה מרוב קדושתם. הפסח הזה צריכים להרגיש שהנה עוד כמה דקות יצא הקול והקריאה לגאולה, ולכן עלינו להתרגש ולשמוח יותר באכילת המצה ובאמירת ההגדה יותר מכל שנה ויותר מכל הדורות! לכן כתב ה'תפארת שמואל': "כל דצריך – יתני ויפסח" – כל מה שצריך האדם מבוראו ישפוך נפשו בלילה זה, וכדאי לו לאדם שלא יחסוך שום בקשה ותפילה בכל הנצרך לו – ובוודאי ימלא הקב"ה כל משאלותיו". נתרום ונשמח למרות המצב, נבקש בקשות ונתכונן לגאולה השלימה. הרבי הקדוש מאפטא זצ"ל הבטיח: "כשמגיע בהגדה לברכת 'גואל ישראל', זוהי שעת רצון גדולה שאם יתחזק אז באמונה שלימה בה' יתברך ויאמין שהוא יעזרהו – אני מבטיח לו שיושעו".

איננו נביאים ותיפח רוחם של מחשבי קיצים, אך כל הסימנים, התופעות וההרגשות מראות כי משהו גדול הולך להתרחש. 'בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל', והנה הגיע החודש המסוגל להיגאל, וכפי שכתב בעל הטורים כי בגאולה האחרונה כולם ישארו בתוך הבתים כמו שהיה ביציאת מצרים רגע לפני הכרזת הגאולה!

הסדר שבבלאגן!

ונעזור בהגשת האוכל לחולים ולמשפחותיהם".
הכל נרתמו למשימה והגישו מאכלים בשולחנות. חולים רבים הודו להם מאד ואף הם הרגישו שמחה וסיפוק גדול. לפחות אם לא עשינו את ליל הסדר, גרמנו לסדר ושמחה לחולים רבים, אמר האב למשפחתו.
ואז לפתע, באורח פלאי ניגש אליהם אחד האחראים ואמר להם: "אני רואה שהתפנה כעת שולחן גדול שיספיק בדיוק לכולכם. שבו וכבר נגיש לכם את כל סימני ליל הסדר". הם התיישבו בשמחה וערכו את ליל הסדר בשמחה רבה.

הם ראו עין בעין כי 'סמא דיסורי (התרופה לסבל ולייסורים) – קבלינהו' (לקבל אותם באהבה) מתוך ידיעה שה' מסדר את זה בצורה הטובה ביותר בעבורנו, ואם הראנו לה' שאנו מקבלים את רצונו – הרי מיד שהוא יקבל את רצוננו, וישיע אותנו.

על כן, גם כעת, כשאנו בבית, צריכים לקבל באהבה את רצון ה' ולעשות את רצונו כדי שבעז"ה נזכה שגם הוא יתברך יעשה את רצוננו. על כן, בחג הפסח נתלבש בבגדים חגיגיים גם שאנו בבית, ונשתדל להכין אוכל טעים ומיוחד כראוי לחול המועד, כדי שלא חלילה ניקרא: "המבזה את המועדות – אין לו חלק לעולם הבא", וכתבו המפרשים שמזלזל במועד ע"י ביגוד רגיל ואוכל כבימי חול. נאכל את המצות באושר ובשמחה, וכפי שמכנה הזוהר הקדוש את המצה בשם: "מיכלא דמהימנותא", שעל ידי אכילתה זוכה האדם לאמונה ושפע רב.
"וכמו שיש בר"ה את השופר המכפר על האדם מקטרוג השטן", אומר ה'תפארת שלמה, "כך בפסח יש את המצה, המבטלת מעל האדם דינים וייסורים".
נשמח, נתרגש ונתכונן לגאולה!

סביב מיטת אביהם בבית החולים. בית החולים הודיע להם כי הינו עורך ליל הסדר לחולים ולמשפחות המלוות אותם בחדר האוכל המרכזי וכי יש להירשם לצורך כך, על מנת להיערך בהתאם. המשפחה נרשמה על כל יושביה והתכוננו לקראת הלילה הקדוש.
והנה, תמה תפילת ערבית בבית הכנסת של בית החולים, והכל עשו את דרכם לעבר חדר האוכל המרכזי. אותו אברך שהגיע עם כל בני משפחתו,

ניסה לשמור על מצב רוח חגיגי ומרומם גם במקום שכזה וצעד בשמחה לעבר חדר האוכל.
והנה, כשהגיע אל חדר האוכל חשכו עיניו – המקום היה מלא עד אפס מקום. הם ניסו למצוא אולי נותרו מקומות בודדים, אך האחראים הודיעו להם כי אין להם מקום כלל. באותו רגע עלה בליבו של האברך תחושת זעם: הוא רצה לכעוס ולצעוק, הרי אני ובני משפחתי נרשמנו והובטח לנו מקום כדת וכדין, ומה זאת אומרת שאין לנו מקום?!!
אך אז חשב מעט ואמר: 'הרי כעת ליל הסדר הקדוש, הגורם סדר לאדם בחייו לכל השנה, ואם אכעס ואצעק אהרוס לעצמי ולכל סובביי את אווירת החג'.
לפתע עלה רעיון במוחו: עקב העומס הרב שהיה בחדר האוכל, פנה הוא אל משפחתו ואמר: "בואו וננצל את הלילה הזה לחסד

לא רק השנה הכל מבולבל ומשונה. בכל שנה ושנה, עם תחילת הלילה הקדוש, ליל הסדר, הכל מוזר והפוך לחלוטין. אחר הקידוש והנטילה, במקום לאכול סעודה, מתחילים לאכול חתיכות ירק, מרור, חרוסת ודברים משונים. "מה קורה פה?!" – מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות. לכאורה, דוקא ללילה כזה אין ראוי לקבל את השם 'ליל הסדר', הרי זה לילה שכולו הפוך מהסדר רגיל, ובפרט בשנה זו שהכל הפוך ומשונה עקב המגיפה, וכיצד אפשר לומר על לילה זה שהינו לילה של סדר?!!

אומרים רבותינו כי דוקא כשהכל לא הולך כסדר, שלא עושים ליל הסדר עם המשפחה כרגיל, שבחול המועד נשארים בבית, שלא מתפללים בבתי כנסת, לא הולכים ללמוד בבית מדרש – דוקא אז באים משמיים ללמד אותנו שזה הולך בדיוק כפי רצון ה', וזה הסדר הטוב והמדויק ביותר בעבורנו, למרות שאיננו מבינים זאת. לכן זה נקרא ליל הסדר, כי דוקא חוסר הסדר והבלאגן הם הסדר המדויק!

סיפר הרב הגאון, הרב שלום הרוש שליט"א: "לפני שנים בודדות הוזעק תלמיד חכם הלומד באחד מערי הארץ אל בית החולים. אביו עבר אירוע מוחי ל"ע, והוא הובהל אל בית החולים לצורך טיפול ומעקב רפואי. הימים היו ימי ניסן, ימים ספורים טרם ליל הסדר. הרופאים החליטו כי על האב להישאר בימים הקרובים בבית – החולים, ועל כן הוא לא ישוחרר לביתו בליל הסדר. המשפחה, שהיתה מאוחדת ומלוכדת מאד לא ראו את עצמם עורכים את ליל הסדר ללא אביהם, על כן, החליטו אשתו וילדיה, ואף הנשואים שבהם לערוך את ליל הסדר, לא פחות ולא

לתגובות: 052-7151858
רחוב מעה בריל 9, ת"א, מפ"א אחיאל
daniel777achiel@gmail.com

מערכת העלון מאחלת
לקוראים ולכל עם ישראל
פסח כשר ושמח
ורפואה וישועה מהמגיפה!

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לבריאות, הצלחה, פרנסה: אבשלום בן ויולט, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, יואב חי אברהם ב"ב וצאצאיו, ניסים רוקח וב"ב. זיווג: מזל בת תמר. זש"ק: חגית בת תמי תמר.
 לע"נ: יוריק בן אסנת, בוריס בן ברכה, מטוב בת יוכבד, אסתר אסתר בת מלכה, בכור יעקב בן אסנת.

חידה

איזו מכה עלתה מידידו של משה רבנו והגיעה עד כסא הכבוד טרם ירדה למטה?

טוטו טוטוטוטו טוטו טוטו
 טוטו טוטו טוטו טוטו טוטו
 טוטו טוטו טוטו טוטו טוטו
 טוטו טוטו טוטו טוטו טוטו
 טוטו טוטו טוטו טוטו טוטו

העלון מוקדש לע"נ תמר בת מלכה ויוסף עובל"ע בע" בתשרי תשע"ז ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מודפס בחסות

דפוס אפי

נר אהרון

מאיר לי את הנשמה!

פרשת
שבת הגדול
ופסח

נא לשמור על קדושת הגליון. אין לקרוא בשעת התפילה או קריאת התורה

כניסת השבת: י-ם: 18:20 מרכז: 18:41

תצא מזה ובגדול ע"י השבת הגדול - הדרך הבטוחה ליציאה לחירות

משה הלל שליט"א שנשמה יתרה עניינה לומר לך שביום הזה יש יתרון לנשמה, היעדים הרוחניים שמובילים ת'בנאדם להרגיש את הקרבה לקב"ה גוברים להם על הרצונות של הנפש הבהמית של שאר ימות השבוע! ואז - מבאר מורנו נפלא, הלב מתחמם בשבת הגדול, ועלייה של רצון עז לצאת ממצרי הטבע תופסים תאוצה אדירה. הבריחה ממצרי הפחד והדאגות שקיימות פה סביב כמה אנשים שהולכים בינינו. חבר'ה, נהיה אמיתיים, יש אנשים שבתקופה זו לא יודעים איפה לקבור את עצמם, איפה לשים ת'ראש מתחת לאיזה שולחן או מיטה. כאן בא אלוקים ושולח חבל הצלה שבת הגדול. פתאום יש רצון גדול לכוון אותנו למהפך גדול. הנה מזמנים לנו הזדמנות ענקית להפוך את אורח חיינו הארצי למושגים שמיימיים גבוהים גבוהים. חבר'ה - הולכים כעת להמריא עם הצצה קטנה לפרשת השבוע, ואפילו שנמל התעופה שובת...

אתה תניח את הכתר, ואלוקים יכניס אותך לארמון...

"וידבר ה' אל משה... צו את אהרון... פרשתנו עוסקת בעניין יסודי השייך לכולנו. מה יש? "צו את אהרון" ומבאר רש"י: אין צו אלא לשון זירוז. ומבאר הרב: אין כוונת הדברים לעשות את הדברים בצורה המהירה. אלא מה, זו - רז. תחלק את המילה לשניים - זו - רז. אתה תניח את הזר, פירוש, תקשט את העולם ע"י הסתכלות חיובית, תתבונן לפנימיות של הנעשה סביבך עד כמה שאבא עושה עשה ויעשה רק טוב לבניו, ולבסוף תגלה את ה-רז! סודו של הרצון האלוקי להיטיב עמך. ומה בדיוק שייך הפירוש הנפלא הזה לסוגייתנו - פה מסביר הרב, בשלב שאתה ענדת את הכתר - עכשיו אתה מוכן ללילה החשוב בחייך. באים משמים לסדר לך ת'חיים "ליל הסדר". אלא מה - לפני שנמשיך, נפתח בשאלה! מדוע את ליל הסדר עושים בלילה? והרי התורה אמרה "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור..." מדוע לא כשהשמש זורחת והציפורים מצייצות? יש יותר טיימינג פסטורלי מלהעביר את המסר שיש פה אחד שמנהל את העניינים? את התשובה נקבל

יום שלישי 11:42 "סופר האחים..." בתור לכניסת הסופר נשמע מפי הכרוז: "חברים נכבדים! אנא! יש להישמע להוראות משרד... שני מטר חברים! אני חוזר..." פשש, מנענע אריה את ראשו מצד לצד, ובמבט של חצי יאוש המשדר לציון חובש הכיפה שכנו מן הבנין ממול "עד מתי? איך ומתי נצא מזה?" ציון: "תראה אריה שכני היקר, לא נדע עד שנדע... אך אם בכל זאת אתה מעוניין לשמוע איך יוצאים ובגדול - בוא ותשמע את דברי מורנו על מהות ה'שבת הגדול' לאריה אין ברירה, התור זוחל לאט והפאניקה של החדשות לא תוסיף לאווירה. אם כן האוזן מוטה כלפי השכן האופטימיסט "אין לי מה להפסיד, בכבוד, מה בפיך"? ציון מבסוט מהעסק וכבר בליבו מתנגנת לה כותרת חדשה - "לא רק שלא תפסיד, אריה יקר, אתה עוד תנצה - ובגדול!" "משהו" אומר ציון לאריה, "אתה יודע למה בחרו חז"ל לקרוא לשבת שלפני פסח שבת הגדול?" תראה, זכור לי משהו על נס גדול שהתרחש שם לראשונה במצרים ביום השבת, ועכשיו מתזכרים לנו חז"ל, מה היה שם? "10 נקודות" מאשר ציון את התשובה, "אך בוא ותשמע עוד עומק קטן", מה יש? מבאר מורנו ורבנו הרב יוסף מרקוביץ שליט"א אין עניין לחז"ל לתזכר לנו הסטוריה, והראיה - שיש שנים שהתאריך מתחלף. אלא בגנטיקה הישראלית קיים מנגנון שיודע ששבת היא מקור הברכה, וכל השבוע שלך יראה ע"פ איך שהשבת שלך נראתה. אם כן, כל שכן

השבוע החשוב של חייך, ימי היציאה לחירות תלויים ביום השבת. והעומק - בוא ונשמע. בבקשה!
בשבת מוריד ה' אמונה לעולם, השאלה מה אתה עושה עם זה...

הרצון האלוקי הוא להיטיב עם נבראיו. חבל ההצלה השנתית שבכל שנה מתחדש הוא בימים האלו. ניסן הוא מלשון התנוססות - אנחנו יודעים שבשבת הנשמה מרגישה משהו שלא היה קיים בשאר ימות השבוע. מה יש? חז"ל מגדירים זאת ע"פ סוד הנשמה היתרה, ומסביר הגאון המקובל הרב יעקב

מיד, לא לזוז...

העומק של הלילה הוא היום הגדול ביותר...

תכלית יציאת מצרים לדורות היא ללמד ת'בנאדם - חביב'ה, אין יותר אוהב אותך מאשר אבא שבשמים! שלא יספר לך סיפורים בלב "חברך הטוב" היצר הרע. אותו עזוב כרגע בצד, תתבונן מה העמיד אותנו על רגלינו יותר מ-2,000 שנות גלות! התשובה - "והיא שעמדה לאבותינו... שבכל דור ודור" מעמיד אותנו הקב"ה על הרגלים, איך? דווקא ע"י שעומדים עלינו... הלילה הוא מציאות של גלות, אלא מה - בנק' הפנימית עיקר הגלות נועדה לעורר אצלך את הרצון לגלות יותר את אבא שבשמים! זהו ליל הסדר - לילה שכולו יום! "והגדת לבנך ביום" ואם רוצים יותר להעמיק - המתינו לביאור הבא. בהצלחה!

הפה שאסר הוא הפה שהתיר...

ירדנו למצרים על הוצאת דיבה - הפה שאסר! יציאת מצרים, מסביר האר"י הקדוש, עיקרו היא פסח! פה - סח! התיקון שלך גם היום, ולא יעזור לאף אחד, הוא איבר אחד ואולי החשוב ביותר - הפה שלך! ומסביר רבי צדיק הכהן מלובלין: בליל הסדר הפה עובד בשני מישורים - א. הגדת מצרים! אתה מהלל, מספר, מוריד ת'אמונה לתוך לבך וליבם של סובביך. ב. אכילת המצה! ומבאר מורנו נפלא: קיימים בלילה הזה שתי פעולות: א. להכניס את החיצוניות לפנימיות [אכילת המצה שהיא מחוץ אליך לתוכך...]. ב. להוציא את הפנימיות לבחוץ - זוהי אמירת ההגדה! ובעומק - מה שיביא אותך לצאת לחירות אמיתית היא עד כמה שתעבוד כל חיך בשני מישורים אלו. ביאור הדברים - תפקיד היהודי בעולם הוא לתת נק' פנימית למעשים החיצוניים שנעשים סביבנו. אתה יכול להשאר עם כיפה על הראש ואפילו להקפיד על מנין וברכת המזון, אבל בתוך תוכך אתה לא פחות חיצוני בהסתכלות מהפרשן האיטלקי על הנגיף שהעמיד את העולם במצב של "המתן". מה יש? שם באגדות האיטלקיות מספרים לך שהיו היתה סבתא סינית שבטעות הכניסה למרק המקרוני שלה רוטב עטלפים נגוע, ואז נכנסה רוח פרצים שגרמה למסכנה צינן קל ואפצ"י אחד שלה והעולם קיבל... ממש "השפן הקטן" ששכח לסגור הדלת... לה לה לה... וכי השפן שכח לסגור הדלת, או שיש משהו שגרם לו לשכוח לסגור את הדלת? חבר'ה, אנחנו לא נדע עד שנדע באמת בסוף מה קורה(נא) כאן, אבל דבר אחד צריך לדעת - יש פה מסר שמיימי. מהו, איך ומדוע - לא נהפוך כעת לנביאי השקר, ובטח שלא נראה תעודה של המשרה החדשה - סגן יושב ראש

להסברים שמיימיים... אלא מה? תפסיק לשרר חיצוניות, תראה את העולם בצורה קצת יותר פנימית. אתה כעת מחוץ לשגרה? אל תתמרמר! הפוך - יש לך זמן לתת מצב 'המתן! אני בהתבוננות! תתעלה ברגעים האלו!! ומוסיף לבאר הרב: בפרשתנו יש המשך לזירוז של אהרן "זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה... ואש המזבח תוקד בו!" ומה העומק שבדברים? ניתן כעת הסבר של מורנו על אחד מהפסוקים המפורסמים ביותר בעולם היהדות. בבקשה!

הלב שלך לא נופל מהלב של בית המקדש...

מטרת עשיית המקדש היא "ושכנתי בתוכם" - בתוך כל לב ולב של עם הנצח! היום בעוונותינו אין בית מקדש, אך יש המשך לקרבנות: איך אנחנו משלימים אותם? ע"י הפה והלב! זאת תורת העולה! מעוניין להתעלות, להרגיש קצת יותר משוחרר בימים אלו? התשובה - אש תמיד תוקד על המזבח - תדע לך, אומר ה', הלב שלך הוא מזבח! כשאתה מקריב לי את החיצוניות שלך - מבחינתי זה לא פחות מכהן בבית המקדש! ואם תשאל: אבל איפה אני ואיפה הוא? פה אומר לך ה' בספר התורה שלו - אש תמיד תוקד! באופן תמידי אני שומר עליך שלא תכבה האש מתוך ליבך, אלא מה, אתה ע"י ניצוץ קטן של רצון להתעלות בטה"כ תעשה עצמך עולה! ואז הרצון הרוחני שלך יפיח את הרוח באש הקיימת, והתוצאה - "זאת תורת העולה!" כך תרגיש כבן עליה...

זהו סודם של הדברים! השבת הגדול מעניקה לך חימום קל ללב! אתה מקבל מהבורא לב גדול להבין שהכל פה זה האין עוד מלבדו! שלב ב' - אתה מקשט את הבריאה, מזרז עצמך לענווד את הזר למי שאמר והיה העולם! תוך כדי שאתה עונד את הזר אתה דואג בלילה אחד לשתי הפעולות: אמירה ואכילה. הפעולה החיצונית שנכנסת ללב שרוצה לומר משהו לבריאה, התוצאה - הו הו, אתה פולט לבחוץ עוצמה פנימית! את כל החיצוניות הפכת לפנימיות, הפנמת וגילית לעולם שמסתתר פה משהו אמיתי. הרצון האלוקי להוציא אותך ואת כל עם הנצח למקומות גבוהים יותר ממה שהורגלת עד כה. אשרינו אשרינו עם גדול, עם לב גדול שהולך לשבת הגדול ולצאת מהכל בע"ה בגדול. שנזכה!

שבת שלום
רן אהרן בן ישעיה

סכרת - לא מסוכר

ושוב אין שום דבר. הבבא סאלי מנגד משיב: 'כדאי שהד"ר הנכבד יעשה לעצמו בדיקת סוכר...' - אני? מתפלא הד"ר, - כן, אתה! עוזרי הרב אמרו לד"ר שכדאי לשמוע בקול פי הצדיק. התוצאה: רמת סוכר גבוהה... 'מה קורה פה?! יש לך הסבר כבוד הרב?', עונה לו הרב: 'א' איבני, להשתדל לשמור על בריאות, ודאי שצריך, וזה מחובתינו, אך סוף סוף בשורה התחתונה, החותמת בידי בעל החותמת. מה יהיה ומה לא יהיה, הכל תלוי ברצונו... אמונה פשוטה של איש גדול הוכיחה לד"ר מי הוא בעל הבית...

הסיפור המרכזי

הבבא סאלי - דמות של מלאך - מה הביא אותו לכך? - הפשטות! ביום מן הימים הגיע הבבא סאלי לבדיקות בבית החולים, מה קרה? פה ושם הראש קצת מרגיש כובד... נו, כבוד הרב! שואל הד"ר, תאמר לי את המתכונת היומית שלך - סוכר, כמה אתה שם בקפה? - הבבא סאלי לא מבין את השאלה: 'פעם שתיים, פעם שלוש, פעם...' הד"ר נבהל: מהר! בדיקת סוכר. הבבא סאלי עובר ת'בדיקה, והתוצאה - אין שום דבר... קורא הבבא סאלי לעוזרו: 'תן לי כוס מים חמים עם שש כפיות סוכר.' שש? שואל הד"ר, עכשיו הכל ברור! עוד פעם בדיקה,

לתרומות, הקדשות, לקבלת העלון במייל וכן לחלוקה באזור המגורים: 052-7680962 neraharon1@gmail.com

לשמיעת שיעורי מורנו הרב מרקוביץ חייגו לקול הלשון - 03-6171111 ובזיהוי קולי לומר את שם הרב

וכן לשמיעת שיעורי הרב רן אהרן בן ישעיה (קול הלשון) חייגו 073-3211786 שלוחה 10

קורונה מעז יצא מתוק לקט מצחיקים

לפי קצב ההחמרה בהנחיות עקב הקורונה יש מצב שבלייל הסדר השנה נהיה רק אני ואליהו הנביא 😊

בקיזור האחרון שנשאר בעולם. שלא ישכח לכבות את הדוד.

רגע, סוגרים את בתי הספר והגנים עם הילדים בפנים נכון?

קופץ רגע לספריה העירונית, שאם אצטרך לפרסם את המסלול שלי, לא אצא טמבל ויראו רק בתי קפה והסנטר.

אחרי כמה ימים בבית עם הילדים אני יכולה לומר שהגננות והסייעות הן העובדות החיוניות ביותר במשק!

משרד הבריאות הוציא הודעה עכשיו ש: גם מי שחוזר ממצב טיסה בנייד נכנס לבידוד 14 ימים.

אני לא רוצה להבהיל אף אחד, אבל נגיף הקורונה יתפשט באופן בלתי הפיך בקרוב. האופן העיקרי להידבקות הוא דרך שטרות כסף. יש לאסוף את כל השטרות שברשותכם בעזרת כפפות והניחו אותם במעטפה אטומה מחוץ לדלת שלכם. מחר בבוקר אגיע לאסוף את המעטפות.

רבי נחמן אמר בסוף כולם יהיו ברסלב מסתבר שצדק... עכשיו כולם מתבודדים 😊😊

שימו לב, אם אתם מרגישים: כאב ראש / טשטוש / מחנק או קושי נשימתי / דופק מואץ / בחילה / כאב לב / קשיי עיכול / דיסאורינטציה / תחושת ניתוק מהמציאות ו/או חרדה קיומית - סימן שאתם מתחילים להפנים שממחר הילדים שלכם בבית

כללית שולחת לי הודעה בזו הלשון. אם יש לך חום ושיעול אל תגיע אלינו. אז למי אני אלך? למכבי אש?

איזה שכנה באה לבקש גליל נייר טואלט... טוב שלא ביקשה כלייה.

- הועבר
- אם אתם חווים את הסימפטומים הבאים
1. כאב ראש
 2. כאב גוף
 3. ראייה לקויה
 4. קושי בנשימה
 5. טמפרטורה גבוהה
 6. תמיד מחוץ לתודעה
 7. קושי בשינה
 8. רוב הזמן בהלם
 9. מתעצבן בקלות ולא יכול לתקשר כמו שצריך
 10. מרגיש סחרחורת
 11. לחץ דם גבוה
- אתם לא נשאים, אתם נשואים 😊

אני ואשתי תקועים בבידוד. אחרי יומיים התחלנו לשוחח.. דוקא אישה נחמדה מאוד

מקווה שמי שמייצר את הוופלים לימון ורואה עכשיו שזה הדבר היחיד שנשאר על המדפים יבין

ובנימה רצינית אם נישמר נעצור אותה!

חולה קורונה מס' 51
היה באיקאה
ראשל"צ.
ממשרד הבריאות
נמסר שאין צורך
שיכנס לבידוד.
גם ככה עד שייסיים
להרכיב את הארון.
שקנה זה 14 יום.

אף אחד לא מדבר על
זה...
שמצא שגנץ קיבל את
המנדט להרכיב
ממשלה
מערכת הבריאות
קורסת
הכלכלה צונחת
אין חינוך
אין תחבורה
אלפי מובטלים..

סאטמר ניצחו!
הכותל ריק,
הכנסת סגורה,
ואנשים לא
מבינים עברית.
🤔

המנקה הודיעה
לי עכשיו שהיא
עובדת מהבית !!!
ושלא אדאג, היא
תנחה אותי
בוידאו איפה
לנקות...🤧

פסח 2020 - ליל
הסדר
קדש; ורחץ;
כרפס; ורחץ;
יחץ; ורחץ;
מגיד; ורחץ;
רחצה; ורחץ;
מוציא מצה; ורחץ;
מרו; ורחץ;
כורך; ורחץ;
שלתן עורה; ורחץ;

מי שצריך 150
גלילי טישו
לשבועיים בידוד...
לבעיה שלו לא
קוראים קורונה...

היום לעשות "אפצ"י"
בציבור, זה כמו לצעוק אללה
הוא אכבר ברחוב..
😂😂

"ששמחת פורים"
תלווה אתכם כל
השנה"
אז זהו, נשארנו עם
המסכות..

איפה שהוא בארץ
מסתובב עכשיו
חב"דניק
שהחלום שלו
להיות
חולה קורונה
מספר 770

חופשת הפסח -
וחופש הגדול
בדרך לאחדות.....
😁

כבישים ריקים
בתי קפה סגורים
אין קולנוע
אין מסעדות
עכשו תרגישו מה
זה לגור בקריית
ספר...

עד שהכנרת
התמלאה
נגמור אותה עם
כל השטיפות ידיים
😁

עריית בני ברק:
ממחר תיאסר כניסת מנופים,
משאיות מלט ועפר, רכבי כיבוי
ואמבולנסים לתחומי העיר.
מאחר והם גורמים להתכנסויות
אסורות!

פרסום ראשון - חולה מס' 29
טוען שהוא היה מס' 28 ומישהו
נדחף לתור לפניו.

באתי להתפלל
בבית כנסת,
אני שואל את
הגבאי
יש מנין?
הוא עונה לי: כן, יש
מנין
צא החוצה

מליון סינים
לא טועים,
אבל כשהם
טועים-כל
העולם
משלם על זה

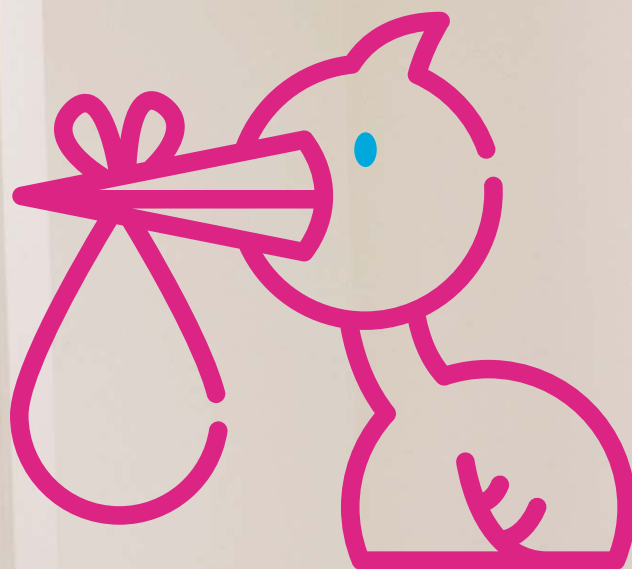
בהוראת
הרבנים:
הוסיפו את השם
"חיים" למדינת
ישראל
ומעתה המדינה
תקרא "חיים
ישראל"

החשש הכי גדול
של הת"תניקים
שאחד הבחורים
יתגלה כחולה
קורונה והמסלול
המלא של
התורמים ייחשף

זהו, נגמרו לנו
הבדיחות על קורונה.
תביאו נגיף אחר

אין כמו הרגע
הזה שהעבודה
המוכנה נוחתת
אצלך בבית
במשלוח ישיר
ומהיר

לקוחות גרפומט

נהנים גם משירות משלוחים מהיר

בנוסף לשירות והיחס האישי
יש לכם אפשרות לקבל את החומרים
במשלוח מהיר עד הבית

משלוחים
לכל חלקי
העיר

שרות
מהיר
במיוחד

מחירים
נוחים
במיוחד

כל סוגי
ההדפסות
וההפקות

הדפסות
באיכות
גבוהה

גרפומט
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

רח' אהלי יוסף 5 (פינת בר אילן), ירושלים
g5337722@gmail.com **02-5337722**

שעות פתיחה: ימים ראשון עד חמישי 10:00-19:00, ימי שישי וערבי חג 10:00-12:00